

2008

Eurobank EFG

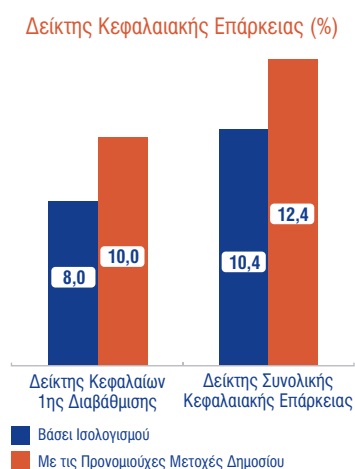
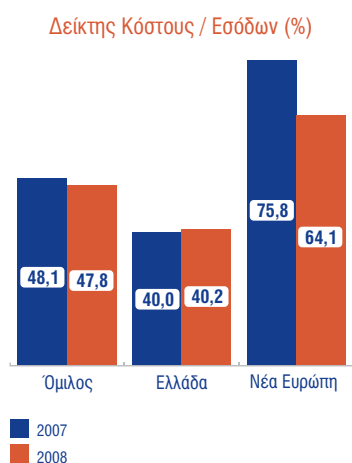
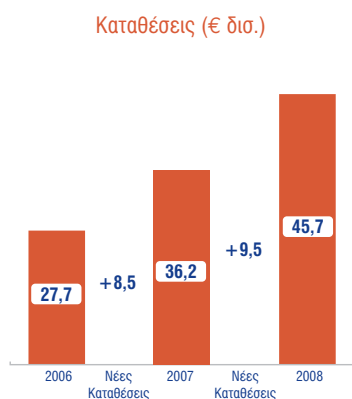
Ετήσιος Απολογισμός

Περιεχόμενα

ΠΟΡΕΙΑ ΕΤΟΥΣ	4
Συνοπτικά Μεγέθη Ομίλου	
Γράμμα προς τους Μετόχους	
Μέλη Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού και Εκτελεστικής Επιτροπής	
Οικονομική Επισκόπηση	
Η Μετοχή της Eurobank EFG	
ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΙΔΙΩΤΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ	15
Δίκτυα Εξυπηρέτησης	
Καταναλωτική Πίστη	
Στεγαστική Πίστη	
Τραπεζική Μικρών Επιχειρήσεων	
ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	19
Χρηματοδότηση Μεγάλων Επιχειρήσεων	
Χρηματοδότηση Ναυτιλίας	
Χρηματοδότηση Μεσαίου Μεγέθους Επιχειρήσεων	
Leasing	
Factoring	
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ	23
Επενδυτική Τραπεζική	
Χρηματοπιστηριακές Εργασίες	
Διαχείριση Διαθεσίμων	
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	26
Αμοιβαία Κεφάλαια	
Ασφαλιστικές Εργασίες	
Διαχείριση Χαρτοφυλακίων	
Private Banking	
ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑ	30
Βουλγαρία	
Ρουμανία	
Σερβία	
Τουρκία	
Πολωνία	
Ουκρανία	
Κύπρος	
ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	37
Υπηρεσίες Θεματοφυλακής	
Υπηρεσίες Διατραπεζικών Σχέσεων και Πληρωμών	
Υπηρεσίες Έκδοσης και Διαχείρισης Μισθοδοσίας	
Υπηρεσίες Ηλεκτρονικής Τραπεζικής, Ηλεκτρονικού Εμπορίου και Διαδικτύου	
Αξιοποίηση και Εκμετάλλευση Περιουσίας	
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	40
ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ	44
Η Eurobank EFG ως Εταιρικός Πολίτης	
Εταιρική Διακυβέρνηση	
Οι Άνθρωποί μας	
Οι Πελάτες μας	
Η Συμμετοχή μας στην Κοινωνία	
Φροντίδα για το Περιβάλλον	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	79
Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις Έτους 2008	
EFG Group	

Συνοπτικά Μεγέθη Ομίλου

Αξιολογήσεις

	Αξιολόγηση Eurobank EFG	Αξιολόγηση Ελλάδος
MOODY'S	A1 / P-1 / C	A1
STANDARD & POOR'S	A- / A-2	A-
FITCH	A- / F2 / B / C	A

Eurobank EFG - Ενοποιημένα Οικονομικά Στοιχεία 2008

		2008	2007	Δ%	Νέα Ευρώπη
Στοιχεία Ισολογισμού	Απαιτήσεις κατά Πελατών	€57,1δισ.	€46,7δισ.	22,4%	€14,7δισ.
	Υποχρεώσεις προς Πελάτες	€45,7δισ.	€36,2δισ.	26,3%	€8,7δισ.
	Σύνολο Ενεργητικού	€82,2δισ.	€68,4δισ.	20,2%	€21,2δισ.
Αποτελέσματα Χρήσεως		2008	2007	Δ%	Νέα Ευρώπη
	Καθαρά Έσοδα από Τόκους	€2,4 δισ.	€2,0 δισ.	19,0%	€769 εκατ.
	Έσοδα Προμηθειών				
	Τραπεζικών Εργασιών	€543 εκατ.	€558 εκατ.	(2,6%)	€238 εκατ.
	Έσοδα Προμηθειών μη Τραπεζικών Εργασιών	€75 εκατ.	€76 εκατ.	(1,9%)	€5 εκατ.
	Συνολικά Λειτουργικά Έσοδα	€3,3 δισ.	€2,8 δισ.	16,4%	€1,0 δισ.
	Συνολικές Λειτουργικές Δαπάνες	€1,6 δισ.	€1,4 δισ.	15,6%	€669 εκατ.
	Προβλέψεις για Πιστωτικούς Κινδύνους	€886 εκατ.	€401 εκατ.	121,2%	€220 εκατ.
	Κέρδη προ προβλέψεων¹	€1,6 δισ.	€1,5 δισ.	6,0%	€375 εκατ.
	Κέρδη προ φόρων μετά δικ. Μειοψ.	€790 εκατ.	€1.053 εκατ.	(25,0%)	€141 εκατ.
Καθαρά Κέρδη μετά από φόρους & δικ. μειοψ.	€652 εκατ.	€815 εκατ.²	(20,0%)	€137 εκατ.	
Χρηματοοικονομικοί Δείκτες		2008	2007		
	Καθαρό Περιθώριο Επιτοκίου		3,2%		3,3%
	Δείκτης Κόστους προς Έσοδα		47,8%		48,1% ²
	Μη εξυπηρετούμενα δάνεια προς συνολικά		2,7%		2,4%
	Δείκτης Κάλυψης μη εξυπηρετούμενων δανείων		74,4% ³		92,1%
	Προβλέψεις προς δάνεια		1,3% ³		1,0%
	Δείκτης Κεφαλαίων 1ης διαβάθμισης		8,0%		9,2%
	Δείκτης Συνολικής Κεφαλαιακής Επάρκειας		10,4% ⁴		12,2%
	Αποδοτικότητα Ενεργητικού μετά από φόρους		0,9%		1,4%
Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων		15,7%		22,4%	
Κέρδη ανά Μετοχή		€1,20		€1,59	
Δίκτυο & Ανθρώπινο Δυναμικό		2008	2007		
	Καταστήματα και σημεία εξυπηρέτησης πελατών	1.740	1.523		
	Ελλάδα	494	558		
	Νέα Ευρώπη	1.244	963		
	Λουξεμβούργο	1	1		
	Λονδίνο	1	1		
Ανθρώπινο Δυναμικό	24.497	22.109			
Ελλάδα	10.142	10.284			
Νέα Ευρώπη	14.355	11.825			

¹ Λειτουργικά Έσοδα μείον Δαπάνες, εξαιρουμένων εκτάκτων εσόδων ύψους €160 εκατ. το 2008

² Περιλαμβανόμενης της έκτακτης εισφοράς προς τους πυρόπληκτους (€20 εκατ.)

³ Εξαιρουμένου του αποθέματος προληπτικών προβλέψεων ύψους €240 εκατ.

⁴ Εξαιρουμένης της έκδοσης προνομιούχων μετοχών του δημοσίου ύψους €950 εκατ.

Γράμμα προς τους Μετόχους

Αγαπητοί Μέτοχοι,

Το 2008 ήταν μια χρονιά κατά την οποία η διεθνής χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση επιδεινώθηκε λαμβάνοντας πρωτοφανείς διαστάσεις και στις δύο πλευρές του Ατλαντικού. Η παγκόσμια οικονομία έχει περάσει σε περίοδο ύφεσης με τους ρυθμούς αύξησης του ΑΕΠ να είναι αρνητικοί σε όλες σχεδόν τις αναπτυγμένες οικονομίες. Σε ένα τέτοιο δυσμενές περιβάλλον, η κερδοφορία των επιχειρήσεων υποχωρεί, μεγάλοι παραγωγικοί κλάδοι, όπως η αυτοκινητοβιομηχανία και οι κατασκευές, αντιμετωπίζουν έντονο πρόβλημα βιωσιμότητας, ενώ η ανεργία αυξάνεται, προκαλώντας έντονα κοινωνικά προβλήματα.

Η κλιμάκωση της κρίσης ήταν ραγδαία κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2008. Η κατάρρευση της Lehman Brothers, προκάλεσε έντονη ανησυχία στη διεθνή επενδυτική κοινότητα και οδήγησε σε κλυδωνισμό την εμπιστοσύνη των καταθετών και σε πρωτοφανή μείωση της ρευστότητας στις διεθνείς αγορές. Οι χρηματαγορές και οι κεφαλαιαγορές διεθνώς πάγωσαν, η σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος υπέστη πλήγμα και το ασφάλιστρο πιστωτικού κινδύνου για όλες τις εκδόσεις χρέους διαμορφώθηκε σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα, κάτι που σταδιακά επηρέασε όλους τους δανειολήπτες.

Η κρίση αυτή έχει οδηγήσει τις κυβερνήσεις, τις κεντρικές τράπεζες και τις εποπτικές αρχές διεθνώς σε μείζονες παρεμβάσεις με στοχευμένες ενέργειες και μέτρα προκειμένου να αμβλύνουν τις επιπτώσεις της, όπως για παράδειγμα δραστική μείωση των επιτοκίων αναφοράς, μέτρα δημοσιονομικής επέκτασης και τόνωσης της ζήτησης και αγορές από κεντρικές τράπεζες ομολόγων και τίτλων απ' ευθείας από τις κεφαλαιαγορές. Στόχος είναι η σταθεροποίηση και ενεργοποίηση του χρηματοπιστωτικού συστήματος, η ενίσχυση της ρευστότητας και της εμπιστοσύνης, η ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας και η προστασία της απασχόλησης.

Η διεθνής κρίση, εύλογα, επηρεάζει και την ελληνική οικονομία, η οποία πάντως διατηρεί αξιοσημείωτα αμυντικά χαρακτηριστικά: είναι σχετικά κλειστή οικονομία, βασισμένη περισσότερο σε υπηρεσίες και λιγότερο στη βιομηχανία και τις εξαγωγές, συμμετέχει στη ζώνη του ευρώ και εκτιμάται ότι, θα πετύχει να διατηρήσει έστω και οριακά θετικό ρυθμό ανάπτυξης. Πέραν των ορατών σοβαρών επιπτώσεων της κρίσης στην πραγματική οικονομία, τα υψηλά δίδυμα ελλείμματα - δημοσιονομικό και εξωτερικό - αφαιρούν από τη χώρα τη δυνατότητα ενίσχυσης της οικονομικής δραστηριότητας μέσω επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής.

Η αναγκαιότητα δημοσιονομικής σταθερότητας είναι επιτακτική, καθώς η αύξηση του ελλείμματος και του δημοσίου χρέους έχουν αρνητική επίπτωση στην πιστοληπτική αξιολόγηση της χώρας. Αυτό με τη σειρά του συνεπάγεται την αύξηση του κόστους χρήματος του ελληνικού δημοσίου, όπως αντανάκλαται στη μεγάλη διεύρυνση του περιθωρίου δανεισμού στους κρατικούς τίτλους. Επιπλέον, πέραν των μέτρων που πρέπει να ληφθούν άμεσα για την αποκατάσταση της δημοσιονομικής σταθερότητας, η ελληνική οικονομία δε θα πρέπει να θέσει στο περιθώριο τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, που είναι απαραίτητες για να αποκατασταθεί σε μακροχρόνια βάση η ανταγωνιστικότητά της.

Οι επιπτώσεις της διεθνούς κρίσης είναι αναμφισβήτητα ορατές και στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Όμως, είναι σκόπιμο να γίνει μια σαφής διαφοροποίηση μεταξύ αφ' ενός χρηματοπιστωτικών συστημάτων χωρών, κυρίως των ΗΠΑ και του Ηνωμένου Βασιλείου, που πρωτογενώς δημιούργησαν την κρίση πυροδοτώντας ένα παγκόσμιο ντόμινο εξελίξεων και, ως εκ τούτου, χρειάζονται ριζοσπαστικά μέτρα καταπολέμησής της, και αφετέρου χρηματοπιστωτικών συστημάτων χωρών, όπως για παράδειγμα η Γαλλία, η Ιταλία και η Ελλάδα, που βρέθηκαν αναπόφευκτα στη δίνη της κρίσης και δευτερογενώς επηρεάζονται από αυτήν. Εδώ, οι παρεμβάσεις που απαιτούνται είναι πολύ ηπιότερες και συμβατές μεταξύ τους σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε ό,τι αφορά ειδικότερα στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα, είναι σαφές ότι δεν έχει ουσιαστικά έκθεση σε επενδυτικά προϊόντα υψηλού κινδύνου ούτε έχει εμπλακεί σε κερδοσκοπικές δραστηριότητες. Αντίθετα, οι ελληνικές τράπεζες τα τελευταία χρόνια ακολούθησαν μια στρατηγική που επικεντρώθηκε κυρίως στη χρηματοδότηση των πελατών τους (επιχειρήσεων και νοικοκυριών), καθώς και στην επιχειρησιακή ανάπτυξή τους, τόσο στην Ελλάδα όσο και στην ευρύτερη περιοχή. Αξιοποίησαν δηλαδή, επιτυχώς τα κεφάλαιά τους σε παραδοσιακές τραπεζικές δραστηριότητες και, παράλληλα, συνέβαλαν ουσιαστικά και στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας αλλά και των περιφερειακών αγορών στις οποίες δραστηριοποιούνται.

Στο πλαίσιο της άμβλυσης των επιπτώσεων της διεθνούς οικονομικής κρίσης, η ελληνική κυβέρνηση, όπως και οι κυβερνήσεις των περισσότερων χωρών της ευρωζώνης, ενέκρινε στο τέλος του 2008 το «Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας». Το Πρόγραμμα αυτό συνάδει με αντίστοιχα προγράμματα στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες, έχει τύχει της έγκρισης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και στοχεύει στην ενίσχυση της τραπεζικής χρηματοδότησης προς επιχειρήσεις και νοικοκυριά, μέσω παροχής ρευστότητας και κεφαλαίων στο τραπεζικό σύστημα.

Η Eurobank EFG, μετά από σχετική εισήγηση του Διοικητικού της Συμβουλίου και απόφαση της έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της, συμμετέχει στο «Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας» αξιοποιώντας και τους τρεις πυλώνες του. Η απόφασή μας αυτή είναι συμβατή με παρόμοιες αποφάσεις των άλλων μεγάλων τραπεζών της χώρας, αλλά και με αντίστοιχες αποφάσεις των περισσότερων μεγάλων τραπεζών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αξιοποιώντας τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο Πρόγραμμα, η Τράπεζά μας θα αποκτήσει ακόμα μεγαλύτερη ευχέρεια να στηρίζει την ελληνική επιχειρηματικότητα και τα νοικοκυριά, συμμετέχοντας έτσι στη συνολική προσπάθεια για τη στήριξη της ελληνικής οικονομίας στη δύσκολη αυτή συγκυρία. Η περαιτέρω κεφαλαιακή μας ενίσχυση με την έκδοση προνομιούχων μετοχών υπέρ του Δημοσίου ύψους €950 εκατ., - οι οποίες σημειωτέον δεν έχουν τα δικαιώματα των κοινών μετοχών - θα μας επιτρέψει να θωρακιστούμε αποτελεσματικά έναντι των συνεπειών της διεθνούς κρίσης, να προστατεύσουμε τους μετόχους μας έναντι ενδεχόμενων σοβαρών και απρόβλεπτων κινδύνων και να συνεχίσουμε απρόσκοπτα να αναπτυσσόμαστε και να ανταγωνιζόμαστε με την ίδια επιτυχία μεγάλους ευρωπαϊκούς τραπεζικούς οργανισμούς, ιδιαίτερα στις χώρες της Νέας Ευρώπης.

Η πρωτοφανής κρίση που πλήττει το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα και τις οικονομίες διεθνώς, επηρέασε, όπως ήταν φυσικό, και τα αποτελέσματα της Τράπεζάς μας. Παρ' όλα αυτά, και σε αυτήν την εξαιρετικά δυσμενή συγκυρία, η Τράπεζά μας ανταποκρίθηκε έγκαιρα και αποτελεσματικά στις προκλήσεις, προσαρμόζοντας άμεσα τη στρατηγική της στη δύσκολη συγκυρία. Ειδικότερα, δώσαμε ακόμη μεγαλύτερη έμφαση στ' ακόλουθα: (i) στη βελτίωση της προ προβλέψεων κερδοφορίας μας, μέσω αύξησης των οργανικών και επαλαμβανόμενων εσόδων (ii) στην περαιτέρω θωράκιση του ισολογισμού μας, αξιοποιώντας την αυξημένη κερδοφορία προκειμένου να σχηματίσουμε πρόσθετες «προληπτικές» προβλέψεις ύψους €240 εκατ. για την αντιμετώπιση ενδεχόμενων μελλοντικών και απρόβλεπτων κινδύνων (iii) στη διασφάλιση ικανοποιητικής ρευστότητας, μέσω της προσέλκυσης νέων καταθέσεων στην Ελλάδα και το εξωτερικό (iv) στη διασφάλιση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου μας μέσα από μια σοβαρή και συντηρητική πολιτική διαχείρισης κινδύνων, αλλά και σχηματισμού προβλέψεων και (v) στην ουσιαστική συγκράτηση των λειτουργικών δαπανών.

Παράλληλα, με αίσθημα ευθύνης συνεχίσαμε να στηρίζουμε τους πελάτες μας, επιχειρήσεις και νοικοκυριά, και να χτίζουμε μαζί τους σχέσεις εμπιστοσύνης, αναγκαίες περισσότερο από ποτέ στις σημερινές συνθήκες. Ταυτόχρονα, και παρά τις αντίξοες συνθήκες, ο Όμιλός μας παρέμεινε συνεπής και στον κοινωνικό του ρόλο, τον οποίο αναπτύσσει από την ίδρυσή του, φιλοδοξώντας να συμβάλει στην κοινωνική ευημερία και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Όπως προκύπτει από τα αποτελέσματά μας, για μια ακόμη φορά, αποδείξαμε την ικανότητά μας να διαχειριζόμαστε με επιτυχία τις δυσκολίες, να προστατεύουμε τις μέχρι σήμερα κατακτήσεις μας και κυρίως να διασφαλίζουμε τις προοπτικές του Οργανισμού μας για το μέλλον προς το συμφέρον των μετόχων, των πελατών και του προσωπικού μας. Έτσι, παρά τη δημιουργία αποθέματος πρόσθετων «προληπτικών» προβλέψεων – πέραν των ήδη αυξημένων κανονικών προβλέψεων – ύψους €240 εκατ., ο Όμιλός μας κατέγραψε μικρό κέρδος €5,1 εκατ. για το κρίσιμο Δ' τρίμηνο του 2008. Για δε το σύνολο του έτους, ο Όμιλός μας διατήρησε υγιή κερδοφορία, με τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους και δικαιώματα μειοψηφίας να διαμορφώνονται σε €652 εκατ., έναντι €815 εκατ. το 2007, που αντιστοιχεί σε απόδοση 16% επί των κεφαλαίων. Ιδιαίτερα θετικά ήταν τα αποτελέσματα στο εξωτερικό, με τα καθαρά κέρδη από τη «Νέα Ευρώπη» να ανέρχονται σε €137 εκατ., από €73 εκατ. το 2007, συνεισφέροντας κατά 21% στη συνολική κερδοφορία του Ομίλου, έναντι 8,9% το 2007.

Γράμμα προς τους Μετόχους

Ο Όμιλος διαθέτει ενισχυμένη ρευστότητα μέσω της σημαντικής καταθετικής του βάσης στην Ελλάδα και το εξωτερικό, του διευρυμένου δικτύου των 1.700 και πλέον καταστημάτων και σημείων εξυπηρέτησης πελατών, καθώς και της δυνατότητας για άντληση ρευστότητας από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και λοιπούς διεθνείς οργανισμούς. Οι καταθέσεις πελατών αυξήθηκαν κατά 26,3% το 2008, με τις νέες καταθέσεις να χρηματοδοτούν σχεδόν εξ' ολοκλήρου τις νέες χορηγήσεις του έτους. Η σημαντική αύξηση των καταθέσεων είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση του μεριδίου αγοράς σε όλες τις χώρες που δραστηριοποιούμαστε, με το μερίδιο αγοράς στην Ελλάδα να αυξάνεται κατά 0,6% και την περαιτέρω βελτίωση του δείκτη χορηγήσεων προς καταθέσεις στο 122%, από 126% το 2007.

Οι χορηγήσεις μας αυξήθηκαν κατά 22,4%, γεγονός που καταδεικνύει την ικανότητά μας να στηρίζουμε τους πελάτες μας και στις σημερινές δύσκολες συνθήκες. Οι χορηγήσεις του Ομίλου μας προς νοικοκυριά ενισχύθηκαν κατά 21,2% και διαμορφώθηκαν σε €26,5 δισ., ενώ οι χορηγήσεις προς επιχειρήσεις αυξήθηκαν κατά 23,5% και ανήλθαν σε €30,6 δισ. Ειδικότερα, στο κρίσιμο Δ' τρίμηνο του 2008, τα υπόλοιπα επιχειρηματικών πελατών της Τράπεζάς μας στην Ελλάδα σημείωσαν αύξηση που υπερέβη τα €900 εκατ. και που αντιστοιχεί με το 25% περίπου των συνολικών καθαρών εκταμιεύσεων επιχειρηματικών δανείων της αγοράς κατά την περίοδο αυτή, σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος.

Η επιδείνωση του οικονομικού κλίματος είχε ως αποτέλεσμα μια σχετικά περιορισμένη αλλά και αναμενόμενη χειροτέρευση του δείκτη των μη εξυπηρετούμενων δανείων σε 2,7% από 2,4% το 2007, που παραμένει όμως σημαντικά χαμηλότερος από το μέσο όρο της αγοράς. Ένα στοιχείο που οφείλει να συνυπολογισθεί στο σημείο αυτό είναι η πολύ συντηρητική πολιτική προβλέψεων που ακολουθούμε. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια στις χώρες της Νέας Ευρώπης έχει ήδη γίνει πρόβλεψη κατά 98%, χωρίς να υπολογίζονται βέβαια ούτε οι καλύψεις των δανείων με εξασφαλίσεις, αλλά ούτε και οι πρόσθετες προληπτικές προβλέψεις των €240 εκατ.

Τα καθαρά έσοδα από τόκους αυξήθηκαν κατά 19% σε €2,4 δισ., αποδεικνύοντας έμπρακτα την ικανότητα του Οργανισμού μας να δημιουργεί οργανική κερδοφορία, με τα έσοδα που προέρχονται από τις δραστηριότητες στο εξωτερικό να ενισχύονται κατά 73% και να αντιστοιχούν στο 32% του συνόλου. Μικρή μείωση 2,5% είχαν τα έσοδα από προμήθειες, κυρίως λόγω περιορισμού των εσόδων από τις κεφαλαιαγορές και τη διαχείριση περιουσίας.

Το 2008, ο Όμιλός μας ανέδειξε και στον τομέα των δαπανών την ικανότητά του να προσαρμόζεται έγκαιρα και αποτελεσματικά στις νέες συνθήκες της αγοράς, εξοικονομώντας πόρους και ελέγχοντας την αύξηση του λειτουργικού κόστους. Έτσι, το 2008 οι λειτουργικές δαπάνες αυξήθηκαν στην Ελλάδα κατά 3,1% μόνον έναντι 11% το 2007, ενώ συνολικά και σε συγκρίσιμη βάση, οι δαπάνες σε επίπεδο Ομίλου αυξήθηκαν κατά 10,9%. Ο δείκτης κόστους προς έσοδα για τις εργασίες στην Ελλάδα παρέμεινε στα πολύ χαμηλά επίπεδα του 40,2% και είναι από τους καλύτερους στην Ευρώπη, ενώ για τις διεθνείς δραστηριότητες βελτιώθηκε σημαντικά σε 64% από 76% το 2007.

Ο δείκτης Συνολικής Κεφαλαιακής Επάρκειας διαμορφώθηκε στο τέλος του 2008 σε 10,4%, ενώ ο δείκτης κεφαλαίων πρώτης διαβάθμισης Core Tier I ανήλθε σε 8,0%. Λαμβανομένης υπόψη της έκδοσης προνομιούχων μετοχών υπέρ του Δημοσίου ύψους €950 εκατ., ο δείκτης κεφαλαίων Tier I αυξάνεται σε 10% και ο δείκτης συνολικής κεφαλαιακής επάρκειας αυξάνεται σε 12,4%. Η υψηλή κεφαλαιακή επάρκεια καταδεικνύει την ικανότητα του Οργανισμού μας να ανταποκριθεί στις αυξημένες απαιτήσεις κεφαλαιακής επάρκειας, που αποτελούν σήμερα, διεθνώς, από τα πλέον αποτελεσματικά στοιχεία άμυνας έναντι της κρίσης.

Η ισχυρή κεφαλαιακή επάρκεια και η ικανότητα της Τράπεζας να αντεπεξέλθει στις δύσκολες χρηματοπιστωτικές συγκυρίες αποτυπώνεται και στις αξιολογήσεις που έχει λάβει από τους διεθνείς οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης. Ειδικότερα, η Τράπεζα διατηρεί πολύ υψηλή πιστοληπτική ικανότητα, έχοντας αξιολόγηση Moody's (A1), από την S&P (A-) και από τη Fitch (A-).

Επιπλέον, και κατά το 2008, ένα από τα εγκυροτέρα διεθνή περιοδικά του χρηματοπιστωτικού χώρου, το Banker του ομίλου των Financial Times, μας επέλεξε για 6η φορά σαν την «Καλύτερη Τράπεζα στην Ελλάδα» για το 2008. Ομοίως, και το περιοδικό Global Finance μάς βράβευσε σαν την καλύτερη τράπεζα στην Ελλάδα για 6η χρονιά. Την ίδια διάκριση μάς έδωσε για το 2008 και το Euromoney. Αντίστοιχες διακρίσεις πέτυχε η Τράπεζά μας το 2008 και σε άλλους πιο εξειδικευμένους χώρους, όπως για παράδειγμα στο Private Banking, όπου βραβευτήκαμε από το περιοδικό Euromoney

ως ο καλύτερος παροχέας υπηρεσιών Private Banking για 4η συνεχή χρονιά ή ως καλύτερη Τράπεζα στο Trade Finance, όπου βραβευτήκαμε από το περιοδικό Global Finance στον τομέα αυτό, για 4η συνεχή χρονιά.

Σε ό,τι αφορά στη μερισματική πολιτική, με βάση το σχετικό νόμο, δεν επιτρέπεται στις ελληνικές τράπεζες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας η διανομή μερίσματος με μετρητά προς τους μετόχους τους. Ως αποτέλεσμα της απόφασης αυτής, η Τράπεζα δε θα διανείμει μέρισμα σε μετρητά.

Για το 2009, οι προτεραιότητές μας παραμένουν προσαρμοσμένες στις ανάγκες και τις προκλήσεις που δημιουργεί η νέα εποχή. Εντείνουμε τις προσπάθειές μας με στόχο:

- Την ενίσχυση της κεφαλαιακής μας βάσης και την περαιτέρω βελτίωση των δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας όλων των διαβαθμίσεων.
- Τη συνεπή διαχείριση της ρευστότητάς μας και την προσέλκυση νέων καταθέσεων.
- Την ενίσχυση της οργανικής μας κερδοφορίας.
- Τον ακόμα πιο αυστηρό και αποτελεσματικό έλεγχο των κινδύνων και την περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου μας.
- Τη μείωση του λειτουργικού κόστους σε όλα τα επίπεδα.
- Τη στήριξη των πελατών μας, επιχειρήσεων και νοικοκυριών, στη σημερινή κρίσιμη συγκυρία, επιδεικνύοντας την απαραίτητη κατανόηση και ευελιξία, όπου χρειάζεται. Συνεργαζόμαστε με φορείς (ΤΕΜΠΜΕ), επαγγελματικές οργανώσεις και διεθνείς οργανισμούς (Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων) και διευκολύνουμε τους πελάτες μας να ανταπεξέλθουν ομαλότερα στις δυσκολίες της κρίσης.

Παράλληλα, συνεχίζουμε να συνδράμουμε στη σταθεροποίηση των οικονομιών της Κεντρικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης, των οποίων οι προοπτικές μακροπρόθεσμης ανάπτυξης παραμένουν θετικές.

Σε μια περίοδο κατά την οποία η διεθνής κρίση βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη, εγκυμονώντας αβεβαιότητα και απρόβλεπτες εξελίξεις, στόχος μας παραμένει να διασφαλίζουμε την ισχυρή θέση και τις μακροπρόθεσμες προοπτικές του Οργανισμού μας. Να εδραιώνουμε καθημερινά κλίμα εμπιστοσύνης και συνεργασίας με τους πελάτες και τους μετόχους μας και να συνεχίσουμε να παίζουμε δυναμικά και με επιτυχία τον αναπτυξιακό ρόλο που μας αναλογεί στην ελληνική οικονομία και κοινωνία. Διαθέτουμε την κατάλληλη στρατηγική, το δυναμισμό, τις ικανότητες, τα μέσα και τις ισχυρές βάσεις για να το πετύχουμε.

Η απάντηση στις πράγματι πρωτοφανείς προκλήσεις που αντιμετωπίζει η παγκόσμια οικονομία και το χρηματοπιστωτικό σύστημα, βασίζεται στην αξιοποίηση της ποιότητας, της μαχητικότητας και του επαγγελματισμού του προσωπικού μας, που είναι και το μεγαλύτερο ανταγωνιστικό μας πλεονέκτημα. Στην κρίσιμη αυτή συγκυρία πρέπει να φανούμε ευέλικτοι και να κινηθούμε, όπως πάντα, μπροστά από τις εξελίξεις, προσαρμόζοντας έγκαιρα το επιχειρηματικό μας πλάνο, ώστε να βγούμε και πάλι κερδισμένοι και ισχυροί προς όφελος των μετόχων μας, των πελατών μας και του προσωπικού μας.

Αθήνα, 23 Μαρτίου 2009

Ξενοφών Κ. Νικήτας
Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου

Νικόλαος Κ. Νανόπουλος
Διευθύνων Σύμβουλος

Μέλη Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού & Εκτελεστικής Επιτροπής

Νικόλαος Κ. Νανόπουλος
Διευθύνων Σύμβουλος
και Μέλος Δ.Σ.

Νικόλαος Β. Καραμούζης
Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Wholesale Banking
και Μέλος Δ.Σ.

Μιχάλης Η. Κολακίδης
Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Risk Management
και Μέλος Δ.Σ.

Βύρων Ν. Μπαλλής
Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Retail Banking
και Μέλος Δ.Σ.

Πόλα Ν. Χατζησωτηρίου
Γενικός Διευθυντής Finance & Strategy
και Γραμματέας Δ.Σ.

Μέλη Εκτελεστικής Επιτροπής

Μιχάλης Γ. Βλασταράκης
Γενικός Διευθυντής
Δικτύου Καταστημάτων

Ευάγγελος Ι. Κάββαλος
Γενικός Διευθυντής
Τραπεζικής Μικρών Επιχειρήσεων

Φωκίων Χρ. Καραβίας
Γενικός Διευθυντής
Διεθνών Κεφαλαιαγορών

Pedro da Silva Carvalho
Γενικός Διευθυντής
Καταναλωτικής Πίστης

Γεώργιος Π. Μαρίνος
Γενικός Διευθυντής
Corporate Banking

Νικόλαος Κ. Παυλίδης
Γενικός Διευθυντής
Εργασιών, Τεχνολογίας και Οργάνωσης
και Μέλος Δ.Σ.

P. Giorgio Pradelli
Γενικός Διευθυντής
Διεθνών Δραστηριοτήτων

Οικονομική Επισκόπηση

Η πρωτοφανής κρίση του παγκόσμιου χρηματοπιστωτικού συστήματος και η διεθνής οικονομική ύφεση είχαν άμεσο αντίκτυπο στις τραπεζικές δραστηριότητες τη χρονιά που μας πέρασε. Όπως ήταν φυσικό, τα αποτελέσματα του ομίλου Eurobank EFG, όπως και των λοιπών τραπεζών παγκοσμίως, επηρεάστηκαν αρνητικά από μία σειρά παραγόντων, όπως η μείωση των ρυθμών ανάπτυξης των οικονομιών, η επιβράδυνση της πιστωτικής επέκτασης, η αύξηση του κόστους καταθέσεων και του περιθωρίου πιστωτικού κινδύνου, η δυσλειτουργία των αγορών χρήματος και η παρατεταμένη πτώση των χρηματιστηρίων.

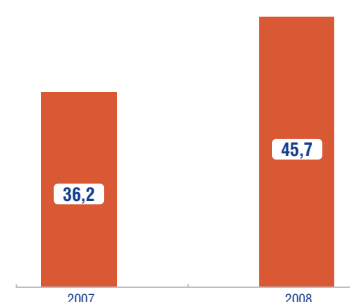
Στα νέα δυσμενή δεδομένα που διαμορφώνονται, ο όμιλος Eurobank EFG ανταποκρίθηκε έγκαιρα με μια σειρά ενεργειών, με στόχο τη θωράκισή του ισολογισμού, την ενίσχυση των σχέσεων με τους πελάτες του και τη συμβολή του στη λειτουργία της ελληνικής οικονομίας και των οικονομιών της Νέας Ευρώπης στις χώρες που δραστηριοποιείται. Ειδικότερα, δόθηκε ακόμα μεγαλύτερη έμφαση στη διατήρηση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου δανείων και στη διενέργεια αυξημένων προβλέψεων για την αντιμετώπιση ενδεχόμενων μελλοντικών κινδύνων, την αποτελεσματικότερη χρήση των ιδίων κεφαλαίων, την αποτελεσματική διαχείριση της ρευστότητας και την προσέλκυση νέων καταθέσεων στην Ελλάδα και το εξωτερικό, καθώς και τη συγκράτηση του λειτουργικού κόστους μέσα από την πιο ορθολογική ανάπτυξη του δικτύου.

Ο Όμιλος διαθέτει ενισχυμένη ρευστότητα μέσω της σημαντικής καταθετικής του βάσης στην Ελλάδα και το εξωτερικό, του διευρυμένου δικτύου των καταστημάτων και σημείων εξυπηρέτησης πελατών, καθώς και της δυνατότητας για άντληση ρευστότητας από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και λοιπούς οργανισμούς. Οι Καταθέσεις Πελατών αυξήθηκαν κατά 26,3% και διαμορφώθηκαν σε €45,7 δισ. το 2008, με τις νέες καταθέσεις πελατών να ανέρχονται σε €9,5 δισ., από €8,4 δισ. το 2007 και να χρηματοδοτούν σχεδόν εξολοκλήρου τις νέες χορηγήσεις του έτους. Η σημαντική αύξηση των καταθέσεων είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση του μεριδίου αγοράς σε όλες τις χώρες που δραστηριοποιείται ο Όμιλος, με το μερίδιο αγοράς στην Ελλάδα να αυξάνεται κατά 0,7%, και την περαιτέρω βελτίωση του δείκτη χορηγήσεων προς καταθέσεις στο 122%, από 126% το 2007.

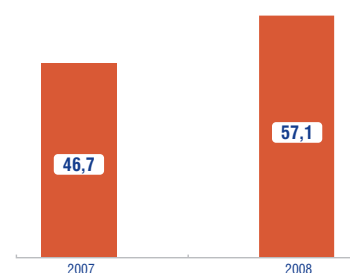
Το χαρτοφυλάκιο χορηγήσεων αυξήθηκε κατά 22,4% και διαμορφώθηκε σε €57,1 δισ. το 2008, από €46,7 δισ. το 2007. Οι χορηγήσεις του Ομίλου προς επιχειρήσεις αυξήθηκαν κατά 23,5% και ανήλθαν σε €30,6 δισ., ενώ οι χορηγήσεις προς νοικοκυριά ενισχύθηκαν κατά 21,2% και διαμορφώθηκαν σε €26,5 δισ. το 2008.

Ο Όμιλος, λαμβάνοντας υπόψη τη διεθνή αρνητική συγκυρία, προχώρησε στη διενέργεια σημαντικά αυξημένων προβλέψεων το 2008, με στόχο τη θωράκισή του έναντι πιθανών μελλοντικών κινδύνων. Πέραν των κανονικών προβλέψεων, ο Όμιλος δημιούργησε ένα απόθεμα πρόσθετων προβλέψεων ύψους €240 εκατ. που επιβάρυναν την κερδοφορία του Δ' τριμήνου. Οι κανονικές προβλέψεις του Ομίλου ύψους €646 εκατ. διαμορφώθηκαν σε 1,27% επί των μέσων χορηγήσεων το 2008, έναντι 1,01% το 2007. Οι προβλέψεις καλύπτουν το 74% των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ή το 90% συμπεριλαμβανομένων και των πρόσθετων προβλέψεων ύψους €240 εκατ.).

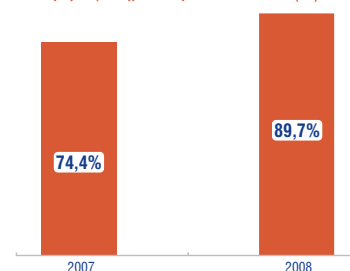
Καταθέσεις Πελατών (€ δισ.)

Χορηγήσεις προ Προβλέψεων (€ δισ.)

Προβλέψεις προς μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (%)

Ο όμιλος Eurobank EFG διαθέτει ισχυρή κεφαλαιακή επάρκεια. Στο τέλος του 2008 ο δείκτης Συνολικής Κεφαλαιακής Επάρκειας διαμορφώθηκε σε 10,4%, ενώ ο δείκτης κεφαλαίων πρώτης διαβάθμισης Core Tier I ανήλθε σε 8,0%. Λαμβανομένης υπόψη της έκδοσης προνομιούχων μετοχών υπέρ του Δημοσίου ύψους €950 εκατ., ο δείκτης κεφαλαίων Tier I αυξάνεται σε 10% και ο δείκτης συνολικής κεφαλαιακής επάρκειας αυξάνεται σε 12,4%.

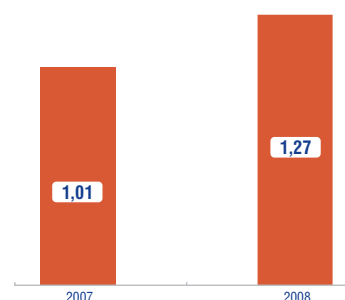
Τα Καθαρά Έσοδα από τόκους αυξήθηκαν κατά 19% σε ετήσια βάση σε €2,4 δισ., με τα έσοδα που προέρχονται από τις δραστηριότητες στο εξωτερικό να ενισχύονται κατά 73% και να συνεισφέρουν κατά 32% στα συνολικά καθαρά έσοδα τόκων του Ομίλου. Το καθαρό περιθώριο επιτοκίου (καθαρά έσοδα από τόκους προς μέσο ενεργητικό) παρέμεινε στο 3,2%.

Τα Συνολικά Έσοδα του Ομίλου αυξήθηκαν κατά 16,4% και ανήλθαν σε €3,3 δισ. το 2008. Εκτός Ελλάδας, τα συνολικά έσοδα ενισχύθηκαν κατά 64% και διαμορφώθηκαν σε €1 δισ., συνεισφέροντας κατά 32% στα συνολικά έσοδα του Ομίλου.

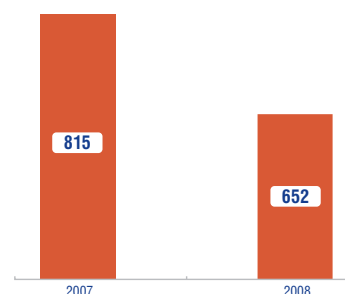
Οι Συνολικές Λειτουργικές Δαπάνες στην Ελλάδα αυξήθηκαν με επιβραδυνόμενο ρυθμό κατά 3,1%, ενώ η αύξηση για τον Όμιλο ήταν 10,9% σε συγκρίσιμη βάση, εξαιρουμένης της Eurobank Tekfen και των δαπανών στην Ουκρανία. Ο Δείκτης Κόστους προς Έσοδα για τις εργασίες στην Ελλάδα παρέμεινε σε χαμηλά επίπεδα (40,2%), ενώ στη Νέα Ευρώπη βελτιώθηκε σημαντικά σε 64%, από 76% το 2007. Ο δείκτης αποτελεσματικότητας για τον Όμιλο διαμορφώθηκε στο 47,8% στο τέλος του 2008.

Τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους και δικαιώματα μειοψηφίας διαμορφώθηκαν σε €652 εκατ., έναντι €815 εκατ. το 2007, ενώ εξαιρουμένων των πρόσθετων προληπτικών προβλέψεων, τα καθαρά κέρδη ανήλθαν σε €836 εκατ. το 2008. Ιδιαίτερα θετικά ήταν τα αποτελέσματα στο εξωτερικό, με τα καθαρά κέρδη από τη Νέα Ευρώπη να ανέρχονται σε €137 εκατ., από €73 εκατ. το 2007, συνεισφέροντας κατά 21% στη συνολική κερδοφορία του Ομίλου, έναντι 8,9% το 2007.

Προβλέψεις προς δάνεια (%)

Καθαρά Κέρδη μετά φόρων και δικαιωμάτων μειοψηφίας (€ εκατ.)

Η Μετοχή της Eurobank EFG

Το 2008 υπήρξε εξαιρετικά δύσκολη χρονιά, τόσο για τις διεθνείς χρηματιστηριακές αγορές, όσο και για την ελληνική. Η βασική αιτία της κρίσης υπήρξε η κατάρρευση της εμπιστοσύνης μεταξύ των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων διεθνώς, ως αποτέλεσμα της έλλειψης εμπιστοσύνης στην ποιότητα του ενεργητικού του κλάδου. Ο διατραπεζικός δανεισμός περιορίστηκε δραστικά με αποτέλεσμα η ρευστότητα να είναι πλέον εξαιρετικά δυσεύρετη και ακριβή.

Το περιβάλλον αυτό προξένησε κλυδωνισμούς διεθνώς με αποτέλεσμα αμερικάνικοι, αλλά και ευρωπαϊκοί τραπεζικοί κολοσσοί να υποστούν καθολική κατάρρευση και / ή να λάβουν κρατική βοήθεια (έμμεση ή άμεση) για να διατηρηθούν εν ζωή.

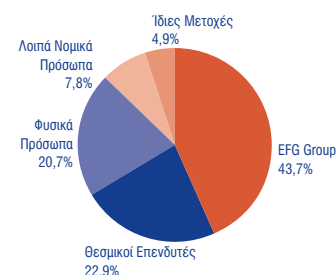
Σε αυτό το δύσκολο περιβάλλον η Eurobank EFG, όχι μόνο δεν υπέστη κεφαλαιακές ζημιές λόγω επενδύσεων αλλά, αφενός διατήρησε ισχυρή επάρκεια κεφαλαίων και αφετέρου εστίασε έγκαιρα στο θέμα της ρευστότητας, επιτυγχάνοντας σημαντική βελτίωσή της. Η πιστοληπτική αξιολόγηση της Eurobank EFG παραμένει η καλύτερη μεταξύ του εγχώριου ανταγωνισμού.

Η επιτυχής πορεία της Τράπεζας το 2008 δεν αντικατοπτρίζεται από την πορεία της μετοχής, καθώς η ανησυχία των επενδυτών για συστημικό κίνδυνο και για σημαντική επιδείνωση του μακροοικονομικού κλίματος οδήγησε σε αποεπένδυση μεγάλων χαρτοφυλακίων από τον ελληνικό τραπεζικό κλάδο. Σε αυτό το κλίμα η μετοχή της Τράπεζας υποχώρησε 76% σε ετήσια βάση, έχοντας σχεδόν την ίδια συμπεριφορά με τον ελληνικό Τραπεζικό δείκτη, ο οποίος έπεσε κατά 74% μέσα στο 2008. Με πιο μακροπρόθεσμη θεώρηση, σε βάθος πενταετίας, η μετοχή της Eurobank EFG εξακολούθησε να υπεραποδίδει στο τέλος του 2008 σε σχέση με τον ευρωπαϊκό τραπεζικό δείκτη Eurostoxx Banks κατά 6,5%.

Στο τέλος του 2008, η κεφαλαιοποίηση της Eurobank EFG ήταν €3,0 δισ., παραμένοντας η δεύτερη μεγαλύτερη σε χρηματιστηριακή αξία τράπεζα στην ελληνική αγορά. Παράλληλα, ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών αυξήθηκε σε 1,076 εκατ. μετοχές σε σχέση με 976.000 το 2007 και 642.000 το 2006.

Βάσει νόμου, δεν επιτρέπεται στις ελληνικές Τράπεζες που συμμετέχουν στο «Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας» η διανομή μερίσματος με μετρητά προς τους μετόχους τους. Ως αποτέλεσμα, η Τράπεζα δεν θα διανείμει μερίσμα με μετρητά.

Μετοχική Σύνθεση στις 31.12.2008*
(% επί συνόλου μετοχών)

*κατηγοριοποίηση βάσει στοιχείων μετοχολογίου

Στοιχεία Μετοχής	2008
Τιμή κλεισίματος (τέλος έτους)	€5,70
Υψηλότερη Τιμή	€23,98
Χαμηλότερη Τιμή	€5,08
Χρηματιστηριακή Αξία σε εκατ. (τέλος έτους)	€3.007
Ίδιες Μετοχές Τράπεζας	26.011.770
Συνολικός Αριθμός Μετοχών	527.591.242

Τραπεζική Ιδιωτών Πελατών

Τραπεζική Ιδιωτών Πελατών

Στρατηγικής σημασίας στόχος για την Τραπεζική Ιδιωτών Πελατών το 2008, ο οποίος και επετεύχθη, ήταν η προσέλκυση καταθέσεων. Το αποτέλεσμα αυτής της προσπάθειας ήταν η σημαντική αύξηση του μεριδίου αγοράς των Καταθέσεων. Η Eurobank EFG έδωσε ιδιαίτερη βαρύτητα στην προσέλκυση καταθέσεων χαμηλού κόστους, δημιουργώντας προϊόντα τα οποία καλύπτουν το σύνολο των αναγκών των Ιδιωτών και Ελεύθερων Επαγγελματιών. Η στρατηγική αυτή είχε μεγάλη επιτυχία στην Ελλάδα, όπου οι καταθέσεις αυξήθηκαν κατά 20,1%, έναντι 15,9% της αγοράς, αλλά και στη Νέα Ευρώπη, όπου οι καταθέσεις αυξήθηκαν κατά 62%. Συνολικά, οι καταθέσεις του Ομίλου ανήλθαν σε €45,7 δισ. το 2008, ενισχυμένες κατά 26,3%, έναντι του 2007. Αξιοσημείωτη ήταν η συνεισφορά των νέων καταστημάτων στην προσέλκυση καταθέσεων το 2008, στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

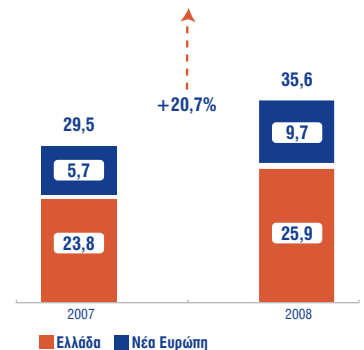
Η επιτυχημένη έκβαση της παραπάνω προσπάθειας υποστηρίχθηκε από την εφαρμογή ενός πελατοκεντρικού μοντέλου λειτουργίας. Ειδικότερα στο χώρο των affluent πελατών, το Personal Banking προσέφερε μία σειρά νέων αποκλειστικών υπηρεσιών και προϊόντων, όπως το “Global Statement” και το λογαριασμό “Personal Banking Account”, ο οποίος συνδυάζει την ευελιξία ενός τρεχούμενου λογαριασμού με αποδόσεις προθεσμιακής κατάθεσης. Ταυτόχρονα, 65 καταστήματα στην Ελλάδα διαθέτουν ήδη ειδικό χώρο εξυπηρέτησης πελατών Personal Banking, ενώ συνολικά σε περισσότερα από 230 καταστήματα υπάρχει στέλεχος της υπηρεσίας. Αποτέλεσμα των παραπάνω ενεργειών ήταν η σημαντική αύξηση, τόσο των πελατών που εμπιστεύονται την υπηρεσία, όσο και των κεφαλαίων υπό διαχείριση.

Όσον αφορά τις χορηγήσεις, το σύνολο των χορηγήσεων του Ομίλου προς νοικοκυριά και μικρές επιχειρήσεις σημείωσε αύξηση 20,7%, φθάνοντας τα €35,6 δισ., με €25,9 δισ. στην Ελλάδα και €9,7 δισ. στη Νέα Ευρώπη.

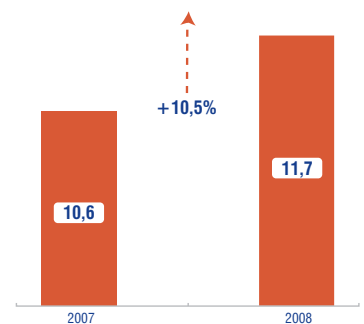
Δίκτυα Εξυπηρέτησης

Το 2008 το Δίκτυο Retail Banking στην Ελλάδα επεκτάθηκε με νέα καταστήματα σε επιλεγμένες περιοχές, ανεβάζοντας το συνολικό αριθμό των καταστημάτων και σημείων εξυπηρέτησης σε 437. Το 26% των καταστημάτων έχει λιγότερα από τέσσερα χρόνια λειτουργίας και κατάφερε το 2008 να αποπληρώσει τη συνολική επένδυση κατασκευής του. Η Eurobank EFG, έχοντας ως κύριο σκοπό να προσφέρει στους πελάτες της άμεση και αποτελεσματική εξυπηρέτηση, έχει αναπτύξει καινοτόμα εναλλακτικά δίκτυα εξυπηρέτησης. Οι εισπρακτικές μηχανές (APS), τα ATMs, τα σημεία self-service εξυπηρέτησης (SSET), η τηλεφωνική εξυπηρέτηση EuroPhone Banking, καθώς και το ανεπτυγμένο σύστημα τηλεφωνικών πωλήσεων, δίνουν στον πελάτη τη δυνατότητα να εξυπηρετηθεί όποτε και όπου εκείνος επιλέξει. Στο τέλος του 2008 το δίκτυο ATMs ανήλθε συνολικά στα 852 μηχανήματα (439 Branch και 413 Off-Site ATMs), ενώ τα Κέντρα Αυτόματων Πληρωμών (APS) του Δικτύου Καταστημάτων Eurobank ανήλθαν στα 497 μηχανήματα. Το EuroPhone Banking παραμένει το μεγαλύτερο και πιο σύγχρονο τραπεζικό call center στην Ελλάδα, εξυπηρετώντας το 2008 περίπου 3.100.000 κλήσεις και προσφέροντας το μεγαλύτερο αριθμό εγχρήματων και πληροφοριακών συναλλαγών στην αγορά. Για πέμπτη φορά τα τελευταία έξι χρόνια, το EuroPhone Banking βραβεύθηκε ως το καλύτερο “Large Call Center” στην Ελλάδα για τις εξαιρετικές ποιότητας τηλεφωνικές υπηρεσίες που προσφέρει στους πελάτες της Τράπεζας. Στη Νέα Ευρώπη, το Δίκτυο Retail Banking ανήλθε σε 1.144 καταστήματα και σημεία εξυπηρέτησης.

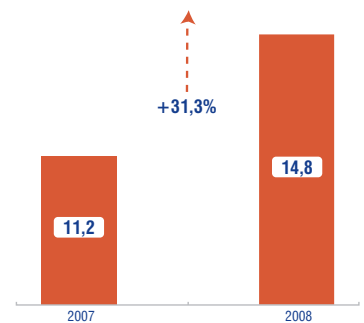
Χορηγήσεις προς Ιδιώτες (€ δισ.)

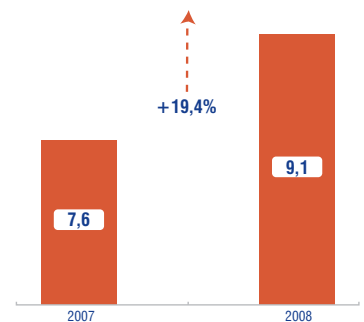
Καταναλωτική Πίστη (€ δισ.)

Στεγαστική Πίστη (€ δισ.)

Δάνεια προς Μικρές Επιχειρήσεις (€ δισ.)

Καταναλωτική Πίστη

Στην καταναλωτική πίστη, η Eurobank EFG επιβεβαίωσε την ηγετική της θέση στην Ελλάδα, ενώ διατήρησε τη δυναμική της παρουσία στη Νέα Ευρώπη. Τα υπόλοιπα καταναλωτικών δανείων και πιστωτικών καρτών του Ομίλου στο τέλος του 2008 ανήλθαν σε €11,7 δισ. ενισχυμένα κατά 10,5% σε σχέση με το 2007.

Η πιστωτική επέκταση συνδυάστηκε με τη διατήρηση της υψηλής ποιότητας του χαρτοφυλακίου. Παράλληλα, τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην αναβάθμιση των μοντέλων αξιολόγησης πιστωτικού κινδύνου και στη βελτιστοποίηση των μεθόδων είσπραξης ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων.

Στα καταναλωτικά δάνεια, η Eurobank EFG επιβεβαίωσε το προβάδισμά της στην Ελλάδα, τόσο σε μέγεθος εργασιών, όσο και σε εύρος προϊόντων και υπηρεσιών. Η «Ανοιχτή Γραμμή» ενίσχυσε την πρότασή της προς τους νέους πελάτες σε δύο περιόδους μέσα στο έτος, προσφέροντας προνομιακό σταθερό επιτόκιο για τους 12 πρώτους μήνες του δανείου. Επιπλέον, μέσω του ανοιχτού δανείου «Μείον Δύο» δημιουργήθηκε πρόγραμμα επιβράβευσης των ενήμερων πελατών, βάσει του οποίου δεν απαιτείται ελάχιστη καταβολή, ενώ, παράλληλα, δεν χρεώνονται τόκοι για δύο μήνες ανά έτος.

Στις αγορές της Νέας Ευρώπης εδραιώθηκε η παρουσία της Eurobank EFG στον τομέα της καταναλωτικής πίστης, καθώς διατήρησε μία από τις πρώτες πέντε θέσεις στη Ρουμανία, τη Βουλγαρία, και τη Σερβία, ενώ στην Πολωνία κατέκτησε μερίδιο αγοράς 2,4%.

Στεγαστική Πίστη

Η ανάπτυξη της Στεγαστικής Πίστης σε Ελλάδα και Νέα Ευρώπη ήταν εντυπωσιακή το 2008, με αποτέλεσμα την αύξηση των υπολοίπων κατά 31,3% σε €14,8 δισ. σε ενοποιημένη βάση. Η εν λόγω αύξηση ήταν η μεγαλύτερη μεταξύ των τραπεζών του ανταγωνισμού, υποδηλώνοντας την καινοτομία στα προϊόντα και τις διαδικασίες και τη βαθιά γνώση των εξειδικευμένων στεγαστικών συμβούλων της Eurobank EFG. Εντυπωσιακά ήταν τα αποτελέσματα το 2008 στην ευρύτερη περιοχή της Νέας Ευρώπης, όπου η Eurobank EFG εδραιώθηκε ως ένας από τους ισχυρότερους παίκτες. Πιο συγκεκριμένα στις αγορές της Βουλγαρίας και της Σερβίας κατέχει σταθερά τη δεύτερη θέση σε μερίδιο αγοράς, ενώ στην ιδιαίτερα ανταγωνιστική αγορά της Πολωνίας κατατάσσεται δεύτερη στη νέα παραγωγή. Τα συνολικά υπόλοιπα των στεγαστικών δανείων στη Νέα Ευρώπη ανήλθαν σε €4,3 δισ. στο τέλος του 2008, έναντι €1,9 δισ. στο τέλος του 2007. Τα αποτελέσματα αυτά κατατάσσουν την Eurobank EFG στην πρώτη θέση, στον τομέα της Στεγαστικής Πίστης, μεταξύ των Ελληνικών τραπεζών που δραστηριοποιούνται στη Νέα Ευρώπη.

Σημαντικό προβάδισμα έναντι του ανταγωνισμού υπήρξε και στο επίπεδο της εξυπηρέτησης των πελατών πριν, αλλά και μετά τη σύναψη του στεγαστικού τους δανείου, προσφέροντας στους πελάτες ένα ευρύ φάσμα ευέλικτων προϊόντων σε ευρώ ή Ελβετικό νόμισμα, με κυμαινόμενο ή σταθερό επιτόκιο. Ανταποκρινόμενη σε ένα ευρύτερο πλαίσιο αναγκών των πελατών της, η Eurobank EFG ενέτεινε, με σημαντικά αποτελέσματα και τις προσπάθειες σταυροειδών πωλήσεων, ενισχύοντας τη διεύθυνση των ασφαλιστικών προγραμμάτων στο πελατολόγιο.

Η ποιότητα του στεγαστικού χαρτοφυλακίου παραμένει πολύ ισχυρή, παρά την αρνητική οικονομική συγκυρία, σε σχέση, τόσο με τα ελληνικά, όσο και με τα διεθνή πρότυπα. Η εφαρμογή αυστηρότερων κριτηρίων αξιολόγησης των στεγαστικών δανείων τον τελευταίο χρόνο, λειτούργησε με απόλυτη επιτυχία προς αυτήν την κατεύθυνση.

Τραπεζική Ιδιωτών Πελατών

Το υγιές αυτό χαρτοφυλάκιο επέτρεψε στην Eurobank EFG να πραγματοποιήσει δύο τιτλοποιήσεις μέσα στο 2008 συνολικού ύψους €2,86 δισ. Πιστοληπτική διαβάθμιση στα ομόλογα αυτά παρείχαν οι διεθνείς οίκοι αξιολόγησης Moody's και Fitch, ενώ αξίζει να σημειωθεί ότι ποσό €2,52 δισ. έλαβε την υψηλότερη δυνατή αξιολόγηση Aaa, πιστοποιώντας για άλλη μια φορά την πολύ καλή ποιότητα του χαρτοφυλακίου.

Τραπεζική Μικρών Επιχειρήσεων

Δυναμική και ευέλικτη υπήρξε η ανταπόκριση της Τραπεζικής Μικρών Επιχειρήσεων στην εντατικοποίηση του ανταγωνισμού και την εκδήλωση της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης που χαρακτήρισε το 2008, διατηρώντας την ηγετική της θέση στην αγορά και διασφαλίζοντας υψηλή κερδοφορία και ποιότητα χαρτοφυλακίου. Τα συνολικά υπόλοιπα δανείων παρουσίασαν αύξηση 19,4% και ανήλθαν στα €9,1 δισ. στο τέλος του 2008.

Ταχεία υπήρξε και η προσαρμογή στα νέα οικονομικά δεδομένα, με την επέκταση της εφαρμογής τιμολόγησης με βάση το προφίλ ρίσκου του πελάτη (risk-based pricing) σε μεγαλύτερο εύρος δανειακών αιτήσεων, την τροποποίηση των πιστωτικών κριτηρίων που διασφαλίζουν την υψηλή ποιότητα του χαρτοφυλακίου και την ενσωμάτωση νέου συστήματος αξιολόγησης (rating system) για Μικρές Επιχειρήσεις με λογιστικά βιβλία Γ' κατηγορίας.

Η Eurobank EFG υπήρξε η πρώτη τράπεζα που έλαβε από την Τράπεζα της Ελλάδος πιστοποίηση για την εφαρμογή της Εξελιγμένης Μεθόδου Εσωτερικών Διαβαθμίσεων (Advanced Internal Risk Based Approach) στο χαρτοφυλάκιο μικρών επιχειρήσεων - η A.I.R.B είναι η πιο εξελιγμένη και αυστηρή μέθοδος υπολογισμού κεφαλαιακής επάρκειας σύμφωνα με τις επιταγές της Βασιλείας II. Οι αρχές και συστημικές εφαρμογές, σύμφωνα με τη Βασιλεία II, αξιοποιήθηκαν περαιτέρω, επηρεάζοντας την πολιτική της Τράπεζας σε θέματα τιμολόγησης, ανανέωσης δανείων και είσπραξης οφειλών.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην εκπαίδευση των Συμβούλων Τραπεζικής Μικρών Επιχειρήσεων με κυρίαρχο στόχο την ανάπτυξη ολοκληρωμένων τραπεζικών σχέσεων και την προσέλκυση καταθέσεων, που υποστηρίχθηκαν από στοχευμένες εμπορικές πρωτοβουλίες. Η αναβάθμιση της εξυπηρέτησης του πελάτη αποτέλεσε βασική προτεραιότητα, με την ολοκλήρωση καινοτόμου αυτοματοποιημένου συστήματος που επιτρέπει, κατά βάση αυθημερόν, την υλοποίηση όλων των αιτημάτων που αφορούν τη διαχείριση της πελατειακής σχέσης.

Δυναμικά συνεχίζεται και η ανάπτυξη της Τραπεζικής Μικρών Επιχειρήσεων στη Νέα Ευρώπη εστιάζοντας στη δημιουργία ενός ανάλογα ευέλικτου συστήματος, που προάγει την ανάπτυξη, αλλά επιτρέπει και τη γρήγορη προσαρμογή στις συνθήκες της τοπικής αγοράς. Τα υπόλοιπα δανείων αυξήθηκαν κατά 71% σε ετήσια βάση φθάνοντας τα €2,0 δισ. στο τέλος του 2008.

Τραπεζική Επιχειρήσεων

Τραπεζική Επιχειρήσεων

Σε ένα περιβάλλον πρωτοφανών αρνητικών ανατροπών των χρηματαγορών και του διεθνούς τραπεζικού συστήματος, η Τραπεζική Επιχειρήσεων της Eurobank EFG πέτυχε το 2008 ένα διπλό στόχο: Να ανέλθει στην πρώτη θέση της εγχώριας αγοράς χορηγήσεων προς μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις και, ταυτόχρονα, να διατηρήσει υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης κερδοφορίας, παρά το ιδιαίτερα αυξημένο κόστος χρήματος.

Πιο συγκεκριμένα, ο όγκος εργασιών σε Ελλάδα και Νέα Ευρώπη στο τέλος του 2008 ανήλθε σε €21,6 δισ. σημειώνοντας αύξηση 25,3% σε σχέση με το 2007. Ταυτόχρονα, η επίπτωση της πιστωτικής κρίσης όσον αφορά στα μη εξυπηρετούμενα δάνεια ήταν περιορισμένη, αποδεικνύοντας την εξαιρετική ποιότητα του χαρτοφυλακίου που διατηρεί η Τράπεζα.

Για την Τραπεζική Επιχειρήσεων, το 2008 ήταν μία χρονιά σημαντικών στρατηγικών πρωτοβουλιών με στόχο τη βραχυπρόθεσμη αλλά και μεσοπρόθεσμη ανάπτυξη. Σε οργανωτικό επίπεδο, οι μέχρι πρότινος προϊόντικές μονάδες Trade Finance, Transaction Banking και Factoring ενοποιήθηκαν υπό την νεοσυσταθείσα Γενική Διεύθυνση Global Corporate Clients & DCM, έτσι ώστε η Τραπεζική Επιχειρήσεων να απολαμβάνει τις παραπάνω υπηρεσίες σε μία πλήρως κεντροποιημένη μορφή. Ο στόχος ενδυνάμωσης της ρευστότητας επετεύχθη μέσα από τη σημαντική αύξηση των καταθέσεων και την επιτυχημένη τιτλοποίηση €2,5 δισ. ομολογιακών δανείων.

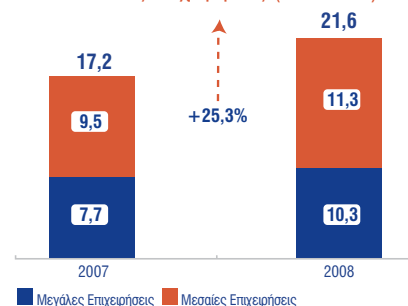
Χρηματοδότηση Μεγάλων Επιχειρήσεων

Η Eurobank EFG ολοκλήρωσε άλλη μια επιτυχημένη χρονιά στο χώρο της χρηματοδότησης των μεγάλων επιχειρήσεων, διατηρώντας ικανοποιητική ανάπτυξη των χορηγήσεων, των καταθέσεων και της κερδοφορίας σε συνδυασμό με διασπορά του χαρτοφυλακίου της.

Κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους, ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην ανάπτυξη του όγκου εργασιών και των σταυροειδών πωλήσεων. Κατά το δεύτερο εξάμηνο, η στρατηγική της Τράπεζας κινήθηκε στον άξονα ενίσχυσης της ρευστότητας, μέσα από την προσέλκυση και διατήρηση καταθέσεων από μεγάλες επιχειρήσεις, οι οποίες διατηρούν τους βασικούς καταθετικούς τους λογαριασμούς στην Eurobank EFG. Επίσης, η Τράπεζα προσέφερε στήριξη στους πελάτες της, διατηρώντας ανέπαφη τη βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση των επενδυτικών και λειτουργικών αναγκών τους. Τα δάνεια προς μεγάλες επιχειρήσεις αυξήθηκαν κατά 33,3% σε επίπεδο Ομίλου, σε €10,3 δισ.

Παράλληλα, δόθηκε έμφαση στην ενεργητική διαχείριση πιστωτικών κινδύνων από υφιστάμενες και νέες χρηματοδοτήσεις στα πλαίσια των συνεχώς μεταβαλλόμενων συνθηκών στις οικονομίες της Ελλάδας και της Νέας Ευρώπης. Ιδιαίτερη σημασία δόθηκε στην επανεκτίμηση του πιστωτικού ρίσκου και στη λήψη επιπλέον εξασφαλίσεων, στην τιμολογιακή πολιτική με βάση την πιστοληπτική ικανότητα, αλλά και τον έλεγχο της συνολικής έκθεσης σε συγκεκριμένους κλάδους με βάση τα μεγέθη και τις προοπτικές τους στην αγορά.

Χορηγήσεις προς Μεγάλες & Μεσαίες Επιχειρήσεις (σε € δισ.)

Χρηματοδότηση Ναυτιλίας

Η διεθνής οικονομική κρίση και το πέρασμά της στην πραγματική οικονομία επηρέασαν σημαντικά τον κλάδο της ναυτιλίας. Η αγορά ξηρού φορτίου εμφανίζεται ασταθής μετά και τη σημαντική πτώση που παρατηρήθηκε στο δεύτερο εξάμηνο του 2008, ενώ και η αγορά υγρού φορτίου προβλέπεται να κάνει κάποια σημαντική διορθωτική κίνηση λόγω της μείωσης των τιμών του πετρελαίου. Στους ίδιους ρυθμούς βρίσκεται και η αγορά των ναύλων των κοντέινερ εξαιτίας της μειωμένης κατανάλωσης από τις οικονομίες της Δύσης.

Μέσα σε αυτό το περιβάλλον, η Eurobank EFG ακολούθησε συντηρητική πολιτική στη χρηματοδότηση της ναυτιλίας, με το συνολικό της δανειακό χαρτοφυλάκιο να ανέρχεται σε €0,7 δισ. στο τέλος του 2008. Το χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας είναι αρκετά διαφοροποιημένο και περιλαμβάνει σημαντικά ονόματα του κλάδου με ισχυρή πιστοληπτική ικανότητα.

Η παγκόσμια οικονομική ύφεση, η οποία εκτιμάται ότι θα συνεχιστεί το 2009, αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική μείωση της ανάπτυξης στην Κίνα και την Ινδία και σε επιβράδυνση του παγκόσμιου εμπορίου το 2009.

Χρηματοδότηση Μεσαίου Μεγέθους Επιχειρήσεων

Η κατηγορία των μεσαίων επιχειρήσεων αποτέλεσε και αποτελεί σημείο αναφοράς στη στρατηγική ανάπτυξης εργασιών της Eurobank EFG.

Μέσω των 41 εξειδικευμένων Επιχειρηματικών Κέντρων στην Ελλάδα και των 92 αντιστοίχων στη Νέα Ευρώπη, προσφέρονται προϊόντα και υπηρεσίες υψηλού επιπέδου και καινοτόμες λύσεις για την κάλυψη όλων των αναγκών των επιχειρήσεων.

Η συνεχής διεύρυνση του πελατολογίου, η υποστήριξη επενδυτικών προγραμμάτων και η εξυπηρέτηση των εταιρικών πελατών, συνδυάστηκε με την προσήλωση στη διασφάλιση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου.

Το 2008, πέραν της παραδοσιακής πλέον πρωτοπορίας στη διάθεση προϊόντων για κάλυψη των επιτοκιακών και συναλλαγματικών κινδύνων, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην ταχύτερη και αρτιότερη εξυπηρέτηση των πελατών, με την ανάπτυξη εταιρικών ταμείων εντός των Επιχειρηματικών Κέντρων και την εδραίωση των ηλεκτρονικών συναλλαγών και μαζικών πληρωμών.

Παράλληλα, η διαρκής βελτίωση των εσωτερικών διαδικασιών σε συνδυασμό με τη χρήση νέων τεχνολογιών, οδήγησαν σε περαιτέρω μείωση του κόστους και σε ακόμη ταχύτερη ανταπόκριση στα αιτήματα των επιχειρήσεων. Το αποτέλεσμα των ανωτέρω ήταν η αύξηση των χρηματοδοτήσεων κατά 18,7% σε €11,3 δισ. το 2008.

Τραπεζική Επιχειρήσεων

Leasing

Η EFG Eurobank Ergasias Leasing υλοποίησε με επιτυχία τον επιχειρηματικό της σχεδιασμό, τόσο στην Ελλάδα, όσο και στις χώρες της Νέας Ευρώπης, όπου έχει παρουσία. Αυτό πραγματοποιήθηκε με ασφαλείς και επικερδείς τοποθετήσεις σε κλάδους με προοπτικές ανάπτυξης και δυναμική. Η επιτυχημένη αυτή πορεία βασίστηκε, επίσης, και στην ισορροπημένη διάρθρωση του χαρτοφυλακίου της, που ενισχύθηκε και από προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας για τους πελάτες της.

Μέσα στο 2008, ξεκίνησε η λειτουργία του γραφείου Κρήτης και Νήσων, με στόχο την αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση των πελατών και την καλύτερη εκμετάλλευση των τοπικών ευκαιριών ανάπτυξης. Το ειδικό τμήμα vendor leasing υλοποίησε με επιτυχία το πρόγραμμα της επανατοποθέτησης στην αγορά μέσω της συμμετοχής σε κλαδικές εκθέσεις, ενώ η εταιρεία Fin&Rent διεύρυνε σημαντικά το δίκτυο των εμπορικών συνεργατών με ιδιαίτερη έμφαση σε υπηρεσίες fleet financing & management.

Η Εταιρεία είναι απόλυτα προετοιμασμένη να αντιμετωπίσει με επιτυχία τις προκλήσεις του 2009, ενώ η δομή αλλά και ο συνεχής ποιοτικός έλεγχος του χαρτοφυλακίου που διαχειρίζεται, αποτελούν ουσιαστική εγγύηση για τη διατήρηση της κερδοφόρου πορείας.

Factoring

Η Eurobank EFG Factors διατήρησε, για ακόμη μια χρονιά, τη δυναμική ανάπτυξη των εργασιών της και την κερδοφορία της, ενώ, ταυτόχρονα, ισχυροποίησε τη θέση της, τόσο στην εγχώρια, όσο και στη διεθνή αγορά factoring και forfaiting. Στην Ελλάδα, η Εταιρεία διατήρησε την πρώτη θέση στον κλάδο της με βάση το ύψος ενεργητικού. Στην Ευρώπη, κατέκτησε την πρώτη θέση στον τομέα του Εξαγωγικού Factoring, ενώ, αντιστοίχως, στην παγκόσμια κατάταξη η Eurobank EFG Factors κατέλαβε την 4η θέση στον τομέα του Διεθνούς Factoring (Κιότο, Ιαπωνία, Σεπτέμβριος 2008). Τα κριτήρια αξιολόγησής της ήταν ποιοτικά και ποσοτικά, όπως η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, ο ετήσιος τζίρος, η αποτελεσματική διαχείριση του management και η εμπειρία των στελεχών της. Η Eurobank EFG Factors αξιολογήθηκε ως "Excellent" βάσει των παραπάνω κριτηρίων.

Ο όμιλος Eurobank EFG έχει παρουσία, εκτός Ελλάδος, στη Βουλγαρία και την Τουρκία μέσω της Eurobank EFG S.A. - Branch Bulgaria και του τμήματος Factoring της θυγατρικής τράπεζας του Ομίλου Eurobank Tekfen A.S. αντίστοιχα. Στο πλαίσιο της επέκτασης των δραστηριοτήτων στη Νέα Ευρώπη, ο Όμιλος εστιάζει, ήδη, στην περαιτέρω ανάπτυξη των εργασιών factoring & forfaiting, στις αγορές της Ρουμανίας και της Κύπρου.

Επενδυτική Τραπεζική
& Προϊόντα Κεφαλαιαγοράς

Επενδυτική Τραπεζική και Προϊόντα Κεφαλαιαγοράς

Επενδυτική Τραπεζική

Το 2008 ήταν μια χρονιά με προκλήσεις στο χώρο της επενδυτικής τραπεζικής με μειωμένη δραστηριότητα διεθνώς, τόσο στον τομέα της άντλησης κεφαλαίων (ECM), όσο και στον τομέα των συγχωνεύσεων κι εξαγορών (M&A).

Η ελληνική αγορά χαρακτηρίστηκε από μειωμένη δραστηριότητα και στους δυο προαναφερόμενους τομείς με εισαγωγές μικρών εταιρειών μόνο, στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Στον τομέα των συγχωνεύσεων και εξαγορών, η εξειδικευμένη θυγατρική Eurobank EFG Telesis Finance διατήρησε το μερίδιό της, ενώ ολοκλήρωσε σε μια δύσκολη συγκυρία ορισμένες πολύ επιτυχημένες συναλλαγές. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι η Eurobank EFG Telesis Finance ήταν η μοναδική ελληνική εταιρεία που λειτούργησε ως Σύμβουλος του Ελληνικού Δημοσίου στη στρατηγική πώλησης του ΟΤΕ στην Deutsche Telekom. Επιπλέον, ήταν χρηματοοικονομικός σύμβουλος της εταιρείας Everest και των βασικών μετόχων αυτής, στη στρατηγική συνεργασία της με τη Vivartia, το μεγαλύτερο ελληνικό όμιλο στον κλάδο των τροφίμων.

Επιπλέον, το 2008 επεκτάθηκε και η συνεργασία της Eurobank EFG Telesis Finance με τις ομάδες επενδυτικής τραπεζικής στις χώρες όπου ο Όμιλος διατηρεί παρουσία. Χαρακτηριστικά αναφέρεται η επιτυχημένη συνεργασία με τις τοπικές ομάδες της Βουλγαρίας και της Σερβίας, για τη συμμετοχή της εταιρείας επενδυτικών κεφαλαίων Global Finance στο χρηματοοικονομικό/ασφαλιστικό βουλγαρικό όμιλο Eurohold, ο οποίος, μέσω εξαγορών, στοχεύει στο να καταστεί σημαντική περιφερειακή δύναμη στο χώρο των ασφαλειών στα Βαλκάνια.

Χρηματιστηριακές Εργασίες

Το 2008, η Eurobank EFG Χρηματιστηριακή κατέκτησε μερίδιο αγοράς 15,7% στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Η εταιρεία συνέχισε να επενδύει στις ισχυρές της σχέσεις με την πελατειακή της βάση, προσφέροντας υπηρεσίες στους τομείς του Ελληνικού, αλλά και των Διεθνών Χρηματιστηρίων, καθώς και των Αγορών Παραγωγών Προϊόντων, με τη συνεχή υποστήριξη του Τμήματος Ανάλυσης.

Το Τμήμα Διεθνών Αγορών προσέκλυσε το διαρκώς αυξανόμενο ενδιαφέρον των επενδυτών, καθώς η κρίση των πιστωτικών αγορών οδήγησε σε ύφεση την παγκόσμια οικονομία, φέρνοντας τις αποτιμήσεις των μετοχών σε ελκυστικά επίπεδα. Η παραπάνω συγκυρία σε συνδυασμό με την υψηλή μεταβλητότητα των διεθνών αγορών δημιούργησε σημαντικές ευκαιρίες και έντονο ενδιαφέρον, στο οποίο η Χρηματιστηριακή ανταπεξήλθε με μεγάλη επιτυχία, προσφέροντας στους πελάτες της τη δυνατότητα συμμετοχής στις μεγαλύτερες χρηματιστηριακές αγορές του κόσμου.

Οι δραστηριότητες του Τμήματος Παραγωγών απέσπασαν μερίδιο αγοράς άνω του 15% στην Ελλάδα. Το γεγονός αντικατοπτρίζεται στην αύξηση του αριθμού των πελατών, στην ενεργή συμμετοχή τους στις αγορές παραγωγών και στο εύρος των προϊόντων, που διαπραγματεύτηκαν. Συναλλαγές πραγματοποιήθηκαν σε Ελληνικά και Διεθνή προϊόντα κεφαλαιαγοράς (μετοχές και μετοχικοί δείκτες), προϊόντα χρηματαγοράς (συναλλαγματικές ισοτιμίες και ομόλογα Αμερικής και Ευρώπης) και σε αγορές εμπορευμάτων (πετρέλαιο, χρυσός, καλαμπόκι, σιτάρι κ.ά.).

Το Τμήμα Ανάλυσης διακρίθηκε για ακόμη μια χρονιά για τις αναλύσεις του σε Ελληνικές μετοχές μεσαίας κεφαλαιοποίησης. Συγκεκριμένα, ο διεθνής οίκος αξιολόγησης AQ Research κατέταξε το Τμήμα Ανάλυσης της Eurobank EFG Χρηματιστηριακής στη δεύτερη θέση, στο πλαίσιο της ετήσιας αξιολόγησης αναλύσεων για Ευρωπαϊκές μετοχές μεσαίας και μικρής κεφαλαιοποίησης.

Διαχείριση Διαθεσίμων

Το 2008 εξελίχθηκε σε μια ιδιαίτερα δύσκολη χρονιά με σημαντικές προκλήσεις λόγω της διεθνούς πιστωτικής κρίσης, η οποία συνεχίστηκε αμείωτη κατά τη διάρκεια του έτους και κορυφώθηκε το Σεπτέμβριο με τη δραματική κατάρρευση της επενδυτικής τράπεζας Lehman Brothers. Σε αυτό το δύσκολο περιβάλλον, η εξασφάλιση της ρευστότητας, η διατήρηση της κερδοφορίας και η ανάπτυξη πελατοκεντρικών εργασιών αποτέλεσαν βασικές προτεραιότητες.

Για το μεγαλύτερο διάστημα του έτους, η άντληση ρευστότητας μέσω των Διεθνών Αγορών δεν ήταν εφικτή. Η Τράπεζα κάλυψε επιτυχώς τις ανάγκες της, επιτυγχάνοντας υψηλούς ρυθμούς αύξησης των καταθέσεων, τόσο στην Ελλάδα, όσο και στη Νέα Ευρώπη. Επίσης, η Τράπεζα πραγματοποίησε περιορισμένο αριθμό ιδιωτικών τοποθετήσεων και συνέχισε το πρόγραμμα τιτλοποιήσεων δημιουργώντας ομόλογα υψηλότερης πιστοληπτικής διαβάθμισης, τα οποία γίνονται δεκτά από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για αναχρηματοδότηση. Ο κεντρικός συντονισμός της ρευστότητας, τόσο για την Ελλάδα, όσο και για τις θυγατρικές Τράπεζες στη Νέα Ευρώπη, ήταν ουσιαστικός στην αντιμετώπιση της πιστωτικής κρίσης, ιδιαίτερα κατά την κορύφωσή της το τελευταίο τρίμηνο του έτους.

Το Τμήμα Διαπραγμάτευσης στην Ελλάδα παρέμεινε κερδοφόρο, έχοντας μηδενική θέση σε αμερικανικά στεγαστικά δάνεια χαμηλής φερεγγυότητας και σε CDOs. Η Eurobank EFG διατήρησε την ενεργή παρουσία της στην πρωτογενή και στη δευτερογενή αγορά και συμπεριλαμβάνεται στην ομάδα Βασικών Διαπραγματευτών κρατικών ομολόγων στην Ελλάδα, τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και τη Σερβία. Ιδιαίτερα σημαντική ήταν η αναδοχή 10ετούς ομολογιακής έκδοσης σε ευρώ του Ρουμανικού Δημοσίου. Η επιτυχία της έκδοσης σε ένα ιδιαίτερα δύσκολο περιβάλλον επιβεβαιώνει τις δυνατότητες της Τράπεζας ως περιφερειακής δύναμης με πρωταγωνιστική παρουσία στους τομείς διαπραγμάτευσης συναλλάγματος, επιτοκίων και ομολόγων.

Η ανάπτυξη εργασιών με πελατοκεντρικό προσανατολισμό και έμφαση στην αύξηση των εσόδων από προμήθειες, τόσο στην Ελλάδα, όσο και στη Νέα Ευρώπη, συνεχίστηκε κατά το 2008. Το Τμήμα Πωλήσεων της Γενικής Διεύθυνσης Global Markets στην Ελλάδα είναι διαρθρωμένο κατάλληλα, ώστε να εξυπηρετεί ένα ευρύ φάσμα πελατών, όπως θεσμικούς πελάτες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, εταιρείες μεγάλου και μεσαίου μεγέθους, ναυτιλιακές εταιρείες και ιδιώτες πελάτες των δικτύων Private Banking και Retail Banking, με ανάγκες για διαφορετικά προϊόντα ή υπηρεσίες. Αντίστοιχη οργανωτική δομή έχει αναπτυχθεί και στις Διευθύνσεις Διαχείρισης Διαθεσίμων στο εξωτερικό, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της κάθε χώρας. Ιδιαίτερα τιμητική ήταν η ανακήρυξη της Eurobank EFG ως “Best FX Bank in Greece for 2009” από το περιοδικό Global Finance Magazine.

Το 2008, η θέση της Eurobank EFG ως ανταποκριτής πρώτης επιλογής στην Ελλάδα για τα διεθνή τραπεζικά ιδρύματα ισχυροποιήθηκε περαιτέρω. Σημαντικός όγκος εργασιών πραγματοποιήθηκε από τις θυγατρικές στη Νέα Ευρώπη, συνεισφέροντας στα ενοποιημένα κέρδη και διευρύνοντας τη φήμη της Τράπεζας ως σημαντικού πάροχου διεθνών πληρωμών και υπηρεσιών διαχείρισης διαθεσίμων στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή. Η Τράπεζα είναι απευθείας ενεργό μέλος σε όλα τα συστήματα μεταφοράς κεφαλαίων και είναι έτοιμη να παράσχει στους πελάτες της ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών στο σύστημα SEPA.

Διαχείριση Περιουσίας

Αμοιβαία Κεφάλαια

Το 2008 ήταν η χρονιά κατά τη διάρκεια της οποίας σημειώθηκε σημαντική μείωση ενεργητικού στην ελληνική αγορά των αμοιβαίων κεφαλαίων στο σύνολο της (από €24,5 δισ. στην αρχή του έτους σε €10,4 δισ. στα τέλη), αποτέλεσμα της αρνητικής αποτίμησης των μετοχικών αξιών και των υψηλών επιτοκίων που επικράτησαν στην προθεσμιακή αγορά χρήματος, που αναπόφευκτα προσέκλυσαν το επενδυτικό ενδιαφέρον.

Στο δύσκολο αυτό περιβάλλον, η EFG A.E.Δ.Α.Κ. πέτυχε να διατηρήσει τον πρωταγωνιστικό της ρόλο με τα συνολικά της υπό διαχείριση κεφάλαια να διαμορφώνονται στα €2,4 δισ. και το μερίδιό της να ανέρχεται στο 28,7% της αγοράς (εκτός Α/Κ Διαχείρισης Διαθεσίμων), διατηρώντας την πρώτη θέση για έβδομη συνεχή χρονιά.

Η παραπάνω επιτυχία αποδίδεται στη στρατηγική της εταιρείας την τελευταία τριετία να συγκροτήσει καινοτόμα προϊόντα μέσης και μακροπρόθεσμης διάρκειας με συντελεστές προστασίας κεφαλαίου και προοπτικής απόδοσης (Special Purpose Funds) και προϊόντα στοχευμένης απόδοσης (Absolute Return Funds) ως απάντηση στο αίτημα της αγοράς για πιο συντηρητικές επιλογές.

Επιπρόσθετα, η έναρξη διάθεσης των προϊόντων της σε πέντε κράτη εκτός Ελλάδος, συγκεκριμένα στο Λουξεμβούργο, την Πολωνία, τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και την Κύπρο, ενίσχυσε περαιτέρω το ύψος των κεφαλαίων της, αν και σε μικρό βαθμό λόγω της δυσμενούς συγκυρίας, ενώ, ταυτόχρονα, έθεσε τη βάση για ανάπτυξη στο μέλλον.

Σε επίπεδο δικτύων διάθεσης η Εταιρεία διέυρυνε την επιτυχημένη συνεργασία που ήδη έχει τα τελευταία τέσσερα έτη με την Interamerican, διαμορφώνοντας ένα συνολικό πακέτο προσφορών, ώστε να καλύπτει όχι μόνο τις επενδυτικές αλλά εξίσου και τις δανειακές ανάγκες των πελατών της.

Τέλος, αναφορικά με το διαχειριστικό αποτέλεσμα και τις αποδόσεις των αμοιβαίων κεφαλαίων υπό την διαχείριση της EFG A.E.Δ.Α.Κ., χρήζει επισήμανσης η αξιολόγηση που μέχρι σήμερα απολαμβάνει η Εταιρεία από την Morningstar και οι πρώτες θέσεις κατάταξης σε συγκεκριμένες κατηγορίες αμοιβαίων κεφαλαίων. Ενδεικτικά αναφέρουμε τις αποδόσεις των ακόλουθων αμοιβαίων κεφαλαίων, σύμφωνα με την Ένωση Θεσμικών Επενδυτών: Eurobank Dollar Plus +8,4%, Interamerican USD Bond Fund +15,1%, (LF) All Weather +7,0%, (LF) All Weather Plus +7,4%.

Ασφαλιστικές Εργασίες

Οι ασφαλιστικές εργασίες συνέχισαν τη θετική πορεία τους και το 2008. Η EFG Eurolife Ασφαλιστική δραστηριοποιείται στους κλάδους ασφαλίσεων Ζωής, Συντάξεων, Υγείας, Περιουσίας και Παροχής Συμβουλευτικών Υπηρεσιών. Ο Όμιλος αποτελείται από δύο ασφαλιστικές εταιρείες ζωής και γενικών ασφαλίσεων, την EFG Eurolife A.E.A.Z. και την EFG Eurolife A.E.Γ.A., καθώς και μία εταιρεία μεσιτείας ασφαλίσεων, την EFG Ασφαλιστικές Υπηρεσίες Α.Ε.Μ.Α.

Το 2008 αυξήθηκε σημαντικά η διείσδυση των Ασφαλειών Ζωής όσον αφορά στις νέες πωλήσεις Στεγαστικών και Καταναλωτικών δανείων. Αυξήθηκε, επίσης, το χαρτοφυλάκιο συνταξιοδοτικών προγραμμάτων περιοδικού ασφαλιστρού.

Παράλληλα με την ανάπτυξη των τραπεζικών δικτύων, ενισχύθηκαν περαιτέρω και τα ασφαλιστικά δίκτυα. Η EFG Eurolife Ασφαλιστική έχει σήμερα 240 επιλεγμένους συνεργάτες σε όλη την Ελλάδα, με ιδιαίτερα σημαντική συμμετοχή στην συνολική παραγωγή της εταιρείας.

Διαχείριση Περιουσίας

Επιπλέον, η EFG Eurolife A.E.ΓΑ. ενίσχυσε την αναπτυξιακή της πορεία και την παρουσία της στην Ελληνική αγορά, με την εξαγορά του 100% της Activa Insurance A.A.E., η οποία δραστηριοποιείται στο χώρο των Γενικών Ασφαλίσεων. Στόχος της εξαγοράς είναι η περαιτέρω ενίσχυση των ασφαλιστικών εργασιών, πέραν του τραπεζικού δικτύου της Eurobank EFG και μέσω ανεξαρτήτων δικτύων συνεργατών και πρακτόρων, σε όλους τους κλάδους ασφαλίσεων κατά ζημιών, διπλασιάζοντας τα αντίστοιχα μεγέθη.

Όσον αφορά στις δραστηριότητες εκτός Ελλάδας, οι δύο θυγατρικές εταιρείες που ιδρύθηκαν στο τέλος του 2007 στη Ρουμανία, η EFG Eurolife Asigurari de Viata S.A. και η EFG Asigurari Generale S.A., οι οποίες δραστηριοποιούνται στον κλάδο ζωής και γενικών ασφαλίσεων αντίστοιχα, παρουσίασαν ικανοποιητικά αποτελέσματα με κέρδη που υπερκαλύπτουν τα αρχικά κόστη εγκατάστασης και λειτουργίας.

Η EFG Ασφαλιστικές Υπηρεσίες είναι ένας από τους τρεις μεγαλύτερους μεσίτες ασφαλίσεων στην ελληνική αγορά, με στόχο την προσφορά ολοκληρωμένων ασφαλιστικών λύσεων σε εξειδικευμένες ανάγκες εταιρειών και ιδιωτών. Η δυναμική της ανάπτυξη στηρίζεται, τόσο στην αξιοποίηση του τραπεζικού δικτύου, όσο και στην επέκταση των εργασιών μέσω ανεξάρτητων καναλιών πώλησης. Το 2008 οι δραστηριότητες της εταιρείας επεκτάθηκαν στην παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών (διαχείριση ζημιών, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης), στην αντασφαλιστική διαμεσολάβηση, καθώς και στη δυνατότητα παροχής υπηρεσιών σε χώρες του εξωτερικού.

Διαχείριση Χαρτοφυλακίων

Παρά τις αντίξοες συνθήκες που επικράτησαν καθ' όλη τη διάρκεια του έτους στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, την κατάρρευση των χρηματιστηριακών αξιών και την κάμψη της εμπιστοσύνης των επενδυτών, η Eurobank EFG Asset Management A.E.Π.Ε.Υ. διατήρησε τον αριθμό των θεσμικών χαρτοφυλακίων υπό διαχείριση, σαν αποτέλεσμα της συντηρητικής πολιτικής ενεργητικής διαχείρισης και της συστηματικής διαχείρισης κινδύνων.

Στον τομέα της συμβουλευτικής διαχείρισης, οι σχέσεις με πελάτες από το θεσμικό χώρο, κυρίως των ασφαλιστικών φορέων και των κοινωφελών οργανισμών, αυξήθηκαν σημαντικά αναφορικά με τη διαχείριση ρευστότητας, συνέπεια της μακροχρόνιας παρουσίας και της αναγνωρισιμότητας της εταιρείας στο συγκεκριμένο χώρο.

Στον τομέα της διαχείρισης αποθεματικών ασφαλιστικών οργανισμών, η Eurobank EFG Asset Management A.E.Π.Ε.Υ. συνέχισε με επιτυχία για έβδομη συνεχή χρονιά την ενεργητική διαχείριση τμήματος του μετοχικού χαρτοφυλακίου του Ειδικού Κεφαλαίου του ΤΑΠ-Ο.Τ.Ε. Παράλληλα, ως ένας από τους δύο εξωτερικούς διαχειριστές του Αμοιβαίου Κεφαλαίου Μικτό Εσωτερικού της Α.Ε.Δ.Α.Κ. Ασφαλιστικών Οργανισμών, του μεγαλύτερου αμοιβαίου κεφαλαίου της κατηγορίας «Μικτό Εσωτερικού», ολοκλήρωσε με επιτυχία την έκτη διαχειριστική χρονιά, καταγράφοντας σημαντικές αποδόσεις. Με την πολυετή και σταθερή παρουσία της στη διαχείριση χαρτοφυλακίων φορέων κοινωνικής ασφάλισης, η Eurobank EFG Asset Management A.E.Π.Ε.Υ. παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τις δρομολογούμενες εξελίξεις στο νέο νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο διαμορφώνεται για τη διαχείριση των χαρτοφυλακίων κινητών αξιών των συγχωνευμένων πλέον ασφαλιστικών οργανισμών στην Ελλάδα και, παράλληλα, επεκτείνει τις συνεργασίες της με ασφαλιστικούς οργανισμούς του δεύτερου πυλώνα στην Κύπρο.

Παρά τη συρρίκνωση των ενεργητικών των Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων Κινητών Αξιών (Ο.Σ.Ε.Κ.Α.), η Eurobank EFG Asset Management A.E.Π.Ε.Υ. συνέχισε τη διαχείριση τεσσάρων επιλεγμένων αμοιβαίων κεφαλαίων της EFG A.E.Δ.Α.Κ. και τη διαχείριση της μεγαλύτερης εταιρείας επενδύσεων χαρτοφυλακίου, που προέκυψε από τη συγχώνευση των Α.Ε.Ε.Χ. ΔΙΑΣ και GNEF.

Τέλος, η κρίση ρευστότητας που οδήγησε στην κατακόρυφη άνοδο των επιτοκίων καταθέσεων, η μείωση της διάθεσης για ανάληψη οιοδήποτε ρίσκου εκ μέρους ιδιωτών πελατών, καθώς και η σημαντική πτώση των κεφαλαιαγορών, είχαν αρνητικές επιπτώσεις στα χαρτοφυλάκια απεριόριστης εντολής ιδιωτών πελατών.

Private Banking

Το 2008 ήταν μια χρονιά-σταθμός για το παγκόσμιο χρηματοοικονομικό σύστημα, με επέκταση της πιστωτικής κρίσης, χρεοκοπίες τραπεζικών κολοσσών, κρίση εμπιστοσύνης του συναλλακτικού κοινού προς το σύστημα συνολικά, πρωτοφανείς παρεμβάσεις των κυβερνήσεων και των νομισματικών αρχών με σκοπό τη σταθεροποίηση των αγορών και τελικά με τη μετάδοση των συνεπειών της κρίσης από το χρηματοπιστωτικό σύστημα στην πραγματική οικονομία.

Η ραγδαία αύξηση των βραχυπρόθεσμων επιτοκίων στην αγορά, σε αντίθεση με τη σταδιακή αποκλιμάκωση των αντίστοιχων επιτοκίων αναφοράς, ιδίως κατά το τελευταίο τρίμηνο του έτους, σε συνδυασμό με τις έντονα πτωτικές τάσεις στις αγορές των μετοχών, των εταιρικών ομολόγων και των εναλλακτικών επενδύσεων, δημιούργησαν ένα εξαιρετικά δυσμενές περιβάλλον για τη διαχείριση ιδιωτικών κεφαλαίων. Αυτό το περιβάλλον θέτει νέες στρατηγικές προκλήσεις και προτρέπει στην ανάληψη νέων πρωτοβουλιών, δημιουργώντας, παράλληλα, σημαντικές ευκαιρίες και προοπτικές.

Οι πρωτοβουλίες της Eurobank EFG στον τομέα του Private Banking το 2008 συμπεριέλαβαν τη σημαντική διεύρυνση της πλατφόρμας Αμοιβαίων Κεφαλαίων Ξένων διαχειριστικών οίκων (Third Party Funds), την προώθηση βραχυπρόθεσμων επενδυτικών προϊόντων, εκμεταλλευόμενοι τις ακραίες συνθήκες που επικράτησαν στις αγορές και την αύξηση των συναλλαγών σε εταιρικά ομόλογα και συναλλαγματικά προϊόντα.

Ο Τομέας των Υπηρεσιών Διαχείρισης Περιουσίας (Wealth Management Services) συνέχισε την ανοδική του πορεία στα liability products και η στρατηγική για διεθνή περιφερειακή ανάπτυξη προωθήθηκε με πρωτοβουλίες για την αναβάθμιση και επέκταση των παρεχομένων υπηρεσιών στο Λουξεμβούργο και την ανάπτυξη των εργασιών Private Banking στην Κύπρο και τη Ρουμανία.

Διεθνής Παρουσία

Διεθνής Παρουσία

Κατά το 2008, ο όμιλος Eurobank EFG συνέχισε την ισόρροπη ανάπτυξη του στις επτά χώρες της Νέας Ευρώπης όπου δραστηριοποιείται, δηλαδή τη Βουλγαρία, τη Σερβία, τη Ρουμανία, την Τουρκία, την Πολωνία και την Κύπρο, προσφέροντας σύγχρονα και ελκυστικά προϊόντα και υπηρεσίες, μέσω εκτεταμένου δικτύου 1.244 καταστημάτων, επιχειρηματικών κέντρων και σημείων πώλησης και ανθρώπινο δυναμικό που ξεπερνά τα 14.000 άτομα. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε σε όλη τη διάρκεια του έτους, τόσο στην ενίσχυση της καταθετικής βάσης, όσο και στην περαιτέρω ενδυνάμωση των εσωτερικών δομών της διαχείρισης κινδύνων, με στόχο τη θωράκιση του Ομίλου ενόψει της προοδευτικής επιδείνωσης του διεθνούς οικονομικού περιβάλλοντος.

Η διεθνής οικονομική κρίση γίνεται σταδιακά αισθητή και στη Νέα Ευρώπη επηρεάζοντας την οικονομική δραστηριότητα, τις επενδύσεις και το χρηματοπιστωτικό τομέα. Για την έγκαιρη και αποτελεσματική αντιμετώπισή της θα απαιτηθεί συνεργασία μεταξύ υπερεθνικών οργανισμών, κυβερνήσεων και εποπτικών αρχών, με την ενεργό συμμετοχή και των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

Ο όμιλος Eurobank EFG έχει πραγματοποιήσει στρατηγικού χαρακτήρα επενδύσεις στην περιοχή, απευθυνόμενος σε μία αγορά με συνολικό πληθυσμό άνω των 195 εκατομμυρίων ανθρώπων, που χαρακτηρίζεται από χαμηλό βαθμό διείσδυσης χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και παρουσιάζει εξαιρετικές προοπτικές ανάπτυξης μακροχρόνια. Λαμβάνοντας υπόψη την αναμενόμενη σημαντική επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας σε όλες τις χώρες, αλλά και την ευρύτερη δυσμενή οικονομική συγκυρία, κατά το 2009, η Eurobank EFG θα συνεχίσει να δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη διατήρηση επαρκούς ρευστότητας, τη διαφύλαξη της ποιότητας των στοιχείων του ενεργητικού της, καθώς και την πειθαρχία στο λειτουργικό κόστος, μένοντας στο πλευρό των πελατών της με την προσφορά λειτουργικών και ορθολογικά τιμολογημένων προϊόντων και υπηρεσιών.

Παράλληλα, συνεχίζεται με συνέπεια η ενεργός συμμετοχή της Eurobank EFG στα κοινωνικά δρώμενα των χωρών της περιοχής, μέσω των ποικίλων πρωτοβουλιών κοινωνικής ευθύνης και τη στήριξη επιλεγμένων ιδρυμάτων και οργανισμών που δραστηριοποιούνται στην παιδεία, την υγεία, τον πολιτισμό, το περιβάλλον και τον αθλητισμό.

Βουλγαρία

Το 2008 αποτέλεσε ένα ακόμη επιτυχημένο έτος για την Postbank, καθώς διατήρησε την ηγετική της θέση ανάμεσα στις τρεις κορυφαίες τράπεζες της χώρας, προσφέροντας καινοτόμα και ανταγωνιστικά προϊόντα και υπηρεσίες.

Βάσει των στοιχείων του ενεργητικού, η Τράπεζα καταλαμβάνει την πέμπτη θέση με ποσοστό 7,8%. Το 2008 οι χορηγήσεις του Ομίλου στη Βουλγαρία αυξήθηκαν σημαντικά κατά 37% και ανήλθαν σε €3,3 δισ., ενώ η αύξηση των καταθέσεων ήταν 15% σε €1,9 δισ. Το μερίδιο αγοράς στις καταθέσεις έφτασε το 9,1% στα τέλη του έτους. Η υγιής επέκταση των εργασιών της Τράπεζας και των θυγατρικών της, καθώς και ο περιορισμός αύξησης του κόστους, είχαν ως αποτέλεσμα την εντυπωσιακή άνοδο των κερδών κατά 43% σε €71 εκατ.

Η αναβάθμιση των 231 καταστημάτων και 17 επιχειρηματικών κέντρων που απασχολούν προσωπικό 3.000 εργαζόμενων, καθώς, επίσης, και η ανακαίνιση που έλαβε χώρα κατά τη διάρκεια του 2008 συνεισέφερε στη βελτιστοποίηση των προσφερόμενων υπηρεσιών.

Διεθνής Παρουσία

Κατά το 2008, η Τράπεζα, σε συνεργασία με την EFG Eurobank Χρηματοπιστηριακή, εισήγαγε στην αγορά της Βουλγαρίας τα αμοιβαία κεφάλαια της EFG, καλύπτοντας έτσι μια μεγάλη γκάμα επενδυτικών προτάσεων, καθώς επίσης και χρηματοπιστηριακών υπηρεσιών.

Η ανακήρυξη της Postbank ως κορυφαίου επενδυτικού διαμεσολαβητή, η διάκρισή της ως «Τράπεζα της Χρονιάς» στο τραπεζικό συνέδριο “Banks, Investment, Money”, η επιβράβευση για την καινοτομία και την ποιότητα όσον αφορά τα επενδυτικά προϊόντα, καθώς, επίσης, και η βράβευση ως «Καλύτερη Τράπεζα στον Τουριστικό Κλάδο», επιβεβαιώνουν την υψηλή ποιότητα των προϊόντων και υπηρεσιών και τη δέσμευση του προσωπικού και της Διοίκησης προς τους πελάτες και τους μετόχους.

Η Postbank συνεπής απέναντι στην κοινωνία και στα πλαίσια της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης ανέλαβε πρωτοβουλίες σχετικές με το φυσικό περιβάλλον, προσέφερε πρακτική άσκηση σε φοιτητές, καθώς, επίσης, και σχολικές υποτροφίες.

Ρουμανία

Η Bancpost εδραιώθηκε το 2008 ως ένα εκ των κορυφαίων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων της Ρουμανίας, λαμβάνοντας την 8η θέση βάσει ενεργητικού, με μερίδιο αγοράς 4,7%. Η εξέλιξη αυτή ήταν το αποτέλεσμα, τόσο της ανάπτυξης του δικτύου της, το οποίο έφτασε τα 293 καταστήματα και τα 17 επιχειρηματικά κέντρα, όσο και της άμεσης αντίδρασης της διοίκησης στις ιδιαίτερα ευμετάβλητες συνθήκες της αγοράς.

Η Bancpost στήριξε τις ανάγκες των ιδιωτών πελατών του Ομίλου στη Ρουμανία και τα σχέδια των επιχειρήσεων, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη της Ρουμανικής οικονομίας. Η άνοδος του ενεργητικού του Ομίλου στη Ρουμανία κατά 26,5% σε €6,0 δισ. στηρίχθηκε κυρίως στην αύξηση των καταθέσεων μέσω της προσφοράς στοχευμένων αποταμιευτικών προγραμμάτων. Η ανταπόκριση του κοινού στα προγράμματα αυτά οδήγησε στην αύξηση των καταθέσεων κατά 68% και τη συνακόλουθη αύξηση του μεριδίου αγοράς από 4,0% το 2007 σε 4,9% το 2008, αλλά και σε μεγάλη μείωση του λόγου δανείων προς καταθέσεις σε 159% από 214% το προηγούμενο έτος. Οι χορηγήσεις ανήλθαν σε €4,0 δισ., αυξημένες κατά 25,8%.

Ο ρυθμός αύξησης των δαπανών περιορίστηκε στα επίπεδα του 2007, παρά την επέκταση του δικτύου καταστημάτων, οδηγώντας στη βελτίωση του λόγου κόστους / εσόδων κατά 12 ποσοστιαίες μονάδες σε 59% στα τέλη του 2008.

Ιδιαίτερη μνεία θα πρέπει να γίνει στις βραβεύσεις του Οργανισμού για τις επιδόσεις του το 2008. Συγκεκριμένα, η Bancpost ανακηρύχθηκε “Retail Bank of the Year” από το έγκυρο περιοδικό “Saptamana Financiara”, ενώ βραβεύτηκε και ως «Τράπεζα της Χρονιάς» από το περιοδικό “The Diplomat”. Βραβεύσεις δέχθηκαν και υψηλόβαθμα στελέχη της Τράπεζας για τη συμβολή και την επιχειρηματική τους δράση, με τον κ. Γιάννη Κουγιόνα να ανακηρύσσεται “Greek Businessman of the Year” από το περιοδικό “The Diplomat” και την κα. Manuela Plapcianu, Διευθύνουσα Σύμβουλο, να λαμβάνει το βραβείο “Most Admired Businesswomen 2008 – Leading Corporate Executive Award” από το “Bucharest Business Week”.

Σερβία

Το 2008 αποτέλεσε ένα ακόμη επιτυχημένο έτος για την Eurobank EFG Σερβίας. Το δίκτυο της Τράπεζας αυξήθηκε σημαντικά, φθάνοντας να αριθμεί στα τέλη Δεκεμβρίου 123 καταστήματα και 10 κέντρα για την εξυπηρέτηση επιχειρήσεων.

Βάσει των στοιχείων του ενεργητικού, η Τράπεζα καταλαμβάνει πλέον την πέμπτη θέση με ποσοστό 6%, παρουσιάζοντας συνεχή ανοδική πορεία τα τελευταία έτη (ένατη τον Δεκέμβριο του 2005, έβδομη τον Σεπτέμβριο 2006 και έκτη τον Σεπτέμβριο του 2007), επιτυγχάνοντας το στόχο που είχε θέσει το Μάρτιο του 2006 – όταν απέκτησε τη National Savings Bank – να είναι μεταξύ των πέντε μεγαλύτερων τραπεζών στη Σερβία.

Η Eurobank EFG συνέχισε να αυξάνει τα μερίδια αγοράς της και το 2008 στις περισσότερες κατηγορίες προϊόντων, κατέχοντας πλέον την πρώτη θέση στην κατηγορία των χορηγήσεων προς μικρές επιχειρήσεις και καταλαμβάνοντας μερίδιο αγοράς 10,7% στα δάνεια προς νοικοκυριά, ενώ στις καταθέσεις ιδιωτών κατέκτησε μερίδιο 7,8%. Οι επιδόσεις αυτές, σε συνδυασμό με την συντηρητική διαχείριση του κόστους, οδήγησαν στην εντυπωσιακή άνοδο της κερδοφορίας του Ομίλου στη Σερβία κατά 95% σε €39 εκατ.

Παράλληλα με την επιτυχημένη αναπτυξιακή πορεία της, η Eurobank EFG ήταν ιδιαίτερα δραστήρια και στο χώρο της κοινωνικής συνεισφοράς, γεγονός που αναγνωρίστηκε, καθώς η Τράπεζα κέρδισε μια σειρά από βραβεία ως η εταιρεία της χρονιάς στον τομέα της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης. Η Eurobank EFG επέδειξε και ιδιαίτερα σημαντική περιβαλλοντική εταιρική συνείδηση, μέσω της προώθησης στοχευόμενων προγραμμάτων για την ανακύκλωση χαρτιού και πεπαλαιωμένων υλικών. Ακόμη, μέσα στο 2008 ξεκίνησε να λειτουργεί η «Διεύθυνση Σχέσεων με τους Πελάτες» στοχεύοντας στη μεγιστοποίηση της ικανοποίησης των πελατών της Τράπεζας, μέσω της περαιτέρω βελτίωσης του επιπέδου εξυπηρέτησης και της ποιότητας των προϊόντων.

Τουρκία

Το 2008 ήταν η χρονιά πλήρους εναρμόνισης της εξαγορασθείσας Tekfenbank με το όραμα και την επιχειρηματική στρατηγική του ομίλου Eurobank EFG. Στο πλαίσιο αυτό, η θυγατρική τράπεζα στην Τουρκία μετονομάστηκε από Tekfenbank σε Eurobank Tekfen A.Ş. τον Ιανουάριο του 2008. Η Τράπεζα συνέχισε την αναπτυξιακή της τροχιά ανοίγοντας επτά νέα κέντρα εξυπηρέτησης επιχειρήσεων στην Κωνσταντινούπολη και την Άγκυρα, ενώ το υφιστάμενο δίκτυο καταστημάτων ανακαινίσθηκε σύμφωνα με τη νέα εταιρική ταυτότητα. Ταυτόχρονα, υλοποιήθηκαν πολλά έργα υποδομής, καθώς και οι απαραίτητες οργανωτικές δομές για την ανάπτυξη των εργασιών. Συγκεκριμένα, κεντροποιήθηκε το σύνολο των υποστηρικτικών υπηρεσιών, καθώς και των υπηρεσιών έγκρισης, αναθεώρησης και παρακολούθησης χορηγήσεων.

Το χαρτοφυλάκιο χορηγήσεων που αποτελείται κυρίως από δάνεια προς μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις ανήλθε σε €1,0 δισ., αυξημένο κατά 43% σε ετήσια βάση, ενώ, παράλληλα, η Τράπεζα ισχυροποίησε την παρουσία της στους τομείς leasing και factoring. Η παρουσία στα προϊόντα κεφαλαιαγοράς ενισχύθηκε, καθώς το 2008 η EFG Istanbul Securities απέσπασε μερίδιο αγοράς 8,3% στις συναλλαγές των ξένων επενδυτών στο Χρηματιστήριο Κωνσταντινούπολης.

Διεθνής Παρουσία

Στο πλαίσιο της αναπτυξιακής στρατηγικής, διευρύνθηκε το φάσμα προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών. Τη χρονιά που πέρασε δημιουργήθηκε Διεύθυνση Θεματοφυλακής, ενώ αναδιαρθρώθηκε ο τομέας εξυπηρέτησης πελατών υψηλής οικονομικής επιφάνειας (Affluent Banking) με έμφαση στην πώληση προϊόντων κεφαλαιαγοράς. Παράλληλα, εμπλουτίστηκε το εύρος των επενδυτικών προϊόντων με τη δημιουργία αμοιβαίων κεφαλαίων τύπου A και την αναδιοργάνωση στη διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων τύπου B, σε συνεργασία με την EFG İstanbul Securities.

Πολωνία

Σε λιγότερο από τρία χρόνια από την έναρξη λειτουργίας της, η Polbank EFG πέρασε στην κερδοφορία το 2008, με καθαρά κέρδη €13,4 εκατ. Το επίτευγμα αυτό είναι εντυπωσιακό δεδομένης της καθαρά οργανικής ανάπτυξης της Τράπεζας, η οποία, από μηδενική βάση, σταδιακά άνοιξε 325 καταστήματα και έξι κέντρα επιχειρήσεων σε όλη τη χώρα.

Η Polbank EFG παρουσίασε ταχύτερους ρυθμούς ανάπτυξης εργασιών συγκριτικά με την Πολωνική τραπεζική αγορά, αυξάνοντας το ενεργητικό της κατά 124% σε €4,9 δισ. και κατακτώντας μερίδιο αγοράς 4,3% στις χορηγήσεις ιδιωτών πελατών και 1,5% στις καταθέσεις.

Η αναγνωρισιμότητα της Τράπεζας ενισχύθηκε το 2008, φτάνοντας στα επίπεδα του 51% του κοινού, σύμφωνα με σχετικές έρευνες. Η Polbank EFG απέσπασε πληθώρα βραβείων και διακρίσεων, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται: διάκριση για την υποδομή σε συστήματα πληροφορικής “Nomination for Banking IT leader” από το έντυπο Gazeta Bankowa, βραβείο “Golden Consumer’s Laurel” για το λογαριασμό ταμειευτηρίου που προσφέρει σε ιδιώτες πελάτες και βραβείο “Consumer Award 2008” από τον οργανισμό Grupa Media Partner, διαφημιστική διάκριση “Effie nomination” στην κατηγορία των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και κατάταξη “2nd Best Account” από την εφημερίδα “Gazeta Wyborcza”.

Ουκρανία

Τη δεύτερη χρονιά της ως μέλος του ομίλου Eurobank EFG, η Universal Bank μετεξελίχθηκε από τοπική τράπεζα σε τράπεζα με διευρυμένη γεωγραφική παρουσία στην Ουκρανία, με δίκτυο 180 καταστημάτων και πέντε κέντρων εξυπηρέτησης επιχειρήσεων. Η Universal Bank βελτιώνει διαρκώς την κατάταξή της στην τραπεζική αγορά της χώρας, που περιλαμβάνει πάνω από 160 τράπεζες, καταλαμβάνοντας την 25η θέση βάσει ενεργητικού ύψους €0,8 δισ. στα τέλη του 2008, από 74η το προηγούμενο έτος.

Η πελατειακή βάση, που αποτελείται κυρίως από ιδιώτες, αυξήθηκε από 40.000 πελάτες στις αρχές του 2008 σε πάνω από 150.000 στα τέλη του έτους. Η εμπιστοσύνη των πελατών αντανάκλα τη φερεγγυότητα της τράπεζας, η οποία είναι ιδιαίτερα υψηλή. Συγκεκριμένα, τον Σεπτέμβριο του 2008 η πιστοληπτική ικανότητα της Universal Bank αξιολογήθηκε με “uaAA” και σταθερή προοπτική, από τον εθνικό φορέα αξιολόγησης. Η αξιολόγηση αυτή είναι η δεύτερη υψηλότερη στη χώρα.

Η προϊοντική υπεροχή της Universal Bank αναγνωρίστηκε από πολλούς φορείς. Η Τράπεζα απέσπασε το δεύτερο βραβείο στις κατηγορίες “Most Dynamic Bank” και “Best Banking Product” στα βραβεία Master Card, ενώ απέσπασε και το διαφημιστικό βραβείο Silver EFFIE 2008 στην κατηγορία πρωτοεμφανιζόμενου προϊόντος.

Κύπρος

Στο σύντομο χρονικό διάστημα της λειτουργίας της Eurobank EFG στην Κύπρο, χρηματοδοτήθηκε σημαντικός αριθμός Κυπριακών και Ξένων εταιρειών, ενώ, παράλληλα, αναπτύχθηκαν οι δραστηριότητες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών σε θεσμικούς πελάτες και διευρύνθηκαν οι συνεργασίες με διεθνείς εταιρίες. Ιδιαίτερα επιτυχημένη ήταν η προσφορά επενδυτικών και καταθετικών προϊόντων, καθώς στα τέλη του έτους οι καταθέσεις ανήλθαν σε €1,0 δισ.

Τον Μάρτιο, οι εργασίες του υποκαταστήματος Κύπρου μεταφέρθηκαν στη νέα θυγατρική του Ομίλου, την Eurobank EFG Cyprus Ltd, μετά από σχετική άδεια από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Ο Όμιλος αύξησε κατά €100 εκατ. το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας στην Κύπρο, το οποίο συνολικά ανήλθε σε €197 εκατ. Τον Απρίλιο, ο Όμιλος εξασφάλισε την επίσημη άδεια από την Κεντρική Τράπεζα της Ρωσίας για την ίδρυση και λειτουργία Γραφείου Αντιπροσωπείας στη Μόσχα, το οποίο έχει σαν σκοπό την έρευνα αγοράς, την παροχή πληροφοριών σε Ρώσους επιχειρηματίες για τον όμιλο Eurobank EFG, καθώς και την παροχή κάθε δυνατής βοήθειας σε επιχειρηματίες που θα ήθελαν να δραστηριοποιηθούν στη ρωσική αγορά.

Η Eurobank EFG Cyprus Limited ίδρυσε τρία νέα επιχειρηματικά κέντρα στη Λεμεσό και τη Λάρνακα. Έτσι, το δίκτυο στην Κύπρο αριθμεί πλέον τέσσερα επιχειρηματικά κέντρα, τα οποία εστιάζονται στους τομείς των Μεγάλων Επιχειρήσεων, Οργανισμών, Διεθνών Επιχειρήσεων, Private Banking, Επενδυτικής Τραπεζικής και Διαχείρισης Θεσμικών Κεφαλαίων.

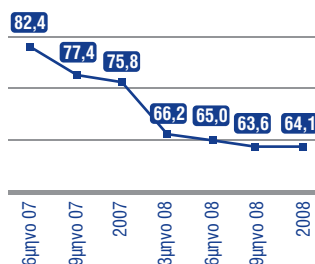
Νέα Ευρώπη - Βασικά Μεγέθη 2008 (€ εκατ.)

	Ρουμανία	Βουλγαρία	Σερβία	Κύπρος	Πολωνία	Τουρκία	Ουκρανία	Νέα Ευρώπη	Δ%	
Στοιχεία Ισολογισμού	Σύνολο Ενεργητικού	6.018	4.212	2.013	1.162	4.922	2.104	830	21.242	48,4%
	Χορηγήσεις (προ προβλέψεων)	3.953	3.347	1.145	426	4.097	1.022	741	14.732	59,2%
	Καταθέσεις	2.417	1.943	697	955	1.766	741	225	8.731	61,7%
Αποτελέσματα	Λειτουργικά Έσοδα	333,8	201,9	129	14,2	204,9	92,8	69,6	1.043,8	63,5%
	Λειτουργικά Έξοδα	196,8	101,2	74,8	8,5	151,5	56,6	82,2	669,0	38,3%
	Κέρδη προ φόρων και δικαιωμάτων μειοψηφίας	42,2	77,9	39,0	3,6	16,6	24,5	(48,8)	155,1	83,8%
	Καθαρά Κέρδη	27,3	70,8	39,4	4,0	13,4	19,8	(38,0)	136,7	88,2%
Δίκτυο	Δίκτυο Τραπεζικής Ιδιωτών Πελατών	293	223	123	-	325	-	180	1.144	-
	Δίκτυο Τραπεζικής Επιχειρήσεων	19	11	11	4	7	43	6	101	-

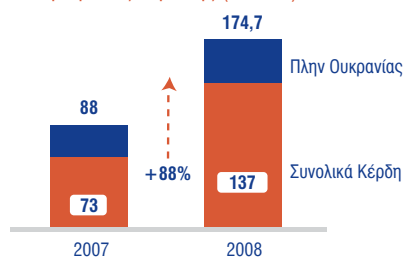
Κέρδη ανά χώρα (€ εκατ.)

Δείκτης Κόστους/Εξόδων (%)

Κέρδη Νέας Ευρώπης (€ εκατ.)

Λοιπές Δραστηριότητες

Λοιπές Δραστηριότητες

Υπηρεσίες Θεματοφυλακής

Η Eurobank EFG κατέχει ηγετική θέση στην παροχή υπηρεσιών θεματοφυλακής σε Έλληνες και ξένους θεσμικούς επενδυτές. Με άμεση παρουσία στους φορείς της ελληνικής κεφαλαιαγοράς, η Τράπεζα προσφέρει πλήρες πακέτο υπηρεσιών στους πελάτες της για την υποστήριξη των συναλλαγών τους όσον αφορά σε μετοχές, ομόλογα και παράγωγα προϊόντα.

Το 2008, για μία ακόμη χρονιά, οι υπηρεσίες θεματοφυλακής της Τράπεζας αναγνωρίστηκαν σε διεθνές επίπεδο από το παγκοσμίως κύριος περιοδικό “Global Custodian”, όπου στην ετήσια αξιολόγηση των υπηρεσιών θεματοφυλακής ανακηρύχθηκε για τρίτο συνεχόμενο έτος ως “Top Rated Custodian for Domestic, Foreign and Leading Institutional Investors”. Ταυτόχρονα, η Eurobank EFG είναι η μοναδική τράπεζα στην Ελλάδα που ανακηρύχθηκε φέτος “Top Rated” και στις τρεις κατηγορίες αξιολόγησης “Domestic, Foreign and Leading Institutional Investors”.

Επίσης, για τρίτη συνεχή χρονιά η Τράπεζα βραβεύτηκε ως ο καλύτερος θεματοφύλακας στην Ελληνική αγορά από το περιοδικό “Global Finance”.

Υπηρεσίες Διατραπεζικών Σχέσεων και Πληρωμών

Το 2008, η Τράπεζα ισχυροποίησε περαιτέρω τη θέση της ως Ανταποκριτής πρώτης επιλογής στην Ελλάδα για τα διεθνή τραπεζικά ιδρύματα. Ένας σημαντικός όγκος εργασιών προήλθε από τις θυγατρικές της στη Νέα Ευρώπη, προσθέτοντας κέρδη σε επίπεδο Ομίλου και διευρύνοντας τη φήμη της Τράπεζας ως σημαντικού πάροχου διεθνών πληρωμών και υπηρεσιών διαχείρισης διαθεσίμων στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή. Η Τράπεζα εξακολουθεί να είναι απευθείας ενεργό μέλος σε όλα τα συστήματα μεταφοράς κεφαλαίων και παρέχει στους πελάτες της ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών στο σύστημα SEPA, που ενεργοποιήθηκε στις αρχές του 2008. Αυτό συμπλήρωσε τα υπάρχοντα εξειδικευμένα προϊόντα της Τράπεζας, διασφαλίζοντας την ικανότητα της Eurobank EFG όχι μόνον να ανταγωνίζεται αποτελεσματικά τα άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στην Ελλάδα, αλλά και να προσφέρει προϊόντα εφάμιλλα των μεγαλύτερων διεθνών τραπεζών.

Υπηρεσίες Έκδοσης και Διαχείρισης Μισθοδοσίας

Η EFG Business Services A.E. κατά το 2008 προώθησε επιτυχώς το προϊόν Ομαδικό Πρόγραμμα Μισθοδοσίας προσελκύοντας σημαντικό αριθμό νέων πελατών. Επίσης, με ενέργειες μαζικής προώθησης προϊόντων και σε συνεργασία με το Δίκτυο Καταστημάτων αύξησε τη σχέση των υπαρχόντων πελατών και τα έσοδα της Τράπεζας από αυτούς.

Στο προϊόν Διαχείριση Μισθοδοσίας διατήρησε την ηγετική της θέση αυξάνοντας τον αριθμό των πελατών της και διεύρυνε το εύρος των παρεχόμενων υπηρεσιών, τόσο με περαιτέρω βελτιώσεις του προγράμματος, όσο και με την παροχή των υπηρεσιών αυτών στη Βουλγαρία και τη Σερβία.

Υπηρεσίες Ηλεκτρονικής Τραπεζικής, Ηλεκτρονικού Εμπορίου και Διαδικτύου

Το 2008 υπήρξε σημαντική χρονιά για τον τομέα e-Business της Τράπεζας και τη θυγατρική εταιρία Business Exchanges, καθώς έπειτα από οκτώ χρόνια επιτυχημένης λειτουργίας και συνεχών αναβαθμίσεων, η πολυβραβευμένη υπηρεσία e-Banking της Eurobank EFG αναβαθμίστηκε, έτσι ώστε να γίνει πιο εύκολη στη χρήση, πιο πλούσια σε πληροφόρηση και συναλλαγές για τους πελάτες.

Τη νέα υπηρεσία e-Banking υποδέχθηκαν θερμά, τόσο οι πελάτες της Τράπεζας, όσο και διεθνή έντυπα του χώρου. Το διεθνούς φήμης Αμερικανικό περιοδικό "Global Finance" ανακήρυξε την Eurobank EFG «Καλύτερη Διαδικτυακή Τράπεζα για Καταναλωτές και για Επιχειρήσεις» (Best Consumer Internet Bank & Best Corporate/Institutional Internet Bank) στην Ελλάδα για το 2008. Αντίστοιχες διακρίσεις κατέκτησε η Τράπεζα για το e-Banking και από εγχώρια έντυπα (PC World, PC Magazine, RAM).

Επιτυχημένα ήταν και τα αποτελέσματα στον τομέα χρήσης του e-Banking, όπου στους ιδιώτες η αύξηση των ενεργών πελατών έφτασε το 33%, στις συναλλαγές το 31%, ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά για τις επιχειρήσεις έφτασαν το 25% και 98%.

Στους τομείς τεχνολογίας και πληροφορικής, η EFG e-Solutions υλοποίησε και παρέδωσε επιτυχώς το νέο Portal Ηλεκτρονικής Τραπεζικής Ιδιωτών. Παράλληλα με τις εντός Ελλάδος δραστηριότητες, η EFG e-Solutions συμμετείχε ενεργά στη λειτουργική συγχώνευση της Universal Bank της Ουκρανίας. Ένας από τους κεντρικούς στόχους της εταιρείας είναι η υποστήριξη και η εξέλιξη του πληροφοριακού λειτουργικού μοντέλου των θυγατρικών της Νέας Ευρώπης. Στο πλαίσιο αυτό, η EFG e-Solutions συνεχίζει να επενδύει στη συνεχή βελτίωση των εφαρμογών, εργαλείων και διαδικασιών με κύριο γνώμονα την αναβάθμιση της λειτουργίας και της ασφάλειας των εφαρμογών.

Αξιοποίηση και Εκμετάλλευση Περιουσίας

Κατά το 2008, η Eurobank Properties A.E.E.A.Π. αποφάσισε την ενίσχυση της αυτόνομης επιχειρηματικής της λειτουργίας με την ενσωμάτωση δραστηριοτήτων, που σχετίζονται με την ανάλυση και υλοποίηση των επενδύσεών της, καθώς και με τη διαχείριση της ακίνητης περιουσίας της.

Οι λόγοι που οδήγησαν στην απόφαση αυτή, είναι:

- α. Η αύξηση των μεγεθών της εταιρείας και η δημιουργία οικονομικών κλίμακας με συνεπακόλουθο τη μείωση των λειτουργικών της εξόδων, και
- β. Η ενδυνάμωση του βαθμού ανεξαρτησίας της.

Αναφορικά με την επενδυτική δραστηριότητα της Εταιρείας ακολουθήθηκε συντηρητική πολιτική με περιορισμό του ρυθμού επενδύσεων και διατήρηση υψηλής ρευστότητας. Στόχος είναι η επίτευξη υψηλότερων αποδόσεων, συνέπεια του περιορισμού της οικονομικής δραστηριότητας από το τέλος του 2007.

Πιστωτικός Κίνδυνος

Το 2008, οι επισφάλειες του ομίλου Eurobank EFG (non performing loans) ανήλθαν σε 2,74% επί των συνολικών χορηγήσεων, από 2,40% το 2007. Η αύξηση αυτή οφείλεται σαφώς στις δυσμενέστερες οικονομικές συνθήκες που επικράτησαν σε όλες τις χώρες στις οποίες δραστηριοποιούμαστε, περιλαμβανομένης και της Ελλάδος. Η διασπορά του χαρτοφυλακίου έχει σχεδιαστεί ώστε να θωρακίσει την ποιότητά του στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό δεδομένων των συνθηκών. Συγκεκριμένα, 83% των δανείων προέρχονται από την Ελλάδα και άλλες χώρες με πιστοληπτική διαβάθμιση A (Πολωνία, Κύπρος) και 17% από τις λοιπές χώρες εξωτερικού.

Ο Όμιλος ακολουθεί συντηρητική στρατηγική στη διαμόρφωση των προβλέψεων. Οι προβλέψεις έτους 2008 όχι μόνον υπερκαλύπτουν τις υπάρχουσες επισφάλειες, αλλά θωρακίζουν τον Όμιλο και για το μέλλον. Συγκεκριμένα, οι κανονικές προβλέψεις του Ομίλου ανήλθαν σε €646 εκατ. και διαμορφώνουν το σύνολο των κανονικών σωρευτικών προβλέψεων στο ποσό των €1.170 εκατ., καλύπτοντας το 74% των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Επιπλέον, ο Όμιλος αξιοποίησε την κερδοφορία του Δ' Τριμήνου 2008, δημιουργώντας ένα απόθεμα πρόσθετων προβλέψεων ύψους €240εκατ. με στόχο τη θωράκισή του έναντι πιθανών μελλοντικών κινδύνων. Οι πρόσθετες αυτές προβλέψεις αυξάνουν το υπόλοιπο προβλέψεων στον ισολογισμό σε €1.410 εκατ. και την κάλυψη των μη εξυπηρετούμενων δανείων στο 90%. Σημειώνεται δε ότι η κάλυψη των μη εξυπηρετούμενων δανείων στη Νέα Ευρώπη ανέρχεται σε 98%.

Στο πλαίσιο της στρατηγικής για εφαρμογή των βέλτιστων διεθνών πρακτικών στη διαχείριση των πιστωτικών κινδύνων, η Τράπεζα ξεκίνησε από το 2004 ένα μεγάλης κλίμακας έργο για τη σταδιακή υιοθέτηση της Προσέγγισης Εσωτερικών Διαβαθμίσεων – ΠΕΔ (Internal Rating Based Approach – IRB) βάσει των απαιτήσεων της Βασιλείας II. Τον Ιούνιο 2008, η Τράπεζα της Ελλάδος ενέκρινε την εφαρμογή της ΠΕΔ για τα δανειακά χαρτοφυλάκια της Ελλάδος, που αντιπροσωπεύουν το 72% των δανειακών χαρτοφυλακίων του Ομίλου. Παράλληλα, είναι σε εξέλιξη έργα για τη σταδιακή μετάβαση σε ΠΕΔ και των υπολοίπων χαρτοφυλακίων του Ομίλου με σημαντικά υπόλοιπα, κυρίως στη Νέα Ευρώπη.

Τα προηγμένα μοντέλα που έχουν αναπτυχθεί στα πλαίσια της ΠΕΔ για την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου έχουν αξιοποιηθεί σε επιπλέον περιοχές, όπως στην παρακολούθηση των χαρτοφυλακίων και στην τιμολόγηση βάσει κινδύνου (risk-adjusted pricing).

Όλες οι θυγατρικές Τράπεζες στις χώρες της Νέας Ευρώπης (Βουλγαρία, Κύπρος, Ουκρανία, Πολωνία, Ρουμανία, Σερβία και Τουρκία) έχουν υιοθετήσει τη δομή της μητρικής Τράπεζας για τη Διαχείριση Κινδύνων. Ο έλεγχος των πιστοδοτικών κριτηρίων και η παρακολούθηση της ποιότητας των δανειακών χαρτοφυλακίων γίνονται σύμφωνα με τις αρχές και τις μεθόδους της μητρικής Τράπεζας. Με απόφαση της μητρικής Τράπεζας αναθεωρήθηκε το 2008 η πολιτική προβλέψεων για τις θυγατρικές, σύμφωνα με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα.

Εντός του 2008, εφαρμόστηκε το σύστημα Moody's Risk Advisor - MRA για την αξιολόγηση πελατών Τραπεζικής Επιχειρήσεων στις θυγατρικές της Eurobank EFG στη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και την Κύπρο. Το 2008 δημιουργήθηκε, επίσης, ο Τομέας Επιχειρηματικής Πίστης Εξωτερικού (International Credit Division) για να καλύψει τις αυξανόμενες ανάγκες διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου από τη δυναμική ανάπτυξη του Ομίλου στις χώρες της Νέας Ευρώπης. Ο Τομέας απαρτίζεται από εξειδικευμένα στελέχη τοποθετημένα στην Ελλάδα και προσφέρει υψηλού επιπέδου υποστήριξη στη διαχείριση πιστωτικού κινδύνου με τις παρακάτω μορφές:

- Ανάλυση και αξιολόγηση των πιστωτικών αιτημάτων που ξεπερνούν το εγκριτικό όριο της κάθε χώρας και υποβάλλονται για έγκριση στην Περιφερειακή Πιστωτική Επιτροπή (Regional Credit Committee).
- Δημιουργία και εφαρμογή ενιαίου Εγχειριδίου Πιστωτικού Κινδύνου για τις χώρες της Νέας Ευρώπης.
- Εκπαίδευση όλων των μονάδων Corporate Banking και Risk Management σε θέματα διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου και την εφαρμογή διεθνών best practices.
- Έλεγχος και αξιολόγηση του πιστωτικού χαρτοφυλακίου με την τακτική επιθεώρηση της κάθε χώρας, όπως, επίσης, και την ανά περίπτωση ανάλυση επιμέρους κλάδων.
- Συμμετοχή στις Επιτροπές Διαχείρισης Κινδύνου (Risk Committees) της κάθε χώρας για τον καθορισμό της στρατηγικής Διαχείρισης Κινδύνου.
- Συμμετοχή σε projects που αφορούν τον πιστωτικό κίνδυνο στη Νέα Ευρώπη και διαμόρφωση ενιαίας πιστωτικής κουλτούρας και κλίματος συνεργασίας για την επίτευξη των στόχων του Ομίλου.

Κίνδυνος Αγοράς

Ως κίνδυνος αγοράς θεωρείται ο κίνδυνος απωλειών που ενδέχεται να προκύψουν από τις μεταβολές στα επιτόκια, στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, στις τιμές μετοχών και στις τιμές προϊόντων/εμπορευμάτων. Η Τράπεζα προκειμένου να ελέγχει αποτελεσματικά τους κινδύνους της αγοράς που απορρέουν από το σύνολο των δραστηριοτήτων της, ακολουθεί ορισμένες αρχές και πολιτικές, οι οποίες θέτουν το πλαίσιο για την αποτελεσματική παρακολούθηση και διαχείριση των κινδύνων αγοράς σε επίπεδο Ομίλου και διασφαλίζουν την εφαρμογή των κανόνων των εποπτικών αρχών. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων Αγορών είναι αρμόδια για τη μέτρηση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο του κινδύνου αγοράς και ρευστότητας, καθώς και για τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής των πολιτικών διαχείρισης κινδύνου αγοράς.

Value At Risk (VaR) – Αξία Σε Κίνδυνο

Όλοι οι κίνδυνοι αγοράς παρακολουθούνται και υπολογίζονται από το εσωτερικό μοντέλο αποτίμησης κινδύνων της Τράπεζας, το οποίο χρησιμοποιεί τη μεθοδολογία Value at Risk (αξία σε κίνδυνο) σε καθημερινή βάση. Η Τράπεζα έχει δημιουργήσει και εφαρμόζει ένα πλαίσιο ορίων VaR προκειμένου να ελέγχει και να διαχειρίζεται πιο αποδοτικά τους κινδύνους αγοράς, στους οποίους είναι εκτεθειμένη.

Εκ των υστέρων έλεγχος (Back testing)

Η Τράπεζα εφαρμόζει, επίσης, εκ των υστέρων έλεγχο, ώστε να ελέγχει την ορθότητα των ρυθμίσεων, καθώς και τη δυνατότητα πρόβλεψης του εσωτερικού μοντέλου αποτίμησης κινδύνου. Ο εκ των υστέρων έλεγχος αφορά στη σύγκριση των ημερήσιων αποτιμήσεων του VaR και των αντίστοιχων μεταβολών της αξίας του χαρτοφυλακίου.

Προσομοίωση καταστάσεων κρίσης (Stress Testing)

Δεδομένου ότι η προσέγγιση VaR δεν καλύπτει τις ακραίες συνθήκες της αγοράς, η Τράπεζα εφαρμόζει προγράμματα προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης (stress tests), προκειμένου να απεικονίσει την επίδραση μεταβολών απόκλισης των παραγόντων κινδύνου μεγέθους πολλαπλάσιας της τυπικής απόκλισης αυτών και την κατάτμηση των ιστορικών συσχετίσεων.

Κίνδυνος Ρευστότητας

Η διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας είναι σημαντικό εργαλείο της χρηματοοικονομικής διαχείρισης, σχεδιασμένο να διασφαλίζει ότι η Τράπεζα είναι πάντα σε θέση να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της προς πελάτες και τράπεζες, όποτε αυτές καθίστανται απαιτητές και ληξιπρόθεσμες. Ως ελάχιστη απαίτηση, η Τράπεζα στοχεύει να συμμορφώνεται πλήρως με τις απαιτήσεις των ρυθμιστικών αρχών, της νομοθεσίας και του Ομίλου. Η διαχείριση ρευστότητας δεν διασφαλίζει μόνο τη διατήρηση του παράγοντα βραχυπρόθεσμης ρευστότητας εντός ορίων, αλλά και εξετάζει τον αντίκτυπο των μεταβαλλόμενων συνθηκών της αγοράς και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των χρηματοοικονομικών προϊόντων στα ταμειακά διαθέσιμα της Τράπεζας. Η προσέγγιση της Τράπεζας όσον αφορά τη διαχείριση ρευστότητας συνίσταται στην αποτελεσματική διαχείριση των συνήθων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και στη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της Τράπεζας της Ελλάδος για τη διατήρηση ενός ελάχιστου επιπέδου ρευστότητας και τη διαχείριση των αναντιστοιχιών στις ημερομηνίες λήξης των ταμειακών διαθεσίμων της Τράπεζας, ώστε να παραμένει φερέγγυα σε περίπτωση κρίσης ρευστότητας στην αγορά. Επιπρόσθετα, η Τράπεζα στοχεύει στη διατήρηση μιας σταθερής και διαφοροποιημένης χρηματοδοτικής βάσης.

Λειτουργικός Κίνδυνος

Η Συνθήκη της Βασιλείας II έχει ορίσει το λειτουργικό κίνδυνο ως τον κίνδυνο πρόκλησης ζημιάς που προέρχεται από την ανεπάρκεια ή την αποτυχία των εσωτερικών διαδικασιών, ανθρώπων και συστημάτων ή εξωτερικά γεγονότα, περιλαμβανομένου του νομικού κινδύνου και εξαιρουμένου του στρατηγικού κινδύνου και του κινδύνου φήμης και πελατείας.

Ο λειτουργικός κίνδυνος ενυπάρχει σε κάθε δραστηριότητα της Τράπεζας και η διαχείρισή του διαχέεται από το Διοικητικό Συμβούλιο, την Εκτελεστική Επιτροπή και την ανώτατη διοίκηση και καταλήγει στους επικεφαλής κάθε μονάδας και τα στελέχη της Τράπεζας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο παρακολουθεί, μέσω της Επιτροπής Κινδύνων, το επίπεδο και τα χαρακτηριστικά του λειτουργικού κινδύνου και ειδικότερα το επίπεδο των λειτουργικών ζημιών, τη συχνότητα και το ύψος τους και, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, παρακολουθεί τα θέματα του συστήματος εσωτερικών ελέγχων που άπτονται του λειτουργικού κινδύνου.

Οι επιμέρους επιχειρησιακές μονάδες του Ομίλου διατηρούν την πρωταρχική ευθύνη διαχείρισης των λειτουργικών κινδύνων των εργασιών τους. Η Εκτελεστική Επιτροπή είναι αρμόδια για την αποτελεσματική και αποδοτική διακυβέρνηση της διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου. Ο Τομέας Λειτουργικών Κινδύνων έχει την ευθύνη για την εκπόνηση και την υλοποίηση της μεθοδολογίας για την αναγνώριση, την αξιολόγηση και την αναφορά των λειτουργικών κινδύνων στο πλαίσιο των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου και της Επιτροπής Κινδύνων, των Κανονιστικών και θεσμικών απαιτήσεων και των κατευθυντήριων αρχών του Ομίλου, για την παρακολούθηση του επιπέδου και των χαρακτηριστικών του λειτουργικού κινδύνου και την υποβολή σχετικών εκθέσεων στην Επιτροπή Κινδύνων, και, τέλος, για την εκπόνηση και την εφαρμογή της μεθόδου για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του λειτουργικού κινδύνου.

Το πλαίσιο διαχείρισης των λειτουργικών κινδύνων της Τράπεζας υποστηρίζεται από τα ακόλουθα εργαλεία/ μεθοδολογίες:

- Το πρόγραμμα αυτοαξιολόγησης λειτουργικών κινδύνων και ελέγχων (risk & control self assessment) έχει ως στόχο τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και τον περιορισμό των λειτουργικών κινδύνων. Οι κίνδυνοι αξιολογούνται και επεξεργάζονται έτσι ώστε να ιεραρχηθούν οι εντοπισθέντες λειτουργικοί κίνδυνοι, να προσδιορισθούν οι περιοχές/δραστηριότητες/διαδικασίες υψηλού λειτουργικού κινδύνου, να δημιουργηθούν προφίλ λειτουργικού κινδύνου και να υποστηριχθεί ο υπολογισμός της κεφαλαιακής επάρκειας.
- Οι δείκτες λειτουργικών κινδύνων (operational risk indicators) παρέχουν έγκαιρες ενδείξεις που βασίζονται σε συγκεκριμένες και μετρήσιμες δραστηριότητες και οι οποίες καταδεικνύουν έκθεση σε λειτουργικό κίνδυνο. Οι δείκτες αναπτύσσονται για κάθε περιοχή της Τράπεζας ανάλογα με τα ειδικά χαρακτηριστικά της.
- Τα γεγονότα λειτουργικών κινδύνων αναγνωρίζονται και καταγράφονται στην εξειδικευμένη βάση δεδομένων της Τράπεζας. Τα γεγονότα κατηγοριοποιούνται βάσει της κυριότητας, της αιτίας, της κατηγορίας κινδύνου, της επίπτωσης και της επιχειρηματικής δραστηριότητας.
- Οι αναφορές λειτουργικού κινδύνου δημιουργούνται για εσωτερικούς σκοπούς και για τις κανονιστικές αρχές.

Επί του παρόντος, η Τράπεζα εφαρμόζει την τυποποιημένη προσέγγιση για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι λειτουργικών κινδύνων, όπως ορίζεται στη Βασιλεία II, τη σχετική Οδηγία της Ε.Ε. για την κεφαλαιακή επάρκεια και τους σχετικούς κανονισμούς της Τράπεζας της Ελλάδος.

οι αξίες μας

οι αξίες μας

Αξιοκρατία Αξιοκρατία

Κοινωνική Προσφορά

Κοινωνική Προσφορά

Αποτελεσματικότητα

Αποτελεσματικότητα

Εμπιστοσύνη Εμπιστοσύνη

Δημιουργικότητα

Δημιουργικότητα

Ποιότητα Ποιότητα

Σεβασμός στον Άνθρωπο Σεβασμός

Ομαδικότητα Ομαδικότητα

Απολογισμός Εταιρικής Ευθύνης

Η Eurobank EFG ως Εταιρικός Πολίτης

Η σημαντική θέση που κατέχει η Eurobank EFG στον τραπεζικό κλάδο και η ευρύτερη συμβολή της στην οικονομία, δεν συνδέεται μόνο με τις οικονομικές της επιδόσεις. Απορρέει και από το γεγονός ότι, από την εποχή της ίδρυσής της, ο ρόλος της Eurobank EFG ως «εταιρικού πολίτη» αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της ταυτότητάς της.

Οι οικονομικές επιδόσεις και η ηγετική μας παρουσία στον κλάδο συνοδεύθηκαν από την αντίστοιχη πρόοδο που επιδιώκουμε να έχουμε ως οργανισμός, σε θέματα φροντίδας των εργαζομένων μας, αλλά και βελτίωσης της στάσης μας έναντι των υπόλοιπων κοινωνικών μας εταίρων – των προμηθευτών μας, των πελατών μας, των μετόχων μας, της τοπικής κοινωνίας και του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου.

Στο πλαίσιο της προσπάθειας αυτής, εστιάζουμε την προσοχή μας σε τρεις κατευθύνσεις:

- στη διαρκή βελτίωση της προστιθέμενης αξίας που προσφέρουμε στην κοινωνία, όπως αυτή καταγράφεται μέσα από τους δείκτες του κοινωνικού προϊόντος (βλ. επόμενη σελίδα),
- στη συστηματική στοχοθέτηση και την ενίσχυση της διαφάνειας σε ό,τι αφορά στις οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές μας επιδόσεις,
- στη δέσμευσή μας σε πρακτικές «καλού εταιρικού πολίτη» με βάση διεθνή πρότυπα και συστήματα αξιολόγησης.

Σε μία ιδιαίτερα δύσκολη χρονιά για την παγκόσμια κοινότητα και οικονομία, η Eurobank EFG προσπάθησε να ενισχύσει το ρόλο της ως «εταιρικού πολίτη», μέσα από μια σειρά νέων πρωτοβουλιών που καλύπτουν τις τρεις παραπάνω κατευθύνσεις. Ενδεικτικά, αναφέρονται ορισμένες από τις πλέον σημαντικές πρωτοβουλίες του 2008:

Εργαζόμενοι – «Ε.ΜΕ.Ι.Σ.»

Για πρώτη φορά στην ιστορία του Οργανισμού πραγματοποιήθηκε το 2008 Έρευνα Μέτρησης Ικανοποίησης Συναδέλφων (Ε.ΜΕ.Ι.Σ.) στην Ελλάδα, δίνοντας έτσι το στίγμα της σημασίας του ανθρώπινου δυναμικού στην επιτυχία και βιώσιμη ανάπτυξη του Οργανισμού.

Πελάτες – Μέτρηση Ικανοποίησης

Η πληρέστερη ικανοποίηση των πελατών μας βρέθηκε στο επίκεντρο των προσπαθειών όλων των ανθρώπων της Eurobank EFG. Μέσα από στοχευμένη έρευνα, η βελτίωση των διαδικασιών στη σχέση μας με τους πελάτες, η καλλιέργεια της σχέσης εμπιστοσύνης μαζί τους, η αξιοπιστία και η ποιότητα των προϊόντων που τους παρέχουμε, δίνουν περιεχόμενο στην πελατοκεντρική μας προσέγγιση και αποτελούν την αιχμή του δόρατος της επιχειρηματικής μας δράσης.

Κοινωνία – «Είναι Καθήκον μας»

Οι δράσεις του Ομίλου σε κρίσιμους τομείς, όπως η παιδεία, ο πολιτισμός και ο αθλητισμός, μαζί με τις δράσεις αλληλεγγύης προς ευπαθείς ομάδες συνθέτουν ένα έργο κοινωνικής προσφοράς που χαρακτηρίζεται από συνέχεια και συνέπεια. Το πρόγραμμα «Είναι Καθήκον μας» που αφορά στις πυρόπληκτες περιοχές από τις καταστροφικές πυρκαγιές του 2007, αποτέλεσε την πιο μεγάλης εμβέλειας πρωτοβουλία στο πεδίο αυτό.

Περιβάλλον – Ένταξη στο “EMAS”

Η επίπτωση της ανθρώπινης δραστηριότητας στο περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή θα πρέπει να μας απασχολεί όλους. Η Eurobank EFG, μέσω της περιβαλλοντικής της πολιτικής και στρατηγικής, έχει αναπτύξει μία σειρά σημαντικών δράσεων στην κατεύθυνση της προστασίας του περιβάλλοντος. Η προσπάθειά μας αυτή πιστοποιήθηκε με επιτυχία με την καταχώρηση της Τράπεζας στο Μητρώο του Ευρωπαϊκού Κανονισμού EMAS (Eco-Management & Audit Scheme – Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου). Η Eurobank EFG είναι η μοναδική Ελληνική Τράπεζα που έχει επιτύχει κάτι τέτοιο.

Συμπόρευση με διεθνή πρότυπα

Συνδεδεμένη με την εταιρική ευθύνη είναι η εφαρμογή των κανόνων της εταιρικής διακυβέρνησης με στόχο τη βιώσιμη ανάπτυξη και αειφορία της επιχείρησης. Η σωστή εταιρική διακυβέρνηση είναι ένα στοιχείο απαραίτητο στη διαχείριση κάθε οργανισμού, καθώς εξασφαλίζει την πλήρη διαφάνεια στις εταιρικές υποθέσεις και προωθεί τα συμφέροντα των ενδιαφερομένων μερών. Για το λόγο αυτό, η Eurobank EFG ενίσχυσε το 2008 τις δομές της εταιρικής διακυβέρνησης.

Για το έργο της Eurobank EFG σε θέματα εταιρικής ευθύνης, η μετοχή της συμπεριλαμβάνεται στους δείκτες FTSE4Good Europe και FTSE4Good World. Επίσης, η Eurobank EFG έχει προσυπογράψει τις αρχές του UN Global Compact, του πιο εκτενούς δικτύου παγκοσμίως σε θέματα εταιρικής ευθύνης, ενώ είναι μέλος και του United Nations Environmental Program Finance Initiative (UNEP FI).

Για την ενότητα της Εταιρικής Ευθύνης που ακολουθεί και η οποία αφορά όλο τον όμιλο Eurobank EFG και τις θυγατρικές του εταιρείες, έχει γίνει συστηματική προσπάθεια ώστε να συνάδει με τις αρχές του Global Reporting Initiative (GRI), οι οποίες έχουν καλυφθεί κατά το μεγαλύτερο μέρος τους και παρουσιάζονται στις σελίδες 76-77.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ

Η συνεισφορά της Τράπεζας στο «Κοινωνικό Προϊόν» το 2008	(€ εκατ.)
Κύκλος Εργασιών Τράπεζας	6.827
Διάφορα Έσοδα και Έσοδα από Συμμετοχές	543
ΦΠΑ επί Προστιθέμενης Αξίας Εταιρείας	3
Λειτουργικά, Λοιπά Έξοδα και Αποσβέσεις (προ Αμοιβών Προσωπικού, Λοιπών Φόρων και Χορηγιών/Δωρεών)	(6.722)
Αποθεματικά προς διάθεση	0

Κοινωνικό Προϊόν 651

Το «Κοινωνικό Προϊόν» και η Διανομή του (€ εκατ.)

I. Δημόσιο

Φόρος Εισοδήματος και Διάφοροι Φόροι	30
Εισφορές σε Οργανισμούς Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εργοδότη και Εργαζομένων)	103
Φόρος Προστιθέμενης Αξίας	3
Φόρος Μισθωτών Υπηρεσιών	44

180

II. Επιχείρηση

Αδιανέμητα Κέρδη / Αποθεματικά **236**

III. Προσωπικό

Συνολικές Μεικτές Αποδοχές	278
Λοιπές Παροχές στο Προσωπικό	30
Εισφορές Εργαζομένων σε Οργανισμούς Κοινωνικών Ασφαλίσεων	(37)
Φόρος Μισθωτών Υπηρεσιών	(44)
Διανομή Κερδών στο Προσωπικό	0

227

IV. Μέτοχοι

Καθαρό Μέρισμα σε μετρητά 0

V. Δωρεές/ Χορηγίες 9

Κοινωνικό Προϊόν 651

Εταιρική Διακυβέρνηση

Ο όμιλος Eurobank EFG δεσμεύεται να τηρεί τις βέλτιστες αρχές εταιρικής διακυβέρνησης και δεοντολογίας σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων του.

Για το σκοπό αυτό, ο Όμιλος διασφαλίζει:

- τη διαφάνεια και την πλήρη συμμόρφωση με το εκάστοτε νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο.
- την προστασία των συμφερόντων και την ίση μεταχείριση των μετόχων.
- την επαρκή και έγκαιρη δημοσιοποίηση των πληροφοριών που αφορούν χρηματοοικονομικές, οργανωτικές, διοικητικές και σχετικές συναλλαγές.
- τη συνέπεια των μελών της Ανώτατης Διοίκησης (accountability) για την επίτευξη των σχεδίων και την εφαρμογή των μέτρων για τη διασφάλιση των στοιχείων του ενεργητικού και τη χρηματοοικονομική βιωσιμότητα του Ομίλου.
- τη σαφή δομή για την κατανομή των ευθυνών και των αρμοδιοτήτων της Διοίκησης, και
- την αποτροπή της σύγκρουσης συμφερόντων.

Το 2008, ο Όμιλος, ενθαρρύνοντας το επιχειρηματικό πνεύμα και την ανοιχτή επικοινωνία, ενίσχυσε τις δομές εταιρικής διακυβέρνησης σε τοπικό επίπεδο και ενδυνάμωσε τις ροές επικοινωνίας προς και από τις θυγατρικές. Το Διοικητικό Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από τις Επιτροπές του και το εξειδικευμένο Τμήμα Εταιρικής Διακυβέρνησης, θα συνεχίσει να αναπτύσσει και να παρακολουθεί την εφαρμογή των πολιτικών εταιρικής διακυβέρνησης του Ομίλου, σύμφωνα με το νόμο και τη βέλτιστη πρακτική.

Παράλληλα, η Eurobank EFG διευκολύνει ενεργά τη διαδραστική επικοινωνία μεταξύ της Διοίκησης και των μετόχων της. Οι μηχανισμοί για την κοινοποίηση αυτή περιλαμβάνουν:

- Γενικές Συνελεύσεις Μετόχων: Οι μέτοχοι καλούνται να υποβάλουν τις απόψεις τους σε ανοικτή παρουσίαση για τα υπό εξέταση θέματα.
- Τηλεφωνική Επικοινωνία: Οι μέτοχοι έχουν τη δυνατότητα να επικοινωνήσουν με τα αρμόδια τμήματα της Τράπεζας, όπως την Υποδιεύθυνση Μετοχολογίου, για να υποβάλουν τις προτάσεις τους. Ο εκάστοτε υπάλληλος που ενεργεί ως αρχικό σημείο επαφής, προωθεί όλα τα σημαντικά θέματα στα πρόσωπα που βρίσκονται σε άμεση επικοινωνία με τη Διοίκηση της Τράπεζας.
- Roadshows: Επενδυτικές παρουσιάσεις και συναντήσεις προσφέρουν την ευκαιρία στους θεσμικούς επενδυτές να διατηρούν την επαφή τους με τη Διοίκηση, μέσω του Τμήματος Επενδυτικών Σχέσεων της Τράπεζας.
- Έντυπη Πληροφόρηση: Δύο φορές το χρόνο, η Υποδιεύθυνση Μετοχολογίου και το Τμήμα Επενδυτικών Σχέσεων εκδίδουν ενημερωτική επιθεώρηση, σε έντυπη μορφή και μέσω της ιστοσελίδας της Τράπεζας, με πληροφορίες για σημαντικά θέματα που αφορούν την Τράπεζα και τους μετόχους της. Το πληροφοριακό αυτό δελτίο παρέχει εκτενή αναφορά στους τρόπους με τους οποίους οι μέτοχοι μπορούν να στέλνουν τις παρατηρήσεις και τις συστάσεις τους στα αρμόδια Τμήματα της Τράπεζας.
- Ηλεκτρονική Φόρμα Επικοινωνίας: Στο διαδικτυακό τόπο της Eurobank EFG λειτουργεί ειδική ηλεκτρονική φόρμα υποβολής συστάσεων, η οποία επιτρέπει στους μετόχους να στέλνουν τις συστάσεις ή/και τις παρατηρήσεις τους, χωρίς να χρησιμοποιούν την κλασική υπηρεσία ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Διοικητικό Συμβούλιο & Επιτροπές Συνιστώμενες από το Δ.Σ.

Διοικητικό Συμβούλιο		Επιτροπή Ελέγχου	Επιτροπή Κινδύνων	Επιτροπή Ανταμοιβών	Επιτροπή Ανωτάτων Στελεχών
Πρόεδρος	Ξενοφών Κ. Νικήτας		✓		
Επίτιμος Πρόεδρος	Γεώργιος Κ. Γόντικας				
Αντιπρόεδρος Α'	Άννα Μαρία Λουίζα Ι. Λάτση				
Αντιπρόεδρος Β'	Λάζαρος Δ. Εφραίμογλου				
Διευθύνων Σύμβουλος	Νικόλαος Κ. Νανόπουλος		✓	✓	
Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	Νικόλαος Β. Καραμούζης		✓		
Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	Μιχάλης Η. Κολακίδης		Πρόεδρος		
Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	Βύρων Ν. Μπαλλής		✓		
Chief Operating Officer	Νικόλαος Κ. Παυλίδης				
Μη Εκτελεστικοί Σύμβουλοι	Φώτιος Σ. Αντωνάτος	✓			
	Αντώνιος Γ. Μπίμπας				
	Emmanuel Leonard C. Bussetil	Πρόεδρος	✓	Πρόεδρος	✓
	Δρ. Σπύρος Ι. Λάτσης				
	Δρ. Περικλής Π. Πεταλάς	✓	✓	✓	Πρόεδρος
Μη Εκτελεστικοί Ανεξάρτητοι Σύμβουλοι	Δρ. Παναγιώτης Β. Τριδήμας	✓			✓
	Σπύρος Σ. Λορεντζιάδης	✓	✓		
Γραμματέας	Πόλα Ν. Χατζησωτηρίου				

Κάθε μία από τις ανωτέρω επιτροπές καταρτίζει τους Όρους Λειτουργίας της, οι οποίοι συμπεριλαμβάνονται στον αναλυτικό Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Τράπεζας και εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Οι Άνθρωποί μας

Ο όμιλος Eurobank EFG αποτελεί ένα σύγχρονο, ζωντανό και δυναμικό οργανισμό, ο οποίος ανταποκρίνεται αποτελεσματικά και άμεσα στις συνεχώς μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών με πελατοκεντρική προσέγγιση.

Αυτό είναι εφικτό χάρις στον καταλυτικό ρόλο και την υποστήριξη των ανθρώπων του Ομίλου μας, των οποίων η συνεχής προσπάθεια, η αποτελεσματικότητα, η συνέπεια και οι ικανότητές τους αποτελούν βασικά εχέγγυα της ανοδικής του πορείας και συντελούν στη διατήρηση της ισχυρής του θέσης.

Η ανάπτυξη των ανθρώπων στον Όμιλό μας αποτελεί βασική δέσμευση της Διοίκησης από την πρώτη κιόλας ημέρα της ίδρυσης της Eurobank EFG. Στο πλαίσιο αυτό και μέσα από τις πλέον σύγχρονες μεθόδους επιλογής, εκπαίδευσης, αξιολόγησης και ανταμοιβής δίνεται ιδιαίτερη έμφαση και βαρύτητα:

- Στη στελέχωση μέσα από αξιολογικά συστήματα επιλογής και αξιολόγησης, βάσει των αναγκών και απαιτήσεων κάθε εργασιακού πεδίου.
- Στην παροχή ίσων ευκαιριών στην εκπαίδευση και στην εξέλιξη της επαγγελματικής σταδιοδρομίας του κάθε εργαζόμενου.
- Στην ενίσχυση ενός πλαισίου διαρκούς αναγνώρισης και επιβράβευσης, βάσει των αξιών που διέπουν τον Όμιλο.

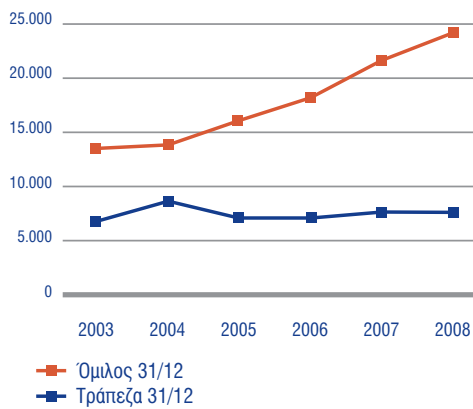
Απασχόληση

Το 2008, ο συνολικός αριθμός εργαζομένων του Ομίλου στην Ελλάδα και το εξωτερικό ανήλθε σε 24.497 άτομα, αυξημένος κατά 10,8% έναντι του 2007. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στην ανάπτυξη του δικτύου εκτός Ελλάδος, καθώς ο αριθμός απασχολούμενων στην Ελλάδα (Τράπεζα και θυγατρικές) παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητος. Έτσι, στα τέλη του 2008, το 59% του ανθρώπινου δυναμικού εργαζόταν στην ευρύτερη περιοχή της Νέας Ευρώπης (Βουλγαρία, Ρουμανία, Σερβία, Πολωνία, Τουρκία, Ουκρανία και Κύπρος) και το 41% στην Ελλάδα.

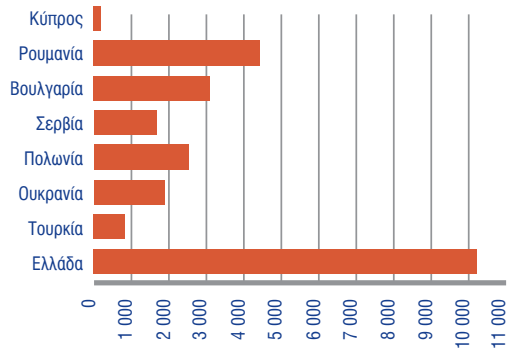
Στην Ελλάδα, το ανθρώπινο δυναμικό απασχολείται κατά 76% στην Τράπεζα και κατά 24% στις εγχώριες θυγατρικές εταιρείες. Περίπου το 78% των απασχολούμενων έχει ηλικία μικρότερη των 45 ετών, με το μέσο όρο ηλικίας το 2008 να διαμορφώνεται στα 38 έτη. Η κατανομή ανά φύλο είναι ιδιαίτερα ισορροπημένη, με τον αριθμό των γυναικών να διαμορφώνεται στο 49,7% επί του συνόλου των εργαζομένων, γεγονός που επιβεβαιώνει με τον καλύτερο τρόπο την πολιτική ίσων ευκαιριών που εφαρμόζει ο όμιλος Eurobank EFG.

Στοιχεία Απασχόλησης Ομίλου

Η Εξέλιξη της Απασχόλησης στον Όμιλο

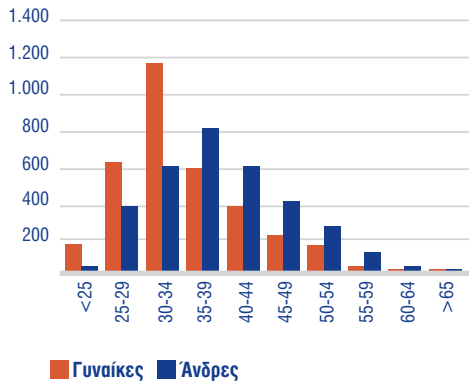

Απασχολούμενοι ανά χώρα

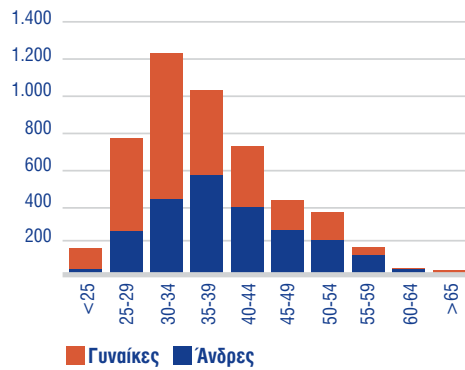

Στοιχεία Απασχόλησης στην Ελλάδα

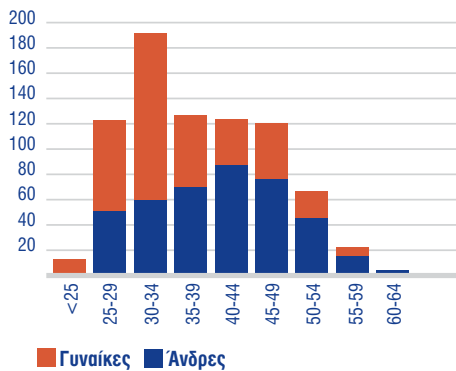
Κατανομή Ηλικιών Προσωπικού 2008

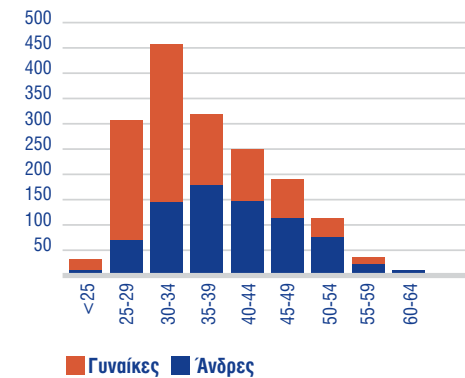
Προσωπικό με βάση την ηλικιακή ομάδα και το φύλο - Αττική

Προσωπικό με βάση την ηλικιακή ομάδα και το φύλο - Θεσσαλονίκη

Προσωπικό με βάση την ηλικιακή ομάδα και το φύλο - Περιφέρεια

Στελέχωση

Η Τράπεζα προσφέρει θέσεις εργασίας με υψηλή δυνατότητα επαγγελματικής εξέλιξης. Με στόχο την ολοκληρωμένη κάλυψη των αναγκών στελέχωσης της, βρίσκεται σε συνεχή αναζήτηση υποψηφίων με σύγχρονη τεχνογνωσία, δυναμισμό, ομαδικό πνεύμα και δέσμευση στη συνεχή εξέλιξη του επαγγελματικού τους προφίλ. Η αναζήτηση επιτελείται, τόσο μέσω της εσωτερικής αγοράς εργασίας του Ομίλου, όσο και μέσω προσλήψεων εξωτερικών υποψηφίων. Στο πλαίσιο αυτό, το 2008 από το σύνολο των 727 ανοιγμάτων στην Ελλάδα, το 33% καλύφθηκε εσωτερικά, μέσω μετακινήσεων στελεχών μεταξύ διαφορετικών μονάδων της Τράπεζας και αξιοποίησης στελεχών των θυγατρικών του Ομίλου. Παράλληλα, ολοκληρώθηκαν 561 προσλήψεις (487 στην Τράπεζα και 74 στις θυγατρικές), μετά από αξιολόγηση 3.500 υποψηφίων.

Το εκπαιδευτικό υπόβαθρο των νεοπροσληθέντων είναι ιδιαίτερα υψηλό, καθώς το 93% του συνόλου είναι πτυχιούχοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, εκ των οποίων το 44% έχει ολοκληρώσει κύκλο μεταπτυχιακών σπουδών. Αναφορικά με την εργασιακή εμπειρία, το 51% των νέων προσλήψεων αφορά σε στελέχη με εκτενή και εξειδικευμένη εργασιακή εμπειρία, ενώ, παράλληλα, τα δίκτυα εξυπηρέτησης πελατών ενισχύθηκαν με νέους επαγγελματίες, που θα αποτελέσουν τη μελλοντική γενιά στελεχών του Ομίλου. Η αυξανόμενη παρουσία του ομίλου Eurobank EFG στην αγορά εργασίας και κατά τη διάρκεια του 2008 ήταν σημαντική, καθώς υποβλήθηκαν συνολικά 17.000 βιογραφικά, από τα οποία το 84% αφορούσε αποφοίτους ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

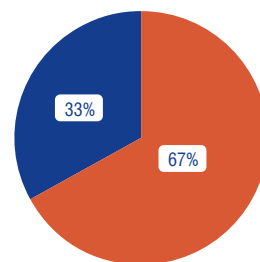
Κατά τη διάρκεια του 2008, η Τράπεζα εφάρμοσε δύο νέα στοχευμένα προγράμματα προσέλκυσης υποψηφίων με εξειδικευμένες γνώσεις για τις περιοχές της Τραπεζικής των Επιχειρήσεων (Young Professionals Corporate Banking) και της Τεχνολογίας (Information Technology Talent Program). Για άλλη μια χρονιά διατηρήθηκε η συστηματική επαφή με Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα υψηλής αναγνωρισιμότητας στην Ελλάδα και το εξωτερικό, ενώ εφαρμόστηκαν προγράμματα Πρακτικής Άσκησης για έμπρακτη εφαρμογή των ακαδημαϊκών γνώσεων των τελειοφοίτων. Συγκεκριμένα, το 2008, 464 φοιτητές απασχολήθηκαν στην Τράπεζά μας, μέσω προγραμμάτων μαθητείας.

Αποδίδοντας ιδιαίτερη έμφαση στην αντικειμενικότητα και την αξιοκρατία, η διαδικασία επιλογής προσωπικού βασίζεται σε προκαθορισμένα κριτήρια, πλήρως εναρμονισμένα με τις αξίες και το όραμα της Eurobank EFG. Τα κριτήρια αυτά αξιολογούνται στο πλαίσιο γραπτών αξιολογήσεων, δομημένων συνεντεύξεων, ψυχομετρικών εργαλείων και Κέντρων Αξιολόγησης, μεθόδων και πρακτικών που συνεχώς ενημερώνονται και βελτιώνονται, ώστε να επιτευχθεί η τεκμηριωμένη σκιαγράφηση του προφίλ των υποψηφίων. Σημειώνεται ότι η διαδικασία επιλογής προσωπικού έχει πιστοποιηθεί με ISO 9001 από τον βρετανικό οίκο British Standards Institute και εφαρμόζεται από άρτια εκπαιδευμένα εξειδικευμένα στελέχη.

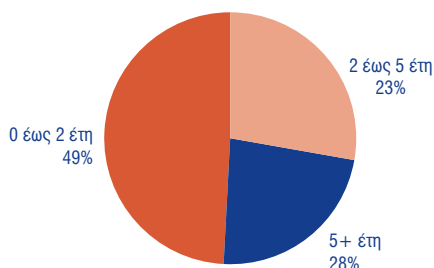
Κατανομή Ανθρώπινου Δυναμικού ανά είδος Εργασιών

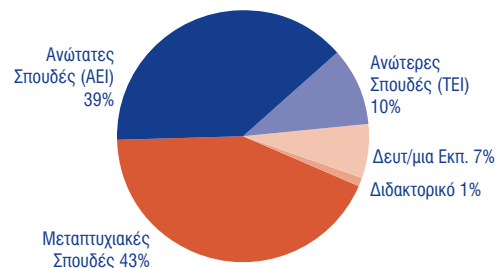
Κάλυψη Θέσεων Εσωτερική - Εξωτερική Αγορά

Κατανομή Εργασιακής Εμπειρίας Προσληθέντων 2008

Μορφωτικό Επίπεδο Προσληθέντων 2008

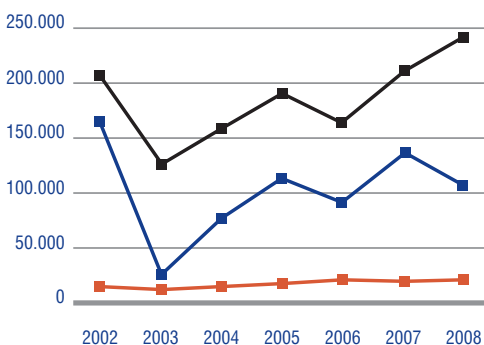

Τα ανωτέρω στατιστικά αναφέρονται στο Ανθρώπινο Δυναμικό Ελλάδος.

Εκπαίδευση

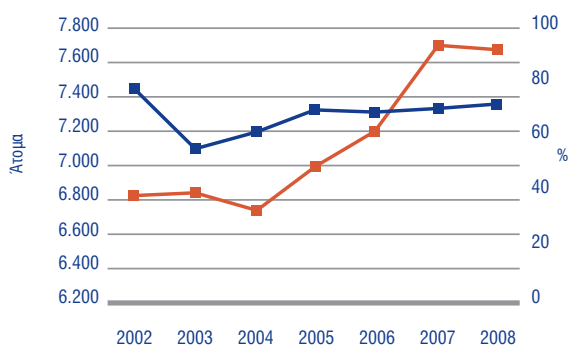
Η Τράπεζα επενδύει συστηματικά στη διεύρυνση των γνώσεων και την ανάπτυξη των δεξιοτήτων των στελεχών της. Η μετάβαση από τις στενά παραδοσιακές αντιλήψεις της εκπαίδευσης στη συνεχή γνώση και ανάπτυξη (continuous learning and development) αποτελεί βασικό στόχο του Οργανισμού. Τα άρτια επιλεγμένα και δομημένα εκπαιδευτικά προγράμματα αποσκοπούν στη δημιουργία ενός μαθησιακού κλίματος, όπου η ανάπτυξη γνώσης διευκολύνεται συνεχώς, ενθαρρύνοντας τους ανθρώπους να εμπλουτίσουν τις δεξιότητές τους και στοχεύοντας στην καλλιέργεια μιας ενιαίας εταιρικής κουλτούρας. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα απευθύνονται στο σύνολο των ανθρώπων της Τράπεζας με σκοπό την εξέλιξη της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας.

Ώρες και Ανθρωπόωρες Εκπαίδευσης

— Ώρες Εκπαίδευσης — Ανθρωπόωρες Εσωτερικών διεξαγωγών — Σύνολο Ανθρωποωρών

Εκπαιδευθέντες προς Απασχολούμενο Προσωπικό

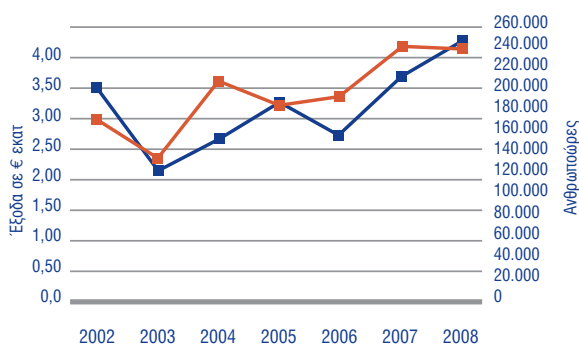

— Απασχολούμενο Προσωπικό — % Εκπαιδευθέντων

Ανθρωπόωρες ανά Κατηγορία Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων

Τραπεζικά & Χρηματοοικονομικά	28,6%
Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (ALBA)	3,0%
Έλεγχος Συμμόρφωσης, Εσωτερικός Έλεγχος και Νομικά θέματα	2,5%
Γενικά Εκπαιδευτικά Προγράμματα	2,1%
Προγραμματισμός, Παρακολούθηση & Διαχείριση Έργων	1,3%
Επικοινωνία & Εξυπηρέτηση Πελατών	2,4%
Προγράμματα Διοίκησης	7,0%
Εκπαίδευση Εκπαιδευτών	0,6%
Συνέδρια	1,8%
Πανεπιστημιακά Προγράμματα	1,1%
Προγράμματα Ανώτερης Διοίκησης	1,3%
Συστήματα & Εφαρμογές Πληροφορικής	14,3%
Προγράμματα Πιστοποίησης/Επαγγελματικά Διπλώματα	4,8%
E learning	20,3%
Πωλήσεις & Marketing	7,9%
Ξένες Γλώσσες	1,0%

Εξέλιξη Δαπανών Εκπαίδευσης και Ανθρωπόωρες

— Έξοδα εκπαίδευσης — Συνολικές Ανθρωπόωρες

Οι συνεχείς ευκαιρίες εκπαίδευσης που προσφέρονται στο προσωπικό καλύπτουν ευρύ φάσμα εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Εκπαίδευση Στελεχών (Executive Education)

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα Management και Leadership Development προσφέρονται μέσω μιας σειράς συνεργασιών που έχει αναπτυχθεί τα τελευταία χρόνια με καταξιωμένους εκπαιδευτικούς φορείς σε Ελλάδα και εξωτερικό, όπως το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το ALBA, το Harvard Business School, το INSEAD, κ.ά. Τα προγράμματα έχουν σχεδιασθεί ειδικά για να καλύψουν τις ανάγκες του Ομίλου μας και έχουν στόχο την ενδυνάμωση και περαιτέρω ανάπτυξη των διοικητικών και ηγετικών ικανοτήτων των ανωτάτων στελεχών του Οργανισμού.

Ειδικότερα, προσφέρονται τα προγράμματα:

- EUROBANK - INSEAD Leadership Development Program για τα Ανώτατα στελέχη του Οργανισμού.
- EUROBANK - ALBA Leadership Development Program για τα Ανώτατα στελέχη του Οργανισμού.
- Πρόγραμμα Διοίκησης Επιχειρήσεων σε συνεργασία με το ΟΠΑ (Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών) για τα Ανώτερα στελέχη του Δικτύου Καταστημάτων.
- EUROBANK - ALBA In house MBA in Financial Services, 2ετές πρωτοποριακό εσωτερικό μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών για στελέχη του Οργανισμού.

Προγράμματα Πιστοποίησης (Certification Programs)

Παρέχονται εκπαιδευτικά προγράμματα που προετοιμάζουν το προσωπικό για την απόκτηση πιστοποίησης επαγγελματικής επάρκειας για παροχή Επενδυτικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Ασφαλιστικής Διαμεσολάβησης. Οι εξετάσεις των προγραμμάτων αυτών διενεργούνται από αρμόδιους φορείς, όπως η Τράπεζα της Ελλάδος, το Υπουργείο Ανάπτυξης, κ.ά.

Οι συμμετέχοντες με την ολοκλήρωση της εκπαίδευσής τους είναι σε θέση να κατανοούν καλύτερα τις αντίστοιχες βασικές τραπεζικές έννοιες, καθώς και το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο που ισχύει σε κάθε περίπτωση, να εφαρμόζουν άμεσα στις μονάδες τους τις Βέλτιστες Πρακτικές που προκύπτουν από το περιεχόμενο αυτών των προγραμμάτων, ενδυναμώνοντας έτσι τη συνεργασία τους με τους πελάτες.

Παράλληλα, έχει αναπτυχθεί εσωτερικό Πρόγραμμα Πιστοποίησης στην Τραπεζική Επιχειρήσεων, το οποίο απευθύνεται στους Account Officers του Corporate Banking.

Προγράμματα Κατάρτισης Νέων Υπαλλήλων (Induction training)

Τα συγκεκριμένα προγράμματα διευκολύνουν την άμεση προσαρμογή και ομαλή ενσωμάτωση των νέων στελεχών στις συνθήκες του τραπεζικού περιβάλλοντος, παρέχοντας το απαιτούμενο γνωστικό υπόβαθρο στις ενότητες:

- Βασικές Τραπεζικές Γνώσεις.
- Τραπεζικά Προϊόντα.
- Πωλήσεις & Εξυπηρέτηση Πελατείας.
- Διαδικασίες & Συστήματα της Τράπεζας.
- Φυσική Ασφάλεια, Υγιεινή & Ασφάλεια, Ασφάλεια Πληροφοριακών Πόρων, Περιβαλλοντική Διαχείριση.

Οι νέοι συνάδελφοι μέσα από το συνδυασμό διδασκαλίας και πρακτικής εξάσκησης (“On-the-job training”) έχουν τη δυνατότητα να κατανοήσουν πιο αποτελεσματικά τα προϊόντα και τις υπηρεσίες του Οργανισμού, καθώς και το ευρύτερο τραπεζικό περιβάλλον.

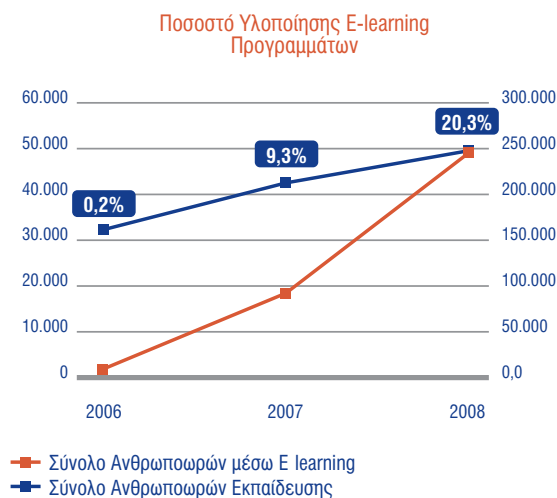
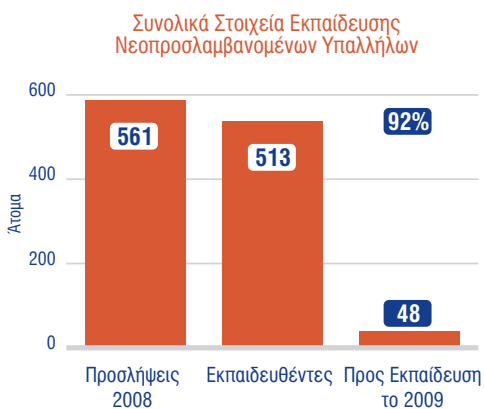
E-learning

Οι σύγχρονες απαιτήσεις στο χώρο εργασίας και, παράλληλα, η σημαντική εξοικείωση των στελεχών στη χρήση των υπολογιστών και των ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας έχουν επιτρέψει τον εμπλουτισμό των διαφόρων μεθοδολογιών εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο αυτό, έχει διαμορφωθεί μία σειρά προγραμμάτων, μέσω e-learning, που δίνουν στους συμμετέχοντες τη δυνατότητα αποκλειστικής διαχείρισης του χρόνου εκπαίδευσης (σε 24ωρη βάση, 7 ημέρες την εβδομάδα, από οποιοδήποτε χώρο έχει πρόσβαση στο Internet). Τα προγράμματα αυτά είναι:

- Harvard Business School Publishing - πρόγραμμα ενίσχυσης διοικητικών ικανοτήτων των στελεχών για όλες τις διευθυντικές βαθμίδες.
- Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Εκπαίδευσης με προγράμματα ειδικά σχεδιασμένα για τα στελέχη των μονάδων Private Banking, Personal Banking και Global Market Sales.
- Βασικές Τραπεζικές Γνώσεις.
- Εκπαίδευση Τραπεζικών Διαμεσολαβητών.
- Φυσική Ασφάλεια.
- Υγιεινή & Ασφάλεια.
- Ασφάλεια Πληροφοριακών Πόρων.
- Περιβαλλοντική Διαχείριση.

Πλάνο Εκπαίδευσης ανά θέση (Learning plan per position)

Το συγκεκριμένο εργαλείο έχει διαμορφωθεί για τα Δίκτυα Πωλήσεων της Τράπεζας (Retail, Corporate, Private Banking), καθώς και για ορισμένες από τις Κεντροποιημένες Διευθύνσεις της. Στην ουσία πρόκειται για μία λεπτομερή χαρτογράφηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, τα οποία αντιστοιχούν σε κάθε θέση εργασίας, σύμφωνα με την εμπειρία, το αντικείμενο και τις δεξιότητες που απαιτεί η θέση.

Ευκαιρίες Επαγγελματικής Εξέλιξης

Η Eurobank EFG ενισχύει κάθε προσπάθεια προσανατολισμού των ανθρώπων της σε λειτουργικούς τομείς, όπου μπορούν να αναπτύξουν καλύτερα τις δυνατότητές τους και τους παρέχει νέα κίνητρα για την υλοποίηση των προσωπικών και επαγγελματικών τους επιδιώξεων. Η Τράπεζα ακολουθεί τη μεθοδολογία ανάπτυξης βάσει «Οικογενειών Θέσεων Εργασίας», που βοηθά τους υπαλλήλους όλων των επιπέδων να εξελιχθούν εντός μίας «Οικογένειας Θέσεων» ή και σε «Συγγενή Οικογένεια», ανάλογα με τις γνώσεις, την εμπειρία, τις ικανότητες και τις δεξιότητες που διαθέτουν ή που απέκτησαν κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας.

Στο πλαίσιο αυτό ενθαρρύνεται η συμμετοχή και ενισχύεται η εσωτερική αγορά εργασίας, με στόχο την ανάδειξη στελεχών που επιθυμούν νέες ευκαιρίες εξέλιξης μέσα στον Όμιλο, δημοσιεύοντας κατά προτεραιότητα όλες τις νέες θέσεις εργασίας στο intranet site της Τράπεζας. Ταυτόχρονα, ενισχύεται η εμπιστοσύνη και δέσμευση των υπαλλήλων στη δυναμική και ανταγωνιστική παρουσία της Τράπεζας στο οικονομικό γίγνεσθαι.

Το 2008, η Τράπεζα χειρίστηκε τις εσωτερικές μετακινήσεις των στελεχών σε επίπεδο Ομίλου με αποτέλεσμα να ενισχυθεί περαιτέρω η εσωτερική κάλυψη των θέσεων εργασίας, τόσο στην Τράπεζα, όσο και στις θυγατρικές της. Πιο συγκεκριμένα, το 2008 ολοκληρώθηκαν 166 εσωτερικές μετακινήσεις εργαζομένων της Τράπεζας για την κάλυψη αντίστοιχων διαθέσιμων θέσεων εργασίας και 72 μετακινήσεις εργαζομένων μεταξύ θυγατρικών εταιρειών στο πλαίσιο κάλυψης ανοιγμάτων του Ομίλου.

Η Eurobank EFG δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην εξέλιξη και ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού της. Προς αυτήν την κατεύθυνση, κατά τη διάρκεια του 2008, υλοποιήθηκαν προγράμματα ανάπτυξης στελεχών, με στόχο την ενδυνάμωση και τον εμπλουτισμό των επαγγελματικών τους δεξιοτήτων, μέσα από την υλοποίηση Κέντρων Ανάπτυξης και εξειδικευμένων προγραμμάτων Mentoring που ενισχύουν τη δέσμευση των διευθυντικών στελεχών της Τράπεζας στην ανάπτυξη και καθοδήγηση των ανθρώπων τους.

Σύστημα Αξιολόγησης της Απόδοσης

Οι στόχοι της Τράπεζας και ο βαθμός επίτευξής τους σπηρίζονται στις προσπάθειες και ικανότητες του ανθρώπινου δυναμικού της. Για το λόγο αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντική η αντικειμενική καταγραφή και αποτίμηση της απόδοσης κάθε εργαζόμενου, μέσα από ένα σύστημα αξιολόγησης, το οποίο ως στόχο έχει την επιβράβευση, ενδυνάμωση και περαιτέρω ανάπτυξη ικανοτήτων και ιδιοτήτων.

Το σύστημα αξιολόγησης της Eurobank EFG υποστηρίζεται από ηλεκτρονική εφαρμογή και αποτελείται από διαδικασίες που ενισχύουν την αντικειμενικότητα και τη διαφάνεια της αξιολόγησης και που λαμβάνουν υπόψη τη θέση, τις αρμοδιότητες και το αντικείμενο εργασίας του κάθε εργαζόμενου στον Οργανισμό.

Πολιτική Αμοιβών και Παροχών

Η πολιτική και τα αντίστοιχα συστήματα αμοιβών (σταθερών και μεταβλητών) καθώς και παροχών έχουν αναπτυχθεί με σκοπό την προσέλκυση, απασχόληση και διακράτηση του προσωπικού με βασικές αρχές την ανταγωνιστικότητα σε σχέση με την αγορά, την εσωτερική ισορροπία, την αξιοκρατία και την «επιβράβευση βάσει απόδοσης».

Οι σταθερές αποδοχές αποτελούνται από το βασικό μισθό, ο οποίος αντανάκλα το μορφωτικό επίπεδο, την εμπειρία, την ευθύνη, αλλά και τη βαρύτητα της θέσης στην αγορά εργασίας. Οι μεταβλητές αποδοχές (bonus) αποδίδονται ετησίως στα στελέχη και σκοπό έχουν την ανταμοιβή της απόδοσής τους.

Παράλληλα, η Τράπεζα έχει αναπτύξει ομαδικά συστήματα ανταμοιβής που εφαρμόζονται, τόσο από το Δίκτυο Καταστημάτων, όσο και από τα Κέντρα Τραπεζικής Επιχειρήσεων και ανταμείβουν, κατ' αρχήν, την επιτυχία του καταστήματος και, στη συνέχεια, τα άτομα που έχουν επιτύχει εξαιρετικά αποτελέσματα.

Πολιτική Παροχών για τον Εργαζόμενο και την Οικογένειά του

Η Τράπεζα προσφέρει σειρά σημαντικών παροχών για τον εργαζόμενο και για την οικογένειά του. Στο πλαίσιο αυτό εφαρμόζεται μια σειρά προγραμμάτων ασφάλισης και παροχών στους εξής τομείς:

Ασφαλιστικά Προγράμματα

Επιπρόσθετα των Φαρμακευτικού και Συνταξιοδοτικού προγραμμάτων που ισχύουν για τους εργαζόμενους στον ευρύτερο τραπεζικό κλάδο, ο Όμιλος παρέχει στο ανθρώπινο δυναμικό του εξαιρετικά ασφαλιστικά ομαδικά προγράμματα, που καλύπτουν τους τομείς Υγείας, Ζωής και Σύνταξης. Συγκεκριμένα, το Πρόγραμμα Ζωής προσφέρει κάλυψη σε περίπτωση απρόοπτων σοβαρών περιστατικών (ασθενειών, ατυχημάτων). Το Πρόγραμμα Ευρείας Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης, το οποίο καλύπτει σχεδόν όλα τα αναγκαία ιατρικά έξοδα ανεξάρτητα από το αν αυτά δημιουργούνται μέσα ή έξω από το Νοσοκομείο, υποστηρίζει την αντιμετώπιση εξόδων για θεραπεία ασθενειών ή ατυχημάτων. Επίσης, το Συνταξιοδοτικό Πρόγραμμα της Eurobank EFG προσφέρει συμπληρωματικές συνταξιοδοτικές παροχές στους εργαζόμενους, ενισχύοντας το εισόδημά τους όταν αποχωρήσουν από την ενεργό υπηρεσία της Τράπεζας. Τέλος, με γνώμονα τη φροντίδα για τα παιδιά των εργαζομένων έχει θεσπιστεί ένα ειδικό αποταμιευτικό πρόγραμμα, μέσω του οποίου η Τράπεζα συμμετέχει είτε στις σπουδές των παιδιών, είτε στο ξεκίνημα της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας.

Ενίσχυση της οικογένειας του εργαζόμενου

Η Eurobank EFG έχει προβεί στη θεσμοθέτηση ειδικών παροχών/επιδομάτων, όπως δώρο γάμου, επίδομα βρεφονηπιακού σταθμού, μηνιαίο επίδομα γέννησης τέκνου για τους χαμηλόμισθους και επίδομα για τους πολύτεκνους. Σε υπαλλήλους που έχουν παιδιά «ειδικών ικανοτήτων» καλύπτονται ανάγκες ειδικών σχολείων μέχρι το 18ο έτος της ηλικίας τους, ενώ η Τράπεζα υποστηρίζει ποικιλοτρόπως και κατά περίπτωση εργαζόμενους που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα υγείας, τόσο οι ίδιοι, όσο και μέλη των οικογενειών τους. Τέλος βάσει ειδικής τιμολογιακής πολιτικής, η Τράπεζα στηρίζει την κάλυψη των στεγαστικών αναγκών των εργαζομένων με τη χορήγηση δανείων με ευνοϊκά επιτόκια και επιπλέον παρέχει προσωπικά δάνεια με προνομακούς όρους, ύψους έως και τεσσάρων μεικτών μηνιαίων μισθών.

Υγεία και Ασφάλεια

Στο πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος πρόληψης της υγείας των εργαζομένων, η Τράπεζα υλοποιεί μια σειρά δράσεων. Ειδικότερα, στο Νομό Αττικής λειτουργούν τρία πλήρως εξοπλισμένα ιατρεία της Τράπεζας, όπου Ιατροί Προσωπικού διενεργούν κλινική και συμβουλευτική ιατρική. Παράλληλα, η Τράπεζα παρέχει στους εργαζόμενους τη δυνατότητα να υποβάλλονται σε γενικό check up ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Όλοι οι νεοπροσλαμβανόμενοι υποβάλλονται σε γενικό check up πριν ξεκινήσουν τη σταδιοδρομία τους στην Eurobank EFG.

Ένα ειδικό ασφαλιστικό πρόγραμμα εφαρμόζεται για τους εργαζόμενους με «ειδικές ικανότητες» στο πλαίσιο της κοινωνικής πολιτικής. Τα άτομα αυτά παρακολουθούνται από τους Ιατρούς, τόσο για την πορεία της υγείας τους, όσο και για το αντικείμενο απασχόλησής τους, με σκοπό τη μικρότερη δυνατή επιβάρυνση της υγείας τους.

Για την κάλυψη των αναγκών σε αίμα λειτουργεί με επιτυχία Τράπεζα Αίματος, η οποία έχει δημιουργηθεί και συντηρείται από το ανθρώπινο δυναμικό, μέσω εθελοντικής αιμοδοσίας (3-4 φορές το χρόνο) σε συνεργασία με το νοσοκομείο Αμαλία Φλέμινγκ.

Στο πλαίσιο της κοινωνικής πρόληψης και με σκοπό τη συνεχή βελτίωση της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων έχει αναπτυχθεί Σύστημα Διαχείρισης Υγείας & Ασφάλειας, επιδιώκοντας τη διασφάλιση ενός ποιοτικού και ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος. Παράλληλα, σε ετήσια βάση, γίνονται ασκήσεις εκκένωσης κτιρίων και αντιμετώπισης εκτάκτων περιστατικών και πραγματοποιούνται σεμινάρια Πρώτων Βοηθειών σε συνεργασία με τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό.

Εξειδικευμένοι Τεχνικοί Ασφαλείας επισκέπτονται τις μονάδες της Τράπεζας, επιβλέπουν την εφαρμογή των μέτρων υγείας και ασφάλειας και συμβουλεύουν τους επικεφαλής μονάδων και τους εργαζόμενους για τα αναγκαία μέτρα ασφάλειας στην εργασία. Επίσης, πραγματοποιούνται δειγματοληπτικοί έλεγχοι για τη μέτρηση βλαπτικών φυσικών και χημικών παραγόντων.

Σε τακτά χρονικά διαστήματα, Ιατροί Εργασίας επισκέπτονται τις μονάδες, εξετάζουν τους εργαζόμενους και δημιουργούν ή ενημερώνουν τον απόρρητο ιατρικό φάκελό τους, ενώ παρέχουν συμβουλές προληπτικής ιατρικής.

Οι άριστες πρακτικές εφαρμογής της Πολιτικής Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία επέτρεψαν στη Eurobank EFG να είναι η πρώτη Τράπεζα στην Ελλάδα και μια από τις τρεις πρώτες Τράπεζες σε διεθνές επίπεδο που έχει πιστοποιηθεί σύμφωνα με τα πρότυπα ΕΛΟΤ 1801 και OHSAS 18001. Η πιστοποίηση αυτή αποτελεί μία επιπρόσθετη δέσμευση της Eurobank EFG να υπηρετεί με υπευθυνότητα και συνέπεια το στόχο της για διασφάλιση ποιοτικού και ασφαλούς περιβάλλοντος για τους εργαζόμενους, τους πελάτες της και το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

Εξυπηρέτηση εργαζομένων (HR4U)

Η Γενική Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού δημιούργησε την υπηρεσία τηλεφωνικής εξυπηρέτησης με την ονομασία HR4U, με σκοπό την παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών προς τους εργαζόμενους της Τράπεζας, μέσα από ένα δομημένο και αποτελεσματικό τρόπο επικοινωνίας και εξυπηρέτησης. Στη συγκεκριμένη υπηρεσία κάθε εργαζόμενος μπορεί να απευθύνει ερωτήματα που αφορούν προσωπικά του στοιχεία, παροχές της Τράπεζας, το Ταμείο Υγείας, δάνεια, κ.τ.λ.

Εσωτερική Επικοινωνία

Στον Όμιλό μας αποτελεί επιτακτική ανάγκη η ακριβής, άμεση και προς όλες τις κατευθύνσεις επικοινωνία του ανθρώπινου δυναμικού. Ο κάθε εργαζόμενος ενημερώνεται συστηματικά για όλα τα σημαντικά θέματα που τον αφορούν, ενώ αναγνωρίζεται, με βάση προκαθορισμένα κριτήρια, η συμβολή, τόσο των εργαζομένων, όσο και των οικογενειών τους στην πορεία του Ομίλου. Έτσι ενισχύεται το κλίμα εμπιστοσύνης και δέσμευσης των εργαζομένων στους κοινούς στόχους.

Το 2008 πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά στον όμιλο Eurobank EFG στην Ελλάδα Έρευνα Μέτρησης Ικανοποίησης Συναδέλφων (E.ME.I.Σ.), με στόχο τη συστηματική αποτύπωση των απόψεων των εργαζομένων για σημαντικά θέματα που τους αφορούν. Σκοπός του Οργανισμού είναι να επαναλαμβάνει την έρευνα σε τακτά χρονικά διαστήματα προκειμένου να δημιουργηθεί μία καλή βάση σύγκρισης και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων κάθε φορά.

Οι βασικοί μηχανισμοί εσωτερικής επικοινωνίας που χρησιμοποιούνται επιμερίζονται ως εξής:

- Εσωτερικός Διαδικτυακός Κόμβος (Intranet) που προωθεί άμεσα την όποια πληροφόρηση χρειάζεται να επικοινωνηθεί προς τους εργαζόμενους.
- Επιβραβεύσεις και Αναγνωρίσεις για τους εργαζόμενους βάσει πολυετίας και συνεισφοράς στον Οργανισμό. Συγκεκριμένα, η Τράπεζα επιβραβεύει τους συναδέλφους με εξαιρετική απόδοση και παρουσία εντός του Οργανισμού, τουλάχιστον, μία δεκαετία. Παράλληλα, στους εργαζόμενους που επιτυγχάνουν άριστες πανεπιστημιακές επιδόσεις χορηγείται συμβολικό χρηματικό βραβείο. Επίσης, στα παιδιά των υπαλλήλων που έχουν αριστεύσει σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης, η Τράπεζα επιβραβεύει την προσπάθειά τους δίνοντας συμβολικό χρηματικό βραβείο. Ακόμη, σε όσους πρωτεύουν κατά την αποφοίτησή τους από τα ΑΕΙ η Τράπεζα χορηγεί συμβολικό ποσό επιβράβευσης και δυνατότητα επαγγελματικής σταδιοδρομίας μέσα στον Οργανισμό. Τέλος, στους αριστούχους αποφοίτους ΑΕΙ που συνεχίζουν τις μεταπτυχιακές τους σπουδές σε Ελλάδα ή εξωτερικό παρέχεται οικονομική υποστήριξη.

- Ενέργειες και εκδηλώσεις που στόχο έχουν να δώσουν τη δυνατότητα σε ομάδες εργαζομένων, μικρές ή μεγάλες ανάλογα με την ενέργεια, είτε να ανταλλάξουν απόψεις με μέλη της Διοίκησης (π.χ. Πρωινά με τη Διοίκηση), είτε να ενημερωθούν για τη στρατηγική και κατεύθυνση της Τράπεζας.
- Εκδηλώσεις κοινωνικού χαρακτήρα που σκοπό έχουν να ενισχύσουν το «δέσιμο» μεταξύ των εργαζομένων και των οικογενειών τους με τον Οργανισμό, με ενέργειες κοινωνικής διάστασης, όπως Χριστουγεννιάτικες παιδικές θεατρικές παραστάσεις, ετήσια εκδήλωση για τους εργαζόμενους και τις οικογένειές τους (Eurobank Family Day).

Η Συμβολή της Γενικής Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού στη Διεθνή Παρουσία του Ομίλου

Η Γενική Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού πάντα με σεβασμό στις ιδιαιτερότητες και την κουλτούρα του Ομίλου υποστηρίζει τις χώρες της Νέας Ευρώπης στο σχεδιασμό, στην οργάνωση και στη λειτουργία των Διευθύνσεων Ανθρώπινου Δυναμικού των θυγατρικών εταιρειών, σύμφωνα με τα συστήματα, πολιτικές και διαδικασίες της Eurobank EFG.

Το 2008 αποτέλεσε μια χρονιά δυναμικής δραστηριοποίησης της Γενικής Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού στις χώρες Βουλγαρία, Ρουμανία, Σερβία, Πολωνία, Τουρκία, Ουκρανία και Κύπρο με έμφαση στις εξής κατευθύνσεις:

- Το σχεδιασμό συστημάτων αμοιβών και παροχών βάσει των αρχών του Ομίλου και λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες και τον ανταγωνισμό των τοπικών αγορών.
- Τη μεταφορά τεχνογνωσίας και τη διεξαγωγή επιτυχημένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων, όπως Συμβουλευτικής Πωλήσεων και Εξυπηρέτησης Πελατείας, με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρησιακών μονάδων των θυγατρικών εταιρειών στις τοπικές αγορές.
- Την υλοποίηση εξειδικευμένων E-learning προγραμμάτων ανάπτυξης ηγετικών ιδιοτήτων του ανώτατου και ανώτερου στελεχιακού δυναμικού των θυγατρικών εταιρειών, σε συνεργασία με το διεθνούς φήμης εκπαιδευτικό φορέα Harvard Business Publishing.

Οι δραστηριότητες αυτές έχουν ως στόχο, αφενός την επίτευξη οικονομικών κλίμακας και αφετέρου τη μεταφορά των βέλτιστων πρακτικών στις τοπικές θυγατρικές.

Για την Eurobank EFG, οι ευχαριστημένοι πελάτες αποτελούν το σημαντικότερο κεφάλαιο του Οργανισμού. Κύριο μέλημα της Τράπεζας είναι επομένως, η συνεχής βελτίωση των παρεχόμενων προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και η δημιουργία μιας σχέσης αμοιβαίας εμπιστοσύνης με τους πελάτες της.

Όσον αφορά τους ιδιώτες πελάτες, τους επαγγελματίες και τις μικρές επιχειρήσεις και με στόχο την αναβάθμιση των υπηρεσιών της, η Τράπεζα διεξάγει συστηματικά Έρευνες Ικανοποίησης Πελατών ανά Κατηγορία αλλά και ανά Κατάστημα για την καταγραφή του επιπέδου ικανοποίησής τους, την παρακολούθηση του δείκτη δέσμευσης, τον εντοπισμό και την εξέλιξη των επιμέρους θεμάτων εξυπηρέτησης προς επίλυση.

Η προσπάθεια μέσα στο 2008 επικεντρώθηκε στην παροχή υψηλού και εξατομικευμένου επιπέδου υπηρεσιών για τις παραπάνω κατηγορίες πελατών. Με αιχμή του δόρατος τη Διεύθυνση Δικτύου Καταστημάτων, η Τράπεζα συνέχισε την υλοποίηση της στρατηγικής τμηματοποίησης (segmentation) των πελατών αυτών, με οργανωτικές αναδιαρθρώσεις αλλά και δημιουργία προϊόντων/υπηρεσιών ανά segment, υποστηρίζοντας έτσι δυναμικά τη δέσμευση «να αντιμετωπίζουμε κάθε πελάτη ξεχωριστά», με βάση τις ανάγκες του, όπως αυτές διαφοροποιούνται σε διαφορετικά στάδια της ζωής του.

Συγκεκριμένα:

- Επεκτάθηκε σε περισσότερα καταστήματα η Υπηρεσία Personal Banking, που απευθύνεται σε εύπορους πελάτες της Τραπεζικής Ιδιωτών Πελατών, προσφέροντας στον κάθε πελάτη τον προσωπικό του Personal Banking Officer, εξειδικευμένη σειρά προϊόντων/υπηρεσιών και ιδιαίτερους κλειστούς χώρους μέσα στο κατάστημα.
- Βελτιώθηκε η ταχύτητα εξυπηρέτησης, καθώς και η ποιότητα ενημέρωσης της Υπηρεσίας Small Business (SB) Banking, που εστιάζει στους επαγγελματίες πελάτες αλλά και στις μικρές επιχειρήσεις με εξειδικευμένους Επαγγελματικούς Συμβούλους. Για τους πελάτες αυτούς, αυτοματοποιήθηκε η διαχείριση των αιτημάτων τους με την εισαγωγή της πλατφόρμας “E-request”, ενώ δημιουργήθηκε και ειδικό SB Call Center για την καλύτερη και ταχύτερη εξυπηρέτησή τους σε επίπεδο ενημέρωσης ή επίλυσης θεμάτων τους.
- Οριοθετήθηκε η Υπηρεσία Individual Banking, που αφορά το μεγαλύτερο μέρος των πελατών της Τραπεζικής Ιδιωτών Πελατών, δηλαδή σε ομάδες όπως μισθωτοί, νέοι και συνταξιούχοι (πλην των πελατών Personal Banking) και διαμορφώθηκαν εξειδικευμένα πακέτα προϊόντων/υπηρεσιών για κάποιες από αυτές τις ομάδες πελατών. Εφαρμόστηκε, επίσης, ο ρόλος του “Greeter” σε 40 καταστήματα για να έχουν οι πελάτες άμεση εξυπηρέτηση από το αρμόδιο στέλεχος, αυξήθηκαν οι Μηχανές Αυτόματων Συναλλαγών, ώστε να μειωθεί περαιτέρω ο χρόνος εξυπηρέτησης των πελατών και δόθηκε, μέσω πολλών καταστημάτων, άμεση πρόσβαση στα εναλλακτικά δίκτυα της Τράπεζας (Europhone Banking, e-banking). Παράλληλα, υιοθετήθηκε διευρυμένο ωράριο λειτουργίας σε 10 καταστήματα στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, ώστε οι πελάτες να εξυπηρετούνται τα απογεύματα και τα Σάββατα.

Για την «επιβράβευση» των πελατών της, η Τράπεζα έχει υιοθετήσει το πρόγραμμα «Επιστροφή» για τη χρήση των πιστωτικών καρτών, καθώς και το πρωτοποριακό πρόγραμμα «Δωρεάν Συναλλαγές» που αφορά στη συνολική σχέση των πελατών με την Τράπεζα.

Για τις επιχειρήσεις πελάτες, η Τράπεζα υλοποίησε το 2008 νέες πρωτοβουλίες με γνώμονα την ολοκληρωμένη και ποιοτικά αναβαθμισμένη εξυπηρέτησή τους. Ενδεικτικά, οι πρωτοβουλίες για την αναβάθμιση των υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις καλύπτουν τα παρακάτω:

- Έρευνες Ικανοποίησης Πελατών – Ολοκληρωμένο ερευνητικό πρόγραμμα που καλύπτει με κοινές παραμέτρους την Ελλάδα και τις χώρες της Νέας Ευρώπης, όπου η Τράπεζα έχει παρουσία, με σκοπό την καταγραφή του επιπέδου ικανοποίησης, τον εντοπισμό επιμέρους θεμάτων εξυπηρέτησης προς επίλυση, καθώς και το benchmarking εξυπηρέτησης ή τη σύγκριση από χώρα σε χώρα.
- Εξειδικευμένα Ταμεία Business Centres – Αξιοποιώντας τις παραπάνω έρευνες ικανοποίησης και λαμβάνοντας υπόψη τις σύνθετες ανάγκες των πελατών που εντοπίστηκαν, δημιουργήθηκαν Εξειδικευμένα Ταμεία Business Centres στην Ελλάδα και το εξωτερικό για πελάτες της Τραπεζικής Επιχειρήσεων. Η προσωποποιημένη αυτή εξυπηρέτηση των πελατών, μέσω των εξειδικευμένων ταμείων, καλύπτει ένα ευρύ φάσμα τραπεζικών συναλλαγών, όπως κατάθεση επιταγής Eurobank ή άλλης Τράπεζας, κατάθεση μετρητών, πληρωμή λογαριασμών, αγορά συναλλάγματος, κ.τ.λ.
- Καταθετική κάρτα Corporate Deposit Card – Για τη διευκόλυνση της καθημερινότητας των επιχειρήσεων στη διαχείριση των μετρητών, δημιουργήθηκε η νέα καταθετική κάρτα “Corporate Deposit Card” αποκλειστικά για πελάτες της Τραπεζικής Επιχειρήσεων. Με την κάρτα αυτή, υπάλληλοι της κάθε επιχείρησης και τρίτοι συνεργάτες της μπορούν να πραγματοποιούν εύκολα και γρήγορα καταθέσεις, αποκλειστικά σε συγκεκριμένο λογαριασμό της

επιχείρησης συνδεδεμένο με την “Corporate Deposit Card”, μέσω του πανελλαδικού δικτύου Αυτόματων Μηχανημάτων Συναλλαγών (ATM & APS) της Τράπεζας.

- Ενημερωτικές Εκδηλώσεις – Με την κρίση των Διεθνών Αγορών, η Γενική Διεύθυνση Τραπεζικής Επιχειρήσεων θεώρησε καθήκον της την ενημέρωση των πελατών σε όλη την Ελλάδα, σχετικά με τις εξελίξεις στο παγκόσμιο χρηματοοικονομικό περιβάλλον και τις ενέργειες στήριξης της Τράπεζας προς τους πελάτες της.

Παράλληλα με την προσπάθεια για συνολική αναβάθμιση των υπηρεσιών της Τράπεζας προς τους πελάτες της, ιδίως και επιχειρήσεις, ενθαρρύνεται η έκφραση απόψεων και η κριτική των πελατών ως μία εξαιρετική ευκαιρία για τη συνεχή βελτίωση των προϊόντων/υπηρεσιών, καθώς τελικός και ουσιαστικός κριτής και αποδέκτης της ποιότητας των υπηρεσιών είναι οι ίδιοι οι πελάτες.

Για να επιτευχθεί αυτό έχει αναπτυχθεί από τη Διεύθυνση Σχέσεων με τους Πελάτες μία πολιτική φιλική αφενός προς την υποδοχή των παραπόνων και των υποδείξεων, αφετέρου δε, ιδιαίτερα αποτελεσματική για τον εντοπισμό και διόρθωση λαθών ή παραλείψεων. Κύριος σκοπός της πολιτικής αυτής, η αξιοπιστία της οποίας επιβεβαιώνεται από τον βρετανικό οίκο British Standards Institution (BSI), είναι η διασφάλιση της ποιότητας εξυπηρέτησης των πελατών σε όλο τον όμιλο Eurobank EFG, σύμφωνα με τις καλύτερες διεθνείς πρακτικές.

Η ενθάρρυνση των πελατών να κοινοποιούν παράπονα ή/και να καταθέτουν τα σχόλιά τους, είτε τηλεφωνικά σε 24ωρη βάση στο τηλ. 801.111.1144 Call Center Europhone Banking είτε γραπτώς ή αυτοπροσώπως σε οποιοδήποτε σημείο επαφής της Eurobank EFG, αποτελεί για τον Οργανισμό μία πολύτιμη πηγή πληροφόρησης για την καλύτερη κατανόηση των αναγκών των πελατών. Η βαρύτητα που αποδίδεται στην ικανοποίησή τους οδηγεί σε προληπτικές ενέργειες, όπως η ανάρτηση του ενημερωτικού φυλλαδίου «Είστε ευχαριστημένοι από τις υπηρεσίες μας» σε όλα τα stands των καταστημάτων της Τράπεζας.

Μέσω της διεξοδικής διαχείρισης των παραπόνων, η Διεύθυνση Σχέσεων με τους Πελάτες αξιοποιεί τις πληροφορίες που συλλέγει, επιδιώκοντας έτσι τη συνεχή αναβάθμιση και βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων προϊόντων και υπηρεσιών. Στο πλαίσιο αυτό, η ανά τακτά χρονικά διαστήματα διερεύνηση και αξιολόγηση της ικανοποίησης των πελατών από τη διαχείριση και την έκβαση της υπόθεσής τους παρέχει τη δυνατότητα της συνεχούς βελτίωσης των διαδικασιών διαχείρισης παραπόνων για τη διατήρηση σταθερών σχέσεων και υγιούς συνεργασίας με αμοιβαίο όφελος.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή έκβαση των προσπαθειών αυτών αποτελεί η ομογενοποίηση του επιπέδου της ποιότητας εξυπηρέτησης, η οποία επιτυγχάνεται με τη διαρκή εκπαίδευση και την εφαρμογή ενιαίων διαδικασιών υποδοχής και διαχείρισης παραπόνων των πελατών σε όλο τον Οργανισμό.

Η Ποιότητα

Με σκοπό τη διασφάλιση και τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και προϊόντων στους πελάτες της και την ελαχιστοποίηση των λειτουργικών ζημιών, η Eurobank EFG έχει καθιερώσει και συντηρεί σύστημα διαχείρισης ποιότητας για να προσδιορίσει τις πολιτικές και να περιγράψει τη μεθοδολογία των λειτουργικών της διαδικασιών. Η αποτελεσματικότητα του συστήματος βελτιώνεται διαρκώς, με στόχο την εξυπηρέτηση των συμφερόντων των μετόχων της Τράπεζας, την ικανοποίηση των συνεχώς εξελισσόμενων αναγκών των πελατών της και την εξέλιξη των εργαζομένων της.

Στις λειτουργικές δραστηριότητες της Τράπεζας, πιστοποιημένες βάσει του Διεθνούς Προτύπου ISO 9001:2008, περιλαμβάνονται η κίνηση κεφαλαίων και τα συστήματα πληρωμών μέσω swift/telex, το margin bank παραγωγών, ο τομέας τεχνολογίας και συστημάτων (Helpdesk, Τομέας Υποστήριξης Χρηστών), οι υπηρεσίες θεματοφυλακής και μετοχολογίου, η δραστηριότητα προσλήψεων και ο σχεδιασμός και η εφαρμογή εκπαιδευτικών προγραμμάτων, ο τομέας προμηθειών, η δραστηριότητα διαχείρισης αρχείου και η διαχείριση παραπόνων πελατών.

Το σύστημα διαχείρισης ποιότητας της Τράπεζας είναι πιστοποιημένο από το BSI, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου BS EN ISO 9001:2008 International Standard.

Επιπλέον, η δέσμευση της Διοίκησης έναντι των ενδιαφερομένων μερών που περιλαμβάνουν τους εργαζόμενους, τους μετόχους, τους πελάτες, τους προμηθευτές αλλά και το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο, είχε ως αποτέλεσμα και την πιστοποίηση των κάτωθι συστημάτων της Τράπεζας:

- Σύστημα Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία – Πρότυπα OHSAS 18001 και ΕΛΟΤ 1801 καλύπτοντας το δίκτυο καταστημάτων,
- Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης – Πρότυπο ISO 14001 καλύπτοντας το σύνολο των υπηρεσιών και προϊόντων που προσφέρονται στην Αττική και Θεσσαλονίκη, καθώς και ο Κανονισμός EMAS,
- Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας Πληροφοριών – Πρότυπο ISO 27001 καλύπτοντας τις Λειτουργίες Πληροφοριακών Συστημάτων.

Πρόγραμμα «Είναι Καθήκον μας»

Ο όμιλος Eurobank EFG, σε συνεργασία με το Κοινωνικό Ίδρυμα Ι.Σ. Λάτση, ανακοίνωσαν το 2007 ένα πρόγραμμα ύψους €60 εκατ., για την υποστήριξη των πολιτών και των περιοχών που επλήγησαν από τις καταστροφικές πυρκαγιές του Αυγούστου 2007. Μέσα στο 2008, οι δύο οργανισμοί ανταποκρίθηκαν αφενός σε ανάγκες υποστήριξης και ανάπλασης των καμένων περιοχών, ενώ, ταυτόχρονα, ανέπτυξαν πρωτοβουλίες και δραστηριότητες για την πρόληψη των πυρκαγιών και την υποστήριξη εθελοντικών οργανώσεων.

Από τις δεκάδες δράσεις που αναπτύχθηκαν και οι οποίες παρουσιάζονται με λεπτομέρεια στο διαδικτυακό τόπο του Προγράμματος Πυρόπληκτων, www.inekathikonmas.gr, ξεχωρίζουν κάποιες για τη σημασία τους στο κοινωνικό σύνολο και την προστασία του περιβάλλοντος. Οι δράσεις αυτές είναι οι ακόλουθες:

- Δημιουργία προγράμματος αρωγής πυροσβεστών που αποσκοπεί στην οικονομική βοήθεια των οικογενειών πυροσβεστών και πιλότων που χάνουν τη ζωή τους σε επιχειρήσεις κατάσβεσης πυρκαγιών.
- Προσφορά οχημάτων και εξοπλισμού στο Πυροσβεστικό Σώμα.
- Συνολική αποκατάσταση του Κρονίου Λόφου και του περιβάλλοντος χώρου στην Αρχαία Ολυμπία, έκτασης 500 στρεμμάτων.
- Προσφορά εξοπλισμού σε 160 εθελοντικές οργανώσεις δασοπροστασίας και δασοπυρόσβεσης.
- Δωρεές σε 113 πυρόπληκτους δήμους σε όλη την Ελλάδα για περιβαλλοντικά έργα.
- Εκστρατεία ενημέρωσης των πολιτών για τις πυρκαγιές σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Εσωτερικών.

Το πρόγραμμα αυτό θα συνεχίσει να υποστηρίζεται από την Eurobank EFG και το Κοινωνικό Ίδρυμα Ι.Σ. Λάτση στην κατεύθυνση της ενίσχυσης του εθελοντισμού και την προστασία και ανάδειξη του φυσικού πλούτου της χώρας μας.

Δράσεις Αλληλεγγύης

Πέρα από τις δράσεις της στους τομείς της προστασίας του περιβάλλοντος, της παιδείας, του πολιτισμού και του αθλητισμού, η Eurobank EFG διατήρησε τη μακροχρόνια παράδοση ενίσχυσης των ασθενέστερων κοινωνικά ομάδων, μέσα από την υποστήριξη προγραμμάτων και δράσεων που σχεδιάζουν και υλοποιούν ιδρύματα και κοινωνικοί οργανισμοί, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Το 2008, η Eurobank EFG υποστήριξε πάνω από 60 οργανώσεις και ιδρύματα. Ενδεικτικά αναφέρονται ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός, το Ίδρυμα Τράπεζας Τροφίμων, η Εταιρεία Ψυχοκοινωνικής Υγείας Παιδιού και Εφήβου, το Ελληνικό Κέντρο για την Ψυχική Υγεία και Θεραπεία του Παιδιού και της Οικογένειας «Το Περιβόλακι», η Μονάδα Εφηβικής Υγείας (Μ.Ε.Υ.) της Β' Παιδιατρικής Κλινικής του Πανεπιστημίου Αθηνών στο Νοσοκομείο Παιδών «Π. & Α. Κυριακού», το Κέντρο Φιλοξενίας Αστεγών «Κλίμακα», η Κιβωτός του Κόσμου, η Εστία Ειδικής Επαγγελματικής Αγωγής, κ.ά.

Τέλος, τα Χριστούγεννα, ο Όμιλος ενίσχυσε το έργο των συλλόγων «Το Χαμόγελο του Παιδιού» και «Σύλλογος Συνδρόμου Down Ελλάδος». Η υποστήριξη κοινωνικών μη κερδοσκοπικών οργανώσεων είναι μία μακροχρόνια παράδοση της Eurobank EFG. Για πρώτη φορά όμως το 2008, η Τράπεζα, μέσω του εκτεταμένου δικτύου καταστημάτων της, πρόβαλε τις ίδιες τις οργανώσεις, μέσω μιας καμπάνιας με τίτλο «Τα παιδιά χρειάζονται... εμείς μπορούμε...». Οι πελάτες της Τράπεζας αλλά και το ευρύ κοινό είχαν την ευκαιρία να μάθουν για τους συλλόγους αυτούς, αλλά, παράλληλα, είχαν και τη δυνατότητα να τους υποστηρίξουν εάν το επιθυμούσαν με χρηματικές προσφορές.

Η Συμμετοχή μας στην Κοινωνία

Πρόγραμμα «Η Μεγάλη Στιγμή για την Παιδεία»

«Μια σύγχρονη Παιδεία, μια αποτελεσματική εκπαιδευτική διαδικασία, αποτελούν αναμφίβολα στόχο εθνικής σημασίας και τη μεγαλύτερη πρόκληση και επένδυση για το μέλλον. Αυτή η Παιδεία είναι δικαίωμα για τους νέους και υποχρέωση όλων μας». Έτσι, μπορεί κανείς να συνοψίσει τη φιλοσοφία του ομίλου Eurobank EFG πίσω από το πρόγραμμα «Η Μεγάλη Στιγμή για την Παιδεία». Πρόκειται για ένα πρόγραμμα που ξεκίνησε το 2003 με στόχο τη βράβευση των αριστούχων μαθητών από όλα τα Γενικά Λύκεια της χώρας.

Κάθε χρόνο ο όμιλος Eurobank EFG, με την υποστήριξη του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, βραβεύει τον ή την αριστούχο απόφοιτο που συγκέντρωσε τον υψηλότερο βαθμό πρόσβασης στις πανελλήνιες εξετάσεις στο σχολείο του/της. Η βράβευση κάθε αριστούχου συνοδεύεται από το ποσό των €1.000 που κατατίθεται σε λογαριασμό της Τράπεζας, στο όνομα του βραβευόμενου μαθητή. Το πρόγραμμα αφορά 230.000 περίπου μαθητές και μαθήτριες που φοιτούν στα 1.300 Γενικά Λύκεια, δημόσια και ιδιωτικά, ημερήσια και εσπερινά. Τα τελευταία έξι χρόνια διεξαγωγής του προγράμματος «Η Μεγάλη Στιγμή για την Παιδεία», η Eurobank EFG έχει βραβεύσει 7.000 αριστούχους μαθητές από όλη την Ελλάδα. Κάθε χρόνο, η Τράπεζα προσκαλεί όλους τους βραβευθέντες αριστούχους σε πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις και τους ενημερώνει για τα τεκταινόμενα στον Όμιλο.

Εκτός όμως από τους μαθητές, η Τράπεζα βραβεύει από το 2006 και το Λύκειο από το οποίο αποφοίτησε ο αριστούχος με τον υψηλότερο βαθμό πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση σε κάθε Νομό. Η βράβευση αυτή που έχει συμβολικό χαρακτήρα και συνοδεύεται από ένα σύγχρονο ηλεκτρονικό υπολογιστή, υποδηλώνει τη σημασία των σχολείων ως φυτώρια ιδεών, αξιών και οραμάτων.

Από το Σεπτέμβριο μέχρι το Δεκέμβριο του 2008 έγιναν συνολικά 24 εκδηλώσεις σε όλη την Ελλάδα στις οποίες βραβεύθηκαν συνολικά 1.199 αριστούχοι. Ακολούθησε, όπως κάθε χρόνο, μία πανηγυρική εκδήλωση βράβευσης κατά την οποία βραβεύονται οι «πρώτοι των πρώτων» αριστούχοι απόφοιτοι από κάθε Νομό της Ελλάδος, παρουσία της Α.Ε. του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας, κ. Κάρολου Παπούλια.

Πρόγραμμα «Η Μεγάλη Στιγμή για τον Πολιτισμό»

Ο όμιλος Eurobank EFG υποστηρίζει το έργο του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού (ΙΜΕ) από το 2000. Συγκεκριμένα, η Eurobank EFG είναι χορηγός των κόμβων «Ελληνική Ιστορία στο Διαδίκτυο» και «Οι Ολυμπιακοί Αγώνες Διαμέσου των Αιώνων», των εκθέσεων «Υπάρχει σε όλα λύση; Ταξίδι στον Κόσμο των Αρχαίων Ελληνικών Μαθηματικών» και «Θέατρο, μια τέχνη τεχνών», καθώς και του Κέντρου Πολιτισμού «Ελληνικός Κόσμος», το οποίο αποτελεί ένα σύγχρονο κέντρο διατήρησης και διάδοσης της ελληνικής πολιτιστικής κληρονομιάς. Ενδεικτικό της σημασίας του Κέντρου είναι ότι το 2008 το επισκέφθηκαν 110.450 άτομα.

Οι δύο ηλεκτρονικοί κόμβοι «Ελληνική Ιστορία στο Διαδίκτυο» και «Οι Ολυμπιακοί Αγώνες Διαμέσου των Αιώνων» σημείωσαν μεγάλη επισκεψιμότητα, με τον πρώτο να προσελκύει πάνω από 6.873.976 impressions.

Η έκθεση των Μαθηματικών παρουσιάζεται στον Ελληνικό Κόσμο από το 2003, συνεχίζει όμως να προσελκύει το ενδιαφέρον του κόσμου και ειδικότερα των μαθητών, που έχουν την ευκαιρία να κάνουν μία αναδρομή στην ιστορία των αρχαίων ελληνικών μαθηματικών από το Θαλή και τον Πυθαγόρα μέχρι τον Αρχιμήδη και τον Ερατοσθένη, αλλά και τους Βυζαντινούς και Άραβες λόγιους που μετέφεραν τη γνώση αυτή στην Ευρώπη της Αναγέννησης.

Η έκθεση «Θέατρο, μια τέχνη τεχνών» μεταφέρθηκε το 2008 στα Χανιά και τη Θεσσαλονίκη, καθώς και στη Λευκωσία της Κύπρου. Η διαμόρφωσή της σε φορητή έκθεση από τους επιστήμονες του Ελληνικού Κόσμου έδωσε σε πολλούς μαθητές αλλά και στο ευρύ κοινό εκτός Αθηνών, την ευκαιρία να τη δουν από κοντά. Αξίζει να σημειωθεί ότι η φορητή έκθεση συνοδεύθηκε και από τη διεξαγωγή εκπαιδευτικού προγράμματος.

Το 2008 ήταν η 15η συνεχής χρονιά υποστήριξης του ομίλου Eurobank EFG προς την Καμεράτα – Ορχήστρα των Φίλων της Μουσικής του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών. Η Καμεράτα έδωσε συνολικά 46 συναυλίες εντός και εκτός Μεγάρου, ενώ συνέχισε το πρωτοποριακό πρόγραμμα «Η Καμεράτα πάει σχολείο», το οποίο έχει εκπονήσει σε συνεργασία με το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού, οι συνεργάτες της ορχήστρας πραγματοποίησαν 48 επισκέψεις σε δημοτικά σχολεία, ενώ πραγματοποιήθηκαν τρεις συναυλίες στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών τον Μάιο του 2008, ειδικά για τους μικρούς μαθητές.

Κατά την καλλιτεχνική περίοδο 2008-9, η ορχήστρα θα εφαρμόσει ένα νέο συμμετοχικό πρόγραμμα για μαθητές Γυμνασίου. Πρόκειται για ένα πρωτοποριακό πρόγραμμα στο οποίο σημαντική θέση θα κατέχουν οι ίδιοι οι μαθητές, μέσω ενός νέου διαδραστικού μουσικού έργου που θα αφορά στη σχέση της φύσης με τον άνθρωπο. Οι μαθητές θα συμμετέχουν μεταμορφώνοντας σε μουσικά όργανα υλικά της φύσης, ανακυκλώσιμα υλικά, αντικείμενα της καθημερινότητάς τους, μέχρι και τα κινητά τους τηλέφωνα, ενώ θα χρησιμοποιήσουν το σώμα τους και τη φωνή τους, μέσα από τραγούδι ή απαγγελία.

Ο όμιλος Eurobank EFG υπήρξε ο αποκλειστικός χορηγός του Παιδικού Στεκιού του Εθνικού Θεάτρου από το 2001. Ο κύκλος αυτής της συνεργασίας έκλεισε το φθινόπωρο του 2008 με το έργο «Η Ωραιότερη Ιστορία του Κόσμου». Το Παιδικό Στέκι έδωσε συνολικά 180 παραστάσεις στην Αθήνα και 20 στην επαρχία το καλοκαίρι του 2008.

Τέλος, στον τομέα των εικαστικών τεχνών, η Διεύθυνση Private Banking της Eurobank EFG, σε συνεργασία με την Εθνική Πινακοθήκη, παρουσίασε άλλη μία μεγάλη αναδρομική έκθεση Έλληνα καλλιτέχνη. Η έκθεση «Νίκος Λύτρας (1883-1927) – Χτίζοντας με το χρώμα και το φως», την οποία εγκαινίασε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, κ. Κάρολος Παπούλιας, διοργανώθηκε με μεγάλη επιτυχία στην Εθνική Πινακοθήκη από τον Μάρτιο έως τον Ιούνιο του 2008 και προσέλκυσε 80.000 επισκέπτες. Μέσα από την έκθεση ήρθαν στο φως πολλά άγνωστα έργα του ζωγράφου, από τις πρώτες δοκιμές στο εργαστήρι του, ενώ «ανασυστήθηκε», κατά κάποιο τρόπο, η μεγάλη μεταθανάτια έκθεσή του που είχε γίνει στο Ζάππειο το 1929.

Η αναδρομική έκθεση του Νίκου Λύτρα είναι η τέταρτη εικαστική δράση που ανέλαβαν η Eurobank EFG, σε συνεργασία με την Εθνική Πινακοθήκη, τα τελευταία τέσσερα χρόνια.

Πρόγραμμα «Η Μεγάλη Στιγμή για τον Αθλητισμό»

Ως αποκλειστικός χορηγός του ελληνικού πληρώματος στην κατηγορία Yngling με κυβερνήτη τη Σοφία Μπεκατώρου και πλήρωμα τις Σοφία Παπαδοπούλου και Βιργίνια Κραβαριώτη, ο όμιλος Eurobank EFG γιόρτασε τη μεγάλη επιτυχία της κατάκτησης του χάλκινου μεταλλίου στους Ολυμπιακούς Αγώνες 2008 στο Πεκίνο. Πρόκειται για μία ακόμη εξαιρετική διάκριση της ελληνικής ιστιοπλοΐας αφού το 2004 στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας, η Σοφία Μπεκατώρου με την Αιμιλία Τσουφά είχαν κατακτήσει το χρυσό μετάλλιο στην κατηγορία σκαφών τύπου 470.

Μετά την επιτυχία τους στο Πεκίνο, οι τρεις αθλήτριες θα συνεχίσουν την προσπάθειά τους για διάκριση στην κατηγορία Yngling και με απώτερο στόχο τη συμμετοχή στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2012.

Ο όμιλος Eurobank EFG είναι από το 2001 αποκλειστικός χορηγός όλων των Εθνικών Ομάδων Μπάσκετ. Μέσα στη χρονιά που πέρασε σημειώθηκαν δύο σημαντικές επιτυχίες από το άθλημα που ομολογουμένως έχει χαρίσει πολλές χαρές και συγκινήσεις στο ελληνικό φίλαθλο κοινό. Η Εθνική Ομάδα Εφήβων κατέκτησε, για πρώτη φορά στην ιστορία της, το χρυσό μετάλλιο στο Πανερωπαϊκό Πρωτάθλημα Εφήβων που έγινε στον Πύργο Ηλείας τον Ιούλιο του 2008.

Η Εθνική Ομάδα Ανδρών, επιβεβαιώνοντας την παγκόσμια κλάση της, κατέκτησε την πέμπτη θέση στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Πεκίνου. Επόμενος στόχος είναι το Πανερωπαϊκό Πρωτάθλημα του 2009 που θα διεξαχθεί στην Πολωνία.

Τέλος, το 2008, η Eurobank EFG υποστήριξε και την Ομάδα Μπάσκετ Ανδρών στο Ευρωπαϊκό Τουρνουά Καλαθοσφαίρισης "Special Olympics 2008" που διεξήχθη στην Αττάλεια της Τουρκίας.

Η Συμμετοχή μας στην Κοινωνία

Κοινωνική Προσφορά εκτός Ελλάδος

Βουλγαρία

Η Postbank, κάτω από τη νομική επωνυμία Eurobank EFG Bulgaria AD, είναι μία από τις πέντε ηγέτιδες τράπεζες της Βουλγαρίας. Με περισσότερα από 18 χρόνια επιτυχημένης τραπεζικής ιστορίας, διαθέτει ένα από μεγαλύτερα δίκτυα στη χώρα και περισσότερους από 3.000 εργαζόμενους.

Ως μέλος του ομίλου Eurobank EFG, η Postbank θεωρεί την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη ένα σημαντικό κομμάτι της προσφοράς της προς την κοινωνία και τους μετόχους της. Οι τομείς της Παιδείας, του Περιβάλλοντος και του Αθλητισμού αποτέλεσαν τους κύριους άξονες κοινωνικής δράσης της Τράπεζας το 2008.

Στον τομέα της Παιδείας, η Postbank συνέχισε για μία ακόμη χρονιά το πρόγραμμα “High Start with Postbank”, βραβεύοντας 108 μαθητές της όγδοης τάξης από όλα τα Λύκεια της χώρας. Κάθε μαθητής έλαβε μία υποτροφία αξίας €250, ενώ διοργανώθηκαν τελετές βράβευσης σε αρκετές πόλεις της χώρας. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Τράπεζα οργάνωσε το μοναδικό, για τα δεδομένα της χώρας πρόγραμμα, με την υποστήριξη της βουλγαρικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης “High Start”, για τέταρτη συνεχή χρονιά, υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας και Επιστήμης και με τη συνεργασία των εθνικών επιθεωρητών και των σχολικών διευθυντών.

Τα τελευταία τέσσερα χρόνια, η Postbank έχει βραβεύσει περισσότερους από 620 μαθητές Λυκείων από όλη τη χώρα, προσφέροντας υποτροφίες αξίας €140.000.

Στον κρίσιμο τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος, η Postbank παρουσίασε το 2008 ένα νέο πρόγραμμα ανάπλασης και συντήρησης του φυσικού πλούτου της χώρας και ειδικά της λίμνης Panchareno κοντά στη Σόφια. Η πρωτοβουλία “Crystal Purity of Panchareno Lake” παρουσίασε τις εξής δράσεις:

- Κατασκευή παιδότοπου και μέρους για πικ-νικ.
- Καθαρισμό της περιοχής της λίμνης από περισσότερους από 200 εθελοντές. Στην εκστρατεία συμμετείχαν εργαζόμενοι της Τράπεζας με τις οικογένειές τους, καθώς και μέλη της τοπικής αυτοδιοίκησης, όπως οι Δήμαρχοι της Σόφιας και του Panchareno.
- Ανακαίνιση της γέφυρας δίπλα στο Δημαρχείο του Panchareno.

Μέχρι σήμερα, η Postbank έχει επενδύσει πάνω από €50.000 στην πρωτοβουλία αυτή, ενώ, παράλληλα, σκοπεύει να εφαρμόσει μία νέα περιβαλλοντική πολιτική μέσα στην εταιρεία για ένα πιο «πράσινο» γραφείο.

Τέλος, το 2008 η Postbank συνυπέγραψε τις αρχές του Global Compact των Ηνωμένων Εθνών.

Ρουμανία

Το 2008, η Bancprost στη Ρουμανία διέθετε 293 καταστήματα και απασχολούσε 4.275 εργαζόμενους. Στο πλαίσιο της δραστηριοποίησής της σε θέματα εταιρικής κοινωνικής ευθύνης εστίασε σε τέσσερις τομείς μέσα στο 2008: στην Παιδεία και την Επαγγελματική Εκπαίδευση, στον Πολιτισμό, στην Προστασία του Περιβάλλοντος και στις Τοπικές Κοινωνίες.

Ειδικότερα, υλοποιήθηκαν οι ακόλουθες δράσεις :

- Υποστήριξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε θέματα ηγεσίας και οικονομικών που απευθύνονταν σε μαθητές και οργανώθηκαν από την οργάνωση «Ηγέτες της Ρουμανίας» και τις ενώσεις “Econosophia”.
- Χορηγία για τη συμμετοχή της χορωδίας του παιδικού συλλόγου “Binbam” σε ένα σημαντικό εθνικό διαγωνισμό, ο οποίος οργανώνεται κάθε χρόνο σε ένα από τα θέρετρα της Ρουμανίας στη Μαύρη Θάλασσα.
- Υποστήριξη πολιτιστικής και εκπαιδευτικής εκδήλωσης οργανωμένης από το Σύλλογο “Friends of the National Museum of Art”, η οποία περιελάμβανε εκθέσεις και προγράμματα, τα οποία σχεδίασαν και υλοποίησαν νέοι καλλιτέχνες.
- Στήριξη του φεστιβάλ “National Festival of Contemporary Dramaturgy”, το οποίο οργανώθηκε από το θέατρο “Sica Alexandrescu”.
- Συνεργασία, για τρίτη χρονιά, με την Εθνική Υπηρεσία κατά των Ναρκωτικών και με την Ένωση “Total pentru viata” (“All for life”) για τη διοργάνωση της τελετής βράβευσης των νικητών της εθνικής εκστρατείας με τίτλο «Το μήνυμά μου κατά των ναρκωτικών».
- Συνεισφορά στην απόκτηση ιατρικού εξοπλισμού του νοσοκομείου Galati Hospital for Children, ώστε τα παιδιά με προβλήματα υγείας να λαμβάνουν την καλύτερη δυνατή ιατρική φροντίδα.
- Συμβολή στη δημιουργία και διαχείριση εξειδικευμένων κέντρων που προσφέρουν ιατρική, κοινωνική, εκπαιδευτική, επαγγελματική ή οικογενειακή βοήθεια σε κοινωνικά ευπαθείς ομάδες.
- Οικονομική ενίσχυση των τοπικών αρχών στη διοργάνωση τοπικών εκδηλώσεων, κατά τη διάρκεια των οποίων το ευρύ κοινό είχε την ευκαιρία να λάβει μέρος σε εξωτερικές δραστηριότητες σχετιζόμενες με την προστασία του περιβάλλοντος.

Η Συμμετοχή μας στην Κοινωνία

Σερβία

Από την ημέρα της ίδρυσής της μέχρι σήμερα, η Eurobank EFG στη Σερβία συνδύασε τη στρατηγική της δυναμικής και της επιτυχημένης επιχειρηματικότητας με την κοινωνική προσφορά, μέσω πολυάριθμων δράσεων και εκδηλώσεων. Το Μάρτιο του 2006, μετά την εξαγορά της NSB από τον όμιλο Eurobank EFG και την τοποθέτησή της μεταξύ των πέντε καλύτερων τραπεζών στη Σέρβικη αγορά, το εκτενές πρόγραμμα για ενίσχυση της κοινωνίας καθιερώθηκε με τον τίτλο «Επενδύουμε στις Ευρωπαϊκές αξίες». Η συνολική αυτή προσπάθεια εστίασε στην Κοινωνική Υγεία, στην Εκπαίδευση και στην προστασία του Περιβάλλοντος.

Το πρόγραμμα «Τα Πάρκα της Eurobank EFG» είναι αφιερωμένο στην οικολογία, το περιβάλλον και τη δημιουργία πράσινων περιοχών σε κεντρικές αστικές ζώνες σε όλη τη Σερβία. Η Eurobank EFG ξεκίνησε την εφαρμογή αυτού του προγράμματος το 2006, μέσω δωρεών για αναδόμηση κεντρικών αστικών πάρκων σε έξι πόλεις σε όλη τη Σερβία: Βελιγράδι (Βοτανικός Κήπος, συμπεριλαμβανομένων του Rainbow Park και του Wedding Park), Νόβι Σαντ (Πάρκο του Δούναβη), Νις (Πάρκο Cair), Πάνσεβο (Εθνικός Κήπος), Τζαγκοντίνα (Πάρκο της Σχολής Εκπαίδευσης), Ποζάρεβατς (Ηλιόλουστο Πάρκο). Στη γραμμή της παγκόσμιας τάσης για περιβαλλοντική προστασία, από την άνοιξη του 2008, η Eurobank EFG ξεκίνησε μια δράση με τίτλο «Ανακυκλώνω το χαρτί – Εσύ;», σε συνεργασία με τη χαρτοβιομηχανία “Умка”. Ανακύκλωση γίνεται επίσης και σε παλαιούς ηλεκτρονικούς υπολογιστές.

Πολύ σημαντική είναι, επίσης, η συνεργασία με το Κέντρο CRID (Centre for Inclusive Society) για τη συμμετοχή της Τράπεζας σε προγράμματα ενίσχυσης των αρχών “Design for all”, που αφορούν άτομα με ειδικές ανάγκες. Στο πλαίσιο των αρχών αυτών, η Eurobank EFG ενίσχυσε τη δημιουργία του Rainbow Park στο Βελιγράδι, του πρώτου πάρκου στη χώρα που είναι προσαρμοσμένο να καλύπτει τις ανάγκες όλων των παιδιών. Ως αποτέλεσμα της επιτυχημένης συνεργασίας με το Κέντρο CRID, η Eurobank EFG προσάρμοσε τα υποκαταστήματά της σε Βελιγράδι, Νις και Νόβι Σαντ, ώστε να εξυπηρετούν άτομα με ειδικές ανάγκες, ενώ το CRID έκανε και μια σχετική παρουσίαση στους εργαζόμενους της Τράπεζας. Επίσης, από το 2008, η Eurobank EFG αναβάθμισε το διαδικτυακό της τόπο, προσαρμόζοντάς τον στις απαιτήσεις των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Από το ξεκίνημα της λειτουργίας της στη Σερβία μέχρι σήμερα, η Eurobank EFG έχει προσφέρει 1.150 υποτροφίες αξίας €1.000 η κάθε μία, στους καλύτερους μαθητές κρατικών πανεπιστημίων στη Σερβία. Το 2008, οι 100 καλύτεροι μαθητές, επιλεγμένοι βάσει αιτήσεων τους από ανεξάρτητο κριτή, θα λάβουν υποτροφίες μέσω του προγράμματος «Υποτροφίες Eurobank EFG».

Για τις κοινωνικές της δραστηριότητες, η Eurobank EFG έχει λάβει τα εξής βραβεία:

- Βραβείο Virtus για την επιτυχημένη συνεργασία μεταξύ επιχείρησης και μη κερδοσκοπικού τομέα (CRID, Δεκέμβριος 2008).
- Εθνικό βραβείο ΕΚΕ από την Ένωση Σέρβων Επιχειρηματικών Δημοσιογράφων (Δεκέμβριος 2008).
- Βραβείο ΕΚΕ από το περιοδικό “Biznis” (Φεβρουάριος 2008).

Κατά τη διάρκεια του 2008, δημιουργήθηκε στην Τράπεζα το Τμήμα Σχέσεων με τους Πελάτες με κύριες αρμοδιότητες την καταγραφή τυχόν παραπόνων των πελατών και τη συλλογή και χρήση στατιστικών δεδομένων, με σκοπό τη βελτίωση των υπηρεσιών και της ποιότητας των προϊόντων. Ένα ειδικό φυλλάδιο με τίτλο “Together to the solution” σχεδιάστηκε και τοποθετήθηκε σε όλα τα υποκαταστήματα, με σκοπό να πληροφορήσει/ενθαρρύνει τους πελάτες να διατυπώσουν τα σχόλια ή τα παράπονά τους γραπτώς.

Στον τομέα της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού της, η Eurobank EFG στη Σερβία εφαρμόζει εκπαιδευτικά προγράμματα για όλους, καθώς και προγράμματα ενίσχυσης της εταιρικής κουλτούρας. Επίσης, η Τράπεζα έχει καθιερώσει ισχυρή εσωτερική επικοινωνία με χρήση του intranet και των εκδόσεων Euro News και Euro Flash, καθώς και μέσω συναντήσεων μεταξύ του προσωπικού και της διοίκησης, κ.ά.

Πολωνία

Η Polbank EFG ιδρύθηκε στην Πολωνία από τον όμιλο Eurobank EFG το 2006. Η νέα Τράπεζα αναπτύχθηκε δυναμικά μέσα στα τρία πρώτα χρόνια δραστηριότητάς της και στο τέλος του 2008 διέθετε 325 καταστήματα και σημεία πώλησης σε όλη τη χώρα.

Από την αρχή της ίδρυσής της, η Polbank EFG εφάρμοσε δυο προγράμματα κοινωνικής προσφοράς: το “Poland for Children” με δράσεις που απευθύνονται αποκλειστικά σε παιδιά που έχουν ανάγκη και ένα δεύτερο πρόγραμμα με στόχο την υποστήριξη εκδηλώσεων για την προώθηση της Ελληνικής πολιτιστικής κληρονομιάς στην Πολωνία.

Το πρόγραμμα “Poland for Children” επικεντρώθηκε, για τρίτη χρονιά, στην προσφορά των εργαζομένων της Τράπεζας στο Ίδρυμα “Fundacja Spelnionych Marzen”, το οποίο παρέχει φροντίδα σε νεαρούς ασθενείς με λευχαιμία. Εκτός από την οικονομική ενίσχυση που προσφέρουν, τόσο η Τράπεζα, όσο και οι εργαζόμενοι, οι δεύτεροι αφιερώνουν μέρος του ελεύθερου χρόνου τους στην προετοιμασία και το σχεδιασμό εθελοντικών δραστηριοτήτων, όπως εκδηλώσεις για νεαρούς ασθενείς νοσοκομείων την Ημέρα των Παιδιών και του Αγίου Νικολάου. Παράλληλα, οι εργαζόμενοι στην Polbank είναι σε συνεχή επαφή με τους εκπροσώπους του Ίδρυματος για να προσφέρουν τη βοήθειά τους σε επείγοντα προβλήματα. Για παράδειγμα, ανέλαβαν την καθημερινή φροντίδα δυο βρεφών, τα οποία οι γονείς τους δεν μπορούσαν να επισκέπτονται στο νοσοκομείο κάθε μέρα.

Για δεύτερη φορά, η Polbank EFG προσέφερε οικονομική και εθελοντική βοήθεια για τη διοργάνωση των «Ογκο-Ολυμπιακών Αγώνων», που είχαν ως στόχο την ηθική υποστήριξη των ασθενών και των γονέων τους, τόσο κατά τη διάρκεια, όσο και μετά τη θεραπεία. Το 2008, οι Αγώνες εξελίχθηκαν σε διεθνές γεγονός με τη συμμετοχή 255 διαγωνιζόμενων από 15 ογκολογικά κέντρα, από την Πολωνία, τη Ρωσία, την Ουκρανία, τη Σλοβακία, την Ουγγαρία και την Τουρκία. Οι «Ογκο-Ολυμπιακοί Αγώνες» έλαβαν χώρα υπό τη αιγίδα της κας. Maria Kaczynska, συζύγου του Προέδρου της Πολωνίας, κ. Lech Kaczynski.

Στο πλαίσιο του προγράμματος για την προώθηση του Ελληνικού πολιτισμού, η Polbank EFG ήταν χορηγός συναυλιών που διοργανώθηκαν τον Ιούλιο του 2008, κατά τη διάρκεια της «Ελληνικής Ημέρας», στο πλαίσιο των Θερινών Ημερών Τζαζ στη Βαρσοβία. Στις συναυλίες συμμετείχαν και Ελληνικά συγκροτήματα, όπως οι Drum Freaks, Apostolis Anthimos Quartet και Mode Plagal. Όλα τα μέλη των συγκροτημάτων είναι γνωστοί μουσικοί, αναγνωρισμένοι στην Πολωνία και το εξωτερικό.

Ουκρανία

Το 2008, η Universal Bank έδωσε έμφαση στην εσωτερική επικοινωνία, όπου κυριάρχησε ο διαγωνισμός μεταξύ των παιδιών των εργαζομένων για την καλύτερη ζωγραφιά, με σύνθημα «Universal Bank: μαζί στα όνειρά σου».

Στόχος του διαγωνισμού ήταν να δημιουργηθεί ένα εταιρικό ημερολόγιο για το 2009 που να περιλαμβάνει τις καλύτερες ζωγραφιές, στέλνοντας έτσι σε όλους το μήνυμα ότι η Universal Bank είναι η ανθρωποκεντρική Τράπεζα.

Φροντίδα για το Περιβάλλον

Περιβαλλοντική Πολιτική

Η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί καθήκον για την Eurobank EFG. Το 2003 σηματοδότησε την εναρκτήριο πορεία της Τράπεζας στην περιβαλλοντική προστασία με τη θέσπιση επίσημης Περιβαλλοντικής Πολιτικής, η οποία αποσκοπεί στη μείωση των επιπτώσεων στο περιβάλλον. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι επιπτώσεις αυτές είναι, τόσο άμεσες, δηλαδή αυτές που απορρέουν από την καθημερινή λειτουργία των εγκαταστάσεών της, όσο και έμμεσες, δηλαδή αυτές που απορρέουν από τη σχέση με τους πελάτες και τους προμηθευτές της. Η περιβαλλοντική πολιτική της Τράπεζας είναι διαθέσιμη στο διαδικτυακό κόμβο www.eurobank.gr

Η Eurobank EFG παραμένει από το 2004 η πρώτη και μοναδική Τράπεζα στην Ελλάδα και μια από τις λίγες στην Ευρώπη, που έχει πιστοποιηθεί κατά το Διεθνές Πρότυπο ISO 14001 για την εφαρμογή Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης. Εντός του 2008 ολοκληρώθηκε με επιτυχία η επιθεώρηση από το Φορέα και η επικύρωση της Περιβαλλοντικής Δήλωσης της Τράπεζας, που περιέχει τους δείκτες των περιβαλλοντικών επιδόσεων. Το 2008, η Eurobank EFG ολοκλήρωσε, επίσης, τις διαδικασίες καταχώρησης της Τράπεζας στο Ευρωπαϊκό Μητρώο του Κανονισμού EMAS (Eco - Management and Audit Scheme), που αποτελεί την ανώτατη δυνατή πιστοποίηση σε θέματα περιβαλλοντικής διαχείρισης. Στις 11 Μαρτίου 2009 υπεγράφη και η σχετική Υπουργική Απόφαση, πράγμα που αποτελεί μία ακόμη σημαντική «πρωτιά» της Eurobank EFG σε θέματα διαχείρισης περιβάλλοντος.

Τα περιβαλλοντικά ζητήματα θεωρούνται υψίστης σημασίας για τη Διοίκηση της Τράπεζας, η οποία έχει αναθέσει την ευθύνη για αυτά σε ειδική Επιτροπή Περιβάλλοντος, της οποίας προΐσταται ο Γενικός Διευθυντής Εργασιών, Τεχνολογίας και Οργάνωσης. Στην Επιτροπή Περιβάλλοντος συμμετέχουν όλοι οι Διευθυντές των εμπλεκόμενων Μονάδων, όπως προμήθειες, τεχνικές υπηρεσίες, χρηματοδοτήσεις, ανθρώπινο δυναμικό, επικοινωνία κ.τ.λ., με στόχο το στρατηγικό σχεδιασμό των πολιτικών και δράσεων για την περιβαλλοντική διαχείριση. Οι περιβαλλοντικές ενέργειες της Τράπεζας συντονίζονται από το Γραφείο Περιβάλλοντος, το οποίο ιδρύθηκε το 2004, με σκοπό τη συνεχή και ολοκληρωμένη διαχείριση των περιβαλλοντικών δράσεων και διαδικασιών.

Πέρα από την ενίσχυση της αειφόρου ανάπτυξης της Eurobank EFG, η βελτίωση των περιβαλλοντικών της επιδόσεων παρέχει ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα, όπως η μείωση των λειτουργικών δαπανών και η αξιοποίηση νέων επιχειρηματικών ευκαιριών, όπως η ανάπτυξη και προώθηση «πράσινων» τραπεζικών προϊόντων.

Η Eurobank EFG πιστεύει ότι μόνο μέσω συνεργασιών θα επιτευχθεί ο διεθνής στόχος για την αειφόρο ανάπτυξη. Για το σκοπό αυτό, από το 2005, έχει ενταχθεί ως μέλος στο Παγκόσμιο Δίκτυο Χρηματοοικονομικών Οργανισμών, UNEP Finance Initiative, όπου σε συνεργασία με το Περιβαλλοντικό Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών αποσκοπεί στην προστασία του περιβάλλοντος και την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης.

Περιβαλλοντικές επιδόσεις και Προγράμματα

Οι περιβαλλοντικές επιδόσεις της Eurobank EFG παρακολουθούνται από ειδικούς περιβαλλοντικούς δείκτες. Με τον τρόπο αυτό εξυπηρετείται αφενός η δέσμευση για διαφανή λειτουργία του Οργανισμού και αφετέρου ενισχύεται η προσπάθεια για συνεχή βελτίωση του «οικολογικού αποτυπώματος» της Τράπεζας.

Δείκτες Αναφοράς

Οι δείκτες συνολικής επιφάνειας εγκαταστάσεων και αριθμού εργαζομένων αποτελούν τον συχνά χρησιμοποιούμενο παρονομαστή των κυριότερων δεικτών περιβαλλοντικής επίδοσης.

A1. Συνολική επιφάνεια εγκαταστάσεων και κτιρίων: Η συνολική επιφάνεια των καταστημάτων και κεντρικών κτιρίων της Τράπεζας ανήλθε το 2008 σε 316.243m².

A2. Αριθμός εργαζομένων: Ο αριθμός των εργαζομένων της Τράπεζας για το 2008 ανήλθε σε 7.680 άτομα πλήρους απασχόλησης.

Ενέργεια και Κλιματική Αλλαγή

Παρά το γεγονός ότι η συμβολή της Τράπεζας στο φαινόμενο του θερμοκηπίου αφορά κυρίως έμμεσες εκπομπές αερίων (μέσω της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας), η σημασία του φαινομένου της Κλιματικής Αλλαγής καθιστά την παρακολούθηση όλων των καταναλώσεων ενέργειας και των αντίστοιχων εκπομπών μία από τις σημαντικότερες προτεραιότητές μας.

Σημαντική εξέλιξη για το έτος 2008 αποτελεί ο εκ νέου σχεδιασμός και υλοποίηση του Προγράμματος Εξοικονόμησης Ενέργειας στη βάση του διεθνώς αποδεκτού Πρωτοκόλλου GHG Protocol. Το Πρωτόκολλο αυτό δημιουργήθηκε από το World Business Council for Sustainable Development και το World Resources Institute με σκοπό τη συστηματικοποίηση της διαχείρισης ενέργειας από επιχειρήσεις και οργανισμούς. Στο πλαίσιο αυτό καταγράφονται και επιμερίζονται οι καταναλώσεις ενέργειας και υπολογίζονται οι άμεσες και έμμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. Έτσι, το 2008 αποτελεί για την Τράπεζα το έτος βάσης, σύμφωνα με το Πρωτόκολλο, όπου τα νέα συστήματα καταγραφής και ανάλυσης που αναπτύχθηκαν παρέχουν αυξημένες δυνατότητες παρακολούθησης και λήψης διαχειριστικών αποφάσεων.

Στις άμεσες καταναλώσεις υπολογίζεται η κατανάλωση από την καύση πετρελαίου για θέρμανση. Στις έμμεσες υπολογίζεται η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας για όλες τις λειτουργίες του Οργανισμού. Οι αντίστοιχες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου διαχωρίζονται σε άμεσες (Scope 1) από την καύση του πετρελαίου και έμμεσες από την παραγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνει η Τράπεζα (Scope 2), καθώς και τις εκπομπές που αντιστοιχούν στα επαγγελματικά ταξίδια των εργαζομένων (Scope 3). Έτσι, το 2008 η συνολική κατανάλωση πετρελαίου θέρμανσης ανήλθε σε 206.040 λίτρα, η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας ανήλθε σε 60.664.632 KWh, ενώ πραγματοποιήθηκαν 5.408.603 μίλια επαγγελματικών αεροπορικών ταξιδιών.

Προκειμένου να εκτιμήσει τις πραγματικές διαστάσεις των επιδόσεων αυτών, η Τράπεζα χρησιμοποιεί τους ακόλουθους δείκτες: α) κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας ανά τετραγωνικό μέτρο επιφάνειας, β) κατανάλωση ενέργειας ανά άτομο και γ) εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ανά τετραγωνικό. Το 2008 η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας ανά μονάδα επιφάνειας ανήλθε σε 191,83 KWh/m², έναντι 202,13 KWh/m² το 2007, μία μείωση της τάξεως του 5%. Η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας ανά άτομο ανήλθε σε 7.899 KWh έναντι 8.166 KWh/άτομο το 2007, παρουσιάζοντας μείωση κατά 3%. Οι δε εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας ανά μονάδα επιφάνειας ανήλθαν σε 0,15 τόνους CO₂/ m².

Η διαχείριση της ενέργειας και η παρακολούθηση των σχετικών δεικτών αποσκοπεί στη λήψη των κατάλληλων αποφάσεων, για παρεμβάσεις που θα ελαχιστοποιήσουν τη συμβολή της Τράπεζας στο φαινόμενο του θερμοκηπίου και την Κλιματική Αλλαγή. Έτσι, εντός του 2008, με βάση τα αποτελέσματα της παρακολούθησης των καταναλώσεων, πραγματοποιήθηκαν επεμβάσεις, τόσο στον υπάρχοντα εξοπλισμό, όσο και στο σχεδιασμό των νέων χώρων που αφορούν στον εσωτερικό φωτισμό, τις φωτεινές επιγραφές, τον κλιματισμό και τις ηλεκτρικές εγκαταστάσεις.

Επιπλέον, το 2008 έγινε αυξημένη χρήση των τεχνολογιών video-conferencing με στόχο τη μείωση των επαγγελματικών ταξιδιών. Έτσι, τα επαγγελματικά ταξίδια το 2008 μειώθηκαν κατά 22%, μειώνοντας αντίστοιχα τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά 317 τόνους.

Οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ανήλθαν σε συνολικά 49.016 τόνους CO₂ (638 τόνοι άμεσες, 48.378 τόνοι έμμεσες), έναντι 53.510 τόνων το 2007, μία σημαντική μείωση της τάξεως του 8%. Ο στόχος για το 2009 είναι η μείωση κατανάλωσης ενέργειας κατά 5%.

Διαχείριση Νερού

Το νερό αποτελεί ίσως το σημαντικότερο φυσικό πόρο σήμερα και για το σκοπό αυτό, η Τράπεζα αποδίδει μεγάλη βαρύτητα στην εξοικονόμησή του. Ως αποτέλεσμα των δράσεων εξοικονόμησης, η κατανάλωση νερού/εργαζόμενο μειώθηκε από 7,76 m³/άτομο το 2007, σε 6,45 m³/άτομο το 2008, μία μείωση της τάξης του 16,88%.

Φροντίδα για το Περιβάλλον

Ανακύκλωση και διαχείριση αποβλήτων

Στην Τράπεζα γίνεται κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να ανακυκλώνονται ή/και να αξιοποιούνται τα κυριότερα παραγόμενα απόβλητα, τα οποία συλλέγονται σε κατάλληλους κάδους από όπου παραλαμβάνονται είτε από τους αρχικούς προμηθευτές των υλικών ή από αδειοδοτημένους υπεργολάβους διαχείρισης αποβλήτων.

Η προσπάθειά μας στην κατεύθυνση αυτή αρχίζει από την προμήθεια υλικών με πρόνοια, ώστε τα απόβλητά τους να έχουν χαμηλές επιπτώσεις στο περιβάλλον, όπως μπαταρίες ξηρού τύπου ή υλικά ανακαίνισης χώρων χωρίς αμίαντο. Επίσης, στο πλαίσιο συνεργασίας με εξωτερικούς συνεργάτες – υπεργολάβους απαιτείται συμβατικά η από μέρους τους περιβαλλοντικά ορθή διαχείριση αποβλήτων. Παράλληλα υπάρχουν, όπου είναι εφικτό, προγράμματα ανακύκλωσης υλικών ή εξοπλισμού.

Σήμερα η Τράπεζα παρακολουθεί τη ροή των κυριότερων αποβλήτων (waste streams), φροντίζοντας για την καλύτερη δυνατή διαχείρισή τους και τη μείωση των επιπτώσεων στο περιβάλλον.

1. Χαρτί

Με βάση τη γνωστή αρχή ότι η ορθή περιβαλλοντική διαχείριση του κύκλου ζωής των υλικών μέσα σε έναν οργανισμό ξεκινά με τη μείωση της κατανάλωσης, συνεχίζει με την επανάχρηση και καταλήγει στην ανακύκλωση, ο εξορθολογισμός και ο έλεγχος της κατανάλωσης χαρτιού αποτελεί ένα σημαντικό περιβαλλοντικό στόχο για την Τράπεζα. Έτσι, η ετήσια κατανάλωση χαρτιού ανά εργαζόμενο μειώθηκε κατά 7% το 2008 και ανήλθε σε 79 κιλά ανά εργαζόμενο, έναντι 85 κιλά ανά εργαζόμενο το 2007.

Η διαδικασία ανακύκλωσης χαρτιού στην Τράπεζα λειτουργεί από το 2005 και για το σκοπό αυτό έχουν τοποθετηθεί ειδικοί μεταλλικοί κάδοι ανακύκλωσης/καταστροφής χαρτιού στα καταστήματα και κτίρια Διοίκησης σε όλη την Αττική. Κατά το 2008 επεκτάθηκε πλήρως η διαδικασία ανακύκλωσης και καταστροφής χαρτιού στο Νομό Θεσσαλονίκης. Η ποσότητα που ανακυκλώθηκε το 2008 ανέρχεται συνολικά σε 384 τόνους, έναντι 361 τόνων χαρτιού που ανακυκλώθηκαν το 2007, το οποίο αντιστοιχεί στο 63,3% της προμηθευόμενης ποσότητας χαρτιού για το 2008, έναντι 55% το 2007. Επί του παρόντος εξετάζεται η περαιτέρω επέκταση του προγράμματος της ανακύκλωσης χαρτιού και στην υπόλοιπη Ελλάδα, ωστόσο τροχοπέδη αποτελεί η έλλειψη τοπικών υποδομών. Σε κάθε περίπτωση, η Τράπεζα έχει θέσει ως στόχο την ανακύκλωση 500 τόνων χαρτιού το 2009.

2. Μελάνια (toner)

Η συνολική χρήση toner το 2008 ανήλθε σε 4,22 τεμάχια/εργαζόμενο έναντι 5,18 το 2007, σημειώνοντας μείωση 18,5%. Επιπλέον, το 2008 παραδόθηκαν προς ασφαλή διαχείριση 9.086 (ήτοι 28% της προμηθευόμενης ποσότητας) τεμάχια τόνερ έναντι 8.245 (ήτοι 20,7% της προμηθευόμενης ποσότητας) το 2007. Εντός του 2009 μελετάται η επέκταση του προγράμματος ασφαλούς διάθεσης και ανακύκλωσης των κενών μελανοδοχείων.

3. Απόβλητα Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού

Η ασφαλής διάθεση των αποβλήτων του Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού αποτέλεσε το 2008 σημαντική προτεραιότητα της Τράπεζας. Έτσι, βελτιώθηκε το πρόγραμμα ανακύκλωσης αποβλήτων ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) με την έναρξη της συνεργασίας με το εγκεκριμένο από το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης ΑΗΗΕ. Επιπρόσθετα, η Τράπεζα, στο πλαίσιο της διαχείρισης του κύκλου ζωής των υλικών που προμηθεύεται, συνεχίζει το επιτυχημένο πρόγραμμα δωρεάς ηλεκτρονικού εξοπλισμού. Έτσι, το 2008 δωρίστηκαν 2.328 τεμάχια ηλεκτρονικών υπολογιστών σε σχολεία, έναντι 2.196 τεμαχίων το 2007. Ο στόχος για το 2009 είναι η ασφαλής διαχείριση του 100% του ηλεκτρονικού εξοπλισμού.

4. Ανακύκλωση Λαμπτήρων/Μπαταριών

Οι χρησιμοποιημένοι λαμπτήρες και οι μπαταρίες (μη φορητού τύπου) αποτελούν απόβλητα που ελέγχονται από τη σχετική περιβαλλοντική νομοθεσία. Η δε ασφαλής διάθεσή τους αποτρέπει τους κινδύνους ρύπανσης του εδάφους και των υδροφορέων με βαρέα μέταλλα και άλλες επικίνδυνες ουσίες. Εντός του 2008, βελτιώθηκε η συνεργασία της Τράπεζας με τους εγκεκριμένους φορείς διαχείρισης αυτών των υλικών. Έτσι, παραδόθηκαν προς ασφαλή διάθεση 17.373 λαμπτήρες (αύξηση 217% σε σχέση με το 2007) και 1.016 συσσωρευτές (αύξηση 327% σε σχέση με το 2007). Ο στόχος για το 2009 είναι η 100% ασφαλής διαχείριση των υλικών αυτών.

Πράσινη Πολιτική Προμηθειών

Από την έναρξη λειτουργίας του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, η Τράπεζα έχει, μέσω της πολιτικής της, ανακοινώσει ότι επιθυμεί να μεταδώσει την περιβαλλοντική της κουλτούρα στους πελάτες και τους προμηθευτές της. Στο πλαίσιο αυτό αναπτύσσει σταδιακά περιβαλλοντικά κριτήρια αξιολόγησης για τους προμηθευτές της, αλλά και για τα προσφερόμενα από αυτούς προϊόντα και υπηρεσίες.

Η ύπαρξη περιβαλλοντικής πολιτικής και συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης περιλαμβάνονται ήδη στα κριτήρια αξιολόγησης των προμηθευτών, ενώ περιβαλλοντικά σήματα, όπως Energy Star, FSC, PEFC, Eco-Label κ.τ.λ. περιλαμβάνονται στις προδιαγραφές προϊόντων όπου αυτό είναι πρακτικά εφικτό. Παράλληλα, η τήρηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας αποτελεί ρητή διάταξη στις συμβάσεις με εργολάβους.

Εντός του 2008 έγινε εκ νέου επεξεργασία της Πολιτικής Προμηθειών, ώστε να συμπεριληφθούν οι αρχές της Περιβαλλοντικής Πολιτικής, ενώ το 2009 σχεδιάζεται η ανανέωση των περιβαλλοντικών προδιαγραφών για τις βασικές κατηγορίες προμηθευόμενων προϊόντων.

Σημειώνεται ότι η Τράπεζα, μέσω της Πράσινης Πολιτικής Προμηθειών, λαμβάνει σοβαρά υπόψη τις ιδιαιτερότητες της αγοράς και στοχεύει να αξιοποιήσει την αγοραστική της δύναμη, ώστε να επηρεάσει θετικά την αγορά προς την κατεύθυνση της παροχής φιλικών προς το περιβάλλον προϊόντων και υπηρεσιών χωρίς να δημιουργεί αναταράξεις και αθέμιτους ανταγωνισμούς.

Πράσινα τραπεζικά προϊόντα

Η Τράπεζα έχει αναπτύξει μια σειρά πράσινων τραπεζικών προϊόντων, τα οποία στοχεύουν στην προστασία του περιβάλλοντος. Στο πλαίσιο αυτό, το 2008 εκδόθηκαν 27.126 νέες πιστωτικές κάρτες Visa WWF, ανεβάζοντας το συνολικό αριθμό τους σε 66.681 ενεργές πιστωτικές κάρτες. Μέσω της κάρτας Visa WWF αποδόθηκε στο WWF Ελλάς, κατά το 2008, το συνολικό ποσό των €206.917 για την υποστήριξη του έργου περιβαλλοντικής προστασίας που υλοποιεί η Μη Κυβερνητική Οργάνωση.

Παράλληλα, η Διεύθυνση Επαγγελματικής Πίστης έχει αναπτύξει και προσφέρει σε επαγγελματίες και επιχειρήσεις «πράσινα» προϊόντα, όπως δάνεια για αγορά περιβαλλοντικά φιλικού εξοπλισμού για στεγνοκαθαριστήρια, δάνεια για την απόκτηση νέων φιλικών προς το περιβάλλον ταξί και λεωφορείων, καθώς και δάνεια για εγκατάσταση εξοπλισμού φυσικού αερίου.

Επίσης, από το 2007 η Διεύθυνση Τραπεζικής Επιχειρήσεων παρέχει μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση του κόστους της επένδυσης και κεφάλαιο κίνησης, καθώς και συμβουλευτικές υπηρεσίες σε υποψήφιους επενδυτές στο χώρο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και ειδικότερα στα φωτοβολταϊκά συστήματα.

Εκπαίδευση/Ευαισθητοποίηση προσωπικού

Η ευαισθητοποίηση του προσωπικού σε περιβαλλοντικά ζητήματα αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της συνολικής κουλτούρας της Τράπεζας. Το 2008, ολοκληρώθηκε και εφαρμόστηκε ένα καινοτόμο πρόγραμμα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (E-learning) για το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης της Τράπεζας, το οποίο παρακολούθησαν 999 άτομα, αυξάνοντας το ποσοστό των εργαζομένων της Τράπεζας που έχουν εκπαιδευτεί σε περιβαλλοντικά θέματα από 16,7% σε 29,75%. Το E-learning συμβάλλει μεταξύ άλλων στη μείωση των μετακινήσεων των εκπαιδευομένων, με αποτέλεσμα την περαιτέρω μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Επίσης, έχει αναπτυχθεί ειδική σελίδα στο Intranet της Τράπεζας, με σκοπό τη διαρκή ενημέρωση του προσωπικού για θέματα περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Τέλος, σε τακτά χρονικά διαστήματα πραγματοποιείται επικοινωνία με το προσωπικό για επί μέρους θέματα των περιβαλλοντικών προγραμμάτων της Τράπεζας, ενισχύοντας την ενημέρωση αλλά και τη συμμετοχή.

Φροντίδα για το Περιβάλλον

Πρόγραμμα «Η Μεγάλη Στιγμή για το Περιβάλλον»

Πρόγραμμα για τις πυρόπληκτες περιοχές «Είναι Καθήκον μας»

Όπως αναφέρθηκε στην ενότητα για τη συμμετοχή της Eurobank EFG στην κοινωνία, στο πλαίσιο του προγράμματος «Είναι Καθήκον μας» αναπτύχθηκαν σημαντικές δράσεις, τόσο για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος που υπέστη καταστροφές από τις πυρκαγιές του 2007, όσο και για τη δημιουργία βασικών υποδομών πρόληψης.

Όσον αφορά στην αποκατάσταση του περιβάλλοντος, η Eurobank EFG και το Κοινωνικό Ίδρυμα Ι. Σ. Λάτση χρηματοδότησαν έργα στο Μουσείο, της Αρχαίας Ολυμπίας για την ανάπλαση του Κρόνιου Λόφου και της περιοχής του Μουσείου καθώς και στο Δήμο Αρχαίας Ολυμπίας που υπέστη σημαντικές καταστροφές από τις πυρκαγιές. Παράλληλα, χρηματοδοτήθηκαν περιβαλλοντικά έργα σε 113 Δήμους σε 18 Νομούς της χώρας. Τα έργα αυτά στόχευαν στην προμήθεια υλικοτεχνικού εξοπλισμού δασοπροστασίας και δασοपुरόσβεσης και στην ανάπλαση κατεστραμμένων περιοχών.

Μία πολύ σημαντική και καινοτόμα πρωτοβουλία αποτέλεσε η παροχή δωρεάν εξοπλισμού σε 135 εθελοντικές οργανώσεις εγγεγραμμένες στο Μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, σε 41 Νομούς της χώρας. Ο εξοπλισμός δόθηκε κατόπιν σχετικής αίτησής τους και συμπεριελάμβανε, μεταξύ άλλων, κράνη επεμβάσεων δασικών πυρκαγιών, γάντια πυρόσβεσης, μάσκες δασοपुरόσβεσης, επινώτιους πυροσβεστήρες, εργαλεία, κυάλια, πολύσπαστο φορείο, κ.ά. Παράλληλα, η Eurobank EFG και το Κοινωνικό Ίδρυμα Ι. Σ. Λάτση προχώρησαν σε επιλεκτική οικονομική ενίσχυση 25 εθελοντικών οργανώσεων, που δραστηριοποιούνται σε 16 Νομούς υψίστης περιβαλλοντικής αξίας της Ελλάδας.

Πρόγραμμα «Τα Μονοπάτια της Ελλάδας»

Το Μάιο του 2008, ο όμιλος Eurobank EFG, σε συνεργασία με τον ΣΚΑΪ, παρουσίασαν ένα καινοτόμο πρόγραμμα για το περιβάλλον με τίτλο «Τα Μονοπάτια της Ελλάδας». Μέσα από την ιστοσελίδα που δημιουργήθηκε ειδικά για το πρόγραμμα, το monopatia.skai.gr, όλοι οι Έλληνες είχαν τη δυνατότητα να παρουσιάσουν και να μοιραστούν με τους συμπολίτες μας το αγαπημένο τους μονοπάτι. Στην ιστοσελίδα αυτή, την οποία επισκέφθηκαν πάνω από 32.000 άτομα, κατατέθηκαν σε διάστημα τεσσάρων μηνών 190 προτάσεις μονοπατιών σε όλη την Ελλάδα.

Παράλληλα, η Eurobank EFG και ο ΣΚΑΪ επέλεξαν 10 μονοπάτια στον Όλυμπο, την Πάρνηθα και τον Πάρνωνα, όπου με τη βοήθεια τοπικών φορέων και τοπικών ορειβατικών συλλόγων προχώρησαν στην ανάπλαση και συντήρησή τους. Ειδικότερα:

Στον Όλυμπο έγιναν εργασίες συντήρησης και ανάπλασης τριών μονοπατιών, σε συνεργασία με το Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου και το Δασαρχείο Λιτόχωρου. Στην Πάρνηθα έγιναν εργασίες συντήρησης και ανάπλασης τριών μονοπατιών, σε συνεργασία με το Δασαρχείο Πάρνηθας και τον Ορειβατικό Σύλλογο Φυλής. Τέλος, στον Πάρνωνα έγιναν εργασίες συντήρησης και ανάπλασης τεσσάρων μονοπατιών, σε συνεργασία με το Δασαρχείο Σπάρτης και τον Ορειβατικό Σύλλογο Σπάρτης.

Η Eurobank EFG ανέλαβε επίσης την πρωτοβουλία για την υιοθέτηση και συντήρηση, για τα επόμενα τρία χρόνια, ενός από τα δίκτυα μονοπατιών που βρίσκεται στα τρία βουνά.

Πρόγραμμα «Γνωρίζω, Συμμετέχω, Προστατεύω – Εθνικός Δρυμός Πάρνηθας»

Το 2005, ο όμιλος Eurobank EFG εγκαινίασε, σε συνεργασία με το WWF Ελλάς το πρόγραμμα προστασίας της Πάρνηθας με τίτλο «Γνωρίζω, Συμμετέχω, Προστατεύω – Εθνικός Δρυμός Πάρνηθας». Στόχος του προγράμματος ήταν η ανάδειξη της αποτελεσματικής διαχείρισης μιας προστατευόμενης περιοχής, καθώς και η συμβολή στην αναγνώριση της σημασίας και της ανάγκης προστασίας του Εθνικού Δρυμού που βρίσκεται τόσο κοντά στην Αθήνα.

Μετά την καταστροφική πυρκαγιά του 2007 που έπληξε το μεγαλύτερο μέρος του Δρυμού, το πρόγραμμα περιορίστηκε σημαντικά και επικεντρώθηκε στο εκπαιδευτικό του σκέλος. Από το 2005 μέχρι το τέλος του 2008, έχουν πραγματοποιηθεί 34 παρουσιάσεις σε σχολεία και 74 επισκέψεις στην Πάρνηθα, στις οποίες έχουν συμμετάσχει συνολικά 5.000 μαθητές. Συγκεκριμένα, μέσα στο 2008 πραγματοποιήθηκαν 10 παρουσιάσεις και 41 προγράμματα εκπαιδευτικών επισκέψεων.

Εκτός από τις παρουσιάσεις και τις επισκέψεις, οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν την Πάρνηθα και τους εθνικούς δρυμούς της χώρας, μέσα από το Πακέτο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, το οποίο έχει την έγκριση του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Η ύλη του πακέτου αυτού είναι πλέον διαθέσιμη και μέσα από την ιστοσελίδα www.wwf.gr, ενώ, παράλληλα, διακινείται και από τους υπεύθυνους περιβαλλοντικής εκπαίδευσης της διεύθυνσης πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του Νομού Αττικής.

Αποτελέσματα περιβαλλοντικών δεικτών

Στο Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης τηρούνται αναλυτικά στοιχεία για τις περιβαλλοντικές επιδόσεις της Eurobank EFG.

Τα στοιχεία και οι δείκτες περιβαλλοντικής επίδοσης ελέγχονται και επαληθεύονται ετησίως, ως προς την ακρίβεια και ορθότητά τους, από ανεξάρτητο Φορέα και υποβάλλονται στο ΥΠΕΧΩΔΕ στο πλαίσιο του Κανονισμού EMAS. Συνοπτικά οι περιβαλλοντικές επιδόσεις για το έτος 2008 (Ιανουάριος 2008 – Δεκέμβριος 2008) έχουν ως εξής:

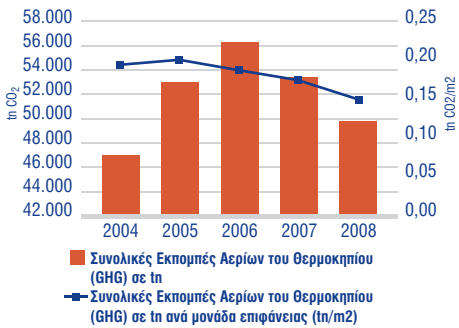

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	ΕΠΙΔΟΣΗ 2007	ΕΠΙΔΟΣΗ 2008	ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ
Αριθμός εργαζομένων (Ατομα Πλήρους Απασχόλησης)	7.698	7.680	(0,2)%
Επιφάνεια χώρων (κτιρίων και Καταστημάτων) (m ²)	311.000	316.243	+1,7 %
Κατανάλωση νερού (m ³)	59.749	49.552	(17,1)%
Κατανάλωση νερού ανά εργαζόμενο (m ³ /εργαζόμενο)	7,76	6,45	(16,9)%
Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας (KWh)	62.862.391	60.664.632	(3,5)%
Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας ανά εργαζόμενο (KWh/εργαζόμενο)	8.166	7.899	(3,3)%
Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας ανά μονάδα επιφάνειας (KWh/m ²)	202,13	191,83	(5,0)%
Κατανάλωση πετρελαίου θέρμανσης (λίτρα)	212.137	206.040	(2,9)%
Συνολικές Εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου (GHG) (tn)	53.510	49.016*	(8,0)%
Συνολικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ανά τετραγωνικό μέτρο επιφάνειας εγκαταστάσεων (tn/m ²)	0,17205	0,1549	(9,9)%
Προμήθεια χαρτιού (Kg)	655.581	606.868	(7,4)%
Ποσότητα χαρτιού που ανακυκλώνεται (Kg)	361.190	384.185	+6,4%
Ποσοστό ανακύκλωσης χαρτού στο σύνολο προμήθειας χαρτού (%)	55,09	63,31	+14,9%
Μελάνια (toner) που ανακυκλώθηκαν (Τεμάχια)	8.245	9.086	+10,2%
Ανακύκλωση παλαιών μπαταριών (Τεμάχια)	238	1016	+326,9%
Ανακύκλωση Λαμπτήρων (Τεμάχια)	5.482	17.373	+216,9%
Ηλεκτρονικός εξοπλισμός που δόθηκε σε δωρεές (Τεμάχια)	2.196	2.328	+6,0%
Εργαζόμενοι που έχουν εκπαιδευτεί σε περιβαλλοντικά θέματα	643	999	+55,4%

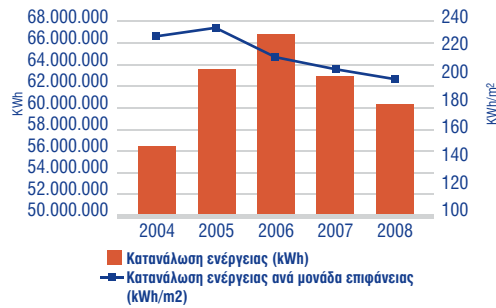
*Η μετατροπή της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας (kWh) σε εκπομπές CO₂ έγινε με βάση τα Calculation Tools του GHG Protocol.

Φροντίδα για το Περιβάλλον

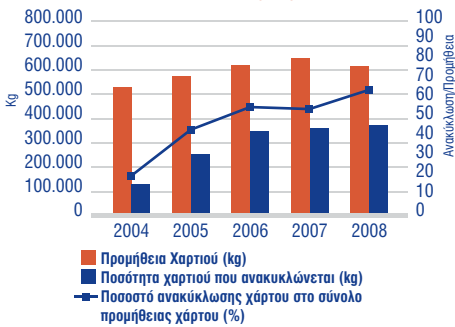
Συνολικές Εκπομπές Αερίων του Θερμοκηπίου (GHG)
Εκπομπές / m²

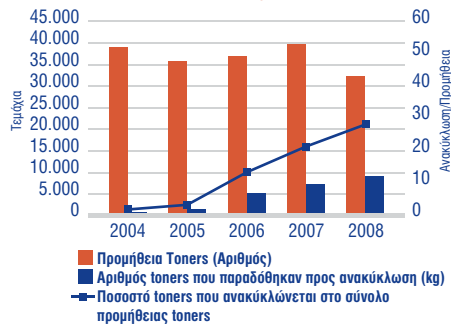
Κατανάλωση Ηλεκτρικής Ενέργειας ανά m² (Score 2)

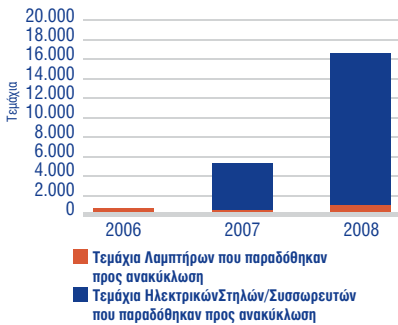
Ανακύκλωση Χαρτιού

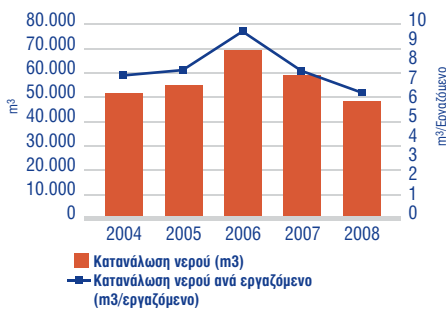
Ανακύκλωση Toners

Ανακύκλωση Ηλεκτρικού Εξοπλισμού

Κατανάλωση Νερού και Κατανάλωση ανά Εργαζόμενο

Περιγραφή Δείκτη GRI	Σελίδα / Σημείωση
Δήλωση από το ανώτερο στέλεχος του οργανισμού που είναι αρμόδιο για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη σημασία της βιωσιμότητας για τον οργανισμό και τη στρατηγική του	7 & 9
Επωνυμία του οργανισμού	79
Κύριες μάρκες, προϊόντα και/ή υπηρεσίες	3
Λειτουργική δομή του οργανισμού, συμπεριλαμβανομένων των κύριων τομέων, των εταιρειών εκμετάλλευσης, των θυγατρικών και των κοινοπραξιών	Σημείωση 21 των Οικονομικών Καταστάσεων
Τοποθεσία της έδρας του οργανισμού	79
Αριθμός των χωρών στις οποίες δραστηριοποιείται ο οργανισμός και τα ονόματα των χωρών, που είτε διαθέτουν σημαντικές εγκαταστάσεις είτε είναι σχετικές με τα ζητήματα βιωσιμότητας που καλύπτονται στον απολογισμό	31-36
Καθεστώς ιδιοκτησίας και νομική μορφή	14 & 79
Αγορές που εξυπηρετούνται (συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης σε γεωγραφικό επίπεδο, των κλάδων που εξυπηρετούνται και των τύπων πελατών/δικαιούχων)	Σημειώσεις 4 & 18 των Οικονομικών Καταστάσεων
Μεγέθη του οργανισμού που εκδίδει τον απολογισμό, συμπεριλαμβανομένων: • Του αριθμού εργαζομένων • Των καθαρών πωλήσεων • Της συνολικής κεφαλαιοποίησης που αναλύεται σε οφειλές και μετοχικές και • Της ποσότητας των παρεχόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών	5 & 14
Σημαντικές μεταβολές κατά τη διάρκεια της περιόδου απολογισμού όσον αφορά το μέγεθος, τη δομή ή την ιδιοκτησία	5
Βραβεία που απονεμήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου απολογισμού	8-9
Περίοδος απολογισμού για τις παρεχόμενες πληροφορίες	Οικ. Καταστάσεις σελ.3
Ημερομηνία του πιο πρόσφατου προγενέστερου απολογισμού	Απρίλιος 2008
Κύκλος απολογισμού	79
Σημείο επικοινωνίας για υποβολή ερωτημάτων σχετικά με τον απολογισμό ή το περιεχόμενό του	77
Όριο του απολογισμού	47
Βάση για την κατάρτιση απολογισμών για τις κοινοπραξίες, τις θυγατρικές, τις εκμισθωμένες εγκαταστάσεις, τις δραστηριότητες που ανατίθενται σε εξωτερικούς συνεργάτες και άλλα νομικά πρόσωπα, που μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά τη δυνατότητα σύγκρισης από περίοδο σε περίοδο και/ή μεταξύ των οργανισμών	Σημείωση 2 των Οικονομικών Καταστάσεων
Παροχή εξήγησης για τις επιπτώσεις των αναθεωρήσεων των πληροφοριών που συμπεριλήφθηκαν σε προγενέστερους απολογισμούς και τους λόγους γι' αυτήν την αναθεώρηση	4
Σημαντικές αλλαγές σε σχέση με τις προγενέστερες περιόδους απολογισμών, στο πεδίο, στο όριο ή στις μεθόδους εκτίμησης που εφαρμόζονται στον απολογισμό	4
Δομή διακυβέρνησης του οργανισμού, συμπεριλαμβανομένων των επιτροπών που ελέγχονται από τον ανώτατο φορέα διακυβέρνησης, ο οποίος είναι αρμόδιος για συγκεκριμένα καθήκοντα, όπως η χάραξη της στρατηγικής ή η εποπτεία του Οργανισμού	48-49

Περιγραφή Δείκτη**Σελίδα / Σημείωση**

Υποδείξετε εάν ο Πρόεδρος του ανώτατου φορέα διακυβέρνησης είναι επίσης ανώτατο στέλεχος	10 & 49 και Σημείωση 43 των Οικονομικών Καταστάσεων
Όσον αφορά τους οργανισμούς που χρησιμοποιούν συγκεντρωτική δομή για το Διοικητικό Συμβούλιό τους, δηλώστε τον αριθμό των μελών του ανώτατου φορέα διακυβέρνησης, τα οποία είναι ανεξάρτητα και/ή μη εκτελεστικά μέλη	49
Μηχανισμοί που χρησιμοποιούνται από τους μετόχους και τους εργαζομένους για την παροχή συστάσεων ή υποδείξεων στον ανώτερο φορέα διακυβέρνησης. Συμπεριλάβετε αναφορές για τις διαδικασίες σχετικά με τη χρήση των αποφάσεων των μετόχων ή άλλων μηχανισμών, προκειμένου οι μέτοχοι μειοψηφίας να έχουν τη δυνατότητα να εκφράσουν τις απόψεις τους προς τον ανώτερο φορέα διακυβέρνησης	48
Κατάλογος των ομάδων συμμετόχων που συνεργάζονται με τον Οργανισμό	46
Άμεση οικονομική αξία που παράγεται και κατανέμεται, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων, του κόστους λειτουργίας, των αμοιβών των εργαζομένων, των δωρεών και άλλων επενδύσεων σε επίπεδο κοινότητας, παρακρατηθέντων κερδών και πληρωμών σε παρόχους κεφαλαίου και κρατικούς φορείς	47
Άμεση κατανάλωση ενέργειας, με βάση την πρωτογενή πηγή ενέργειας	70
Έμμεση κατανάλωση ενέργειας, με βάση την πρωτογενή πηγή ενέργειας	70
Ενέργεια που εξοικονομείται χάρη στην οικονομία και τις βελτιώσεις στην αποδοτικότητα	70
Πρωτοβουλίες για τη μείωση της έμμεσης κατανάλωσης ενέργειας και περιορισμοί που επιτεύχθηκαν	70
Συνολική άντληση νερού με βάση την πηγή	70
Συνολικές άμεσες και έμμεσες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου με βάση το βάρος	70
Πρωτοβουλίες για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και περιορισμοί που επιτεύχθηκαν	70
Πρωτοβουλίες για τη μείωση των περιβαλλοντικών επιδράσεων των προϊόντων και των υπηρεσιών και βαθμός μείωσης των επιδράσεων	71-72
Συνολικό εργατικό δυναμικό με βάση τον τύπο απασχόλησης, τη σύμβαση εργασίας και την περιοχή	50-51
Συνολικός αριθμός και ποσοστό κίνησης προσωπικού με βάση την ηλικιακή ομάδα, το φύλο και την περιοχή	51
Παροχές που προσφέρονται από μεγάλες επιχειρήσεις στους εργαζομένους πλήρους απασχόλησης, οι οποίες δεν ισχύουν για τους εποχικούς εργαζομένους ή τους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης	56-58
Προγράμματα εκπαίδευσης, κατάρτισης, παροχής συμβουλών, πρόληψης και περιορισμού κινδύνων, που εφαρμόζονται για την υποστήριξη των μελών του εργατικού δυναμικού, των οικογενειών τους ή των μελών της κοινότητας σχετικά με σοβαρές ασθένειες	57
Μέσος όρος ωρών εκπαίδευσης ανά έτος/εργαζόμενο, με βάση την κατηγορία εργαζομένων	53 & 55
Προγράμματα για τη διαχείριση των δεξιοτήτων και τη δια βίου μάθηση που υποστηρίζουν τη συνεχή απασχολησιμότητα των εργαζομένων και συμβάλλουν στη διαχείριση της ολοκλήρωσης της σταδιοδρομίας τους	53-55
Ποσοστό εργαζομένων που λαμβάνουν τακτικές εκθέσεις σχετικά με την επίδοση και την εξέλιξη της σταδιοδρομίας τους	56

Για υποβολή ερωτημάτων σχετικά με τον απολογισμό ή το περιεχόμενό του, μπορείτε να επικοινωνήσετε με τον Τομέα Εταιρικής Επικοινωνίας στο τηλέφωνο: 210 3337427 και στο e-mail: corporate_communication@eurobank.gr

ΤΡΑΠΕΖΑ ΕFG EUROBANK ERGASIAS Α.Ε.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

Πίνακας Περιεχομένων των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Σημείωση	Σελίδα	Σημείωση	Σελίδα
Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	3	20 Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	29
Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων	4	21 Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις	31
Ενοποιημένος Ισολογισμός	5	22 Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	33
Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης	6	23 Άυλα πάγια στοιχεία	34
Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών	7	24 Ενσώματα πάγια στοιχεία	35
Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις		25 Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	35
1 Γενικές πληροφορίες	8	26 Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	35
2 Βασικές λογιστικές αρχές	8	27 Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	36
3 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή λογιστικών αρχών	15	28 Υποχρεώσεις προς πελάτες	36
4 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου	16	29 Πιστωτικοί τίτλοι και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	36
5 Καθαρά έσοδα από τόκους	23	30 Λοιπά στοιχεία παθητικού	38
6 Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	23	31 Πρόβλεψη για αποζημίωση αποχώρησης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	38
7 Έσοδα από μη τραπεζικές υπηρεσίες	24	32 Μετοχικό κεφάλαιο, διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και ίδιες μετοχές	38
8 Λειτουργικά έξοδα	24	33 Προνομιούχοι τίτλοι	40
9 Δαπάνες προσωπικού	24	34 Δικαιώματα προαίρεσως αγοράς μετοχών	40
10 Φόρος εισοδήματος	24	35 Ειδικά αποθεματικά	41
11 Αναβαλλόμενη φορολογία	24	36 Λειτουργικές μισθώσεις	42
12 Κέρδη ανά μετοχή	25	37 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις	42
13 Ταμείο και διαθέσιμα στις κεντρικές τράπεζες	25	38 Επιχειρηματικοί τομείς	42
14 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	25	39 Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού	43
15 Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	26	40 Εξαγορές θυγατρικών επιχειρήσεων	44
16 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων (συμπεριλαμβάνεται και το εμπορικό χαρτοφυλάκιο)	26	41 Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας	44
17 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων	26	42 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	44
18 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	28	43 Διοικητικό Συμβούλιο	45
19 Πρόβλεψη για πιστωτικούς κινδύνους	28	44 Μερίσματα	46

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της « EFG Eurobank Ergasias A.E. »

Έκθεση επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της EFG Eurobank Ergasias A.E (η Εταιρεία), και των θυγατρικών της (ο «Όμιλος») όπως παρατίθενται στις σελίδες 4 έως 46, που αποτελούνται από τον ενοποιημένο ισολογισμό της 31 Δεκεμβρίου 2008 και τις καταστάσεις αποτελεσμάτων, μεταβολών ιδίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λοιπές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Ευθύνη Διοίκησης για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Η Διοίκηση της Εταιρείας έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει το σχεδιασμό, την εφαρμογή και διατήρηση συστήματος εσωτερικού ελέγχου που αφορά στην κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων, απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται σε απάτη ή λάθος. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει επίσης την επιλογή και εφαρμογή κατάλληλων λογιστικών πολιτικών και τη διενέργεια λογιστικών εκτιμήσεων, που είναι λογικές για τις περιστάσεις.

Ευθύνη Ελεγκτή

Δική μας ευθύνη είναι η έκφραση γνώμης επί αυτών των οικονομικών καταστάσεων, με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχο σύμφωνα με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν τη συμμόρφωσή μας με τους κανόνες δεοντολογίας και το σχεδιασμό και διενέργεια του ελέγχου μας με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για τη συγκέντρωση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις. Οι διαδικασίες επιλέγονται κατά την κρίση του ελεγκτή και περιλαμβάνουν την εκτίμηση του κινδύνου ουσιώδους ανακρίβειας των οικονομικών καταστάσεων, λόγω απάτης ή λάθους. Για την εκτίμηση του κινδύνου αυτού, ο ελεγκτής λαμβάνει υπόψη το σύστημα εσωτερικού ελέγχου που αφορά στην κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων, με σκοπό το σχεδιασμό κατάλληλων ελεγκτικών διαδικασιών για τις περιστάσεις, αλλά όχι για την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που εφαρμόστηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας των οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της γνώμης μας.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα από κάθε ουσιώδη άποψη την οικονομική κατάσταση του Ομίλου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2008, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αναφορά επί Άλλων Νομικών Θεμάτων

Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοίχηση του περιεχομένου της Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, στα πλαίσια των οριζόμενων από τα άρθρα 43α, 107 και 37 του Κ.Ν. 2190/1920

Αθήνα, 23 Μαρτίου 2009

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Μάριος Ψάλτης
ΑΜ ΣΟΕΛ 38081

 PRICEWATERHOUSECOOPERS

Πράιςγουοτερχαους Κούπερς
Ανώνυμος Ελεγκτική Εταιρεία
Λεωφ Κηφισίας 268
152 32 Χαλάνδρι
ΑΜ ΣΟΕΛ 113

	Σημείωση	Χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου	
		2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Τόκοι έσοδα	5	7.488	5.980
Τόκοι έξοδα	5	(5.103)	(3.976)
Καθαρά έσοδα από τόκους		2.385	2.004
Έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες		760	704
Έξοδα τραπεζικών αμοιβών και προμηθειών		(217)	(146)
Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	6	543	558
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές υπηρεσίες		46	53
Έσοδα από μη τραπεζικές υπηρεσίες	7	29	23
Έσοδα από μερίσματα		20	13
Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών	29	172	33
Αποτελέσματα από επενδυτικούς τίτλους		47	105
Λοιπά λειτουργικά έσοδα		35	28
Λειτουργικά έσοδα		3.277	2.817
Λειτουργικά έξοδα	8	(1.566)	(1.374)
Λειτουργικά κέρδη προ προβλέψεων για πιστωτικούς κινδύνους		1.711	1.443
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους	19	(886)	(401)
Έσοδα συμμετοχών σε συγγενείς επιχειρήσεις	22	(7)	8
Κέρδη προ φόρου		818	1.050
Φόρος εισοδήματος	10	(141)	(219)
Καθαρά κέρδη μετά από φόρο		677	831
Καθαρά κέρδη χρήσης που αναλογούν στους μετόχους μειοψηφίας		25	16
Καθαρά κέρδη χρήσης που αναλογούν στους μετόχους		652	815
		€	€
Κέρδη ανά μετοχή			
- βασικά	12	1,20	1,60
- προσαρμοσμένα (diluted)	12	1,20	1,59

Οι σημειώσεις στις σελίδες 8 μέχρι 46 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

	Σημείωση	31 Δεκεμβρίου	
		2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	13	4.041	2.732
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	15	4.613	4.577
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων	16	1.012	960
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	17	1.518	738
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	18	55.878	45.638
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	20	12.200	11.095
Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	22	36	46
Άυλα πάγια στοιχεία	23	731	735
Ενσώματα πάγια στοιχεία	24	1.231	1.120
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	25	942	748
Σύνολο ενεργητικού		82.202	68.389
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	26	2.792	2.012
Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	27	15.925	10.754
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	17	3.077	1.050
Υποχρεώσεις προς πελάτες	28	45.656	36.151
Πιστωτικοί τίτλοι και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	29	8.565	11.238
Λοιπά στοιχεία παθητικού	30	1.564	1.825
Σύνολο παθητικού		77.579	63.030
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	32	1.378	1.432
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	32	1.100	1.325
Λοιπά αποθεματικά		1.109	1.495
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας		3.587	4.252
Προνομιούχοι τίτλοι	33	705	777
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας και προνομιούχοι τίτλοι		4.292	5.029
Δικαιώματα μειοψηφίας		331	330
Σύνολο		4.623	5.359
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και παθητικού		82.202	68.389

Οι σημειώσεις στις σελίδες 8 μέχρι 46 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης
για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2008

	Κεφάλαια αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας					Προνομιούχοι τίτλοι € εκατ.	Δικαιώματα μειοψηφίας € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
	Μετοχικό κεφάλαιο € εκατ.	Υπέρ το άρτιο € εκατ.	Ειδικά αποθεματικά € εκατ.	Αποτελέσματα εις νέο € εκατ.	Σύνολο € εκατ.			
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου 2007	1.242	176	991	248	2.657	786	181	3.624
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	-	-	5	-	5	-	-	5
- αποτίμηση στην εύλογη αξία, μετά από φόρους	-	-	(4)	-	(4)	-	-	(4)
- μεταφορά στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, μετά από φόρους	-	-	(93)	-	(93)	-	(0)	(93)
Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων	-	-	(58)	-	(58)	-	-	(58)
- αποτίμηση στην εύλογη αξία, μετά από φόρους	-	-	4	-	4	-	(3)	1
- μεταφορά στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, μετά από φόρους	-	-	-	-	-	-	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές, μετά από αντιστάθμιση	-	-	-	-	-	-	-	-
Καθαρά έσοδα/(έξοδα) καταχωρημένα απευθείας στην καθαρή θέση	-	-	(146)	-	(146)	-	(3)	(149)
Καθαρά κέρδη χρήσης	-	-	-	815	815	-	16	831
Σύνολο αναγνωρισθέντων κερδών για τη χρήση 2007	-	-	(146)	815	669	-	13	682
Διανομή δωρεάν μετοχών σε εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, στη Διοίκηση και στο προσωπικό	3	26	-	(0)	29	-	-	29
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, μετά από έξοδα αύξησης	169	1.043	-	-	1.212	-	-	1.212
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου από επανεπένδυση μερισμάτων	2	13	-	-	15	-	-	15
Μερίδιο μειοψηφίας στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-	-	-	-	147	147
Εξαγορές/Μεταβολές ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις	-	-	-	(23)	(23)	-	(3)	(26)
Αγορά προνομιούχων τίτλων	-	-	-	-	-	(26)	-	(26)
Πώληση προνομιούχων τίτλων	-	-	-	-	-	17	-	17
Μέρισμα προνομιούχων τίτλων	-	-	-	(44)	(44)	-	-	(44)
Τελικό μέρισμα χρήσεως 2006	-	-	-	(214)	(214)	-	-	(214)
Προμέρισμα χρήσεως 2007	-	-	-	(166)	(166)	-	-	(166)
Μέρισμα που καταβλήθηκε από θυγατρικές στους μετόχους μειοψηφίας	-	-	-	-	-	-	(8)	(8)
Δικαιώματα προαίρεσως αγοράς μετοχών:	-	-	-	-	-	-	-	-
- Αξία προσηφαισίων υπηρεσιών από το προσωπικό	-	-	9	-	9	-	-	9
- Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσως αγοράς μετοχών	5	17	-	-	22	-	-	22
Αγορά ιδίων μετοχών	(24)	(195)	-	-	(219)	-	-	(219)
Πώληση ιδίων μετοχών	35	245	25	-	305	-	-	305
Μεταφορές μεταξύ αποθεματικών	-	-	281	(281)	-	-	-	-
	190	1.149	315	(728)	926	(9)	136	1.053
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου 2007	1.432	1.325	1.160	335	4.252	777	330	5.359
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου 2008	1.432	1.325	1.160	335	4.252	777	330	5.359
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	-	-	(27)	-	(27)	-	-	(27)
- αποτίμηση στην εύλογη αξία, μετά από φόρους	-	-	4	-	4	-	-	4
- μεταφορά στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, μετά από φόρους	-	-	(432)	-	(432)	-	(2)	(434)
Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων	-	-	(83)	-	(83)	-	-	(83)
- αποτίμηση στην εύλογη αξία, μετά από φόρους	-	-	(213)	-	(213)	-	(9)	(222)
- μεταφορά στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, μετά από φόρους	-	-	-	-	-	-	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές, μετά από αντιστάθμιση	-	-	-	-	-	-	-	-
Καθαρά έσοδα/(έξοδα) καταχωρημένα απευθείας στην καθαρή θέση	-	-	(751)	-	(751)	-	(11)	(762)
Καθαρά κέρδη χρήσης	-	-	-	652	652	-	25	677
Σύνολο αναγνωρισθέντων κερδών για τη χρήση 2008	-	-	(751)	652	(99)	-	14	(85)
Διανομή δωρεάν μετοχών σε εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, στη Διοίκηση και στο προσωπικό	4	23	-	-	27	-	-	27
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου από επανεπένδυση μερισμάτων	4	20	-	-	24	-	-	24
Μερίδιο μειοψηφίας στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-	-	-	-	0	0
Εξαγορές/Μεταβολές ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις	-	-	-	(4)	(4)	-	(5)	(9)
Αγορά προνομιούχων τίτλων	-	-	-	-	-	(75)	-	(75)
Πώληση προνομιούχων τίτλων	-	-	-	-	-	3	-	3
Μέρισμα προνομιούχων τίτλων	-	-	-	(39)	(39)	-	-	(39)
Τελικό μέρισμα χρήσεως 2007	-	-	-	(257)	(257)	-	-	(257)
Μέρισμα που καταβλήθηκε από θυγατρικές στους μετόχους μειοψηφίας	-	-	-	-	-	-	(8)	(8)
Δικαιώματα προαίρεσως αγοράς μετοχών:	-	-	-	-	-	-	-	-
- Αξία προσηφαισίων υπηρεσιών από το προσωπικό	-	-	14	-	14	-	-	14
Αγορά ιδίων μετοχών	(63)	(276)	-	-	(339)	-	-	(339)
Πώληση ιδίων μετοχών, μετά από φόρους	1	8	(1)	-	8	-	-	8
Μεταφορές μεταξύ αποθεματικών	-	-	59	(59)	-	-	-	-
	(54)	(225)	72	(359)	(566)	(72)	(13)	(651)
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου 2008	1.378	1.100	481	628	3.587	705	331	4.623
	Σημ. 32	Σημ. 32	Σημ. 35			Σημ. 33		

Οι σημειώσεις στις σελίδες 8 μέχρι 46 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

	Χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου	
	2008	2007
Σημείωση	€ εκατ.	€ εκατ.
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		
Εισπράξεις από τόκους και καθαρές εισπράξεις από εμπορικές συναλλαγές	5.850	5.057
Τόκοι που πληρώθηκαν	(3.763)	(2.991)
Αμοιβές και προμήθειες που εισπράχθηκαν	804	786
Αμοιβές και προμήθειες που πληρώθηκαν	(204)	(125)
Λοιπά έσοδα που εισπράχθηκαν	61	53
Πληρωμές σε μετρητά στο προσωπικό και σε προμηθευτές	(1.319)	(1.124)
Φόρος εισοδήματος που πληρώθηκε	(107)	(131)
Ταμειακές ροές από λειτουργικά κέρδη πριν από τις μεταβολές λογαριασμών που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες	<u>1.322</u>	<u>1.525</u>
Μεταβολές λογαριασμών που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες		
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στο ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	484	(356)
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων	(138)	199
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στις απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	(914)	(424)
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	(10.164)	(11.111)
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στις απαιτήσεις από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	(301)	132
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στα λοιπά στοιχεία ενεργητικού	104	(221)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στις υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων	5.817	1.668
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στις υποχρεώσεις προς πελάτες	9.168	7.927
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στις υποχρεώσεις από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	979	(139)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα λοιπά στοιχεία παθητικού	(849)	(205)
Καθαρές ταμειακές ροές από/(προς) λειτουργικές δραστηριότητες	<u>5.508</u>	<u>(1.005)</u>
Ταμειακές ροές χρησιμοποιούμενες για επενδυτικές δραστηριότητες		
Αγορές ενσώματων παγίων στοιχείων	(265)	(287)
Εισπράξεις από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων	41	80
Αγορές επενδυτικών τίτλων	20	(8.906)
Εισπράξεις από πώληση/λήξη επενδυτικών τίτλων	20	8.645
Εξαγορά θυγατρικών επιχειρήσεων μετά από αποκτηθέντα ταμειακά διαθέσιμα	(30)	(51)
Εξαγορά συγγενών επιχειρήσεων	(5)	-
Εισπράξεις από πώληση συγγενών επιχειρήσεων	5	9
Μερίσματα που εισπράχθηκαν από επενδυτικούς τίτλους και συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	17	12
Καθαρές ταμειακές ροές από/(προς) επενδυτικές δραστηριότητες	<u>(1.568)</u>	<u>(498)</u>
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Εισπράξεις από έκδοση πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	9.816	12.014
Αποπληρωμές πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	(12.496)	(10.428)
Εισπράξεις από εξάσκηση δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	-	22
Αγορές προνομιούχων τίτλων	33	(26)
Εισπράξεις από πώληση προνομιούχων τίτλων	33	17
Μερίσματα που πληρώθηκαν στους κατόχους προνομιούχων τίτλων	(39)	(44)
Μερίσματα που πληρώθηκαν, μετά από την επανεπένδυση μερίσματος	44	(379)
Έκδοση κοινών μετοχών	32	1.244
Έσοδα έκδοσης κοινών και δωρεάν μετοχών	32	(17)
Αγορές ιδίων μετοχών	(339)	(219)
Εισπράξεις από πωλήσεις ιδίων μετοχών	10	313
Καθαρές εισφορές δικαιωμάτων μειοψηφίας	(8)	140
Καθαρές ταμειακές ροές από/(προς) χρηματοδοτικές δραστηριότητες	<u>(3.362)</u>	<u>2.637</u>
Επίδραση διακύμανσης συναλλαγματικών ισοτιμιών στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	(88)	(7)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	<u>490</u>	<u>1.127</u>
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	14	3.563
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	<u>14</u>	<u>4.690</u>

Οι σημειώσεις στις σελίδες 8 μέχρι 46 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

1. Γενικές πληροφορίες

Η EFG Eurobank Ergasias A.E. (η "Τράπεζα") και οι θυγατρικές της εταιρείες (ο "Ομίλος") δραστηριοποιούνται στους τομείς τραπεζικής ιδιωτών πελατών και επιχειρήσεων, στον τομέα παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, υπηρεσιών διαχείρισης κεφαλαίων και χαρτοφυλακίων, ασφαλιστικών, και άλλων υπηρεσιών. Η Τράπεζα έχει συσταθεί στην Ελλάδα και οι μετοχές της είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Η Τράπεζα δραστηριοποιείται κυρίως στην Ελλάδα και στις περιοχές της Κεντρικής, Ανατολικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης (Νέα Ευρώπη).

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 23 Μαρτίου 2009.

2. Βασικές Λογιστικές Αρχές

Οι βασικές λογιστικές αρχές που ακολουθούνται κατά τη σύνταξη των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου αναφέρονται πιο κάτω:

(α) Πλαίσιο κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π.) που υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα πρότυπα και διερμηνείες που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και συγκεκριμένα με τα πρότυπα και τις διερμηνείες που έχουν εγκριθεί και τεθεί σε ισχύ ή έχουν υιοθετηθεί πρόωρα κατά την ημερομηνία σύνταξης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Οι παρακάτω παρουσιάζομενες αρχές έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια στις χρήσεις 2007 και 2008. Τα συγκριτικά στοιχεία, όπου κρίθηκε αναγκαίο, έχουν αναπροσαρμοστεί ώστε να συνάδουν με τις αλλαγές στην ταξινόμηση που υιοθέτησε ο Όμιλος για την παρούσα χρήση.

α) Τροποποιήσεις, νέα πρότυπα και διερμηνείες που ισχύουν από 1 Ιανουαρίου 2008

- Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 11, Δ.Π.Χ.Π. 2, Συναλλαγές με ίδιες μετοχές μεταξύ εταιρειών του ομίλου
- Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 14, Δ.Λ.Π. 19 - Το όριο ενός περιουσιακού στοιχείου καθορισμένων παροχών, οι ελάχιστες υποχρεώσεις χρηματοδότησης και οι αλληλεπιδράσεις τους
- Τροποποίηση των Δ.Λ.Π. 39 και Δ.Π.Χ.Π. 7 - Ανατινάζομαι χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Ο Όμιλος εφάρμοσε τις αναθεωρήσεις των Δ.Λ.Π. 39 και Δ.Π.Χ.Π. 7 που εκδόθηκαν τον Οκτώβριο του 2008 με ισχύ την 1 Ιουλίου του 2008. Οι επιπτώσεις από την εφαρμογή των παραπάνω τροποποιήσεων παρουσιάζονται στη σημείωση 20.

β) Πρότυπα και διερμηνείες που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν τεθεί σε ισχύ:

- Δ.Λ.Π. 1, Αναθεωρημένο - Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2009)
- Δ.Λ.Π. 23, Τροποποίηση - Κόστος δανεισμού (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2009)
- Δ.Λ.Π. 27, Αναθεωρημένο - Ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις (σε ισχύ από 1 Ιουλίου 2009)
- Δ.Λ.Π. 32 και Δ.Λ.Π. 1, Τροποποίηση - Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία υφίστανται δικαίωμα πρόωρης πώλησης (puttable) (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2009)
- Δ.Λ.Π. 39, Τροποποίηση - Μέσα κατάλληλα προς αντιστάθμιση (σε ισχύ από 1 Ιουλίου 2009)
- Δ.Π.Χ.Π. 2, Τροποποίηση - Προϋποθέσεις κατοχύρωσης και ακύρωσης (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2009)
- Δ.Π.Χ.Π. 3, Αναθεωρημένο - Συνενώσεις επιχειρήσεων (σε ισχύ από 1 Ιουλίου 2009)
- Δ.Π.Χ.Π. 7, Τροποποίηση - Βελτίωση γνωστοποιήσεων για τα χρηματοοικονομικά μέσα (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2009)
- Δ.Π.Χ.Π. 8, Λειτουργικοί Τομείς (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2009)
- Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 9 και Δ.Λ.Π. 39, Τροποποιήσεις - Ενσωματωμένα παράγωγα (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2009)
- Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 13, Προγράμματα Ανταμοιβής Πελατών (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2009)
- Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 16, Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης σε εκμετάλλευση στο εξωτερικό (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2009)
- Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 17, Διανομές μη ταμειακών περιουσιακών στοιχείων στους μετόχους (σε ισχύ από 1 Ιουλίου 2009)
- Τροποποιήσεις σε άλλα πρότυπα που αποτελούν μέρος του ετήσιου προγράμματος βελτίωσης του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (η πλειοψηφία των οποίων είναι σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2009).

Η εφαρμογή των προαναφερθέντων προτύπων και διερμηνειών δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επιρροή στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου κατά την περίοδο της αρχικής εφαρμογής τους. Το Δ.Λ.Π. 1 επηρεάζει την παρουσίαση των μεταβολών των Ίδια Κεφάλαια που προέρχονται από συναλλαγές με μετόχους της εταιρείας και τις αλλαγές που προέρχονται από συναλλαγές με τρίτους. Δε μεταβάλλει την αναγνώριση, την επιμέτρηση ή τη γνωστοποίηση συγκεκριμένων συναλλαγών και άλλων γεγονότων που απαιτούνται από άλλα πρότυπα.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, η οποία έχει τροποποιηθεί έτσι ώστε να περιλαμβάνει την αποτίμηση σε εύλογη αξία, των διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων και των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού (συμπεριλαμβανομένων των παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων) μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Π. απαιτεί την υιοθέτηση εκτιμήσεων και παραδοχών, οι οποίες επηρεάζουν την αποτίμηση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, την αναγνώριση ενδεχόμενων υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, καθώς και την καταχώρηση εσόδων και εξόδων της υπό εξέταση χρήσης. Κατά συνέπεια, τα πραγματικά αποτελέσματα πιθανών να διαφέρουν από τις εκτιμήσεις αυτές, παρά το γεγονός ότι αυτές βασίζονται στη βέλτιστη γνώση της Διοίκησης σχετικά με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις προετοιμάζονται σε Ευρώ (€), που είναι το νόμισμα βάσης της Τράπεζας. Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά, έχει γίνει στρογγυλοποίηση στο πλησιέστερο εκατομμύριο για τα οικονομικά στοιχεία που παρουσιάζονται σε Ευρώ.

(β) Ενοποίηση

(i) Θυγατρικές επιχειρήσεις

Θυγατρικές είναι οι εταιρείες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί, άμεσα ή έμμεσα έλεγχο επί της χρηματοοικονομικής και λειτουργικής πολιτικής τους, και που γενικά συνοδεύεται από ποσοστό συμμετοχής πέραν του 50% των δικαιωμάτων ψήφου. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία είναι ασκήσιμα ή μετατρέψιμα, λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν ο Όμιλος ασκεί έλεγχο επί της θυγατρικής. Η θυγατρικές εταιρείες ενοποιούνται από την ημέρα κατά την οποία ο Όμιλος αποκτά δικαίωμα ελέγχου, και παύουν να ενοποιούνται την ημέρα κατά την οποία ο Όμιλος παύει να έχει δικαίωμα ελέγχου.

Η απόκτηση θυγατρικών εταιρειών λογιστικοποιείται με τη μέθοδο της εξαγοράς. Το κόστος κτήσης υπολογίζεται στην αναλογούσα εύλογη αξία των στοιχείων ενεργητικού που μεταφέρονται, των μετοχών που εκδίδονται ή των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται κατά την ημερομηνία εξαγοράς, πλέον του κόστους που συνδέεται άμεσα με την εξαγορά. Τα επιμέρους στοιχεία ενεργητικού, παθητικού και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μια επιχειρηματική συνένωση, επιμετρώνται κατά την εξαγορά στην εύλογη αξία τους, ανεξαρτήτως του ποσοστού συμμετοχής. Η διαφορά μεταξύ του κόστους εξαγοράς και της αναλογούσας εύλογης αξίας της καθαρής θέσης της θυγατρικής που αποκτήθηκε, εμφανίζεται ως υπεραξία. Αν το κόστος εξαγοράς είναι μικρότερο από την αναλογούσα εύλογη αξία της καθαρής θέσης της θυγατρικής, η διαφορά αναγνωρίζεται άμεσα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Ενδοεταιρικές συναλλαγές, ενδοεταιρικά υπόλοιπα και μη πραγματοποιηθέντα κέρδη, που προκύπτουν από συναλλαγές μεταξύ εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται, όπως επίσης απαλείφονται και οι μη πραγματοποιηθείσες ζημιές, εκτός αν η εν λόγω συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου.

Η υποχρέωση για αγορά δικαιωμάτων μειοψηφίας μέσω της εκχώρησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς ως μέρος των επιχειρηματικών εξαγορών λογίζεται ως χρηματοοικονομικό στοιχείο παθητικού, χωρίς την αναγνώριση δικαιωμάτων μειοψηφίας. Το χρηματοοικονομικό στοιχείο παθητικού επιμετρώνται στην εύλογη αξία του, χρησιμοποιώντας μεθόδους αξιολόγησης που κρίνονται πιο κατάλληλες. Η διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και δικαιωμάτων μειοψηφίας της καθαρής θέσης αναγνωρίζεται ως μέρος της υπεραξίας, με τις όποιες αναθεωρήσεις στην αποτίμηση του δικαιώματος προαίρεσης να επηρεάζουν την αντίστοιχη χρηματοοικονομική υποχρέωση και υπεραξία.

Ο Όμιλος, για λόγους υλοποίησης περιουσιακών στοιχείων, προωθεί τη δημιουργία εταιρειών ειδικού σκοπού οι οποίες μπορεί να αποτελούν ή όχι θυγατρικές (βλ. σημ.(κδ)). Αυτές οι εταιρείες μπορεί να αποκτήσουν στοιχεία ενεργητικού απευθείας από την Τράπεζα, έχουν περιορισμένη πιθανότητα πτώχευσης και ενοποιούνται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, όταν η σχέση μεταξύ του Ομίλου και της εταιρείας υποδηλώνει ότι η εταιρεία ελέγχεται από τον Όμιλο.

Όπου ήταν απαραίτητο, οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών επιχειρήσεων έχουν αναπροσαρμοστεί ώστε να συνάδουν με τις αρχές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο.

Οι θυγατρικές επιχειρήσεις παρουσιάζονται στη σημείωση 21.

2. Βασικές Λογιστικές Αρχές (συνέχεια)

(β) Ενοποίηση (συνέχεια)

(ii) Συναλλαγές με δικαιώματα μειοψηφίας

Οι αυξήσεις του ποσοστού συμμετοχής του Ομίλου στις θυγατρικές επιχειρήσεις αναγνωρίζονται ως συναλλαγές στην καθαρή θέση και η διαφορά μεταξύ του κόστους εξαγοράς και της συμμετοχής στη νέα καθαρή θέση της θυγατρικής που αποκτήθηκε, αναγνωρίζεται απευθείας στην καθαρή θέση του Ομίλου. Κέρδη ή ζημιές από πωλήσεις ποσοστού συμμετοχής που δεν επιφέρουν απώλεια ελέγχου της θυγατρικής από τον Όμιλο αναγνωρίζονται επίσης απευθείας στην καθαρή θέση του Ομίλου. Για πωλήσεις του ποσοστού συμμετοχής που επιφέρουν απώλεια ελέγχου, ο Όμιλος αναγνωρίζει κέρδη και ζημιές στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

(iii) Συγγενείς επιχειρήσεις

Οι συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις λογίζονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Συγγενείς είναι οι επιχειρήσεις στις οποίες ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή, αλλά δεν έχει έλεγχο.

Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, το μερίδιο του Ομίλου επί των ετήσιων κερδών ή των ζημιών των συγγενών επιχειρήσεων, αναγνωρίζεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Το μερίδιο συμμετοχής του Ομίλου στη συγγενή επιχείρηση, παρουσιάζεται στον ισολογισμό με ποσό που αντιστοιχεί στο μερίδιό του στην καθαρή θέση της συγγενούς επιχείρησης, πλέον οποιαδήποτε υπεραξία που προκύπτει κατά την εξαγορά μετά την αφαίρεση τυχόν συσσωρευμένων ζημιών απομείωσης. Εάν το μερίδιο συμμετοχής του Ομίλου επί των ζημιών μιας συγγενούς επιχείρησης ισούται ή έχει υπερβεί το μερίδιο της συμμετοχής του σε αυτή, τότε ο Όμιλος παύει να αναγνωρίζει το μερίδιό του επί των επιπλέον ζημιών εκτός εάν έχει υφιστάμενες υποχρεώσεις ή έχει πραγματοποιήσει πληρωμές για λογαριασμό της συγγενούς επιχείρησης. Όπου ήταν απαραίτητο, οι λογιστικές αρχές των συγγενών εταιρειών έχουν αναπροσαρμοστεί, ώστε να συνάδουν με τις αρχές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο.

Οι εταιρείες που λογίζονται στις οικονομικές καταστάσεις με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, παρουσιάζονται στη σημείωση 22.

(iv) Κοινοπραξίες

Οι συμμετοχές σε κοινοπραξίες λογίζονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και αντιμετωπίζονται λογιστικά όπως και οι συγγενείς επιχειρήσεις.

Οι κοινοπραξίες παρουσιάζονται στη σημείωση 22.

(γ) Ξένο νόμισμα

(i) Μετατροπή οικονομικών καταστάσεων θυγατρικών εξωτερικού

Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού των θυγατρικών εταιρειών εξωτερικού μετατρέπονται στο νόμισμα παρουσίασης του ομίλου με βάση την τιμή συναλλάγματος που ισχύει κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Τα έσοδα και έξοδα μετατρέπονται με βάση τη μέση τιμή συναλλάγματος για την υπό αναφορά περίοδο.

Συναλλαγματικές διαφορές, που προκύπτουν από τη μετατροπή της καθαρής επένδυσης σε θυγατρικές εξωτερικού, καταχωρούνται στα ίδια κεφάλαια μέχρι την ημερομηνία πώλησης, οπότε μεταφέρονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

(ii) Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, καταχωρούνται με βάση τις τιμές συναλλάγματος που ισχύουν κατά την ημερομηνία της συναλλαγής. Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν, κέρδη ή ζημιές, καταχωρούνται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Τα χρηματικά στοιχεία σε ξένο νόμισμα, του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με βάση την τιμή συναλλάγματος που ισχύει κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και οι συναλλαγματικές διαφορές αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, εκτός από εκείνες που προκύπτουν από τη μετατροπή υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα που αντισταθμίζουν την καθαρή επένδυση σε θυγατρικές εξωτερικού ή ταμειακές ροές σε ξένο νόμισμα, οι οποίες μεταφέρονται στα ίδια κεφάλαια.

Τα μη χρηματικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων μετατρέπονται με βάση την τιμή συναλλάγματος που ίσχυε κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης, εκτός από τα μη χρηματικά στοιχεία σε ξένο νόμισμα που αποτιμώνται σε εύλογη αξία και τα οποία μετατρέπονται με βάση την τιμή συναλλάγματος που ίσχυε κατά την ημερομηνία που προσδιορίστηκε η εύλογη αξία. Στην περίπτωση αυτή οι συναλλαγματικές διαφορές αποτελούν μέρος του κέρδους ή της ζημίας από τη μεταβολή της εύλογης αξίας και αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων ή απευθείας σε αποθεματικό στα ίδια κεφάλαια, ανάλογα με την κατηγορία αποτίμησης του μη χρηματικού στοιχείου.

(δ) Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων (hedge accounting)

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα, περιλαμβάνουν κυρίως συμβάσεις ξένου συναλλάγματος (foreign exchange contracts), προθεσμιακές νομισματικές συμβάσεις (forward currency agreements) και συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης επιτοκίων - που πωλήθηκαν και αγοράστηκαν (interest rate options - written and purchased), ανταλλαγές συναλλάγματος και επιτοκίων (currency and interest rate swaps), και άλλα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα. Τα παράγωγα, αναγνωρίζονται αρχικά στον ισολογισμό στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία σύναψης του συμβολαίου, και ακολούθως επαναποτιμούνται στην εύλογη αξία τους. Ως εύλογη αξία θεωρείται η αγοραία αξία τους, λαμβάνοντας υπόψη πρόσφατες συναλλαγές στην αγορά, ενώ στις περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει αγοραία αξία, η εύλογη αξία υπολογίζεται βάσει μοντέλων προεξοφλημένων ταμειακών ροών (discounted cash flow models) και αποτίμησης δικαιωμάτων προαίρεσης (options pricing models). Όταν η εύλογη αξία είναι θετική, τα παράγωγα περιλαμβάνονται στο ενεργητικό, ενώ όταν η εύλογη αξία είναι αρνητική περιλαμβάνονται στο παθητικό.

Η καλύτερη απόδειξη της εύλογης αξίας ενός παραγώγου κατά την αρχική αναγνώριση, είναι η τιμή της συναλλαγής (δηλαδή η εύλογη αξία του αντιπώου που πληρώθηκε ή εισπράχθηκε), εκτός αν η εύλογη αξία αυτού του μέσου μπορεί να καθοριστεί βάσει σύγκρισης με άλλες τρέχουσες συναλλαγές στην αγορά του ίδιου μέσου (δηλαδή χωρίς τροποποιήσεις ή μεταβολές), ή μπορεί να βασιστεί σε τεχνικές εκτίμησης όπου οι μεταβλητές περιλαμβάνουν μόνο δεδομένα από παρατηρήσιμες αγορές.

Κάποια παράγωγα που είναι ενσωματωμένα σε άλλα χρηματοοικονομικά μέσα, αναγνωρίζονται ως ξεχωριστά παράγωγα όταν οι κίνδυνοι και τα χαρακτηριστικά τους δεν είναι στενά συνδεδεμένα με αυτά του κύριου συμβολαίου, και το κύριο συμβόλαιο δε λογίζεται στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων. Τα ενσωματωμένα αυτά παράγωγα, παρουσιάζονται στην εύλογη αξία, και οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Η μέθοδος αναγνώρισης κέρδους ή ζημίας από μεταβολές στην εύλογη αξία, εξαρτάται από το αν το παράγωγο καταχωρείται ως μέσο αντιστάθμισης. Εφόσον καταχωρείται ως μέσο αντιστάθμισης, η μέθοδος αναγνώρισης καθορίζεται ανάλογα με τη φύση του στοιχείου που αντισταθμίζεται από το παράγωγο αυτό. Ο Όμιλος καταχωρεί ορισμένα παράγωγα ως: (α) μέσα αντιστάθμισης του κινδύνου των μεταβολών εύλογης αξίας αναγνωρισθέντων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων ή μη αναγνωρισθέντων δεσμεύσεων (μέσο αντιστάθμισης εύλογης αξίας), (β) μέσα αντιστάθμισης του κινδύνου μεταβολής των ταμειακών ροών από αναγνωρισθέντα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού ή από πολύ πιθανές προβλεπόμενες συναλλαγές (μέσο αντιστάθμισης ταμειακών ροών) ή (γ) μέσα αντιστάθμισης του κινδύνου μεταβολής της αξίας καθαρής επένδυσης σε εκμετάλλευση εξωτερικού που σχετίζεται με τη μετάφραση της λογιστικής αξίας της επένδυσης στο νόμισμα βάσης του Ομίλου. Για τα παράγωγα που καταχωρούνται με τον τρόπο αυτό, χρησιμοποιείται η λογιστική αντιστάθμισης, με την προϋπόθεση ότι πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια.

Ο Όμιλος, κατά τη σύναψη της συναλλαγής, στοιχειοθετεί τη σχέση μεταξύ των μέσων αντιστάθμισης και των στοιχείων που αντισταθμίζονται, καθώς και το σκοπό και τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου που εξυπηρετείται μέσω της σύναψης διαφόρων συναλλαγών αντιστάθμισης. Επίσης, στοιχειοθετεί την εκτίμησή του, κατά τη σύναψη της αντιστάθμισης και σε συνεχή βάση, για την αποτελεσματικότητα των παραγώγων - που χρησιμοποιούνται σε συναλλαγές αντιστάθμισης - στο να συμψηφίζουν μεταβολές στις εύλογες αξίες ή στις ταμειακές ροές των στοιχείων που αντισταθμίζονται.

(i) Αντιστάθμιση εύλογης αξίας

Μεταβολές στην εύλογη αξία παραγώγων, που προσδιορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης εύλογης αξίας, αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, όπως και οι μεταβολές της εύλογης αξίας των στοιχείων που αντισταθμίζονται, οι οποίες οφείλονται στον κίνδυνο που αντισταθμίζεται.

Αν η αντιστάθμιση παύσει να πληρεί τα κριτήρια της αντισταθμιστικής λογιστικής, το ποσό της αναπροσαρμογής της λογιστικής αξίας ενός αντισταθμισμένου στοιχείου για το οποίο χρησιμοποιείται η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου, απορβένεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου μέχρι τη λήξη του. Το ποσό της αναπροσαρμογής της λογιστικής αξίας ενός αντισταθμισμένου στοιχείου για το οποίο δε χρησιμοποιείται η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου, παραμένει μέχρι την πώλησή του.

2. Βασικές Λογιστικές Αρχές (συνέχεια)

(δ) Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων (hedge accounting) (συνέχεια)

(ii) Αντιστάθμιση ταμειακών ροών

Η αποτελεσματική αναλογία της μεταβολής της εύλογης αξίας των παραγώγων που προσδιορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης ταμειακών ροών, αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια. Το κέρδος ή η ζημία της μη αποτελεσματικής αναλογίας, αναγνωρίζεται απευθείας στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Ποσά που έχουν συσσωρευθεί στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων τις περιόδους κατά τις οποίες το αντισταθμισμένο στοιχείο επιδρά στο κέρδος ή τη ζημία (π.χ. όταν πραγματοποιείται η προβλεπόμενη πώληση του στοιχείου που αντισταθμίζεται).

Όταν ένα μέσο αντιστάθμισης λήγει ή πωλείται, ή όταν η αντιστάθμιση δεν πληρεί πλέον τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική, τα συσσωρευμένα κέρδη ή ζημίες που υπάρχουν στα ίδια κεφάλαια κατά τη στιγμή εκείνη, παραμένουν στα ίδια κεφάλαια και όταν η προβλεπόμενη συναλλαγή αναγνωριστεί, τότε αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Όταν μια προβλεπόμενη συναλλαγή δεν αναμένεται πλέον να πραγματοποιηθεί, το συσσωρευμένο κέρδος ή ζημία που είχε καταχωρηθεί στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρεται αμέσως στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

(iii) Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης

Οι αντισταθμίσεις καθαρών επενδύσεων σε επιχειρήσεις εξωτερικού, συμπεριλαμβανομένων των αντισταθμίσεων χρηματικών στοιχείων που αποτελούν μέρος των καθαρών επενδύσεων σε επιχειρήσεις εξωτερικού, αντιμετωπίζονται με τρόπο παρόμοιο με τις αντισταθμίσεις ταμειακών ροών, δηλαδή, οποιοδήποτε κέρδος ή ζημία στο μέσο αντιστάθμισης σχετικά με την αποτελεσματική αναλογία της αντιστάθμισης, αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια, ενώ το κέρδος ή η ζημία σχετικά με τη μη αποτελεσματική αναλογία, αναγνωρίζεται κατευθείαν στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Συσσωρευμένα κέρδη και ζημίες στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά την πώληση της επιχείρησης εξωτερικού.

(iv) Παράγωγα που δεν πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική

Ορισμένα παράγωγα δεν πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική, και οι μεταβολές στην εύλογη αξία τους αναγνωρίζονται απευθείας στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Οι εύλογες αξίες παραγώγων μέσων που κρατούνται προς εμπορία και για σκοπούς αντιστάθμισης, παρουσιάζονται στη σημείωση 17.

(ε) Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στον ισολογισμό, όταν υπάρχει νομικό δικαίωμα συμψηφισμού των ποσών που αναγνωρίστηκαν, και παράλληλα υπάρχει η πρόθεση να γίνει διακανονισμός σε καθαρή βάση, ή η απόκτηση του περιουσιακού στοιχείου και ο διακανονισμός της υποχρέωσης να γίνουν ταυτόχρονα.

(στ) Λογαριασμός αποτελεσμάτων

(i) Έσοδα και έξοδα από τόκους

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων σε δεδουλευμένη βάση για όλα τα τοκοφόρα μέσα, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Το πραγματικό επιτόκιο, είναι το επιτόκιο που προεξοφλεί ακριβώς τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές ή εισροές κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου ή, όπου κρίνεται κατάλληλο, σε μικρότερη περίοδο, στην καθαρή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού. Για τον υπολογισμό του πραγματικού επιτοκίου, οι ταμειακές ροές υπολογίζονται λαμβάνοντας υπόψη όλους τους όρους του συμβολαίου του χρηματοοικονομικού μέσου, αλλά όχι τις μελλοντικές ζημίες από πιστωτικό κίνδυνο. Ο υπολογισμός περιλαμβάνει, τις αμοιβές και τις μονάδες βάσης που πληρώθηκαν ή εισπράχθηκαν μεταξύ των αντισυμβαλλόμενων μερών του συμβολαίου και που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου, τα κόστη συναλλαγών, και όλα τα άλλα υπέρ και υπό το άρτιο ποσά.

Όπου ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή μία ομάδα παρόμοιων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού απομειώνεται, τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας το επιτόκιο που προεξοφλεί τις μελλοντικές ταμειακές ροές, για σκοπούς υπολογισμού της ζημίας απομείωσης.

(ii) Αμοιβές και προμήθειες

Οι αμοιβές και προμήθειες αναγνωρίζονται γενικά σε δεδουλευμένη βάση. Προμήθειες και αμοιβές, σχετικά με συναλλαγές ανταλλαγής συναλλάγματος/νομίσματος, εισαγωγές/εξαγωγές, εμβάσματα, τραπεζικά έξοδα και χρηματιστηριακές δραστηριότητες, αναγνωρίζονται με την ολοκλήρωση της εν λόγω συναλλαγής.

(ζ) Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα ακίνητα, οι εγκαταστάσεις και ο εξοπλισμός, παρουσιάζονται στο κόστος κτήσεως μετά την αφαίρεση των συσσωρευμένων αποσβέσεων και των συσσωρευμένων ζημιών απομείωσης. Τα ακίνητα, οι εγκαταστάσεις και ο εξοπλισμός, εξετάζονται περιοδικά για απομείωση, και οποιαδήποτε ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται απευθείας στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της προβλεπόμενης ωφέλιμης ζωής τους ως ακολούθως:

- Γήπεδα & οικόπεδα: μηδενική απόσβεση
- Κτίρια: 40-50 έτη
- Βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων: κατά τη διάρκεια του συμβολαίου εκμίσθωσης ή της προβλεπόμενης ωφέλιμης ζωής εάν μικρότερη
- Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και λογισμικά προγράμματα: 4-10 έτη
- Λοιπά έπιπλα και εξοπλισμός: 4-20 έτη
- Οχήματα: 5-7 έτη

Ως επενδύσεις σε ακίνητα, καταχωρούνται τα ακίνητα που κατέχονται για αποδόσεις ενοικίων και/ή κεφαλαιουχικές ανατιμήσεις, και τα οποία δε χρησιμοποιούνται από εταιρείες του Ομίλου. Οι επενδύσεις σε ακίνητα, παρουσιάζονται στο κόστος κτήσεως μετά την αφαίρεση των συσσωρευμένων αποσβέσεων και των συσσωρευμένων ζημιών απομείωσης.

(η) Άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία

(i) Υπεραξία

Η υπεραξία, αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ του κόστους αγοράς και της εύλογης αξίας του μεριδίου του Ομίλου στην καθαρή θέση της εξαγορασθείσας επιχείρησης, κατά την ημερομηνία εξαγοράς. Το κόστος εξαγοράς αναπροσαρμόζεται από ενδεχόμενες αλλαγές στο τίμημα που οφείλονται σε μελλοντικά γεγονότα. Η υπεραξία που προκύπτει από την εξαγορά θυγατρικών εταιρειών, περιλαμβάνεται στα «άυλα πάγια στοιχεία». Η υπεραξία που προκύπτει από την εξαγορά συγγενών εταιρειών, περιλαμβάνεται στις «συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις». Η αρνητική υπεραξία αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Η λογιστική αξία της υπεραξίας επανεξετάζεται κάθε χρόνο για τυχόν απομείωση. Όταν η ανακτήσιμη αξία βρεθεί να είναι μικρότερη της λογιστικής αξίας τότε η υπεραξία απομειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό.

Όταν η υπεραξία επανεξετάζεται για απομείωση, κατανέμεται σε μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Ο υπολογισμός των κερδών και των ζημιών από την πώληση μιας εταιρείας, περιλαμβάνει και τη λογιστική αξία της υπεραξίας που αντιστοιχεί στην εταιρεία που πωλείται.

2. Βασικές Λογιστικές Αρχές (συνέχεια)

(η) Άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία (συνέχεια)

(ii) Λογισμικά προγράμματα

Κόστη που σχετίζονται με τη συντήρηση υφιστάμενων λογισμικών προγραμμάτων, αναγνωρίζονται ως έξοδα όταν προκύπτουν. Κόστη που σχετίζονται με την ανάπτυξη αναγνωρίσιμων και μοναδικών λογισμικών προγραμμάτων που ελέγχονται από τον Όμιλο και αναμένεται ότι θα επιφέρουν οφέλη μεγαλύτερα του κόστους πέραν του ενός έτους, αναγνωρίζονται ως άυλα πάγια στοιχεία και αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο σε 4 έτη εκτός των λειτουργικών συστημάτων όπου η ωφέλιμη ζωή τους μπορεί να παραταθεί μέχρι τα 10 έτη.

(iii) Λοιπά άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Λοιπά άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία είναι πάγια στοιχεία που είναι διαχωρίσιμα ή προκύπτουν από συμβατικά ή άλλα νομικά δικαιώματα και αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της προβλεπόμενης ωφέλιμης ζωής τους. Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει άυλα πάγια στοιχεία που αποκτούνται από εξαγορές και συγχωνεύσεις εταιρειών.

(θ) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, καταχωρούνται στις ακόλουθες κατηγορίες: α) χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων, β) δάνεια και απαιτήσεις, γ) επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη τους και δ) επενδυτικοί τίτλοι διαθέσιμοι προς πώληση. Η απόφαση για την κατηγοριοποίηση λαμβάνεται από τη Διοίκηση κατά την αρχική αναγνώριση του στοιχείου ενεργητικού.

(i) Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων

Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει δύο υποκατηγορίες, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού προοριζόμενα για εμπορική εκμετάλλευση, και αυτά που προσδιορίστηκαν στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την αρχική αναγνώριση. Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού καταχωρείται ως προοριζόμενο για εμπορική εκμετάλλευση όταν αποκτάται κυρίως με σκοπό βραχυπρόθεσμης πώλησης ή όταν αποτελεί μέρος χαρτοφυλακίου εξατομικευμένων χρηματοοικονομικών μέσων που έχουν κοινή διαχείριση και για τα οποία υπάρχουν τεκμηριωμένες ενδείξεις πρόσφατου σχεδίου βραχυπρόθεσμης αποκόμισης κερδών. Επίσης σε αυτήν την κατηγορία καταχωρούνται τα παράγωγα μέσα που προορίζονται για εμπορική εκμετάλλευση, εκτός αν προσδιορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης.

Ο Όμιλος προσδιορίζει χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων όταν οποιοδήποτε από τα παρακάτω ισχύει:

- α) απαλείφει ή μειώνει αισθητά μία ανακολουθία στην επιμέτρηση ή την αναγνώριση, ή
- β) χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις μοιράζονται τους ίδιους κινδύνους και οι κίνδυνοι αυτοί αντιμετωπίζονται και εκτιμώνται με βάση την εύλογη αξία, ή
- γ) σύνθετα προϊόντα που περιλαμβάνουν ενσωματωμένα παράγωγα που θα μπορούσαν να μεταβάλλουν σημαντικά τις ταμειακές ροές του κύριου συμβολαίου.

(ii) Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές που δε διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά, εκτός εκείνων που κατά την αρχική αναγνώριση προσδιορίστηκαν από τον Όμιλο ως επενδύσεις σε εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων ή ως διαθέσιμα προς πώληση. Τίτλοι που καταχωρούνται σε αυτήν την κατηγορία παρουσιάζονται στο χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων ως χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου.

(iii) Επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη

Οι διακρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις, είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με συγκεκριμένη λήξη, με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές και για τις οποίες η Διοίκηση του Ομίλου έχει τη θετική πρόθεση και δυνατότητα να διακρατήσει μέχρι τη λήξη τους. Αν ο Όμιλος πωλούσε ένα σημαντικό μέρος των επενδύσεων αυτών, τότε ολόκληρη η κατηγορία θα ακυρωνόταν και οι επενδύσεις θα επανακατηγοριοποιούνταν ως διαθέσιμες προς πώληση.

(iv) Διαθέσιμοι προς πώληση επενδυτικοί τίτλοι

Διαθέσιμοι προς πώληση επενδυτικοί τίτλοι, είναι οι τίτλοι που αποκτούνται για ακαθόριστο χρονικό διάστημα, οι οποίοι μπορεί να πωληθούν, λόγω ανάγκης ρευστότητας, ή αλλαγών στα επιτόκια, στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, ή στις τιμές των μετοχών.

Λογιστικός χειρισμός και υπολογισμός

Οι αγορές και πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού καταχωρούνται κατά την ημερομηνία συναλλαγής, την ημερομηνία δηλαδή κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το στοιχείο ενεργητικού. Τα δάνεια που προέρχονται από την Τράπεζα αναγνωρίζονται όταν εκταμιεύονται μετρητά στους πιστούχους. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν παρουσιάζονται σε εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων, αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία πλέον των εξόδων συναλλαγής. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, παύουν να αναγνωρίζονται όταν τα δικαιώματα είσπραξης των ταμειακών ροών τους λήγουν ή όταν ο Όμιλος έχει ουσιαστικά μεταβιβάσει τους κινδύνους και τις αποδόσεις που συνπάγεται η ιδιοκτησία.

Οι διαθέσιμοι προς πώληση επενδυτικοί τίτλοι και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού σε εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων, και στις μεταγενέστερες περιόδους αποτιμούνται και παρουσιάζονται στην εύλογη αξία. Τα δάνεια και προκαταβολές, και οι διακρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις, παρουσιάζονται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Κέρδη και ζημιές από μεταβολές στην εύλογη αξία της κατηγορίας «χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων», περιλαμβάνονται, κατά την περίοδο που προκύπτουν, στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Κέρδη και ζημιές από μεταβολές στην εύλογη αξία διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων καταχωρούνται απευθείας στα ίδια κεφάλαια, μέχρι το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού να αποαναγνωρισθεί ή να υποστεί απομείωση, οπότε, το συσσωρευμένο κέρδος ή η ζημία που αναγνωρίστηκαν προηγουμένως στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Οι τόκοι τους όμως που υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Μερίσματα από διαθέσιμους προς πώληση επενδυτικούς τίτλους αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων όταν το δικαίωμα είσπραξης μερίσματος εγκριθεί από τους μετόχους.

Η εύλογη αξία των επενδύσεων που διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές, προσδιορίζεται από τις τρέχουσες χρηματιστηριακές τιμές προσφοράς. Η εύλογη αξία των μη εισηγμένων τίτλων, και άλλων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στις περιπτώσεις όπου η αγορά δεν είναι ενεργή, προσδιορίζεται με τεχνικές αποτίμησης. Αυτές οι τεχνικές, περιλαμβάνουν τη χρήση πρόσφατων συναλλαγών που έγιναν σε καθαρά εμπορική βάση, την αναφορά στην τρέχουσα τιμή συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται, και τις μεθόδους προεξοφλημένων ταμειακών ροών, αποτίμησης δικαιωμάτων προαίρεσης και άλλες μεθόδους αποτίμησης που χρησιμοποιούνται συχνά στην αγορά.

(i) Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Ο Όμιλος, σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, εξετάζει κατά πόσο υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού έχουν υποστεί απομείωση. Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού υπόκεινται σε απομείωση όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης, ως αποτέλεσμα ενός ή περισσότερων γεγονότων που συνέβησαν μετά την αρχική αναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου («ζημιολόγο γεγονός»), και το ζημιολόγο γεγονός (ή γεγονότα) έχει επίδραση στις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή ομάδας χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, και μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα. Η αντικειμενική ένδειξη ότι ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού έχει υποστεί απομείωση, περιλαμβάνει δεδομένα που περιέρχονται στην προσοχή του Ομίλου σχετικά με τα ακόλουθα ζημιολόγα γεγονότα:

- α) σημαντική οικονομική δυσχέρεια του εκδότη ή οφειλέτη,
- β) παραβίαση συμβολαίου, όπως αθέτηση ή καθυστέρηση στην πληρωμή τόκων ή κεφαλαίου,

2. Βασικές Λογιστικές Αρχές (συνέχεια)**(i) Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού (συνέχεια)**

- γ) ο Όμιλος, για οικονομικούς ή νομικούς λόγους που σχετίζονται με την οικονομική δυσχέρεια του πιστούχου, προβαίνει σε ρυθμίσεις που υπό άλλες συνθήκες δε θα παρείχε,
- δ) υπάρχει πιθανότητα να αρχίσει διαδικασία πτώχευσης ή άλλη χρηματοοικονομική αναδιοργάνωση του πιστούχου,
- ε) η απώλεια ενεργούς αγοράς για το συγκεκριμένο χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού, λόγω χρηματοοικονομικών δυσχερειών, ή
- στ) δεδομένα που υποδηλώνουν ότι υπάρχει μετρήσιμη μείωση στις προβλεπόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές μιας ομάδας χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, μεταγενέστερα της αρχικής τους αναγνώρισης, ακόμα και αν η μείωση δεν μπορεί να συνδεθεί με συγκεκριμένα στοιχεία όπως:
 - δυσμενείς μεταβολές στο καθεστώς αποπληρωμής (payment status) των πιστούχων της ομάδας των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού
 - οικονομικές συνθήκες σε εθνικό ή τοπικό επίπεδο που συσχετίζονται με καθυστερήσεις στην εξυπηρέτηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού της ομάδας.

(i) Στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην αναπόσβεστη αξία κτήσης

Ο Όμιλος αρχικά αξιολογεί κατά πόσο υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης ξεχωριστά στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που είναι από μόνα τους σημαντικά. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν είναι από μόνα τους σημαντικά, αξιολογούνται είτε ξεχωριστά είτε ομαδικά. Αν ο Όμιλος αποφασίσει ότι δεν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης για κάποιο χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού που αξιολογήθηκε ξεχωριστά, είτε είναι σημαντικό είτε όχι, το συμπεριλαμβάνει σε ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου, και τα αξιολογεί ομαδικά για απομείωση. Στοιχεία ενεργητικού που αξιολογούνται για απομείωση ξεχωριστά και για τα οποία υπάρχει και συνεχίζει να αναγνωρίζεται ζημία απομείωσης, δε συμπεριλαμβάνονται στην ομαδική αξιολόγηση για απομείωση.

Αν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης δανείων και προκαταβολών ή επενδύσεων διακρατούμενων μέχρι τη λήξη που παρουσιάζονται στην αναπόσβεστη αξία κτήσης τους, το ποσό της ζημίας απομείωσης υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του στοιχείου ενεργητικού και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (εξαιρουμένων των μελλοντικών ζημιών από πιστωτικούς κινδύνους που δεν έχουν πραγματοποιηθεί) προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού. Το τρέχον ποσό του περιουσιακού στοιχείου, μειώνεται μέσω της χρήσης ενός λογαριασμού πρόβλεψης για απομείωση, και το ποσό της ζημίας αναγνωρίζεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Αν ένα δάνειο ή μια επένδυση διακρατούμενη μέχρι τη λήξη, φέρουν κυμαινόμενο επιτόκιο, το προεξοφλητικό επιτόκιο για τον υπολογισμό της ζημίας απομείωσης, είναι το τρέχον πραγματικό επιτόκιο που καθορίζεται στο συμβόλαιο. Στην πράξη, ο Όμιλος μπορεί να υπολογίζει την απομείωση βάσει της εύλογης αξίας ενός μέσου χρησιμοποιώντας τις τρέχουσες τιμές αγοράς.

Ο υπολογισμός της παρούσας αξίας εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών κάποιοι εξασφαλισμένου χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού, αντικατοπτρίζει τη ροή μετρητών που μπορεί να προκύψει από την εκκαθάριση, μετά την αφαίρεση των εξόδων εκποίησης της εξασφάλισης, ανεξάρτητα από το εάν η εκκαθάριση είναι πιθανή.

Για σκοπούς ομαδικής αξιολόγησης για απομείωση, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ομαδοποιούνται βάσει παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου (δηλαδή βάσει της μεθόδου αξιολόγησης του Ομίλου, που λαμβάνει υπόψη τον τύπο του στοιχείου ενεργητικού, τον επιχειρηματικό τομέα, τη γεωγραφική θέση, τον τύπο της εξασφάλισης, προηγούμενο καθεστώς αποπληρωμής, και άλλους σχετικούς παράγοντες). Αυτά τα χαρακτηριστικά σχετίζονται με τον υπολογισμό μελλοντικών ταμειακών ροών για ομάδες τέτοιων στοιχείων ενεργητικού, αφού υποδεικνύουν την ικανότητα του χρεώστη να πληρώσει όλα τα ποσά που οφείλονται βάσει των όρων του συμβολαίου των στοιχείων ενεργητικού που αξιολογούνται.

Οι μελλοντικές ταμειακές ροές σε μια ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που αξιολογούνται ομαδικά για απομείωση, υπολογίζονται βάσει των συμβατικών ταμειακών ροών των στοιχείων ενεργητικού της ομάδας και της ιστορικής εμπειρίας για ζημίες στοιχείων ενεργητικού με χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου παρόμοια με αυτά της ομάδας. Η ιστορική εμπειρία για ζημίες αναθεωρείται βάσει των παρόντων δεδομένων, ώστε να ενσωματώσει την επίδραση των τρεχουσών συνθηκών που δεν επηρέασαν την περίοδο στην οποία βασίζεται η ιστορική εμπειρία, και να απαλείψει την επίδραση των συνθηκών της ιστορικής περιόδου που δεν υπάρχουν σήμερα.

Οι υπολογισμοί για αλλαγές στις μελλοντικές ταμειακές ροές για ομάδες στοιχείων ενεργητικού πρέπει να αντικατοπτρίζουν και να είναι ευθυγραμμισμένοι με αλλαγές σε πρόσφατα δεδομένα από περίοδο σε περίοδο (για παράδειγμα, αλλαγές σε ποσοστά ανεργίας, τιμές ακινήτων, καθεστώς αποπληρωμών, ή άλλους παράγοντες που υποδεικνύουν αλλαγές στην πιθανότητα ζημιών στην ομάδα των στοιχείων ενεργητικού και στο μέγεθός τους). Η μεθοδολογία και οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, αναθεωρούνται συχνά από τον Όμιλο ώστε να μειώσουν τυχόν διαφορές μεταξύ των ζημιών που υπολογίστηκαν και της πραγματικής εμπειρίας ζημιών.

Όταν ένα δάνειο δεν είναι εισπράξιμο, διαγράφεται μέσω της σχετικής πρόβλεψης για απομείωση δανείου. Αυτά τα δάνεια διαγράφονται υπό την προϋπόθεση ότι όλες οι απαραίτητες διαδικασίες έχουν ολοκληρωθεί και το ποσό της ζημίας έχει οριστικοποιηθεί. Μεταγενέστερες επανακτήσεις ποσών που έχουν ήδη διαγραφεί, μειώνουν το ποσό της πρόβλεψης για απομείωση δανείου στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Αν σε μεταγενέστερη περίοδο, το ποσό της απομείωσης μειωθεί και η μείωση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με περιστατικό που πραγματοποιήθηκε μετά την αναγνώριση της απομείωσης (όπως βελτίωση στο βαθμό φερεγγυότητας του χρεώστη), η προηγούμενος αναγνωρισθείσα ζημία απομείωσης αντιστοιχίζεται μέσω αναπροσαρμογής του λογαριασμού προβλέψεων. Το ποσό που αντιστοιχίστηκε αναγνωρίζεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

(ii) Στοιχεία ενεργητικού διαθέσιμα προς πώληση

Στον υπολογισμό απομείωσης των επενδύσεων σε μετοχικούς και χρεωστικούς τίτλους που έχουν αναγνωριστεί ως διαθέσιμες προς πώληση, λαμβάνεται υπόψη τυχόν σημαντική και παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας του τίτλου κάτω από το κόστος του. Όπου υπάρχει τέτοια ένδειξη για διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, η συσσωρευμένη ζημία που υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του κόστους αγοράς και της τρέχουσας εύλογης αξίας, μείον τις ζημίες απομείωσης του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού που αναγνωρίστηκαν προηγούμενως στο λογαριασμό αποτελεσμάτων μεταφέρεται από τα ίδια κεφάλαια στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Ζημίες απομείωσης σε μετοχικούς τίτλους που αναγνωρίστηκαν στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, δεν αντιστοιχίζονται μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων. Αν σε μεταγενέστερη περίοδο, η εύλογη αξία ενός χρεωστικού τίτλου που αναγνωρίστηκε ως διαθέσιμος προς πώληση αυξηθεί, και η αύξηση αυτή μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με περιστατικό που πραγματοποιήθηκε μετά την αναγνώριση της ζημίας απομείωσης στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, η ζημία απομείωσης αντιστοιχίζεται μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων.

(ια) Συμφωνίες πώλησης, επαναγοράς και δανεισμού χρεογράφων**(i) Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς**

Τα χρεόγραφα που πωλούνται με βάση συμφωνίες επαναγοράς (repos) συνεχίζουν να αναγνωρίζονται στον ισολογισμό της Τράπεζας ενώ η υποχρέωση προς το αντισυμβαλλόμενο μέρος περιλαμβάνεται στα οφειλόμενα ποσά σε άλλες τράπεζες, ή σε πελάτες, όπως κρίνεται καταλληλότερο. Χρεόγραφα που αγοράστηκαν βάσει συμφωνιών επαναπώλησης (reverse repos) αναγνωρίζονται ως δάνεια και προκαταβολές σε άλλες τράπεζες ή πελάτες αναλόγως. Η διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και της τιμής επαναγοράς αναγνωρίζεται ως τόκος κατά τη διάρκεια της περιόδου της συμφωνίας επαναγοράς, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

(ii) Δανεισμός χρεογράφων

Χρεόγραφα που δανείζει ο Όμιλος σε τρίτους παραμένουν στις οικονομικές καταστάσεις. Χρεόγραφα που δανείζεται ο Όμιλος δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις, εκτός αν πωληθούν σε τρίτους, οπότε η αγορά και η πώληση καταχωρούνται και το κέρδος ή η ζημία περιλαμβάνεται στα αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών. Η υποχρέωση επιστροφής των χρεογράφων καταχωρείται στην εύλογη αξία ως εμπορική υποχρέωση (trading liability).

2. Βασικές Λογιστικές Αρχές (συνέχεια)

(ιβ) Χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού

Ο Όμιλος κατηγοριοποιεί τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στις ακόλουθες κατηγορίες: τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρώνται στο αναπόσβεστο κόστος, και τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμούνται στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων περιλαμβάνουν δύο υποκατηγορίες: τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις προοριζόμενες για εμπορική εκμείλιση και τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την αρχική αναγνώριση.

Ο Όμιλος προσδιορίζει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων όταν οποιοδήποτε από τα παρακάτω ισχύει:

- α) απαλείφει ή μειώνει αισθητά μία ανακολουθία στην επιμέτρηση ή την αναγνώριση, ή
- β) χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις μοιράζονται τους ίδιους κινδύνους και οι κίνδυνοι αυτοί αντιμετωπίζονται και εκτιμώνται με βάση την εύλογη αξία, ή
- γ) σύνθετα προϊόντα που περιλαμβάνουν ενσωματωμένα παράγωγα που θα μπορούσαν να μεταβάλλουν σημαντικά τις ταμειακές ροές του κύριου συμβολαίου.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αποαναγνωρίζονται όταν η οριζόμενη υποχρέωση από τη σχετική σύμβαση εξοφλείται, ακυρώνεται ή λήγει.

(ιγ) Μισθωμένα Πάγια

(i) Λογιστική για μισθώσεις όταν ο Όμιλος είναι ο μισθωτής

Μισθώσεις ενσώματων παγίων όπου ο Όμιλος διατηρεί ουσιαδικό όλους τους κινδύνους και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας, καταχωρούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται στην αρχή της μίσθωσης στη χαμηλότερη αξία, μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου που εκμισθώθηκε και της παρούσας αξίας των ελάχιστων καταβολών μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα κατανέμεται μεταξύ της υποχρέωσης και των εξόδων χρηματοδότησης, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο σε σχέση με το υπόλοιπο της χρηματοδότησης που εκκρεμεί. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις, αναγνωρίζεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα πάγια που αποκτούνται με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής τους και της περιόδου μίσθωσης.

Μισθώσεις όπου ουσιαδικός ο κίνδυνος και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας παραμένουν στον εκμισθωτή καταχωρούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Πληρωμές που αφορούν λειτουργικές μισθώσεις (μετά την αφαίρεση κινήτρων που εισπράχθηκαν από τον εκμισθωτή), αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

(ii) Λογιστική για μισθώσεις όταν ο Όμιλος είναι ο εκμισθωτής

Χρηματοδοτικές μισθώσεις:

Όταν στοιχεία ενεργητικού εκμισθώνονται βάσει χρηματοδοτικών μισθώσεων, η παρούσα αξία των καταβλητέων μισθωμάτων αναγνωρίζεται ως απαίτηση. Η διαφορά μεταξύ του μικτού ποσού της απαίτησης και της παρούσας αξίας της απαίτησης, αναγνωρίζεται ως μη δεδουλευμένο χρηματοοικονομικό έσοδο. Τα έσοδα από μισθώσεις αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της καθαρής επένδυσης, που αντικατοπτρίζει μια σταθερή περιοδική απόδοση.

Λειτουργικές μισθώσεις:

Στοιχεία ενεργητικού που εκμισθώνονται βάσει λειτουργικών μισθώσεων συμπεριλαμβάνονται στα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία και αποσβένονται κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους, σύμφωνα με παρόμοια ιδιότητα ενσώματα πάγια. Το έσοδο από ενοίκια (μετά την αφαίρεση των κινήτρων που παραχωρήθηκαν σε μισθωτές) αναγνωρίζεται σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης.

(ιδ) Αναβαλλόμενη φορολογία

Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται στο σύνολό του, με τη μέθοδο της υποχρέωσης (liability method), για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν μεταξύ της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού και των λογιστικών αξιών τους, όπως εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις επιμετρώνται χρησιμοποιώντας τους μελλοντικούς φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί η απαίτηση ή υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαδικώς θεσπιστεί, μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού. Οι κύριες προσωρινές διαφορές προκύπτουν από την απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, από αποσβέσεις παγίων στοιχείων, από συντάξεις και άλλες παροχές αποχώρησης προς το προσωπικό, και από την επανεκτίμηση ορισμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, συμπεριλαμβανομένων των παραγώντων μέσων.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται όταν αναμένεται ότι μελλοντικό φορολογητέο κέρδος θα είναι διαθέσιμο έναντι του οποίου οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Η αναβαλλόμενη φορολογία, σχετικά με αλλαγές στις εύλογες αξίες των διαθέσιμων προς πώληση επενδύσεων και των αντισταθμίσεων ταμειακών ροών που καταχωρούνται απευθείας στα ίδια κεφάλαια, χρεώνεται και πιστώνεται επίσης στα ίδια κεφάλαια, και αναγνωρίζεται μεταγενέστερα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων μαζί με το αναβαλλόμενο κέρδος ή ζημία.

Ο φόρος εισοδήματος επί των κερδών, υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία που έχει θεσπιστεί στις χώρες όπου διεξάγονται οι εργασίες του Ομίλου και αναγνωρίζεται ως έξοδο την περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα κέρδη. Η φορολογική επίδραση των μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών αναγνωρίζεται ως στοιχείο ενεργητικού, όταν είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων θα χρησιμοποιηθούν αυτές οι ζημιές.

(ιε) Παροχές στο προσωπικό

(i) Συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις

Ο Όμιλος συμμετέχει σε προγράμματα συνταξιοδότησης καθορισμένων εισφορών σύμφωνα με τα οποία καταβάλλει σταθερές εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία. Ο Όμιλος δεν έχει άλλες υποχρεώσεις για πληρωμές συντάξεων πέραν των εισφορών που καταβάλλει.

Οι εισφορές του Ομίλου στα προγράμματα συνταξιοδότησης καθορισμένων εισφορών, αναγνωρίζονται ως παροχές προς το προσωπικό κατά την περίοδο που αφορούν.

(ii) Αποζημιώσεις αποχώρησης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία (SLSRI)

Σύμφωνα με το τοπικό εργατικό δίκαιο ο Όμιλος σχηματίζει πρόβλεψη για αποζημίωση αποχώρησης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία για υπαλλήλους που δικαιούνται εφάπαξ αποζημίωση, η οποία βασίζεται στα χρόνια υπηρεσίας και τις απολαβές τους κατά την ημερομηνία συνταξιοδότησης, όταν οι υπάλληλοι παραμένουν στην υπηρεσία μέχρι τη συνήθη ηλικία συνταξιοδότησης. Έχει σχηματιστεί πρόβλεψη για την αναλογιστική αξία της εφάπαξ αποζημίωσης, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, το κόστος για αποζημιώσεις αποχώρησης αναγνωρίζεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια των χρόνων υπηρεσίας των υπαλλήλων, σύμφωνα με αναλογιστικές αποτιμήσεις που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο. Η υποχρέωση της αποζημίωσης αποχώρησης υπολογίζεται ως η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών, χρησιμοποιώντας επιτόκια κρατικών ομολόγων, με όρους λήξης που προσεγγίζουν τους όρους της σχετικής υποχρέωσης. Αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από τον υπολογισμό της αποζημίωσης αποχώρησης για τον Όμιλο αναγνωρίζονται απευθείας στο λογαριασμό αποτελεσμάτων της χρήσης.

Επιπλέον, ο Όμιλος έχει ενισχύσει την πιο πάνω πρόβλεψη λαμβάνοντας υπόψη πιθανές αποχωρήσεις προσωπικού προ της κανονικής συνταξιοδότησης, βάσει των όρων προηγούμενων προγραμμάτων εθελουσίας εξόδου. Ο Όμιλος αναγνωρίζει αποζημιώσεις αποχώρησης, όταν έχει συγκεκριμένες δεσμεύσεις είτε βάσει λεπτομερούς επίσημου σχεδίου που ανακοινώνεται και δεν μπορεί να αποσυρθεί, είτε ως αποτέλεσμα αμοιβαίως συμφωνηθέντων όρων αποχώρησης. Οι καταβλητέες μετά την πάροδο των 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού, προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

(iii) Παροχές για συμμετοχή στα κέρδη (βασισμένες στην απόδοση των υπαλλήλων)

Η Διοίκηση περιοδικά ανταμείβει με μετρητά (bonus) υπαλλήλους με υψηλή απόδοση, κατά βούληση. Παροχές σε μετρητά (bonus), οι οποίες απαιτούν έγκριση μόνο από τη Διοίκηση, αναγνωρίζεται ως δεδουλευμένα έξοδα προσωπικού. Η διανομή κερδών στους υπαλλήλους, για την οποία απαιτείται έγκριση από τη Γενική Συνέλευση, αναγνωρίζεται ως έξοδο προσωπικού στη χρήση που εγκρίνεται από τους μετόχους του Ομίλου.

2. Βασικές Λογιστικές Αρχές (συνέχεια)

(ιε) Παροχές στο προσωπικό (συνέχεια)

(iv) Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους (βασισμένες στην απόδοση των υπαλλήλων)

Η Διοίκηση του Ομίλου χορηγεί περιοδικά σε υπαλλήλους με υψηλή απόδοση δωρεάν μετοχές και δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών, κατά βούληση. Οι υπάλληλοι αποκτούν δικαίωμα στις μετοχές την περίοδο κατά την οποία αυτές χορηγούνται. Η εύλογη αξία των μετοχών που χορηγούνται αναγνωρίζεται ως έξοδο προσωπικού με αντίστοιχη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου (ονομαστική αξία) και της διαφοράς από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο.

Η εύλογη αξία των παροχών σε δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών, αναγνωρίζεται ως έξοδο προσωπικού με αντίστοιχη αύξηση μη-διανεμήσιμου αποθεματικού κατά την περίοδο παραχώρησης των δικαιωμάτων αυτών. Οι εισπράξεις μετά την αφαίρεση σχετικών εξόδων συναλλαγής, πιστώνονται στο μετοχικό κεφάλαιο (ονομαστική αξία) και στη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο όταν τα δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών ασηθούν με μεταφορά του μη-διανεμήσιμου αποθεματικού στη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο.

(ιστ) Ασφαλιστικές δραστηριότητες

(i) Αναγνώριση εσόδων

Για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια κάλυψης ατυχημάτων, ακίνητης περιουσίας καθώς και για τα συμβόλαια ασφάλισης ζωής βραχυπρόθεσμης διάρκειας, τα ασφαλιστήρια αναγνωρίζονται ως έσοδο (δεδουλευμένα ασφαλιστήρια) αναλογικά κατά τη διάρκεια της περιόδου ασφάλισης. Για τα συμβόλαια που παραμένουν ενεργά κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, το μέρος του ασφαλιστήριου που έχει εισπραχθεί αλλά δεν είναι δεδουλευμένο αναγνωρίζεται ως στοιχείο παθητικού. Τα έσοδα από ασφαλιστήρια εμφανίζονται πριν από την αφαίρεση της προμήθειας.

Για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια μακροπρόθεσμης διάρκειας, τα ασφαλιστήρια αναγνωρίζονται ως έσοδο όταν καταστούν απαιτητά από τον ασφαλισμένο. Τα έσοδα από ασφαλιστήρια εμφανίζονται πριν από την αφαίρεση της προμήθειας. Η υποχρέωση για τις συμβατικές παροχές οι οποίες αναμένεται να πραγματοποιηθούν στο μέλλον καταχωρείται όταν αναγνωρίζονται τα ασφαλιστήρια.

(ii) Ασφαλιστικές προβλέψεις

Οι ασφαλιστικές προβλέψεις διακρίνονται σε:

Μαθηματικές προβλέψεις

Οι μαθηματικές προβλέψεις αντιπροσωπεύουν ασφαλιστικές προβλέψεις για τις μακροχρόνιες συμβάσεις ασφάλισης ζωής. Υπολογίζονται βάσει των αναλογιστικών αρχών, αφού ληφθούν υπόψη οι τεχνικές υποθέσεις που ορίζονται από τους αρμόδιους φορείς (πίνακας θνησιμότητας και τεχνικό επιτόκιο που ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του ασφαλιστηρίου συμβολαίου), ως η διαφορά μεταξύ της αναλογιστικής παρούσας αξίας των υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί από τον Όμιλο και της παρούσας αξίας των εισπρακτέων ασφαλιστήριων από τους συμβαλλόμενους.

Προβλέψεις μη δεδουλευμένων ασφαλιστήριων

Οι προβλέψεις μη δεδουλευμένων ασφαλιστήριων αφορούν τα καθαρά εισπραχθέντα ασφαλιστήρια συμβολαίων, με ετήσιες ημερομηνίες έναρξης και λήξης διαφορετικές από τις ημερομηνίες έναρξης και λήξης της οικονομικής χρήσης και καλύπτουν αναλογικά την περίοδο από την ημερομηνία σύστασης των οικονομικών καταστάσεων μέχρι τη λήξη της περιόδου την οποία αφορούν τα ασφαλιστήρια των συγκεκριμένων συμβολαίων.

Προβλέψεις εκκρεμών αποζημιώσεων

Οι προβλέψεις εκκρεμών αποζημιώσεων αφορούν υποχρεώσεις από απαιτήσεις ασφαλισμένων, οι οποίες έχουν αναφερθεί αλλά δεν έχουν διακανονισθεί μέχρι το τέλος της οικονομικής περιόδου. Οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις μελετώνται ανά περίπτωση, με τη συνδρομή ειδικών εκτιμητών με βάση τα υφιστάμενα στοιχεία (πραγματογνώμονες, ιατρικές εκθέσεις, δικαστικές αποφάσεις κλπ). Ο Όμιλος σχηματίζει επιπλέον προβλέψεις για ζημιές που έχουν συμβεί, αλλά δεν έχουν αναγγελθεί μέχρι τη λήξη της οικονομικής περιόδου (incurred but not reported). Ο υπολογισμός τους γίνεται με χρήση στατιστικών μεθόδων πρόβλεψης του μέσου κόστους των υποχρεώσεων και του πλήθους των σχετικών περιστατικών.

(iii) Έλεγχος Επάρκειας Ασφαλιστικών Προβλέψεων

Στο τέλος κάθε οικονομικής περιόδου ο Όμιλος εξετάζει την επάρκεια των ασφαλιστικών προβλέψεων, μετά την αφαίρεση των σχετικών αναβαλλόμενων εξόδων απόκτησης, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Δ.Π.Χ.Π. 4. Στις περιπτώσεις που διαπιστωθούν ελλείψεις σχηματισθείσες προβλέψεις, το σύνολο της διαφοράς αναγνωρίζεται άμεσα σε βάρος των αποτελεσμάτων χρήσης.

Πιο συγκεκριμένα, για τη διενέργεια του σχετικού ελέγχου που αφορά στα ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής, ο Όμιλος προβαίνει στη σύγκριση των σχηματισθεισών σχετικών προβλέψεων με το σύνολο της παρούσας αξίας των υποχρεώσεων που προκύπτουν από τα συγκεκριμένα συμβόλαια. Για τον έλεγχο της επάρκειας των προβλέψεων εκκρεμών αποζημιώσεων εφαρμόζεται η μεθοδολογία των τριγώνων, χρησιμοποιώντας ιστορικά στατιστικά στοιχεία της τελευταίας πενταετίας.

(iv) Αντασφάλιση

Οι αντασφαλιστικές συμβάσεις που συνάπτει ο Όμιλος προκειμένου να διασφαλιστεί έναντι ζημιών ενός ή περισσότερων συμβολαίων που παρέχονται από αυτόν, πληρούν τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως ασφαλιστικά προϊόντα και ταξινομούνται ως συμβόλαια αντασφάλισης.

Οφέλη που ενδεχομένως προκύπτουν από αντασφαλιστικές συμβάσεις που συνάπτει ο Όμιλος, αναγνωρίζονται ως στοιχεία ενεργητικού από πράξεις αντασφάλισης. Τα συγκεκριμένα στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνουν βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις αντασφαλιστών, καθώς και μακροπρόθεσμες αποκτήσεις που ενδεχομένως εγείρονται από αξιώσεις και οφέλη που δημιουργούν οι αντασφαλιστικές συμβάσεις. Κεφάλαια οφειλόμενα από ή προς τους αντασφαλιστές υπολογίζονται σταθερά στα κεφάλαια που προκύπτουν από τις αντασφαλιστικές συμβάσεις και σύμφωνα με τους όρους της κάθε σύμβασης ξεχωριστά. Υποχρεώσεις που ανακύπτουν από αντασφαλιστικές συμβάσεις αφορούν κυρίως οφειλόμενα ασφαλιστήρια και αναγνωρίζονται ως έξοδα όταν προκύπτουν.

Στο τέλος κάθε οικονομικής περιόδου, ο Όμιλος εξετάζει αν τα στοιχεία του ενεργητικού που συνδέονται με αντασφαλιστικές συμβάσεις έχουν υποστεί απομείωση. Αν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ένα στοιχείο του ενεργητικού από αντασφαλιστικές συμβάσεις έχει υποστεί απομείωση, τότε η λογιστική αξία του συγκεκριμένου στοιχείου μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό και η ζημία αναγνωρίζεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

(ιζ) Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς

Τα γήπεδα και κτίρια που αποκτούνται από πλειστηριασμούς για ανάκτηση απομειωθέντων δανείων, περιλαμβάνονται στα «Λοιπά στοιχεία ενεργητικού», εκτός αν δηλώνεται διαφορετικά. Τα εν λόγω αποκτηθέντα πάγια στοιχεία κατέχονται προσωρινά για πώληση και αναγνωρίζονται στο χαμηλότερο ποσό μεταξύ του κόστους κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Τα κέρδη ή ζημιές από την πώληση περιλαμβάνονται στα λοιπά λειτουργικά έσοδα.

(ιη) Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνουν θυγατρικές, συγγενείς, συνδεδεμένες εταιρείες του Ομίλου, τους συμβούλους, τα μέλη της Διοίκησης του Ομίλου, τα στενά οικογενειακά τους πρόσωπα, εταιρείες που κατέχονται ή ελέγχονται από αυτούς και εταιρείες στις οποίες μπορούν να ασκήσουν σημαντική επιρροή επί της χρηματοοικονομικής και λειτουργικής πολιτικής τους. Οι συναλλαγές παρόμοιας φύσης παρουσιάζονται σε συνολική βάση. Όλες οι τραπεζικές συναλλαγές που διενεργούνται με συνδεδεμένα μέρη, είναι μέσα στα συνήθη πλαίσια των εργασιών και γίνονται με καθαρά εμπορικούς όρους.

(ιθ) Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει μια υπάρχουσα νομική ή τεκμηριωμένη υποχρέωση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος και είναι πιθανό να απαιτηθεί εκροή πόρων, οι οποίοι περιλαμβάνουν οικονομικές ωφέλειες για διακανονισμό της υποχρέωσης το ποσό της οποίας μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία.

(κ) Πληροφόρηση κατά τομέα

Ο τομέας είναι ένα ξεχωριστό τμήμα του Ομίλου που δραστηριοποιείται στην παροχή προϊόντων ή υπηρεσιών σε συγκεκριμένο οικονομικό κλάδο. Ο Όμιλος είναι οργανωμένος σε πέντε κύριους επιχειρηματικούς τομείς. Τα έσοδα, έξοδα και η απόδοση ανά τομέα περιλαμβάνονται και μεταφορές μεταξύ τομέων δραστηριοτήτων. Αυτές οι μεταφορές λογίζονται σε ανταγωνιστικές τιμές που συνάδουν με χρεώσεις σε μη συνδεδεμένους πελάτες για παρόμοιες υπηρεσίες.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

2. Βασικές Λογιστικές Αρχές (συνέχεια)

(κα) Μετοχικό κεφάλαιο

Οι κοινές μετοχές καταχωρούνται ως ίδια κεφάλαια.

Τα έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου παρουσιάζονται, καθαρά από φόρους, αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια, ως μείωση του προϊόντος έκδοσης.

Η διανομή μερισμάτων κοινών μετοχών αναγνωρίζεται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου, όταν εγκριθεί από τους μετόχους της Τράπεζας. Τυχόν προμερίσματα αναγνωρίζονται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου όταν εγκριθούν από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Όταν εταιρείες του Ομίλου αγοράζουν μετοχές της Τράπεζας (ίδιες μετοχές) το ποσό που καταβάλλεται, συμπεριλαμβανομένων και των άμεσα σχετιζόμενων εξόδων (μετά την αφαίρεση φόρου), αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια μέχρι την ακύρωση, επανέκδοση ή πώληση των μετοχών. Όταν οι ίδιες μετοχές πωλούνται ή επανεκδίδονται σε μεταγενέστερο στάδιο, οποιοδήποτε ποσό εισπραχθεί περιλαμβάνεται στα ίδια κεφάλαια.

(κβ) Προνομιούχοι τίτλοι

Οι προνομιούχοι τίτλοι που εκδίδονται από τον Όμιλο καταχωρούνται στα ίδια κεφάλαια όταν δεν υπάρχει συμβατική υποχρέωση να κομιστεί στον κάτοχο τους ταμειακά διαθέσιμα ή κάποιο άλλο χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού.

Τα επιπρόσθετα έξοδα που προκύπτουν από την έκδοση νέων προνομιούχων τίτλων καταχωρούνται στην καθαρή θέση ως μείωση του προϊόντος της έκδοσης, μετά από φόρους.

Η διανομή μερίσματος στους κατόχους προνομιούχων τίτλων, αναγνωρίζεται ως μείωση της καθαρής θέσης, την ημέρα που αναγνωρίζονται ως πληρωτέα.

Όταν ο Όμιλος αγοράζει προνομιούχους τίτλους που εκδίδει, το ποσό που καταβάλλεται, συμπεριλαμβανομένων και των άμεσα σχετιζόμενων εξόδων (μετά την αφαίρεση φόρου), αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια. Στην περίπτωση που πωλούνται ή ακυρώνονται σε μεταγενέστερο στάδιο, οποιοδήποτε ποσό εισπραχθεί περιλαμβάνεται στα ίδια κεφάλαια.

(κγ) Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις

Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης είναι συμβόλαια τα οποία απαιτούν ο εκδότης να κάνει συγκεκριμένες πληρωμές προς αποζημίωση του κατόχου για ζημιά που έχει υποστεί, λόγω ότι ένας συγκεκριμένος χρεώστης αδυνατεί να προβεί στις πληρωμές, σύμφωνα με τους όρους ενός πιστωτικού μέσου. Τέτοιες χρηματοοικονομικές εγγυήσεις δίδονται σε τράπεζες, χρηματοοικονομικούς οργανισμούς και άλλους φορείς για λογαριασμό πελατών για τη διασφάλιση δανείων, υπεραναλήψεων και άλλων τραπεζικών εργασιών.

Οι χρηματοοικονομικές εγγυήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους στις οικονομικές καταστάσεις την ημερομηνία της χορήγησης της εγγυητικής. Ακολούθως, οι υποχρεώσεις του Ομίλου από τις εγγυητικές καταχωρούνται στην υψηλότερη αξία μεταξύ της αρχικής μείον τις υπολογισμένες αποσβέσεις, ώστε να αναγνωριστεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων το δεδουλευμένο έσοδο από την προμήθεια με την ευθεία μέθοδο στη διάρκεια ζωής της εγγυητικής και της βέλτιστης εκτίμησης της απαιτούμενης δαπάνης που προκύπτει από το διακανονισμό τυχόν χρηματοοικονομικής υποχρέωσης κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Οι εκτιμήσεις αυτές καθορίζονται βάσει της εμπειρίας από παρόμοιες συναλλαγές και του ιστορικού προηγούμενων ζημιών, καθώς και της κρίσης της Διοίκησης. Οποιαδήποτε μεταβολή στην υποχρέωση σχετίζεται με εγγυητικές μεταφέρεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

(κδ) Τιτλοποιήσεις

Ο Όμιλος τιτλοποιεί χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού γεγονός το οποίο συνήθως συνεπάγεται την πώληση των στοιχείων ενεργητικού σε εταιρείες ειδικού σκοπού (βλ. σημ. β (i)), οι οποίες με τη σειρά τους εκδίδουν ομόλογα σε επενδυτές και σε ορισμένες περιπτώσεις σε εταιρίες του Ομίλου. Οι εν λόγω τιτλοποιήσεις ενοποιούνται στο σύνολό τους, καθώς ο Όμιλος διατηρεί το μεγαλύτερο μέρος των κινδύνων και αποδόσεων που απορρέουν από την κυριότητα των εταιριών ειδικού σκοπού.

(κε) Ταμειακά διαθέσιμα και άλλα ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, περιλαμβάνουν μετρητά στο ταμείο, καταθέσεις όψεως σε τράπεζες, άλλες βραχυπρόθεσμες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού κινδύνου, με αρχικές ημερομηνίες λήξης τριών ή λιγότερων μηνών, και τραπεζικές επιταγές.

3. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή λογιστικών αρχών

Κατά τη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών του Ομίλου, η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές που επηρεάζουν τα ποσά των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις κατά τη διάρκεια του επόμενου οικονομικού έτους. Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αξιολογούνται διαρκώς και βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων αναμενόμενων μελλοντικών γεγονότων που, υπό τις παρούσες συνθήκες, αναμένεται να πραγματοποιηθούν.

(α) Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους

Ο Όμιλος εξετάζει διαρκώς το δανειακό χαρτοφυλάκιο του για να αξιολογήσει κατά πόσο έχει υποστεί απομείωση. Στον προσδιορισμό αν πρέπει να αναγνωριστεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων ζημία απομείωσης, ο Όμιλος, χρησιμοποιώντας την κρίση του, εξετάζει κατά πόσο υπάρχουν ενδείξεις που να καταδεικνύουν ότι υπάρχει προσδιορίσιμη μείωση στις αναμενόμενες ταμειακές ροές από ένα χαρτοφυλάκιο δανείων, πριν η μείωση μπορέσει να συσχετιστεί με ένα συγκεκριμένο δάνειο του χαρτοφυλακίου. Τέτοια ένδειξη είναι δυνατόν να περιλαμβάνει δεδομένα που παρατηρήθηκαν και υποδηλώνουν ότι υπήρξε αρνητική διαφοροποίηση στη δυνατότητα αποπληρωμής από την ομάδα των πιστωτών, ή στις εθνικές ή τοπικές οικονομικές συνθήκες, που σχετίζονται με αβεθήσεις υποχρεώσεων έναντι ομάδας περιουσιακών στοιχείων. Η Διοίκηση χρησιμοποιεί εκτιμήσεις, που βασίζονται στην ιστορική εμπειρία ζημιών από περιουσιακά στοιχεία με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου, και παρόμοια αντικειμενική ένδειξη απομείωσης με αυτά του χαρτοφυλακίου, όταν προσδιορίζει τις μελλοντικές ταμειακές ροές. Η μεθοδολογία και οι υποθέσεις που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του ποσού και της χρονικής στιγμής των μελλοντικών ταμειακών ροών, επανεξετάζονται περιοδικά, ώστε να μειώνουν οποιοσδήποτε διαφοράς μεταξύ των εκτιμήσεων για ζημίες και τις πραγματικές εμπειρίες ζημιών.

(β) Εκτιμώμενη απομείωση της υπεραξίας

Ο Όμιλος εξετάζει σε ετήσια βάση κατά πόσον η υπεραξία έχει υποστεί απομείωση, σύμφωνα με τη λογιστική αρχή που παρουσιάζεται στη Σημείωση 2 (η)(i). Οι ανακτήσιμες αξίες των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών προσδιορίζονται με βάση την αξία χρήσεώς τους. Οι υπολογισμοί αυτοί βασίζονται σε προβλέψεις σχετικά με την κερδοφορία και τις ταμειακές ροές, οι οποίες απαιτούν τη χρήση εκτιμήσεων, όπως για το ρυθμό ανάπτυξης εσόδων, εξόδων και περιθωρίων κέρδους.

(γ) Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων τα οποία δε διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά, προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας μεθόδους αποτίμησης. Όπου χρησιμοποιούνται μέθοδοι αποτίμησης για τον καθορισμό της εύλογης αξίας, αυτές επικυρώνονται και εξετάζονται περιοδικά από προσωπικό με απαραίτητα προσόντα, ανεξάρτητο από το προσωπικό που πραγματοποίησε τις μεθόδους αποτίμησης. Όλα τα μοντέλα πιστοποιούνται πριν να χρησιμοποιηθούν και ρυθμίζονται έτσι ώστε να επιβεβαιώνουν ότι τα αποτελέσματα αντικατοπτρίζουν τα πραγματικά δεδομένα και τις συγκριτικές τιμές αγοράς. Όπου είναι δυνατό, τα μοντέλα χρησιμοποιούν μόνο παρατηρήσεις από την αγορά, αλλά σε τομείς όπως ο πιστωτικός κίνδυνος (τόσο του Ομίλου όσο και του αντισυμβαλλόμενου μέρους), απαιτούνται εκτιμήσεις από τη Διοίκηση για παραμέτρους όπως η μεταβλητότητα (volatility) και οι συσχετίσεις (correlations). Αλλαγές στις υποθέσεις σχετικά με αυτούς τους παράγοντες μπορεί να επηρεάσουν την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που παρουσιάζεται στις οικονομικές καταστάσεις.

(δ) Απομείωση μετοχικού χαρτοφυλακίου διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων

Ο Όμιλος προσδιορίζει ότι το μετοχικό χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων έχει υποστεί απομείωση όταν υπάρχει σημαντική ή παρατεταμένη μείωση στην εύλογη αξία των μετοχικών επενδύσεων κάτω από το κόστος κτήσης τους. Στον προσδιορισμό του τι αποτελεί σημαντική ή παρατεταμένη μείωση, η Διοίκηση του Ομίλου χρησιμοποιεί την κρίση της. Κατά τη χρήση της κρίσης του, ο Όμιλος αξιολογεί, μεταξύ άλλων παραγόντων, τη συνήθη μεταβλητότητα (volatility) της τιμής της μετοχής. Επιπροσθέτως, η απομείωση μπορεί να είναι απαραίτητη όταν υπάρχει ένδειξη χειροτέρευσης της οικονομικής κατάστασης του εκδότη, της επίδοσης του κλάδου και τομέα εργασιών, των λειτουργικών και χρηματοδοτικών ταμειακών ροών και αλλαγές στην τεχνολογία.

3. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή λογιστικών αρχών (συνέχεια)**(ε) Τιτλοποιήσεις και εταιρείες ειδικού σκοπού**

Ο Όμιλος προωθεί τη δημιουργία εταιρειών ειδικού σκοπού (Ε.Ε.Σ.) για διάφορους σκοπούς περιλαμβανομένης και της τιτλοποίησης περιουσιακών στοιχείων. Ο Όμιλος ενδέχεται να κατέχει ή όχι άμεσα αυτές τις εταιρείες και ενοποιεί όσες Ε.Ε.Σ. ελέγχει. Στον προσδιορισμό του εάν ο Όμιλος ελέγχει μια Ε.Ε.Σ., χρησιμοποιεί την κρίση του αξιολογώντας την έκθεσή του σε κινδύνους και ανταμοιβές συσχετιζόμενες με την Ε.Ε.Σ. και την ικανότητά του να λαμβάνει λειτουργικές αποφάσεις για την εν λόγω Ε.Ε.Σ.

(στ) Φόρος εισοδήματος

Ο Όμιλος υπόκειται σε φόρο εισοδήματος σε διάφορες χώρες και απαιτούνται εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης φόρου εισοδήματος. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί κατά τη διάρκεια της κανονικής ροής των εργασιών, για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός φόρου είναι αβέβαιος. Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις για αναμενόμενα θέματα από φορολογικούς ελέγχους, βάσει εκτιμήσεων κατά πόσο θα προκύψουν επιπρόσθετοι φόροι. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα αυτών των υποθέσεων διαφέρει από τα ποσά που αναγνωρίστηκαν αρχικά, οι διαφορές θα επηρεάσουν τις φορολογικές υποχρεώσεις και τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις, την περίοδο κατά την οποία γίνεται αυτός ο προσδιορισμός.

4. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου**4.1 Χρήση χρηματοοικονομικών μέσων**

Οι δραστηριότητες του Ομίλου σχετίζονται κυρίως, εκ φύσεως, με τη χρήση χρηματοοικονομικών μέσων, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και παράγωγα. Ο Όμιλος αποδέχεται καταθέσεις από πελάτες, τόσο με σταθερό όσο και με κυμαινόμενο επιτόκιο, για διάφορες χρονικές περιόδους και επιδιώκει να πραγματοποιήσει περιθώρια επιτοκίου πάνω από το μέσο όρο, μέσω της επένδυσης αυτών των κεφαλαίων σε υψηλής ποιότητας περιουσιακά στοιχεία. Ο Όμιλος επιδιώκει την αύξηση αυτών των περιθωρίων, μέσω της συγκέντρωσης βραχυπρόθεσμων κεφαλαίων και της παραχώρησης δανείων για μεγαλύτερες χρονικές περιόδους με υψηλότερα επιτόκια, κρατώντας ταυτόχρονα επαρκή ρευστότητα ώστε να ικανοποιεί όλες τις απαιτήσεις που μπορεί να προκύψουν.

Ο Όμιλος επιδιώκει επίσης να αυξήσει τα περιθώρια επιτοκίου, μέσω της είσπραξης περιθωρίων πάνω από το μέσο όρο, μετά από προβλέψεις, από την παραχώρηση δανείων σε πελάτες εμπορικής και λιανικής τραπεζικής εντός ενός εύρους πιστωτικού κινδύνου. Αυτά τα χρηματοδοτικά ανοίγματα περιλαμβάνουν δάνεια και χορηγήσεις εντός ισολογισμού, εγγυήσεις εκτός ισολογισμού και άλλες δεσμεύσεις, όπως πιστωτικές επιστολές.

Ο Όμιλος συναλλάσσεται επίσης σε χρηματοοικονομικά μέσα και παίρνει θέσεις σε εμπορεύσιμα και εξωχρηματιστηριακά μέσα, συμπεριλαμβανομένων παραγώγων μέσων, για να εκμεταλλευτεί βραχυπρόθεσμες διακυμάνσεις στην αγορά μετοχών και ομολόγων, στις συναλλαγματικές ισοτιμίες και στα επιτόκια. Η Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου καθορίζει όρια συναλλαγών για το μέγεθος του ανοίγματος που μπορεί να αποδεχθεί σε σχέση με καταθέσεις μιας ημέρας (overnight) και ημερήσιες θέσεις όπως και όρια για μεγαλύτερες διάρκειες. Με την εξάρτηση συγκεκριμένων αντισταθμιστικών διακανονισμών, το άνοιγμα σε συναλλαγματικό κίνδυνο και κίνδυνο επιτοκίων σχετικά με αυτά τα παράγωγα αναλαμβάνεται συνήθως για να αντισταθμιστούν εκκρεμείς θέσεις, ώστε να ελεγχθεί η διακύμανση στα καθαρά ποσά μετρητών που απαιτούνται για να συμψηφιστούν αγοραίες θέσεις.

4.2 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Οι δραστηριότητες του Ομίλου τον εκθέτουν σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους: πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο αγοράς (συμπεριλαμβανομένου κινδύνου συναλλάγματος και κινδύνου επιτοκίων) και κίνδυνο ρευστότητας. Η γενική πολιτική διαχείρισης κινδύνου του Ομίλου εστιάζεται στην αβεβαιότητα των χρηματοοικονομικών αγορών και αποσκοπεί στο να ελαχιστοποιεί πιθανές αρνητικές επιπτώσεις στη χρηματοοικονομική επίδοση, χρηματοοικονομική κατάσταση και ταμειακή ροή του Ομίλου.

4.2.1 Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος εκτίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο, που είναι ο κίνδυνος το αντισυμβαλλόμενο μέρος να αδυνατεί να εξοφλήσει πλήρως τα ποσά που οφείλει όταν αυτά προκύπτουν. Προβλέψεις απομείωσης αναγνωρίζονται για ζημιές που έχουν πραγματοποιηθεί κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Σημαντικές αλλαγές στην οικονομία ή στην κατάσταση ενός συγκεκριμένου βιομηχανικού τομέα που αποτελεί ένα σημαντικό μέρος του χαρτοφυλακίου του Ομίλου, πιθανό να επιφέρουν ζημιές που διαφέρουν από αυτές που αναγνωρίστηκαν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Συνεπώς, η Διοίκηση διαχειρίζεται προσεκτικά την έκθεσή της σε πιστωτικό κίνδυνο.

Ο Όμιλος διαρθρώνει τα επίπεδα πιστωτικού κινδύνου που αναλαμβάνει, με την επιβολή ορίων σχετικά με το μέγεθος του αποδεκτού κινδύνου από κάποιο πιστούχο ή ομάδα πιστούχων και από γεωγραφικούς και βιομηχανικούς τομείς. Αυτού του είδους οι κίνδυνοι παρακολουθούνται σε περιοδική βάση και υπόκεινται σε ετήσια ή συχνότερη ανασκόπηση. Τα επίπεδα πιστωτικού κινδύνου κατά προϊόν, βιομηχανικό τομέα και χώρα επανεξετάζονται κάθε τρίμηνο από την Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου. Το άνοιγμα σε κάποιο πιστούχο, συμπεριλαμβανομένων τραπεζών και χρηματιστών, είναι επιπρόσθετα περιορισμένο με υπό-όρια που καλύπτουν ανοίγματα εντός και εκτός ισολογισμού, και από ημερήσια όρια κινδύνου παράδοσης σε σχέση με εμπορικά στοιχεία, όπως προθεσμιακά συμβόλαια ξένου συναλλάγματος. Τα πραγματικά ανοίγματα έναντι των ορίων παρακολουθούνται σε ημερήσια βάση.

Ο Όμιλος ενεργοποιείται στον τομέα δανεισμού ιδιωτών και επιχειρήσεων. Η διασπορά του πιστωτικού κινδύνου είναι επαρκώς εξαπλωμένη σε ένα εύρος ιδιωτών και εταιρικών πελατών. Η διαχείριση της έκθεσης σε πιστωτικό κίνδυνο γίνεται μέσω της τακτικής ανάλυσης της ικανότητας των πιστούχων και πιθανών πιστούχων, να τηρήσουν τις υποχρεώσεις αποπληρωμής τόκων και κεφαλαίου και μέσω της αλλαγής ορίων δανειοδότησης, όπου κρίνεται απαραίτητο. Ο Όμιλος μειώνει τον πιστωτικό κίνδυνο σχετικά με δάνεια και χορηγήσεις σε πελάτες, μέσω της σύναψης εξασφαλισμένων διακανονισμών. Τα είδη εξασφαλίσεων που λαμβάνει ο Όμιλος είναι καταθέσεις σε μετρητά και ταμειακά ισοδύναμα, ακίνητη περιουσία, αξιόγραφα, πλοία και τραπεζικές εγγυήσεις.

(α) Παράγωγα

Ο Όμιλος διατηρεί όρια ελέγχου των καθαρών ανοικτών θέσεων σε παράγωγα, δηλαδή της διαφοράς μεταξύ συμβολαίων αγοράς και πώλησης, κατά ποσό και όρους. Σε κάθε στιγμή, το ποσό που υπόκειται σε πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στην τρέχουσα εύλογη αξία των μέσων που είναι ευνοϊκά για την Τράπεζα (δηλαδή παράγωγα με θετική εύλογη αξία), που σε σχέση με τα παράγωγα είναι μόνο ένα μικρό μέρος του θεωρητικού ποσού των συμβολαίων που χρησιμοποιούνται για να εκφράσουν τον όγκο των εκκρεμών μέσων. Η διαχείριση της έκθεσης σε πιστωτικό κίνδυνο, γίνεται ως μέρος των γενικών ορίων δανειοδότησης σε πελάτες, συνυπολογιζομένης της πιθανής έκθεσης σε διακυμάνσεις της αγοράς. Εξασφαλίσεις ή άλλα αξιόγραφα δε λαμβάνονται συνήθως για εκθέσεις σε πιστωτικό κίνδυνο αυτών των μέσων, εκτός όπου η Τράπεζα απαιτεί κατάθεση περιθωρίου (margin deposit) από τα αντισυμβαλλόμενα μέρη. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα παράγωγα μέσα του Ομίλου παρουσιάζονται στη σημείωση 17.

(β) Κύριοι διακανονισμοί συμψηφισμού (master netting agreements)

Ο Όμιλος περιορίζει περαιτέρω την έκθεσή του σε πιστωτικές ζημιές μέσω της σύναψης κύριων διακανονισμών συμψηφισμού με αντισυμβαλλόμενα μέρη με τα οποία πραγματοποιεί σημαντικό όγκο συναλλαγών. Οι κύριοι διακανονισμοί συμψηφισμού δεν καταλήγουν γενικά στο συμψηφισμό των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού του ισολογισμού, καθώς οι συναλλαγές συνήθως εξοφλούνται σε μικρή βάση. Εντούτοις, ο πιστωτικός κίνδυνος μειώνεται μέσω των κύριων διακανονισμών συμψηφισμού στο σημείο που αν παρουσιαστεί ένα περιστατικό αθέτησης εκπλήρωσης υποχρεώσεων, τότε όλα τα ποσά με το αντισυμβαλλόμενο μέρος τερματίζονται και εξοφλούνται σε καθαρή βάση. Η συνολική έκθεση του Ομίλου σε πιστωτικό κίνδυνο από παράγωγα μέσα που υπόκεινται σε κύριους διακανονισμούς συμψηφισμού, μπορεί να αλλάξει σημαντικά μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα, καθώς επηρεάζεται από την κάθε συναλλαγή που υπόκειται σε διακανονισμό.

(γ) Δεσμεύσεις που σχετίζονται με πίστωση

Ο κύριος σκοπός των δεσμεύσεων που σχετίζονται με πίστωση, είναι η διασφάλιση ότι υπάρχουν κεφάλαια διαθέσιμα στους πελάτες όπως απαιτείται. Οι εγγυήσεις και οι πιστωτικές επιστολές φέρουν τον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο όπως τα δάνεια, καθώς αντιπροσωπεύουν ανέκκλητες διαβεβαιώσεις ότι ο Όμιλος θα προβεί σε πληρωμές, σε περίπτωση που κάποιος πελάτης δεν μπορεί να εξοφλήσει τις υποχρεώσεις του προς τρίτους. Ενέγγυες και εμπορικές πιστωτικές επιστολές, οι οποίες είναι γραπτές δεσμεύσεις από τον Όμιλο εκ μέρους ενός πελάτη που εξουσιοδοτεί κάποιο τρίτο να εκδίδει διαταγές πληρωμής μέχρι ενός προκαθορισμένου ποσού κάτω από ειδικούς όρους και συνθήκες, είναι εξασφαλισμένα από το υποκείμενο φορτίο εμπορευμάτων που σχετίζονται και συνεπώς φέρουν λιγότερο κίνδυνο από ότι ένα δάνειο. Οι δεσμεύσεις για επέκταση της πίστωσης αντιπροσωπεύουν συμβατικές υποχρεώσεις για επέκταση πίστωσης σε μορφή δανείων, εγγυήσεων ή ενέγγυων πιστώσεων και για τις οποίες ο Όμιλος συνήθως εισπράττει προμήθεια.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

4. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2.1 Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

4.2.1.1 Μέγιστη έκθεση πιστωτικού κινδύνου προ εξασφαλίσεων

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Έκθεση πιστωτικού κινδύνου στοιχείων ισολογισμού		
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	4.613	4.577
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών:		
- Δάνεια σε επιχειρήσεις (μεσαίες και μεγάλες)	21.577	17.206
- Καταναλωτικά Δάνεια	11.738	10.580
- Στεγαστικά Δάνεια	14.884	11.270
- Δάνεια προς μικρές επιχειρήσεις	9.089	7.614
Μείον: προβλέψεις για απομείωση αξίας	(1.410)	(1.031)
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων		
- Ομόλογα	567	410
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.518	738
Επενδυτικοί τίτλοι		
- Ομόλογα	11.783	10.374
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	593	584
Έκθεση πιστωτικού κινδύνου στοιχείων εκτός ισολογισμού	2.609	2.775
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	77.561	65.097

Ο παραπάνω πίνακας απεικονίζει τη μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο του Ομίλου στις 31 Δεκεμβρίου 2008 και 2007 χωρίς να ληφθεί υπόψη οποιοδήποτε κάλυμμα. Τα στοιχεία του Ισολογισμού, που περιλαμβάνονται στην παραπάνω έκθεση, εμφανίζονται στην καθαρή λογιστική τους αξία, όπως αυτή αναφέρεται στον Ισολογισμό.

4.2.1.2 Δάνεια και απαιτήσεις

Τα Δάνεια και οι απαιτήσεις συνοψίζονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2008		31 Δεκεμβρίου 2007	
	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών € εκατ.	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων € εκατ.	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών € εκατ.	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων € εκατ.
Χωρίς καθυστέρηση και απομείωση	46.817	4.601	39.133	4.577
Σε καθυστέρηση χωρίς απομείωση	8.245	-	6.031	-
Απομειωμένα:				
- Ομαδικά αξιολογημένα	1.175	-	452	-
- Ανά περίπτωση αξιολογημένα	1.051	16	1.053	-
Σύνολο προ προβλέψεων	57.288	4.617	46.669	4.577
Μείον: προβλέψεις για απομείωση αξίας	(1.410)	(4)	(1.031)	-
Καθαρά	55.878	4.613	45.638	4.577
Στο σύνολο των δανείων και απαιτήσεων συμπεριλαμβάνονται:				
Σε καθυστέρηση πέρα των 90 ημερών	2.236	-	1.474	-
Εκ των οποίων μη εκτοκίζόμενα δάνεια	1.577	-	1.119	-

(α) Δάνεια και Απαιτήσεις χωρίς καθυστέρηση και απομείωση

Η πιστωτική διαβάθμιση του χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων που δεν καθυστέρησαν και δεν απομειώθηκαν στις 31 Δεκεμβρίου 2008 και 2007 μπορεί να αξιολογηθεί με βάση το σύστημα πιστωτικής διαβάθμισης του Ομίλου. Οι παρακάτω πληροφορίες βασίζονται στο σύστημα αυτό:

	31 Δεκεμβρίου 2008		31 Δεκεμβρίου 2007	
	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών € εκατ.	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων € εκατ.	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών € εκατ.	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων € εκατ.
Διαβάθμιση:				
Αποδεκτός κίνδυνος	46.429	4.613	38.826	4.577
Υπό παρακολούθηση και ειδική αναφορά	388	-	307	-
Σύνολο	46.817	4.613	39.133	4.577

(β) Δάνεια και απαιτήσεις με καθυστέρηση αλλά χωρίς απομείωση

	31 Δεκεμβρίου 2008				
	Μεσαίες & μεγάλες επιχειρήσεις € εκατ.	Καταναλωτικά € εκατ.	Στεγαστικά € εκατ.	Μικρές επιχειρήσεις € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Σε καθυστέρηση μέχρι 29 ημέρες	1.322	2.001	1.203	865	5.391
Σε καθυστέρηση 30-89 ημέρες	568	832	446	743	2.589
Σε καθυστέρηση 90 - 180 ημέρες	81	-	184	-	265
Σύνολο	1.971	2.833	1.833	1.608	8.245
Εύλογη αξία κάλυψης	1.064	-	3.018	820	4.902

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

4. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2.1 Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

4.2.1.2 Δάνεια και απαιτήσεις (συνέχεια)

(β) Δάνεια και απαιτήσεις με καθυστέρηση αλλά χωρίς απομείωση (συνέχεια)

	31 Δεκεμβρίου 2007				
	Μεσαίες & μεγάλες επιχειρήσεις € εκατ.	Καταναλωτικά € εκατ.	Στεγαστικά € εκατ.	Μικρές επιχειρήσεις € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Σε καθυστέρηση μέχρι 29 ημέρες	1.241	1.654	833	688	4.416
Σε καθυστέρηση 30-89 ημέρες	255	452	243	504	1.454
Σε καθυστέρηση 90 - 180 ημέρες	58	-	86	17	161
Σύνολο	1.554	2.106	1.162	1.209	6.031
Εύλογη αξία κάλυψης	924	-	2.109	615	3.648

Βάσει προηγούμενης εμπειρίας, τα καταναλωτικά και προς μικρές επιχειρήσεις δάνεια σε καθυστέρηση λιγότερο από 90 ημέρες, και τα στεγαστικά και πλήρως εξασφαλισμένα δάνεια προς επιχειρήσεις με καθυστέρηση λιγότερο από 180 ημέρες, δε θεωρούνται απομειωμένα εκτός αν συγκεκριμένη πληροφόρηση υποδεικνύει το αντίθετο.

(γ) Δάνεια και απαιτήσεις απομειωμένα μετά από ομαδική αξιολόγηση

Για λογαριασμούς εκτιμώμενους ομαδικά, τα δάνεια απομειώνονται με βάση ιστορικά στοιχεία από δάνεια με παρόμοια χαρακτηριστικά. Τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο για να διευκρινιστεί αν υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία απομείωσης παρέχονται στη λογιστική αρχή του Ομίλου 2 (i).

Τα δάνεια και απαιτήσεις σε πελάτες απομειωμένα μετά από ομαδική αξιολόγηση πριν ληφθούν υπόψη οι ταμειακές ροές από εξασφαλίσεις, είναι € 1.175 εκατ. (2007: € 452 εκατ.). Η ανάλυση του συνολικού ύψους των δανείων και απαιτήσεων απομειωμένων μετά από ομαδική αξιολόγηση, ανα κατηγορία έχει ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2008			
	Καταναλωτικά € εκατ.	Στεγαστικά € εκατ.	Μικρές επιχειρήσεις € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Δάνεια αξιολογημένα ομαδικά	632	189	354	1.175
Εύλογη αξία εξασφαλίσεων	-	343	156	499

	31 Δεκεμβρίου 2007			
	Καταναλωτικά € εκατ.	Στεγαστικά € εκατ.	Μικρές επιχειρήσεις € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Δάνεια αξιολογημένα ομαδικά	368	84	-	452
Εύλογη αξία εξασφαλίσεων	-	174	-	174

Το έτος 2008, ο Όμιλος τροποποίησε τη μεθοδολογία αξιολόγησης απομείωσης για μέρος του χαρτοφυλακίου των δανείων μικρών επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα, δάνεια με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου (βάσει της διαδικασίας αξιολόγησης του Ομίλου, που λαμβάνει υπόψη τον τύπο του στοιχείου ενεργητικού, τον επιχειρηματικό τομέα, τη γεωγραφική θέση, τον τύπο της εξασφάλισης, προηγούμενο καθεστώς αποπληρωμής, και άλλους σχετικούς παράγοντες), τα οποία κατά την προηγούμενη χρονιά ήταν ανά περίπτωση αξιολογημένα, έχουν αξιολογηθεί ομαδικά για σκοπούς απομείωσης.

(δ) Δάνεια και απαιτήσεις αξιολογημένα ανά περίπτωση

Για λογαριασμούς εκτιμώμενους ανά περίπτωση, τα δάνεια απομειώνονται μόλις υπάρξουν αντικειμενικά στοιχεία ότι έχει προκύψει απομείωση. Τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο για να διευκρινιστεί αν υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία απομείωσης παρέχονται στη λογιστική αρχή του Ομίλου 2 (i).

Τα δάνεια και απαιτήσεις σε πελάτες απομειωμένα ανά περίπτωση πριν ληφθούν υπόψη οι ταμειακές ροές από εξασφαλίσεις είναι € 1.051 εκατ. (2007: € 1.053 εκατ.). Η ανάλυση του συνολικού ύψους των δανείων και απαιτήσεων αξιολογημένων ανά περίπτωση για απομείωση, ανά κατηγορία, μαζί με την εύλογη αξία εξασφάλισης που έχει ο Όμιλος είναι ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2008			31 Δεκεμβρίου 2007		
	Μικρές επιχειρήσεις € εκατ.	Μεσαίες & μεγάλες επιχειρήσεις € εκατ.	Σύνολο € εκατ.	Μικρές επιχειρήσεις € εκατ.	Μεσαίες & μεγάλες επιχειρήσεις € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Δάνεια απομειωμένα ανά περίπτωση	284	767	1.051	379	674	1.053
Εύλογη αξία εξασφαλίσεων	121	376	497	168	311	479

(ε) Δάνεια και απαιτήσεις επαναδιαπραγματεύσιμα

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται δάνεια και απαιτήσεις των οποίων οι όροι έχουν επαναδιαπραγματευτεί και δε θεωρούνται πλέον ως δάνεια σε καθυστέρηση ή απομειωμένα, καθώς έχουν εκπληρωθεί οι ελάχιστες αποπληρωμές και οι απαιτούμενοι όροι με βάση τους νέους διακανονισμούς.

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
- Δάνεια προς επιχειρήσεις (μεσαίες και μεγάλες)	23	-

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

4. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2.1 Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

4.2.1.2 Δάνεια και απαιτήσεις (συνέχεια)

(στ) Μη εκτοκιζόμενα δάνεια

Δάνεια και απαιτήσεις μη εκτοκιζόμενα θεωρούνται τα δάνεια που δε λογίζουν τόκους έσοδα για δεδομένη χρονική περίοδο, η οποία έχει προσδιοριστεί σύμφωνα με την πολιτική του Ομίλου. Τα στεγαστικά δάνεια θεωρούνται μη εκτοκιζόμενα, όταν δε λογίζονται τόκοι έσοδα για περισσότερες από 180 ημέρες, ενώ τα καταναλωτικά για περισσότερες από 90 ημέρες. Τα δάνεια σε μεγάλες επιχειρήσεις θεωρούνται μη εκτοκιζόμενα όταν μεταφερθούν σε οριστική καθυστέρηση που συμβαίνει όταν τα δάνεια είναι σε καθυστέρηση για περισσότερες από 180 ημέρες, ή και νωρίτερα όταν υπάρχουν σαφείς ενδείξεις που υποδεικνύουν τη μεταφορά σε οριστική καθυστέρηση.

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
- Δάνεια σε επιχειρήσεις (μεσαίες και μεγάλες)	453	417
- Καταναλωτικά Δάνεια	546	368
- Στεγαστικά Δάνεια	189	84
- Δάνεια προς μικρές επιχειρήσεις	389	250
	1.577	1.119

4.2.1.3 Ομόλογα εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου

Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει μια ανάλυση των ομολόγων εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου ανά κατηγορία πιστωτικής διαβάθμισης κατά την 31η Δεκεμβρίου 2008, σύμφωνα με τις διαβαθμίσεις της Standard & Poor's ή αντίστοιχων οίκων αξιολόγησης:

	31 Δεκεμβρίου 2008				
	Ομόλογα εμπορικού χαρτοφυλακίου € εκατ.	Ομόλογα διαθέσιμα προς πώληση € εκατ.	Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη ομόλογα € εκατ.	Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
AAA	1	566	1.441	64	2.072
AA- έως AA+	10	48	16	42	116
A- έως A+	120	2.789	328	2.668	5.905
Χαμηλότερα από A-	432	1.147	1.266	1.072	3.917
Χωρίς διαβάθμιση	4	322	1	13	340
Σύνολο	567	4.872	3.052	3.859	12.350

	31 Δεκεμβρίου 2007				
	Ομόλογα εμπορικού χαρτοφυλακίου € εκατ.	Ομόλογα διαθέσιμα προς πώληση € εκατ.	Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη ομόλογα € εκατ.	Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
AAA	0	2.262	-	-	2.262
AA- έως AA+	17	542	-	-	559
A- έως A+	228	4.141	-	-	4.369
Χαμηλότερα από A-	159	2.582	618	-	3.359
Χωρίς διαβάθμιση	6	229	-	-	235
Σύνολο	410	9.756	618	-	10.784

Ομόλογα αξίας € 2.704 εκατ. που περιλαμβάνονται σε χαρτοφυλάκια με διαβάθμιση χαμηλότερη από A- και χωρίς διαβάθμιση αφορούν χρεόγραφα εκδόσεως Δημοσίου (2007: € 2.990 εκατ.)

4.2.1.4 Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου

(α) Γεωγραφικοί τομείς

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει σε λογιστικές αξίες (προ προβλέψεων) την κύρια έκθεση του Ομίλου σε πιστωτικό κίνδυνο, κατηγοριοποιημένη κατά γεωγραφική περιοχή την 31η Δεκεμβρίου 2008 και 2007. Η έκθεση πιστωτικού κινδύνου έχει βασιστεί στη χώρα εγκατάστασης των αντισυμβαλλόμενων.

	31 Δεκεμβρίου 2008				
	Ελλάδα € εκατ.	Λοιπές Χώρες Δυτικής Ευρώπης € εκατ.	Χώρες Νέας Ευρώπης € εκατ.	Άλλες Χώρες € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	1.590	2.438	479	106	4.613
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών:					
- Δάνεια σε επιχειρήσεις (μεσαίες και μεγάλες)	14.770	969	5.652	186	21.577
- Καταναλωτικά Δάνεια	8.310	2	3.425	1	11.738
- Στεγαστικά Δάνεια	10.491	336	4.036	21	14.884
- Δάνεια προς μικρές επιχειρήσεις	7.082	0	2.007	0	9.089
Χρεόγραφα	4.480	3.486	3.989	395	12.350
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	507	817	85	109	1.518
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	487	17	89	0	593
31 Δεκεμβρίου 2008	47.717	8.065	19.762	818	76.362

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

4. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2.1 Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

4.2.1.4 Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου (συνέχεια)

(α) Γεωγραφικοί τομείς (συνέχεια)

	31 Δεκεμβρίου 2007				Σύνολο € εκατ.
	Ελλάδα € εκατ.	Λοιπές Χώρες Δυτικής Ευρώπης € εκατ.	Χώρες Νέας Ευρώπης € εκατ.	Άλλες Χώρες € εκατ.	
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	1.512	2.496	521	48	4.577
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών:					
- Δάνεια σε επιχειρήσεις (μεσαίες και μεγάλες)	12.388	624	3.766	428	17.206
- Καταναλωτικά Δάνεια	7.941	1	2.637	1	10.580
- Στεγαστικά Δάνεια	9.339	47	1.868	16	11.270
- Δάνεια προς μικρές επιχειρήσεις	6.443	0	1.171	0	7.614
Χρεόγραφα	2.925	2.861	4.222	776	10.784
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	354	337	25	22	738
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	397	51	129	7	584
31 Δεκεμβρίου 2007	41.299	6.417	14.339	1.298	63.353

(β) Τομείς δραστηριότητας

Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει σε λογιστικές αξίες (προ προβλέψεων) την κύρια έκθεση του Ομίλου σε πιστωτικό κίνδυνο, κατηγοριοποιημένη ανά κλάδο δραστηριότητας των αντισυμβαλλόμενων.

	31 Δεκεμβρίου 2008						Σύνολο € εκατ.
	Εμπόριο και υπηρεσίες € εκατ.	Ιδιώτες € εκατ.	Βιομηχανία € εκατ.	Ναυτιλία € εκατ.	Κατασκευές € εκατ.	Άλλα € εκατ.	
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	4.613	-	-	-	-	-	4.613
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών:							
- Δάνεια σε επιχειρήσεις (μεσαίες και μεγάλες)	12.431	486	5.319	1.088	1.719	534	21.577
- Καταναλωτικά Δάνεια	-	11.738	-	-	-	-	11.738
- Στεγαστικά Δάνεια	-	14.884	-	-	-	-	14.884
- Δάνεια προς μικρές επιχειρήσεις	7.240	38	918	22	671	200	9.089
Χρεόγραφα	3.348	-	34	-	1	8.967	12.350
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.459	-	3	26	-	30	1.518
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	408	28	2	1	1	153	593
31 Δεκεμβρίου 2008	29.499	27.174	6.276	1.137	2.392	9.884	76.362

Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει σε λογιστικές αξίες (προ προβλέψεων) την κύρια έκθεση του Ομίλου σε πιστωτικό κίνδυνο, κατηγοριοποιημένη ανά κλάδο δραστηριότητας των αντισυμβαλλόμενων.

	31 Δεκεμβρίου 2007						Σύνολο € εκατ.
	Εμπόριο και υπηρεσίες € εκατ.	Ιδιώτες € εκατ.	Βιομηχανία € εκατ.	Ναυτιλία € εκατ.	Κατασκευές € εκατ.	Άλλα € εκατ.	
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	4.577	-	-	-	-	-	4.577
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών:							
- Δάνεια σε επιχειρήσεις (μεσαίες και μεγάλες)	9.439	336	3.613	735	1.512	1.571	17.206
- Καταναλωτικά Δάνεια	-	10.580	-	-	-	-	10.580
- Στεγαστικά Δάνεια	-	11.270	-	-	-	0	11.270
- Δάνεια προς μικρές επιχειρήσεις	6.047	106	749	-	522	190	7.614
Χρεόγραφα	2.969	-	8	-	4	7.803	10.784
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	691	0	0	11	-	36	738
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	489	42	-	-	10	43	584
31 Δεκεμβρίου 2007	24.212	22.334	4.370	746	2.048	9.643	63.353

Η έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο του Ομίλου σε άλλους κλάδους αφορά κυρίως το Δημόσιο τομέα (ομόλογα και δάνεια και απαιτήσεις).

4.2.2 Κίνδυνος αγοράς

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο αγοράς. Ο κίνδυνος αγοράς προκύπτει από ανοικτές θέσεις σε επιτόκια, ξένο συνάλλαγμα και μετοχικά προϊόντα, ή συνδυασμό αυτών, τα οποία εκτίθενται σε γενικές και ειδικές διακυμάνσεις στην αγορά. Ειδικότερα, οι κίνδυνοι της αγοράς στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος είναι οι εξής:

(α) Κίνδυνος επιτοκίου

Η χρηματοοικονομική κατάσταση και οι ταμειακές ροές του Ομίλου εκτίθενται σε κίνδυνο από τις επιδράσεις των διακυμάνσεων στα ισχύοντα επιτόκια αγοράς. Ο κίνδυνος επιτοκίου σε ταμειακές ροές, είναι ο κίνδυνος οι μελλοντικές ροές μετρητών ενός χρηματοοικονομικού μέσου να διακυμανθούν λόγω των αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Ο κίνδυνος επιτοκίου εύλογης αξίας είναι ο κίνδυνος η αξία ενός χρηματοοικονομικού μέσου να διακυμανθεί λόγω των αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Ως αποτέλεσμα τέτοιων αλλαγών, τα περιθώρια επιτοκίου μπορεί να αυξηθούν, αλλά μπορεί και να μειωθούν ή να δημιουργήσουν ζημιές όταν παρουσιαστούν μη αναμενόμενες αλλαγές. Η Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου (ERC) καθορίζει όρια σε σχέση με τα επίπεδα αναντιστοιχίας (mismatch) επιτοκιακών ανατιμολογήσεων που μπορούν να αναληφθούν.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

4. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2.2 Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

(β) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η χρηματοοικονομική κατάσταση και οι ταμειακές ροές του Ομίλου εκτίθενται σε κίνδυνο από την επίδραση των διακυμάνσεων στις ισχύουσες συναλλαγματικές ισοτιμίες. Η Επιτροπή Κινδύνων (ERC) καθορίζει όρια στα επίπεδα έκθεσης σε κίνδυνο, τα οποία παρακολουθούνται καθημερινά.

(γ) Μετοχικός κίνδυνος

Ο κίνδυνος τιμής μετοχών ορίζεται ως ο κίνδυνος μείωσης της εύλογης αξίας, ως αποτέλεσμα της μεταβολής των μετοχικών δεικτών και της αξίας μεμονωμένων μετοχών. Η έκθεση σε κίνδυνο διακύμανσης των τιμών των μετοχών για τον Όμιλο προέρχεται κυρίως από το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο. Η Επιτροπή Κινδύνων (ERC) καθορίζει όρια στα επίπεδα έκθεσης σε κίνδυνο, τα οποία παρακολουθούνται καθημερινά.

Ο Όμιλος εφαρμόζει τη μέθοδο της Αξίας σε Κίνδυνο (Value at Risk - VaR) για να υπολογίσει και να παρακολουθήσει τον κίνδυνο αγοράς των θέσεων που κατέχονται στην Ελλάδα. Ο κίνδυνος αγοράς στη Νέα Ευρώπη υπολογίζεται και παρακολουθείται χρησιμοποιώντας κυρίως αναλύσεις ευαισθησίας. Πληροφορίες για τη Νέα Ευρώπη παρουσιάζονται ξεχωριστά, δεδομένου ότι προέρχονται από σημαντικά διαφορετικά οικονομικά περιβάλλοντα με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και κινδύνους.

(i) VaR για 2008 και 2007

Η μεθοδολογία VaR χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση του χρηματοοικονομικού κινδύνου, υπολογίζοντας την πιθανή αρνητική μεταβολή της αγοραίας αξίας ενός χαρτοφυλακίου σε συγκεκριμένο διάστημα εμπιστοσύνης και για προκαθορισμένη διάρκεια. Το VaR που υπολογίζει ο Όμιλος είναι βασισμένο σε διάστημα εμπιστοσύνης 99% και περίοδο διακράτησης 10 ημερών, υπολογισμένο με τη μέθοδο προσομοίωσης Monte Carlo (ολοκληρωμένη επανατιμολόγηση).

Τα μοντέλα VaR είναι σχεδιασμένα για την επιμέτρηση του κινδύνου αγοράς σε κανονικές συνθήκες αγοράς. Γίνεται η υπόθεση ότι οι όποιες μεταβολές πραγματοποιηθούν στους παράγοντες που επηρεάζουν τον κίνδυνο σε κανονικές συνθήκες αγοράς θα ακολουθήσουν κανονική κατανομή. Ο υπολογισμός της κατανομής γίνεται με τη χρήση εκθετικά σταθμισμένης μέσης κινούμενης τιμής ιστορικών στοιχείων 6 μηνών.

Παρόλο που το VaR είναι ένα σημαντικό εργαλείο για την επιμέτρηση του κινδύνου αγοράς, οι υποθέσεις πάνω στις οποίες βασίζεται εγείρουν συγκεκριμένους περιορισμούς. Για το λόγο αυτό τα πραγματικά αποτελέσματα παρακολουθούνται σε συνεχή βάση μέσω διαδικασίας εκ των υστέρων ελέγχου ("back testing"), για να ελεγχθεί η εγκυρότητα των υποθέσεων και των παραμέτρων που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του VaR.

Επειδή το VaR αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι του καθεστώτος ελέγχου του κινδύνου αγοράς, έχουν θεσπιστεί όρια VaR για όλες τις εργασίες και η πραγματική έκθεση επισκοπείται από τη Διοίκηση σε καθημερινή βάση. Παρόλα αυτά, η χρήση αυτής της μεθόδου δεν αποτρέπει ζημιές έξω από αυτά τα όρια σε περίπτωση ακραίων μεταβολών στην αγορά.

Μέσο VaR ανά κατηγορία κινδύνου (εμπορικό και επενδυτικό χαρτοφυλάκιο) - Ελλάδα και Πολωνία

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Κίνδυνος επιτοκίου	166	35
Κίνδυνος συναλλάγματος	37	26
Κίνδυνος μετοχικών προϊόντων	45	28
Σύνολο VaR	181	57

Το σύνολο του επιτοκιακού, συναλλαγματικού και μετοχικών προϊόντων VaR δεν αποτελεί το συνολικό VaR του Ομίλου λόγω των συσχετίσεων και της επακόλουθης διαφοροποίησης των κινδύνων.

(ii) Ανάλυση ευαισθησίας για 2008 και 2007

Η ανάλυση ευαισθησίας που χρησιμοποιείται για καταγραφή του κινδύνου αγοράς στη Νέα Ευρώπη, εκτός Πολωνίας, δεν αντιπροσωπεύει το χειρότερο δυνατό σενάριο.

	31 Δεκεμβρίου 2008			31 Δεκεμβρίου 2007		
	Ευαισθησία αποτελεσμάτων χρήσεως € εκατ.	Ευαισθησία καθαρής θέσης € εκατ.	Σύνολο € εκατ.	Ευαισθησία αποτελεσμάτων χρήσεως € εκατ.	Ευαισθησία καθαρής θέσης € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Επιτόκιο:						
+100 μονάδες βάσης μετακίνηση	3	(5)	(2)	0	4	4
Μετοχές / Δείκτες μετοχών / Αμοιβαία κεφάλαια:						
-10% μείωση των τιμών	(0)	(0)	(0)	-	(1)	(1)
Συνάλλαγμα:						
-10% υποτίμηση στο νόμισμα βάσης σε σχέση με τα ξένα νομίσματα	29	(81)	(52)	19	(81)	(62)

4.2.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο Όμιλος εκτίθεται σε καθημερινούς κινδύνους ρευστότητας, από καταθέσεις overnight, τρεχούμενους λογαριασμούς, καταθέσεις με ημερομηνία λήξης, εκταμιεύσεις δανείων και εγγυήσεων και από λογαριασμούς περιθωρίου και άλλους λογαριασμούς σχετικά με παράγωγα που διακανονίζονται με μετρητά. Ο Όμιλος διατηρεί διαθέσιμα για να καλύψει όλες αυτές τις ανάγκες. Η Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου καθορίζει επαρκή όρια για να καλυφθούν τέτοια ανοίγματα ρευστότητας (liquidity gap).

Θεμελιώδης αρχή της Διοίκησης του Ομίλου, είναι η αντιστοίχιση (matching) και η ελεγχόμενη αναντιστοιχία (mismatch) των ημερομηνιών λήξης και των επιτοκίων των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού. Είναι ασυνήθιστο για τράπεζες να έχουν πλήρη αντιστοίχιση, καθώς οι συναλλαγές είναι συχνά αβέβαιης διάρκειας και διαφορετικής φύσεως. Όταν οι λήξεις δε συμπίπτουν, η αποδοτικότητα μπορεί να αυξηθεί αλλά ταυτόχρονα μπορεί να αυξηθεί και ο κίνδυνος ζημιών.

Οι λήξεις των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού και η ικανότητα να αντικατασταθούν σε αποδεκτό κόστος οι τοκοφόρες υποχρεώσεις κατά τη λήξη τους, αποτελούν σημαντικούς παράγοντες στον καθορισμό της ρευστότητας του Ομίλου και της έκθεσής του στις διακυμάνσεις επιτοκίων και συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Οι ανάγκες ρευστότητας που δημιουργούνται από καταπτώσεις εγγυητικών και πιστωτικών επιστολών είναι σημαντικά λιγότερες από το ποσό της δέσμευσης, καθώς ο Όμιλος γενικά δεν αναμένει το τρίτο μέρος να εκταμιεύσει κεφάλαια βάσει της συμφωνίας. Το συνολικό συμβατικό ποσό των δεσμεύσεων για αύξηση της πίστωσης δεν αντιπροσωπεύει κατ' ανάγκη μελλοντικές ανάγκες μετρητών, καθώς αρκετές από αυτές τις δεσμεύσεις θα λήξουν ή θα τερματιστούν χωρίς να χρηματοδοτηθούν.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

4. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2.3 Κίνδυνος ρευστότητας (συνέχεια)

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου με βάση τις συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές για το 2008 και 2007.

31 Δεκεμβρίου 2008						
Κάτω από 1 μήνα € εκατ.	1 - 3 μήνες € εκατ.	3 μήνες εώς 1 χρόνο € εκατ.	1 - 5 χρόνια € εκατ.	Πάνω από 5 χρόνια € εκατ.	(εισορές) / εκροές € εκατ.	
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός παραγώγων:						
- Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και συμφωνίες επαναγοράς	10.426	4.710	3.054	827	52	19.069
- Υποχρεώσεις προς πελάτες	26.900	11.008	6.864	528	1.243	46.543
- Βραχυπρόθεσμοι τίτλοι (ECP)	65	172	27	-	-	264
- Λοιποί πιστωτικοί τίτλοι και δανειακές υποχρεώσεις	189	173	1.370	4.937	2.719	9.388
- Λοιπά στοιχεία παθητικού	477	296	190	94	507	1.564
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα:						
- Εκροές από εκκαθάριση σε μικτή και καθαρή βάση	12.331	1.844	1.000	1.628	1.934	18.737
- Εισροές από εκκαθάριση σε μικτή βάση	(12.367)	(1.980)	(674)	(916)	(130)	(16.067)
	<u>38.021</u>	<u>16.223</u>	<u>11.831</u>	<u>7.098</u>	<u>6.325</u>	<u>79.498</u>

Στοιχεία εκτός ισολογισμού

Εγγυήσεις και ενέγγυες πιστώσεις
Κεφαλαιουχικές δαπάνες
Υποχρεώσεις από λειτουργικές μισθώσεις

Κάτω από 1 χρόνο € εκατ.	1 - 5 χρόνια € εκατ.	Πάνω από 5 χρόνια € εκατ.
1.518	471	470
63	-	-
70	103	33
<u>1.651</u>	<u>574</u>	<u>503</u>

31 Δεκεμβρίου 2007						
Κάτω από 1 μήνα € εκατ.	1 - 3 μήνες € εκατ.	3 μήνες εώς 1 χρόνο € εκατ.	1 - 5 χρόνια € εκατ.	Πάνω από 5 χρόνια € εκατ.	(εισορές) / εκροές € εκατ.	
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός παραγώγων:						
- Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και συμφωνίες επαναγοράς	8.444	3.188	1.554	24	-	13.210
- Υποχρεώσεις προς πελάτες	24.521	3.413	4.747	2.644	1.572	36.897
- Βραχυπρόθεσμοι τίτλοι (ECP)	1.009	486	173	-	-	1.668
- Λοιποί πιστωτικοί τίτλοι και δανειακές υποχρεώσεις	126	410	2.101	6.100	5.058	13.795
- Λοιπά στοιχεία παθητικού	822	26	128	67	782	1.825
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα:						
- Εκροές από εκκαθάριση σε μικτή και καθαρή βάση	8.410	1.946	2.495	1.594	501	14.946
- Εισροές από εκκαθάριση σε μικτή βάση	(8.378)	(1.913)	(2.404)	(1.193)	(236)	(14.124)
	<u>34.954</u>	<u>7.556</u>	<u>8.794</u>	<u>9.236</u>	<u>7.677</u>	<u>68.217</u>

Στοιχεία εκτός ισολογισμού

Εγγυήσεις και ενέγγυες πιστώσεις
Κεφαλαιουχικές δαπάνες
Υποχρεώσεις από λειτουργικές μισθώσεις

Κάτω από 1 χρόνο € εκατ.	1 - 5 χρόνια € εκατ.	Πάνω από 5 χρόνια € εκατ.
931	809	926
52	-	-
75	86	24
<u>1.058</u>	<u>895</u>	<u>950</u>

4.3 Κεφαλαιακή Επάρκεια

2008 Σύμφωνα με τους κανόνες της Βασιλείας II - IRB μεθοδολογία
(2007: Σύμφωνα με τους κανόνες της Βασιλείας II - Τυποποιημένη μεθοδολογία)

Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας και προνομιούχοι τίτλοι
Συν: Εποπτικά δικαιώματα μειοψηφίας
Μείον: Υπεραξία
Μείον: Λοιπές εποπτικές αναπροσαρμογές
Συνολικά Βασικά Κεφάλαια (Tier I)
Κεφάλαια Tier II - Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης
Μείον: Λοιπές εποπτικές αναπροσαρμογές
Συνολικά Εποπτικά Κεφάλαια

Σύνολο Σταθμισμένου έναντι Κινδύνων Ενεργητικού

Δείκτες:

Βασικός δείκτης (Tier I)
Tier I
Δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας

2008			2007
Εξαιρουμένου του "capital floor" ⁽¹⁾ € εκατ.	Συμπεριλαμβανομένου του "capital floor" ⁽¹⁾ € εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
4.292	5.242	4.292	5.029
404	404	404	384
(573)	(573)	(573)	(605)
(255)	(255)	(255)	(537)
<u>3.868</u>	<u>4.818</u>	<u>3.868</u>	<u>4.271</u>
1.258	1.258	1.258	1.330
(100)	(100)	(100)	67
<u>5.026</u>	<u>5.976</u>	<u>5.026</u>	<u>5.668</u>
<u>48.375</u>	<u>48.375</u>	<u>51.630</u>	<u>46.343</u>
%	%	%	%
8,0	8,3	7,5	9,2
8,0	10,0	7,5	9,2
10,4	12,4	9,7	12,2

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

4. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.3 Κεφαλαιακή Επάρκεια (συνέχεια)

⁽¹⁾ Για τις τράπεζες που χρησιμοποιούν την μεθοδολογία IRB για τον πιστωτικό κίνδυνο, υπάρχουν θεσπισμένα όρια για το ποσοστό μέχρι το οποίο η κεφαλαιακή απαίτηση μπορεί να μειωθεί τα πρώτα δύο έτη της εφαρμογής της. Η κεφαλαιακή απαίτηση δεν μπορεί να μειωθεί περισσότερο από 10% από την προβλεπόμενη σύμφωνα με τους κανόνες της Βασιλείας I, για το έτος 2008, και όχι περισσότερο από 20% για το έτος 2009. Από τον Ιανουάριο του 2009, αυτό δεν επιδρά στον υπολογισμό του σταθμισμένου έναντι κινδύνων Ενεργητικού.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται ενεργά την κεφαλαιακή βάση για να καλύψει κινδύνους σε σχέση με τις εργασίες του. Η επάρκεια του κεφαλαίου του Ομίλου ελέγχεται χρησιμοποιώντας, μεταξύ άλλων μέτρων, τους κανόνες και τους δείκτες που θεσπίζονται από την Επιτροπή της Βασιλείας και που υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Τράπεζα της Ελλάδος.

Ο Όμιλος και οι ανεξάρτητα εμποποιημένες εταιρείες έχουν συμμορφωθεί με όλες τις εξωτερικά επιβληθείσες κεφαλαιακές απαιτήσεις καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου.

Οι αρχικοί στόχοι της διαχείρισης του κεφαλαίου είναι να εξασφαλιστεί ότι ο Όμιλος συμμορφώνεται με τις εξωτερικά επιβληθείσες κεφαλαιακές απαιτήσεις και ότι διατηρεί ισχυρές πιστοληπτικές διαβαθμίσεις και ικανοποιητικούς δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας προκειμένου να υποστηριχθούν οι εργασίες του και να μεγιστοποιηθεί το όφελος των μετόχων.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται την κεφαλαιακή δομή του και διενεργεί προσαρμογές ανάλογα με τις οικονομικές συνθήκες και τα χαρακτηριστικά κινδύνου των δραστηριοτήτων του. Η Τράπεζα μπορεί να προσαρμόσει την κεφαλαιακή δομή της, με την αναπροσαρμογή του ποσού διανομής μερισμάτων στους μετόχους, με την επιστροφή κεφαλαίου στους μετόχους ή με την έκδοση κεφαλαιακών τίτλων. Δεν πραγματοποιήθηκαν αλλαγές στους στόχους, τις διαδικασίες και τις πολιτικές από τα προηγούμενα έτη.

Σύμφωνα με νομοσχέδιο που κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών προς ψήφιση στο Κοινοβούλιο στις 25 Φεβρουαρίου 2009, όλες οι Τράπεζες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Ενίσχυσης Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας δεν επιτρέπεται να διανείμουν μέρισμα σε μετρητά προς τους μετόχους για την χρήση 2008 (σημείωση 41).

Συμπεριλαμβάνοντας τα € 950 εκατ. νέων προνομιούχων μετοχών του Ελληνικού Δημοσίου, ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας Core Tier I βελτιώνεται σε 8,3%, ο δείκτης Tier I γίνεται 10% και ο συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας αυξάνεται σε 12,4%.

Εποπτικής φύσεως δημοσιοποιήσεις σχετικά με την κεφαλαιακή επάρκεια και τη διαχείριση κινδύνων, με βάση την ΠΔΤΕ 2592/2007 (Βασιλεία II, Πυλώνες 3), είναι διαθέσιμες στον ιστοχώρο της Τράπεζας.

4.4 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού

Η εύλογη αξία είναι το ποσό για το οποίο ένα περιουσιακό στοιχείο θα μπορούσε να ανταλλαχθεί ή μια υποχρέωση να εξοφληθεί, μεταξύ ενημερωμένων και πρόθυμων μερών σε μια συναλλαγή καθαρά εμπορικής βάσης. Η τιμή αγοράς, όπου υπάρχει μια ενεργή αγορά (όπως ένα αναγνωρισμένο χρηματιστήριο), είναι η καλύτερη ένδειξη της εύλογης αξίας ενός χρηματοοικονομικού μέσου. Στις περιπτώσεις που δεν υπάρχουν ενδεικτικές τιμές αγοράς, η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού υπολογίζεται χρησιμοποιώντας την παρούσα αξία ή άλλες μεθόδους αποτίμησης όπου όλες οι σημαντικές μεταβλητές είναι παρατηρήσιμες στην αγορά.

Οι αξίες που προκύπτουν χρησιμοποιώντας αυτές τις μεθόδους, επηρεάζονται σημαντικά από τις παραδοχές σε σχέση με τα ποσά και τη χρονική στιγμή των μελλοντικών ταμειακών ροών και των προεξοφλητικών συντελεστών που χρησιμοποιήθηκαν. Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού προσεγγίζουν τη λογιστική τους αξία για τους παρακάτω λόγους:

- α) χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς, παράγωγα και άλλες συναλλαγές που έγιναν για εμπορικούς σκοπούς, καθώς και έντοκα γραμμάτια, επενδυτικοί τίτλοι διαθέσιμοι προς πώληση και χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων αποτιμώνται σε εύλογη αξία (βλ. σημ. 16, 17, 20, 28, 29 και 30) με αναφορά στις χρηματιστηριακές τιμές, όπου αυτές είναι διαθέσιμες. Αν δεν υπάρχουν διαθέσιμες χρηματιστηριακές τιμές, τότε οι εύλογες αξίες υπολογίζονται χρησιμοποιώντας μεθόδους αποτίμησης.
- β) όλα σχεδόν τα άλλα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού της Τράπεζας φέρουν κυμαινόμενα επιτόκια, τα οποία ανατιμολογούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Συνεπώς, η Τράπεζα δεν έχει σημαντική έκθεση σε διακυμάνσεις στην εύλογη αξία και η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού είναι ουσιαστικά ισοδύναμη με τις εύλογές τους αξίες, εκτός από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία Ενεργητικού και Παθητικού τα οποία αναφέρονται στις σημειώσεις 20 και 29.

4.5 Δραστηριότητες εμπιστευματοδόχου

Ο Όμιλος παρέχει υπηρεσίες θεματοφύλακα, διαχειριστή, εταιρικής διαχείρισης, επενδυτικής διαχείρισης και συμβουλευτικές υπηρεσίες σε τρίτους. Αυτό προϋποθέτει από τον Όμιλο να παίρνει αποφάσεις κατανομής, αγοράς και πώλησης σχετικά με ένα ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών μέσων. Τα περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται από τον Όμιλο υπό την ιδιότητα του εμπιστευματοδόχου δεν περιλαμβάνονται σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

5. Καθαρά έσοδα από τόκους

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Τόκοι έσοδα		
Πιστωτικά ιδρύματα και πελάτες	6.787	5.373
Χαρτοφυλάκιο συναλλαγών	31	20
Λοιπές επενδύσεις	670	587
Σύνολο	7.488	5.980
Τόκοι έξοδα		
Πιστωτικά ιδρύματα και πελάτες	(4.528)	(3.503)
Πιστωτικοί τίτλοι και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	(575)	(473)
Σύνολο	(5.103)	(3.976)
Καθαρά έσοδα από τόκους	2.385	2.004

Στους τόκους έσοδα συμπεριλαμβάνονται € 1.900 εκατ. (2007: € 1.788 εκατ.) από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και στους τόκους έξοδα € 1.977 εκατ. (2007: € 1.833 εκατ.).

6. Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Χορηγήσεις και σχετιζόμενες υπηρεσίες	247	169
Αμοιβαία Κεφάλαια και Λοιπά Κεφάλαια υπό διαχείριση	75	116
Κεφαλαιαγορές	114	154
Λοιπές τραπεζικές εργασίες	107	119
Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	543	558

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

7. Έσοδα από μη τραπεζικές υπηρεσίες

Τα έσοδα από μη τραπεζικές εργασίες περιλαμβάνουν έσοδα από ενοίκια επενδύσεων σε ακίνητα και λοιπά έσοδα υπηρεσιών που παρέχονται από τον Όμιλο (π.χ. υπηρεσίες μισθοδοσίας, ηλεκτρονικό εμπόριο).

8. Λειτουργικά έξοδα

Δαπάνες προσωπικού (σημ. 9)
Έξοδα διοικήσεως
Αποσβέσεις και απομειώσεις άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων (σημ. 23)
Αποσβέσεις και απομειώσεις ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων (σημ. 24)
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων

2008	2007
€ εκατ.	€ εκατ.
828	727
475	432
24	22
110	98
129	95
1.566	1.374

9. Δαπάνες προσωπικού

Μισθοί, ημερομίσθια και επιδόματα προσωπικού
Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης
Κόστος συνταξιοδότησης και λοιπές παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία
Λοιπές δαπάνες προσωπικού

2008	2007
€ εκατ.	€ εκατ.
619	538
110	97
27	30
72	62
828	727

Ο μέσος αριθμός των εργαζομένων του Ομίλου για το έτος 2008 ήταν 24.042 (2007: 20.947).

10. Φόρος εισοδήματος

Φόρος εισοδήματος
Αναβαλλόμενη φορολογία
Φόροι εξωτερικού
Σύνολο εξόδων από φόρους

2008	2007
€ εκατ.	€ εκατ.
101	171
6	25
34	23
141	219

Ο συντελεστής φορολογίας στην Ελλάδα για το 2008 είναι 25% (2007: 25%). Η συμφωνία του φόρου εισοδήματος για τα κέρδη πριν τους φόρους με βάση τους ισχύοντες συντελεστές και του εξόδου από φόρους έχει ως εξής:

Κέρδη προ φόρων
Φόρος με τον κανονικό συντελεστή φορολογίας 25%
Φορολογική επίδραση:
- των εσόδων και εξόδων που δε φορολογούνται
- των διαφορών στους φορολογικούς συντελεστές σε διάφορες χώρες
- λοιπών
Φόρος εισοδήματος

2008	2007
€ εκατ.	€ εκατ.
818	1.050
204	262
(20)	(32)
(46)	(25)
3	14
141	219

11. Αναβαλλόμενη φορολογία

Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται για όλες τις προσωρινές διαφορές με βάση τη μέθοδο της πλήρους υποχρέωσης (liability method) με το φορολογικό συντελεστή που ισχύει κατά τη στιγμή της αντιστροφής.

Η κίνηση του λογαριασμού αναβαλλόμενης φορολογίας παρουσιάζεται πιο κάτω:

Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου
Πίστωση / (χρέωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων
Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων:
- αποτίμηση στην εύλογη αξία (σημ. 20.1)
- μεταφορά στα κέρδη εις νέον (σημ. 20.1)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών
Λοιπά
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου

2008	2007
€ εκατ.	€ εκατ.
71	88
(6)	(25)
112	(3)
20	16
7	(0)
24	(5)
228	71

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις / υποχρεώσεις προήλθαν από τα πιο κάτω:

Προσωρινές διαφορές αποτίμησης που καταχωρήθηκαν στα ειδικά αποθεματικά
Προσωρινές διαφορές αποτίμησης που καταχωρήθηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών
Προσωρινές διαφορές από πάγια περιουσιακά στοιχεία
Συντάξεις και λοιπές παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία
Απομείωση αξίας δανείων
Φορολογικές ζημιές μεταφερόμενες σε επόμενες χρήσεις
Λοιπές προσωρινές διαφορές
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (σημ. 25)

132	(3)
(38)	(7)
2	(5)
(1)	2
25	27
94	34
18	16
17	22
249	86

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις (σημ. 30)

21	15

Καθαρός αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

228	71

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

11. Αναβαλλόμενη φορολογία (συνέχεια)

Η αναβαλλόμενη φορολογική (πίστωση) / χρέωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων αποτελείται από τις πιο κάτω προσωρινές διαφορές:

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Προσωρινές διαφορές από αποτίμηση	28	18
Προσωρινές διαφορές από πάγια περιουσιακά στοιχεία	3	9
Συντάξεις και λοιπές παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	2	(3)
Απομείωση αξίας δανείων	(48)	24
Λοιπές προσωρινές διαφορές	21	(23)
Αναβαλλόμενη φορολογική (πίστωση) / χρέωση	6	25

12. Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους μετόχους, που κατέχουν κοινές μετοχές, με το μέσο σταθμισμένο αριθμό μετοχών που βρισκόταν σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια του έτους, εξαιρώντας το μέσο αριθμό ιδίων μετοχών που είχε στην κατοχή του ο Όμιλος κατά τη διάρκεια του έτους.

Τα προσαρμοσμένα (diluted) κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται προσαρμόζοντας το μέσο σταθμισμένο αριθμό μετοχών σε κυκλοφορία με την παραδοχή ότι όλοι οι δυνητικοί τίτλοι μετατρέψιμοι σε κοινές μετοχές, μετατρέπονται σε μετοχές. Ο Όμιλος έχει δύο κατηγορίες δυνητικών τίτλων: δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών και ενδεχόμενους τίτλους υπό την αίρεση επίτευξης συγκεκριμένων στόχων απόδοσης. Για την προσαρμογή του μέσου σταθμισμένου αριθμού μετοχών για τα δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών γίνεται ένας υπολογισμός για να καθοριστεί ο αριθμός των μετοχών που θα μπορούσε να αγοραστεί στην εύλογη αξία (καθορίζεται ως ο μέσος όρος της τιμής της μετοχής για το έτος) με βάση τη χρηματική αξία των δικαιωμάτων συνδρομής που ακολουθούν τα δικαιώματα προαίρεσης μετοχών σε κυκλοφορία. Ο αριθμός των μετοχών από τον υπολογισμό αυτό, προστίθεται στο μέσο όρο του αριθμού των κοινών μετοχών σε κυκλοφορία για να καθοριστεί ο μέσος όρος των κοινών μετοχών που θα χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό των προσαρμοσμένων κερδών ανά μετοχή.

	2008	2007
Καθαρά κέρδη χρήσης που αναλογούν στους μετόχους (μετά την αφαίρεση των μερισμάτων που αναλογούν στους κατόχους των προνομιούχων τίτλων)	€ εκατ. 616	776
Μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών σε κυκλοφορία	Αριθμός μετοχών 512.026.892	486.361.482
Μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών σε κυκλοφορία για προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή	Αριθμός μετοχών 513.250.334	487.752.900
Βασικά κέρδη ανά μετοχή	€ 1,20	1,60
Προσαρμοσμένα (diluted) κέρδη ανά μετοχή	€ 1,20	1,59

Τα βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή για το 2007 έχουν αναπροσαρμοστεί για να είναι συγκρίσιμα, εξαιτίας της διανομής δωρεάν μετοχών σύμφωνα με την απόφαση της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων που πραγματοποιήθηκε στις 8 Απριλίου 2008.

13. Ταμείο και διαθέσιμα στις κεντρικές τράπεζες

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Ταμείο	724	705
Διαθέσιμα στις κεντρικές τράπεζες	3.317	2.027
	4.041	2.732
εκ των οποίων:		
Υποχρεωτικές καταθέσεις σε κεντρικές τράπεζες	1.206	1.691

Οι υποχρεωτικές καταθέσεις σε κεντρικές τράπεζες, αντιπροσωπεύουν το ελάχιστο μέσο υπόλοιπο καταθέσεων που πρέπει να διατηρεί ο Όμιλος. Τα διαθέσιμα στις κεντρικές τράπεζες μπορούν να αποσυρθούν ανά πάσα στιγμή, εφόσον διατηρείται το ελάχιστο μηνιαίο μέσο υπόλοιπο καταθέσεων.

14. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Για σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, ως ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα νοούνται τα ακόλουθα υπόλοιπα τα οποία έχουν λήξη μικρότερη των 90 ημερών:

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες (εξαιρουμένων των υποχρεωτικών καταθέσεων)	2.834	1.041
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.981	3.141
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων	365	508
	5.180	4.690

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

15. Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων

Δεσμευμένες καταθέσεις σε τράπεζες
Ποσά σε διαδικασία είσπραξης από άλλες τράπεζες και τρεχούμενοι λογαριασμοί τραπεζών
Τοποθετήσεις σε άλλες τράπεζες

2008	2007
€ εκατ.	€ εκατ.
2.189	1.033
683	928
1.741	2.616
4.613	4.577

Στις απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων συμπεριλαμβάνονται χωρίς όρους προτεραιότητας στην εξασφάλιση, οφειλόμενα από:
- θυγατρικές Ομίλου EFG και συγγενείς επιχειρήσεις
- υπόλοιπα σε διακανονισμό με τράπεζες

28	0
9	200

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού που ο Όμιλος αποδέχτηκε ως ενέχυρο και τα οποία μπορούν να πωληθούν ή να επανεχυριστούν είναι € 1.224 εκατ. (2007: € 2.067 εκατ.).

16. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων (συμπεριλαμβανομένου του εμπορικού χαρτοφυλακίου)

Εμπορικό χαρτοφυλάκιο

Χρεόγραφα εκδόσεως Δημοσίου:
- κυβέρνηση
- λοιποί οργανισμοί δημόσιου τομέα

2008	2007
€ εκατ.	€ εκατ.
314	285
4	-
318	285

Λοιποί εκδότες
- τράπεζες
- λοιποί οργανισμοί

159	54
104	159
263	213

Σύνολο εμπορικού χαρτοφυλακίου

581	498

Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων

- προϊόντα unit-linked
- hedge funds
- μετατρέψιμα ομόλογα

326	287
79	103
26	72
431	462

Λοιπά χαρτοφυλάκια

1.012	960

Σύνολο

Μετοχές
Έντοκα γραμμάτια εκδόσεως Δημοσίου (treasury bills)
Ομολογίες
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων

15	88
4	-
562	410
431	462
1.012	960

Η εύλογη αξία των χρεογράφων με συμφωνίες επαναγοράς που εξακολουθούν να εμφανίζονται στον Ισολογισμό της 31 Δεκεμβρίου 2008 είναι € 422 εκατ. (2007: € 353 εκατ.) και η λογιστική αξία της σχετικής υποχρέωσης είναι € 420 εκατ. (2007: € 379 εκατ.).

17. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμιση κινδύνων

17.1 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τα πιο κάτω παράγωγα ως μέσα αντιστάθμισης χρηματοπιστωτικού κινδύνου και για εμπορικούς σκοπούς.

Οι προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος (currency forwards) απεικονίζουν υποχρεώσεις αγοράς ή πώλησης ξένου ή εγχώριου συναλλάγματος. Τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος και επιτοκίων (currency and interest rate futures) αποτελούν συμβατικές υποχρεώσεις για την είσπραξη ή την πληρωμή ενός ποσού (μετά από συμψηφισμό των θέσεων των αντισυμβαλλομένων) και προσδιορίζεται βάσει των μεταβολών στις τιμές συναλλάγματος και στα επιτόκια αναφοράς. Αφορούν επίσης την αγορά ή πώληση συναλλάγματος ή χρηματοοικονομικών μέσων σε μία τιμή διαμορφωμένη από την αγορά, σε δεδομένη μελλοντική χρονική στιγμή. Δεδομένου ότι τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης είναι εξασφαλισμένα με χρηματικά διαθέσιμα ή χρεόγραφα, και οι μεταβολές στην εύλογη αξία τους τακτοποιούνται ημερησίως μέσω συμψηφισμών, ο πιστωτικός τους κίνδυνος είναι αμελητέος.

Οι συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων (currency and interest rate swaps) αποτελούν δεσμεύσεις ανταλλαγής συνόλου ταμειακών ροών έναντι άλλων. Οι συμβάσεις ανταλλαγής αποσκοπούν στην ανταλλαγή συναλλάγματος ή επιτοκίων (π.χ. ανταλλαγή σταθερού επιτοκίου έναντι κυμαινόμενου επιτοκίου) ή στο συνδυασμό όλων αυτών (π.χ. συμβάσεις αμοιβαίας ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων - cross currency interest rate swaps). Κατά τη συναλλαγή δε λαμβάνει χώρα ανταλλαγή κεφαλαίου, εκτός από συγκεκριμένες συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος. Ο πιστωτικός κίνδυνος στον οποίο εκτίθεται ο Όμιλος, αποτελείται από το ενδεχόμενο κόστος αντικατάστασης των συμβάσεων ανταλλαγής, στην περίπτωση κατά την οποία οι αντισυμβαλλόμενοι δεν είναι συνεπείς προς την ικανοποίηση των υποχρεώσεών τους. Ο κίνδυνος αυτός παρακολουθείται σε συνεχή βάση με αναπροσαρμογή στις εύλογες αξίες, την αναλογία της ονομαστικής αξίας η οποία αναφέρεται στη σύμβαση και τη ρευστότητα της αγοράς. Προκειμένου να παρακολουθείται το επίπεδο του αναληφθέντος πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος αξιολογεί τους αντισυμβαλλόμενους χρησιμοποιώντας τις ίδιες τεχνικές με αυτές που χρησιμοποιεί κατά τη χορήγηση δανείων, ή αναπροσαρμόζει με βάση τις τρέχουσες αξίες αγοράς τις αμφοτεροβαρείς συμβάσεις των οποίων η αξία είναι πέραν ενός προκαθορισμένου ορίου.

Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος και επιτοκίων είναι συμβάσεις σύμφωνα με τις οποίες ο πωλητής χορηγεί στον αγοραστή το δικαίωμα αλλά όχι την υποχρέωση, να αγοράσει (call option) ή να πωλήσει (put option) σε προκαθορισμένη ημερομηνία ή σε προκαθορισμένη περίοδο, συγκεκριμένη ποσότητα συναλλάγματος ή συγκεκριμένο χρηματοοικονομικό μέσο σε προκαθορισμένη τιμή. Ο αγοραστής καταβάλλει στον πωλητή ένα τίμημα για το δικαίωμα (premium) ως αντάλλαγμα του κινδύνου από την διακύμανση των τιμών συναλλάγματος ή των επιτοκίων που αναλαμβάνει ο πωλητής. Τα δικαιώματα αγοράς είναι είτε διαπραγματεύσιμα σε κάποια αγορά, είτε διαπραγματεύονται απευθείας μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών (OTC). Ο πιστωτικός κίνδυνος στον οποίο εκτίθεται ο Όμιλος, αφορά αγορασθέντα δικαιώματα και περιορίζεται στη λογιστική τους αξία, η οποία είναι η εύλογη αξία τους.

Η ονομαστική αξία ορισμένων κατηγοριών των χρηματοοικονομικών μέσων είναι ενδεικτική της αξίας στοιχείων του ισολογισμού, χωρίς αυτό να σημαίνει απαραίτητα ότι προσδιορίζει τα ποσά των μελλοντικών ταμειακών ροών, που σχετίζονται με αυτά τα μέσα ή ακόμη την εύλογη αξία τους και για το λόγο αυτό δεν αντικατοπτρίζει τον πιστωτικό κίνδυνο και τον κίνδυνο αγοράς στον οποίο εκτίθεται ο Όμιλος. Τα χρηματοοικονομικά μέσα καθίστανται θετικά (ενεργητικό) ή αρνητικά (παθητικό) λόγω των μεταβολών των συγκεκριμένων επιτοκίων ή τιμών συναλλάγματος που σχετίζονται με αυτά. Η συνολική συμβατική ή ονομαστική αξία των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχει ο Όμιλος, κατά πόσο αυτά καθίστανται θετικά ή αρνητικά και κατά συνέπεια η συνολική τους εύλογη αξία, μπορεί να μεταβληθεί σημαντικά μέσα στη χρήση. Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχει ο Όμιλος παρατίθεται στον πιο κάτω πίνακα:

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

17. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμιση κινδύνων (συνέχεια)

17.1 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

	31 Δεκεμβρίου 2008			31 Δεκεμβρίου 2007		
	Συμβατική/ ονομαστική αξία € εκατ.	Εύλογη αξία Ενεργητικό € εκατ.	Παθητικό € εκατ.	Συμβατική/ ονομαστική αξία € εκατ.	Εύλογη αξία Ενεργητικό € εκατ.	Παθητικό € εκατ.
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
<i>Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα σε συναλλάγμα</i>						
- Προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος	1.590	66	40	2.777	48	29
- Προθεσμιακές συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος	12.900	41	441	2.281	23	29
- Εξωχρηματιστηριακά δικαιώματα προαίρεσης αγοράς και πώλησης συναλλάγματος						
	10.701	213	248	3.560	90	85
		320	729		161	143
<i>Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα σε επιτόκια</i>						
- Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	50.894	888	1.265	32.196	421	521
- Συμβάσεις αμοιβαίας ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων	3.274	179	86	1.050	31	114
- Προθεσμιακές συμφωνίες επιτοκίων	1.252	1	5	2.412	4	2
- Εξωχρηματιστηριακό δικαίωμα προαίρεσης επιτοκίων	13.306	58	77	14.603	26	27
		1.126	1.433		482	664
Διαπραγματεύσιμα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επιτοκίων σε χρηματιστήρια	350	10	12	360	4	5
Διαπραγματεύσιμα δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίων σε χρηματιστήρια	119	1	1	80	1	1
		1.137	1.446		487	670
<i>Λοιπά παράγωγα</i>						
<i>Εξωχρηματιστηριακά δικαιώματα προαίρεσης αγοράς και πώλησης δεικτών</i>	-	-	-	7	1	1
Προθεσμιακές συμβάσεις χρεογράφων	334	3	3	127	0	0
Άλλα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (ανάλυση παρατίθεται παρακάτω)	550	45	35	644	11	9
Σύνολο παράγωγων διακρατούμενων για εμπορικούς σκοπούς		1.505	2.213		660	823
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση εύλογης αξίας						
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	7.730	5	807	3.685	56	174
Συμβάσεις αμοιβαίας ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων	92	2	20	114	7	7
		7	827		63	181
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση ταμειακών ροών						
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	349	1	37	2.970	12	39
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης						
Προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος	161	5	0	190	3	7
Σύνολο παράγωγων διακρατούμενων για αντιστάθμιση κινδύνων		13	864		78	227
Σύνολο παράγωγων στοιχείων ενεργητικού / παθητικού		1.518	3.077		738	1.050

Τα άλλα παράγωγα μέσα περιλαμβάνουν: συμβάσεις ανταλλαγής πιστωτικών κινδύνων (credit default swaps), συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επί δεικτών που διαπραγματεύονται σε Χρηματιστήριο, δικαιώματα προαίρεσης δεικτών που διαπραγματεύονται σε Χρηματιστήριο και συμβάσεις ανταλλαγής εμπορευμάτων.

17.2 Λογιστική αντιστάθμιση κινδύνων

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα προϊόντα για αντισταθμιστικούς σκοπούς προκειμένου να μειώσει την έκθεσή του σε κίνδυνο αγοράς και μη παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για τη διαχείριση του συναλλαγματικού κινδύνου. Οι πρακτικές και η λογιστική αντιστάθμιση κινδύνων παρουσιάζονται στη σημείωση 2 (δ).

(α) Αντιστάθμιση εύλογης αξίας

Ο Όμιλος αντισταθμίζει μέρος του υφιστάμενου κινδύνου επιτοκίων που προκύπτει από πιθανή μείωση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού σταθερού επιτοκίου, εκφρασμένα σε εγχώρια και ξένα νομίσματα, χρησιμοποιώντας συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων και ξένων νομισμάτων. Η καθαρή εύλογη αξία αυτών των συμβάσεων ανταλλαγής την 31 Δεκεμβρίου 2008 ήταν € 820 εκατ. υποχρέωση (2007: € 118 εκατ. υποχρέωση). Τα κέρδη από τα αντισταθμισμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία μείον τις ζημιές από τα μέσα αντιστάθμισης ήταν € 11 εκατ. (2007: € 30 εκατ.).

(β) Αντιστάθμιση ταμειακών ροών

Ο Όμιλος αντισταθμίζει μέρος του υφιστάμενου κινδύνου επιτοκίων που προκύπτει από διακυμάνσεις στις ταμειακές ροές, σχετικά με μελλοντικές αλλαγές επιτοκίων περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων με κυμαινόμενα επιτόκια ή μη αναγνωρισθείσες πιθανές προβλεπόμενες συναλλαγές, χρησιμοποιώντας συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων. Η καθαρή εύλογη αξία αυτών των συμβάσεων ανταλλαγής την 31 Δεκεμβρίου 2008 ήταν αρνητική € 36 εκατ. (2007: αρνητική € 27 εκατ.). Το αναποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης ταμειακών ροών που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων ήταν € 1 εκατ. κέρδος (2007: € 7 εκατ. κέρδος).

(γ) Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης

Ο Όμιλος αντισταθμίζει μέρος του κινδύνου από τις μεταβολές συναλλαγματικών ισοτιμιών στην καθαρή επένδυση σε θυγατρικές του εξωτερικού χρησιμοποιώντας προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος και δάνεια τα οποία έχουν οριστεί ως μέσα αντιστάθμισης, τα αποτελέσματα των οποίων εμφανίζονται στο λογαριασμό συναλλαγματικές διαφορές των ιδίων κεφαλαίων.

Δάνεια τα οποία ανέρχονται σε € 184 εκατ. (2007: μηδέν) και προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος συνολικού ύψους € 161 εκατ. (2007: € 190 εκατ.), αναλύονται σε RON 175 εκατ. (2007: RON 132 εκατ.), RSD 8,7 δις. (2007: RSD 3,9 δις.) και TRY 329 εκατ. (2007: TRY 179 εκατ.), και πραγματοποιήσαν κέρδη για το έτος ύψους € 53 εκατ. (2007: € 2,5 εκατ. ζημιές).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

18. Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Δάνεια σε επιχειρήσεις (μεσαίες και μεγάλες)
Καταναλωτικά δάνεια
Στεγαστικά δάνεια
Δάνεια σε μικρές επιχειρήσεις
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
Μείον: Πρόβλεψη για πιστωτικούς κινδύνους (σημ. 19)

2008	2007
€ εκατ.	€ εκατ.
21.577	17.206
11.738	10.580
14.884	11.270
9.089	7.614
57.288	46.669
(1.410)	(1.031)
55.878	45.638

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις κατά πελατών περιλαμβάνουν τα ακόλουθα ποσά:
- λήξη μεγαλύτερη του ενός έτους
- τιτλοποιημένα δάνεια

31.049	23.252
13.787	9.389

Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών περιλαμβάνουν απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις όπως αναλύονται παρακάτω:

Ακαθάριστη επένδυση σε χρηματοδοτικές μισθώσεις:
Μέχρι 1 έτος
Πάνω από 1 έτος και λιγότερο από 5 έτη
Πάνω από 5 έτη

2008	2007
€ εκατ.	€ εκατ.
512	541
1.132	1.012
1.281	1.096
2.925	2.649
(609)	(704)
2.316	1.945
(45)	(28)
2.271	1.917

Μη δεδουλευμένα μελλοντικά έσοδα από χρηματοδοτικές μισθώσεις
Καθαρή επένδυση σε χρηματοδοτικές μισθώσεις
Μείον: προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων

421	429
906	722
989	794
2.316	1.945
(45)	(28)
2.271	1.917

Η καθαρή επένδυση σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναλύεται ως ακολούθως:
Μέχρι 1 έτος
Πάνω από 1 έτος και λιγότερο από 5 έτη
Πάνω από 5 έτη

Μείον: πρόβλεψη για πιστωτικούς κινδύνους

19. Πρόβλεψη για πιστωτικούς κινδύνους

Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει τις προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους ανά κατηγορία δανείου:

	31 Δεκεμβρίου 2008				
	Μεσαίες & μεγάλες επιχειρήσεις € εκατ.	Καταναλωτικά € εκατ.	Στεγαστικά € εκατ.	Μικρές επιχειρήσεις € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	414	351	23	243	1.031
Ζημίες από επισφαλείς απαιτήσεις που χρεώθηκαν στη χρήση	49	478	24	95	646
Πρόσθετη ομαδική πρόβλεψη για τις επιπτώσεις της χρηματοοικονομικής κρίσης ⁽¹⁾	18	178	9	35	240
Ποσά που ανακτήθηκαν κατά τη χρήση	2	29	2	0	33
Δάνεια που διεγράφησαν κατά τη διάρκεια της χρήσης ως ανεπίδεκτα εισπράξεως	(86)	(409)	(6)	(31)	(532)
Συναλλαγματικές διαφορές	(3)	(4)	(1)	(0)	(8)
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	394	623	51	342	1.410

⁽¹⁾ Στα πλαίσια της επιδείνωσης των μακροοικονομικών συνθηκών η Τράπεζα έχει αποτιμήσει τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στις εκτιμήσεις της για τις μελλοντικές ταμειακές ροές που αποτελούν μέρος της αξιολόγησης για απομείωση των δανείων. Ως εκ τούτου, έχει σχηματιστεί μία επιπλέον ομαδική πρόβλεψη ύψους € 240 εκατ. στο έτος 2008, αυξάνοντας το συνολικό υπόλοιπο πρόβλεψης σε € 1.410 εκατ.

	31 Δεκεμβρίου 2007				
	Μεσαίες & μεγάλες επιχειρήσεις € εκατ.	Καταναλωτικά € εκατ.	Στεγαστικά € εκατ.	Μικρές επιχειρήσεις € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	389	271	18	183	861
Προσθήκες από εξαγορές	23	8	3	4	38
Ζημίες από επισφαλείς απαιτήσεις που χρεώθηκαν στη χρήση	28	315	1	57	401
Ποσά που ανακτήθηκαν κατά τη χρήση	1	17	1	1	20
Δάνεια που διεγράφησαν κατά τη διάρκεια της χρήσης ως ανεπίδεκτα εισπράξεως	(28)	(257)	(0)	(2)	(287)
Συναλλαγματικές διαφορές	1	(3)	(0)	(0)	(2)
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	414	351	23	243	1.031

Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς

Κατά τη διάρκεια του έτους, ο Όμιλος απέκτησε περιουσιακά στοιχεία ύψους € 22 εκατ. (2007: € 17 εκατ.), παίρνοντας στην κυριότητά του ενέχυρα που είχαν κρατηθεί ως εγγύηση.

20. Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων	5.289	10.477
Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου	3.859	-
Χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων μέχρι τη λήξη επενδυτικών τίτλων	3.052	618
	<u>12.200</u>	<u>11.095</u>
Ενεχυριασμένες μετοχές με εταιρείες εκκαθάρισης συναλλαγών	6	51
Λήξη μεγαλύτερη του ενός έτους	<u>11.459</u>	<u>9.330</u>

Η εύλογη αξία των επενδυτικών τίτλων με συμφωνίες επαναγοράς που εξακολουθούν να εμφανίζονται στον Ισολογισμό της 31 Δεκεμβρίου 2008 είναι € 8.841 εκατ. (2007: € 9.984 εκατ.) και η λογιστική αξία της σχετικής υποχρέωσης είναι € 9.054 εκατ. (2007: € 10.228 εκατ.).

Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου

Σύμφωνα με τις τροποποιήσεις του Δ.Λ.Π. 39, το 2008 ο Όμιλος μετέφερε χρεωστικούς τίτλους ύψους € 3.215 εκατ. από το χαρτοφυλάκιο των διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων στο δανειακό χαρτοφυλάκιο χρεωστικών τίτλων, το οποίο αποτιμάται στην αναπόσβεστη αξία κτήσης.

Οι ανωτέρω τίτλοι δε διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά και η Τράπεζα έχει την πρόθεση και δυνατότητα να τους διακρατήσει στο προσεχές μέλλον. Από το ποσό το οποίο έχει μεταφερθεί, € 2.514 εκατ. έχουν αντισταθμιστεί για αλλαγές στην εύλογη αξία, οι οποίες οφείλονται στον κίνδυνο μεταβολής των επιτοκίων, για τα οποία η Τράπεζα θα συνεχίσει να εφαρμόζει τη λογιστική αντιστάθμισης. Οι τόκοι από τους τίτλους που έχουν μεταφερθεί θα συνεχίσουν να αναγνωρίζονται στα έσοδα από τόκους, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Η λογιστική αξία των τίτλων που έχουν μεταφερθεί στις 31 Δεκεμβρίου 2008 είναι € 3.859 εκατ. Το 2008, μέχρι την ημερομηνία μεταφοράς, ζημιές ύψους € 50 εκατ. μετά από φόρους προέρχονται από μεταβολές στην εύλογη αξία των τίτλων αυτών και αναγνωρίζονται στο αποθεματικό αναπροσαρμογής για το χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων (2007: ζημιές ύψους € 28 εκατ. μετά από φόρους). Εάν δεν είχε πραγματοποιηθεί η παραπάνω μεταφορά, μεταβολές στην εύλογη αξία τους για την περίοδο από την ημερομηνία μεταφοράς μέχρι το τέλος της χρήσης, θα είχαν ως αποτέλεσμα € 466 εκατ. ζημία μετά από φόρους, αναγνωρισμένη στο αποθεματικό αναπροσαρμογής για το χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων.

Χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων μέχρι τη λήξη επενδυτικών τίτλων

Το 2008 η Τράπεζα μετέφερε από το χαρτοφυλάκιο των διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων στο χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων μέχρι τη λήξη, χρεωστικούς τίτλους ύψους € 1.497 εκατ. λόγω της πρόθεσης της Τράπεζας να τους διακρατήσει μέχρι τη λήξη τους.

20.1 Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Χρεόγραφα εκδόσεως Δημοσίου:		
- κυβέρνηση	4.037	6.870
- άλλοι δημόσιοι οργανισμοί	-	130
	<u>4.037</u>	<u>7.000</u>
Λοιποί εκδότες:		
- τράπεζες	292	728
- λοιποί οργανισμοί	960	2.749
	<u>1.252</u>	<u>3.477</u>
Σύνολο	<u>5.289</u>	<u>10.477</u>
Εισηγμένες	4.757	9.238
Μη εισηγμένες	532	1.239
	<u>5.289</u>	<u>10.477</u>
Μετοχές	416	721
Ομόλογα	4.873	9.756
	<u>5.289</u>	<u>10.477</u>
	<u>2008</u>	<u>2007</u>
	<u>€ εκατ.</u>	<u>€ εκατ.</u>
Η κίνηση του λογαριασμού αναλύεται ως ακολούθως:		
Καθαρή λογιστική αξία την 1η Ιανουαρίου	10.477	10.936
Προσθήκες από εξαγορές	21	32
Συναλλαγματικές διαφορές	(103)	(120)
Αγορές	7.406	8.332
Πωλήσεις και λήξεις	(7.203)	(8.620)
Μεταφορά προς συγγενείς επιχειρήσεις	(4)	-
Μεταφορά προς χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων μέχρι τη λήξη επενδυτικών τίτλων	(1.497)	-
Μεταφορά προς χρεωστικούς τίτλους δανειακού χαρτοφυλακίου	(3.215)	-
Αποσβέσεις υπέρ και υπό το άρτιο ποσών και τόκοι	(47)	7
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) από μεταβολές στην εύλογη αξία για τη χρήση	(546)	(90)
Καθαρή λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου	<u>5.289</u>	<u>10.477</u>

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

20. Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων (συνέχεια)

20.1 Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων (συνέχεια)

Αποθεματικό ιδίων κεφαλαίων: αναπροσαρμογή χαρτοφυλακίου διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων

Καθαρά κέρδη / (ζημίες) που απορρέουν από τις μεταβολές στην εύλογη αξία του χαρτοφυλακίου διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων έχουν αναγνωρισθεί στο αποθεματικό αναπροσαρμογής για το χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων διαθέσιμων προς πώληση. Η κίνηση του αποθεματικού αναλύεται ως ακολούθως:

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Την 1η Ιανουαρίου	(12)	139
Αναβαλλόμενη φορολογία αποθεματικού διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	-	(24)
Καθαρά κέρδη / (ζημίες) από μεταβολές στην εύλογη αξία	(546)	(90)
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	112	21
Δικαιώματα μειοψηφίας στις μεταβολές στην εύλογη αξία	2	0
	<u>(432)</u>	<u>(69)</u>
Καθαρά (κέρδη) / ζημίες που έχουν μεταφερθεί στο καθαρό κέρδος λόγω πώλησης	(64)	(103)
Ζημίες απομείωσης που μεταφέρθηκαν στο καθαρό κέρδος	17	-
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	7	23
	<u>(40)</u>	<u>(80)</u>
Καθαρά (κέρδη) / ζημίες που έχουν μεταφερθεί στο καθαρό κέρδος από αντισταθμίσεις εύλογων αξιών	(56)	29
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	13	(7)
	<u>(43)</u>	<u>22</u>
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου	<u>(527)</u>	<u>(12)</u>

20.2 Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου

Χρεόγραφα εκδόσεως Δημοσίου:

- κυβέρνηση

- άλλοι δημόσιοι οργανισμοί

Λοιποί εκδότες:

- τράπεζες

- λοιποί οργανισμοί

Σύνολο

Εισηγμένες

Μη εισηγμένες

Η κίνηση του λογαριασμού αναλύεται ως ακολούθως:

Μεταφορά από χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων

Αγορές

Μεταβολή στην εύλογη αξία λόγω αντιστάθμισης

Αποσβέσεις υπέρ και υπό το άρτιο ποσών και τόκοι

Συναλλαγματικές και λοιπές διαφορές

Καθαρή λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου

20.3 Χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων μέχρι τη λήξη επενδυτικών τίτλων

Χρεόγραφα εκδόσεως Δημοσίου:

- κυβέρνηση

Λοιποί εκδότες:

- τράπεζες

- λοιποί οργανισμοί

Σύνολο

Εισηγμένες

Μη εισηγμένες

Η κίνηση του λογαριασμού αναλύεται ως ακολούθως:

Καθαρή λογιστική αξία την 1η Ιανουαρίου

Προσθήκες από εξαγορές

Συναλλαγματικές διαφορές

Αγορές

Μεταφορά από χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων

Πωλήσεις και λήξεις

Αποσβέσεις υπέρ και υπό το άρτιο ποσών και τόκοι

Καθαρή λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Χρεόγραφα εκδόσεως Δημοσίου:		
- κυβέρνηση	3.362	-
- άλλοι δημόσιοι οργανισμοί	-	-
	<u>3.362</u>	<u>-</u>
Λοιποί εκδότες:		
- τράπεζες	173	-
- λοιποί οργανισμοί	324	-
	<u>497</u>	<u>-</u>
Σύνολο	<u>3.859</u>	<u>-</u>
Εισηγμένες	-	-
Μη εισηγμένες	3.859	-
	<u>3.859</u>	<u>-</u>
	<u>3.215</u>	<u>-</u>
Μεταφορά από χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων	94	-
Αγορές	491	-
Μεταβολή στην εύλογη αξία λόγω αντιστάθμισης	(28)	-
Αποσβέσεις υπέρ και υπό το άρτιο ποσών και τόκοι	87	-
Συναλλαγματικές και λοιπές διαφορές	87	-
Καθαρή λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου	<u>3.859</u>	<u>-</u>
	<u>1.197</u>	<u>618</u>
Χρεόγραφα εκδόσεως Δημοσίου:		
- κυβέρνηση	354	-
Λοιποί εκδότες:	1.501	-
- τράπεζες	1.855	-
- λοιποί οργανισμοί	-	-
	<u>3.052</u>	<u>618</u>
Σύνολο	<u>3.052</u>	<u>618</u>
Εισηγμένες	3.035	562
Μη εισηγμένες	17	56
	<u>3.052</u>	<u>618</u>
	<u>618</u>	<u>-</u>
Καθαρή λογιστική αξία την 1η Ιανουαρίου	-	20
Προσθήκες από εξαγορές	(113)	8
Συναλλαγματικές διαφορές	1.116	574
Αγορές	1.497	-
Μεταφορά από χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων	(82)	(24)
Πωλήσεις και λήξεις	16	40
Αποσβέσεις υπέρ και υπό το άρτιο ποσών και τόκοι	3.052	618
Καθαρή λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου	<u>3.052</u>	<u>618</u>

21. Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις

Όνομα εταιρείας	Σημείωση	Ποσοστό συμμετοχής	Χώρα εγκατ/σης	Τομέας δραστηριότητας
Activa Insurance Ασφαλιστική Α.Ε.	α	100,00	Ελλάδα	Ασφαλιστικές υπηρεσίες
Be-Business Exchanges A.E. Δικτύων Εταιρικών Συναλλαγών		97,26	Ελλάδα	Ηλεκτρονικό εμπόριο μέσω διαδικτύου
Best Direct A.E.		100,00	Ελλάδα	Διάφορες υπηρεσίες
EFG Eurobank Ergasias Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε.		100,00	Ελλάδα	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
EFG Eurolife A.E.Γ.Α.		100,00	Ελλάδα	Ασφαλιστικές υπηρεσίες
EFG Eurolife A.E.A.Z.		100,00	Ελλάδα	Ασφαλιστικές υπηρεσίες
EFG Ασφαλιστικές Υπηρεσίες Α.Ε.		100,00	Ελλάδα	Μεσοτεία ασφαλίσεων
EFG Υπηρεσίες Διαδικτύου Α.Ε.		100,00	Ελλάδα	Διαπραγματευτικές συναλλαγές μέσω διαδικτύου
EFG A.E.Δ.Α.Κ.		100,00	Ελλάδα	Διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων
Eurobank EFG Asset Management A.E.Π.Ε.Υ.		100,00	Ελλάδα	Υπηρεσίες διαχείρισης περιουσίας
Eurobank EFG Business Services A.E.		100,00	Ελλάδα	Παροχή υπηρεσιών μισθοδοσίας και συμβουλευτικών υπηρεσιών
Eurobank Cards - Προϊόντα Καταναλωτικής Πίστης και Συναφείς Υπηρεσίες Α.Ε.		100,00	Ελλάδα	Διαχείριση πιστωτικών καρτών
Eurobank EFG Χρηματοπιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ.		100,00	Ελλάδα	Χρηματοπιστηριακές και επενδυτικές υπηρεσίες
EFG Factors A.E.Π.Ε.Α.		100,00	Ελλάδα	Πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων
Eurobank EFG Telesis Finance A.E.Π.Ε.Υ.		100,00	Ελλάδα	Επενδυτικές υπηρεσίες
Eurobank Fin and Rent Ανώνυμη Εμπορική και Τουριστική Εταιρεία Εμπορίας και Ενοικίασης Αυτοκινήτων, Σκαφών και Εξοπλισμού		100,00	Ελλάδα	Μίσθωση και ενοικίαση μεταφορικών μέσων
Eurobank Properties A.E. Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία	β	55,91	Ελλάδα	Επενδυτικές υπηρεσίες ακίνητης περιουσίας
Eurobank Υπηρεσίες Ακινήτων Α.Ε.		100,00	Ελλάδα	Μεσιτικές υπηρεσίες ακινήτων
Financial Planning Υπηρεσίες Διαχείρισης Απαιτήσεων Α.Ε.		100,00	Ελλάδα	Υπηρεσίες διαχείρισης απαιτήσεων
Global Διαχείριση Κεφαλαίων Α.Ε.Π.Ε.Υ.	γ	99,50	Ελλάδα	Σύμβουλοι επενδύσεων
Καλαμπόκης Τουρς & Κάργκο Α.Ε.	δ	55,91	Ελλάδα	Επενδύσεις ακινήτων
OPEN 24 Α.Ε. Παροχής Υπηρεσιών Διαφήμισης, Μάρκετινγκ, Προώθησης Πωλήσεων, Ασφαλιστικών Συμβουλών		100,00	Ελλάδα	Διάφορες υπηρεσίες
Eurobank EFG Bulgaria A.D.		99,70	Βουλγαρία	Τράπεζα
Bulgarian Retail Services A.D.		100,00	Βουλγαρία	Διαχείριση πιστωτικών καρτών
EFG Auto Leasing E.O.O.D.		100,00	Βουλγαρία	Μίσθωση και ενοικίαση μεταφορικών μέσων
EFG Leasing E.A.D.		100,00	Βουλγαρία	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
EFG Property Services Sofia A.D.		80,00	Βουλγαρία	Μεσιτικές υπηρεσίες ακινήτων
EFG Securities Bulgaria E.A.D.		100,00	Βουλγαρία	Χρηματοπιστηριακές και επενδυτικές υπηρεσίες
EFG Hellas (Cayman Islands) Ltd		100,00	Νησιά Cayman	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων
EFG Hellas II (Cayman Islands) Ltd		100,00	Νησιά Cayman	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων
Berberis Investments Limited		100,00	Νησιά Channel	Εταιρεία χαρτοφυλακίου
EFG Hellas Funding Limited		100,00	Νησιά Channel	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων
Eurobank EFG Cyprus Ltd	ε	100,00	Κύπρος	Τράπεζα
CEH Balkan Holdings Ltd		100,00	Κύπρος	Εταιρεία χαρτοφυλακίου
Eurocredit Retail Services Ltd		100,00	Κύπρος	Διαχείριση πιστωτικών καρτών
Eurobank EFG Private Bank (Luxembourg) S.A.		100,00	Λουξεμβούργο	Τράπεζα
Aristolux Investment Fund Management Company S.A.		98,40	Λουξεμβούργο	Επενδυτικές υπηρεσίες
Eurobank EFG Fund Management Company, (Luxembourg) S.A.		100,00	Λουξεμβούργο	Διαχείριση κεφαλαίων
Eurobank EFG Holding (Luxembourg) S.A.		100,00	Λουξεμβούργο	Εταιρεία χαρτοφυλακίου
EFG New Europe Funding B.V.		100,00	Ολλανδία	Παροχή πιστώσεων
EFG New Europe Holding B.V.		100,00	Ολλανδία	Εταιρεία χαρτοφυλακίου
EFG New Europe Funding II B.V.	στ	100,00	Ολλανδία	Παροχή πιστώσεων
EFG Leasing Poland Sp. z.o.o		100,00	Πολωνία	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
EFG Property Services Polska Sp. z.o.o		100,00	Πολωνία	Μεσιτικές υπηρεσίες ακινήτων
Polbank Dystrybucja Sp. z o.o.		100,00	Πολωνία	Διάφορες υπηρεσίες
Bancpost S.A.	ζ	77,63	Ρουμανία	Τράπεζα
Bancpost Fond de Pensii S.A.	η	77,62	Ρουμανία	Συνταξιοδοτικό ταμείο
EFG Eurobank Securities S.A.		100,00	Ρουμανία	Χρηματοπιστηριακές υπηρεσίες
EFG Eurobank Finance S.A.		100,00	Ρουμανία	Επενδυτικές υπηρεσίες
EFG Leasing IFN S.A.		100,00	Ρουμανία	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
EFG Eurobank Mutual Funds Management Romania S.A.I. S.A.		97,43	Ρουμανία	Διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων
EFG Eurobank Property Services S.A.		80,00	Ρουμανία	Μεσιτικές υπηρεσίες ακινήτων
EFG IT Shared Services S.A.		100,00	Ρουμανία	Επεξεργασία στοιχείων πληροφορικής
EFG Retail Services IFN S.A.		99,96	Ρουμανία	Διαχείριση πιστωτικών καρτών
Eliade Tower S.A.	θ	55,91	Ρουμανία	Επενδύσεις ακινήτων
Retail Development S.A.	ι	55,91	Ρουμανία	Μεσιτικές υπηρεσίες ακινήτων
S.C. EFG Eurolife Asigurari de Viata S.A.		100,00	Ρουμανία	Ασφαλιστικές υπηρεσίες
S.C. EFG Eurolife Asigurari Generale S.A.		100,00	Ρουμανία	Ασφαλιστικές υπηρεσίες
Seferco Development S.A.	κ	55,91	Ρουμανία	Επενδύσεις ακινήτων
Eurobank EFG a.d. Beograd		99,98	Σερβία	Τράπεζα
BDD EFG Securities a.d. Beograd		88,32	Σερβία	Χρηματοπιστηριακές υπηρεσίες
EFG Asset Fin d.o.o. Beograd		100,00	Σερβία	Υπηρεσίες διαχείρισης περιουσίας
EFG Business Services d.o.o. Beograd		100,00	Σερβία	Παροχή υπηρεσιών μισθοδοσίας και συμβουλευτικών υπηρεσιών
EFG Leasing a.d. Beograd		99,99	Σερβία	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
EFG Property Services d.o.o. Beograd		80,00	Σερβία	Μεσιτικές υπηρεσίες ακινήτων

21. Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις (συνέχεια)

Όνομα εταιρείας	Σημείωση	Ποσοστό συμμετοχής	Χώρα εγκατ/σης	Τομέας δραστηριότητας
EFG Retail Services a.d. Beograd		100,00	Σερβία	Διαχείριση πιστωτικών καρτών
Reco Real Property a.d.	λ	55,91	Σερβία	Επενδύσεις ακινήτων
Eurobank Tekfen A.S.		98,23	Τουρκία	Τράπεζα
EFG Finansal Kiralama A.S.		98,22	Τουρκία	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
EFG Istanbul Holding A.S.		100,00	Τουρκία	Εταιρεία χαρτοφυλακίου
EFG Istanbul Menkul Değerler A.S.		98,23	Τουρκία	Χρηματοσηριακές υπηρεσίες
Anaptyxi 2006-1 PLC		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Anaptyxi APC Ltd.		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Anaptyxi Holdings Ltd		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Anaptyxi Options Ltd		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Anaptyxi SME I Holdings Ltd		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Anaptyxi SME I PLC		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Andromeda Leasing I Holdings LTD	μ	-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Andromeda Leasing I Plc.	μ	-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Daneion 2007-1 PLC		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Daneion APC Ltd		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Daneion Holdings Ltd		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
EFG Hellas PLC		100,00	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων
Karta 2005 -1 PLC		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Karta APC Ltd		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Karta Holdings Ltd		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Karta LNI 1 Ltd		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Karta Options Ltd		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Saturn Holdings Limited	ν	-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Saturn Finance Plc	ν	-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Themeleion Mortgage Finance PLC		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Themeleion II Mortgage Finance PLC		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Themeleion III Mortgage Finance PLC		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Themeleion III Holdings Limited		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Themeleion IV Mortgage Finance PLC		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Themeleion IV Holdings Limited		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Themeleion V Mortgage Finance PLC	ξ	-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Themeleion V Holdings Ltd	ξ	-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Themeleion VI Mortgage Finance Plc	ο	-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Themeleion VI Holdings Limited	ο	-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
O.J.S.C. Universal Bank		99,95	Ουκρανία	Τράπεζα
EFG Property Services Ukraine LLC	π	100,00	Ουκρανία	Μεσιτικές υπηρεσίες ακινήτων
Eurobank EFG Ukraine Distribution LLC		100,00	Ουκρανία	Διάφορες υπηρεσίες

(α) **Activa Insurance Ασφαλιστική Α.Ε., Ελλάδα**

Τον Δεκέμβριο του 2008, ο Όμιλος απέκτησε το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της Activa Insurance Ασφαλιστική Α.Ε., εταιρία ασφαλιστικών υπηρεσιών η οποία δραστηριοποιείται στην Ελλάδα.

(β) **Eurobank Properties A.E. Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία, Ελλάδα**

Τον Δεκέμβριο του 2008, ο Όμιλος αύξησε τη συμμετοχή του στην Eurobank Properties A.E. Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία, από 55,25% σε 55,91%.

(γ) **Global Διαχείριση Κεφαλαίων Α.Ε.Π.Ε.Υ., Ελλάδα**

Τον Ιούλιο του 2008, ο Όμιλος αύξησε τη συμμετοχή του στην Global Διαχείριση Κεφαλαίων Α.Ε.Π.Ε.Υ. από 72% σε 99,5%.

(δ) **Καλαμπόκης Τουρς & Κάργκο Α.Ε., Ελλάδα**

Τον Φεβρουάριο του 2008, ο Όμιλος ολοκλήρωσε την απόκτηση του 55,25% του μετοχικού κεφαλαίου της Καλαμπόκης Τουρς & Κάργκο Α.Ε., εταιρία επενδύσεων ακινήτων. Σε συνέχεια της αυξήσεως της συμμετοχής στην Eurobank Properties A.E. Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία τον Δεκέμβριο του 2008, ο Όμιλος αύξησε τη συμμετοχή του στην Καλαμπόκης Τουρς & Κάργκο Α.Ε. σε 55,91%.

(ε) **Eurobank EFG Cyprus Ltd, Κύπρος**

Τον Μάρτιο του 2008, το υποκατάστημα της Κύπρου μετατράπηκε σε 100% θυγατρική.

(στ) **EFG New Europe Funding II B.V., Ολλανδία**

Τον Ιούλιο του 2008, ο Όμιλος ίδρυσε ως 100% θυγατρική του, την EFG New Europe Funding II BV, εταιρία παροχής πιστώσεων η οποία δραστηριοποιείται στην Ολλανδία.

(ζ) **Bancpost S.A., Ρουμανία**

Κατά την διάρκεια του έτους, ο Όμιλος αύξησε το ποσοστό συμμετοχής του στην Bancpost S.A. από 77,56% σε 77,63%.

(η) **Bancpost Fond de Pensii S.A., Ρουμανία**

Σε συνέχεια της αυξήσεως της συμμετοχής στην Bancpost, ο Όμιλος αύξησε τη συμμετοχή του στην Bancpost Fond de Pensii S.A. από 77,55% σε 77,62%.

(θ) **Eliade Tower S.A., Ρουμανία**

Σε συνέχεια της αυξήσεως της συμμετοχής στην Eurobank Properties A.E. Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία τον Δεκέμβριο του 2008, ο Όμιλος αύξησε τη συμμετοχή του στην Eliade Tower S.A. από 55,25% σε 55,91%.

(ι) **Retail Development S.A., Ρουμανία**

Τον Ιούνιο του 2008, ο Όμιλος ολοκλήρωσε την απόκτηση του 55,25% του μετοχικού κεφαλαίου της Retail Development S.A., εταιρία μεσιτικών υπηρεσιών ακινήτων. Σε συνέχεια της αυξήσεως της συμμετοχής στην Eurobank Properties A.E. Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία τον Δεκέμβριο του 2008, ο Όμιλος αύξησε τη συμμετοχή του στην Retail Development S.A. σε 55,91%.

(κ) **Seferco Development S.A., Ρουμανία**

Τον Αύγουστο του 2008, ο Όμιλος ολοκλήρωσε την απόκτηση του 55,25% του μετοχικού κεφαλαίου της Seferco Development S.A., εταιρία επενδύσεων ακινήτων. Σε συνέχεια της αυξήσεως της συμμετοχής στην Eurobank Properties A.E. Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία τον Δεκέμβριο του 2008, ο Όμιλος αύξησε τη συμμετοχή του στην Seferco Development S.A. σε 55,91%.

(λ) **Reco Real Property a.d., Σερβία**

Σε συνέχεια της αυξήσεως της συμμετοχής στην Eurobank Properties A.E. Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία τον Δεκέμβριο του 2008, ο Όμιλος αύξησε τη συμμετοχή του στην Reco Real Property a.d. από 55,25% σε 55,91%.

(μ) **Andromeda, Ηνωμένο Βασίλειο**

Τον Οκτώβριο του 2008, ο Όμιλος ίδρυσε την Andromeda Leasing I Holdings Limited and Andromeda Leasing I PLC, εταιρία ειδικού σκοπού, ως μέρος της πρώτης πιστοποίησης των απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις.

21. Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις (συνέχεια)

- (ν) **Saturn, Ηνωμένο Βασίλειο**
Τον Οκτώβριο του 2008, ο Όμιλος ίδρυσε τις Saturn Holdings Limited και Saturn Finance PLC, ως εταιρείες ειδικού σκοπού, ως μέρος της πιλοποίησης χαρτοφυλακίου χρεογράφων.
- (ξ) **Themeleion V, Ηνωμένο Βασίλειο**
Τον Φεβρουάριο του 2008, ο Όμιλος ίδρυσε την Themeleion V Holdings Limited and Themeleion V Mortgage Finance PLC, εταιρίες ειδικού σκοπού, ως μέρος της πέμπτης πιλοποίησης στεγαστικών δανείων.
- (ο) **Themeleion VI, Ηνωμένο Βασίλειο**
Τον Νοέμβριο του 2008, ο Όμιλος ίδρυσε την Themeleion VI Holdings Limited and Themeleion VI Mortgage Finance PLC, εταιρία ειδικού σκοπού, ως μέρος της έκτης πιλοποίησης στεγαστικών δανείων.
- (π) **EFG Property Services Ukraine LLC, Ουκρανία**
Τον Ιούλιο του 2008, ο Όμιλος ίδρυσε την 100% θυγατρική του, EFG Property Services Ukraine LLC, εταιρεία μεσικτικών υπηρεσιών ακινήτων, η οποία δραστηριοποιείται στην Ουκρανία.
- (ρ) **GFM Levant Capital (Cayman) Ltd, Νησιά Cayman**
Τον Ιούλιο του 2008, ο Όμιλος πώλησε το 72,5% της συμμετοχής του στην GFM Levant Capital (Cayman) Ltd.
- (σ) **Γραφείο Αντιπροσωπείας, Ρωσία**
Τον Μάρτιο του 2008, ο Όμιλος ίδρυσε γραφείο αντιπροσωπείας στη Μόσχα.

22. Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις

Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου

Αγορές / Πωλήσεις συγγενών επιχειρήσεων

Μερίσματα που εισπράχθηκαν

Μερίδιο της αναπροσαρμογής των αποθεματικών διαθέσιμων προς πώληση

Μερίδιο των αποτελεσμάτων για τη χρήση

Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	46	48
Αγορές / Πωλήσεις συγγενών επιχειρήσεων	8	(8)
Μερίσματα που εισπράχθηκαν	(3)	(2)
Μερίδιο της αναπροσαρμογής των αποθεματικών διαθέσιμων προς πώληση	(8)	-
Μερίδιο των αποτελεσμάτων για τη χρήση	(7)	8
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	36	46

Κατωτέρω παρατίθενται οι συγγενείς επιχειρήσεις και οι κοινοπραξίες του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2008:

Όνομα εταιρείας	Σημ	Χώρα εγκατάστασης	Τομέας Δραστηριότητας	Ποσοστό συμμετοχής	Ενεργητικό € εκατ.	Παθητικό € εκατ.	Μερίδιο Καθαρής Θέσης € εκατ.	Κέρδος / (ζημία) € εκατ.
BD Financial Limited	α	Βρετανικές Παρθένες Νήσους	Χρηματοδοτικές επιχειρήσεις	49,90	10	-	5	-
Κάρντλικ Α.Ε.		Ελλάδα	Διαχείριση συστημάτων POS	50,00	1	0	0	(0)
ΔΙΑΣ Α.Ε.Ε.Χ.	β	Ελλάδα	Εταιρεία επενδύσεων χαρτοφυλακίου (Closed-end fund)	25,11	93	1	23	(4)
ΤΕΦΙΝ Α.Ε. Εμπορίας αυτοκινήτων και μηχανημάτων		Ελλάδα	Εταιρεία χρηματοδότησης πωλήσεων μεταφορικών μέσων	50,00	8	1	4	(0)
Unitfinance Α.Ε. Πρωώθησης Τραπεζικών Προϊόντων και Υπηρεσιών		Ελλάδα	Χρηματοδοτικές επιχειρήσεις	40,00	38	29	4	2
					150	31	36	(2)

Την 31 Δεκεμβρίου 2008, όλες οι συγγενείς επιχειρήσεις του Ομίλου είναι μη εισηγμένες εκτός από τη ΔΙΑΣ Α.Ε.Ε.Χ. (31 Δεκεμβρίου 2007: ΔΙΑΣ Α.Ε.Ε.Χ.). Η εύλογη αξία των επενδύσεων του Ομίλου σε συγγενείς επιχειρήσεις που είναι εισηγμένες, βάσει της χρηματιστηριακής τους αξίας την 31 Δεκεμβρίου 2008 ήταν € 12 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 30 εκατ.).

Οι εταιρείες ΤΕΦΙΝ Α.Ε. Εμπορίας αυτοκινήτων και μηχανημάτων, Κάρντλικ Α.Ε. και Unitfinance Α.Ε. Πρωώθησης Τραπεζικών Προϊόντων και Υπηρεσιών είναι κοινοπραξίες του Ομίλου.

(α) **BD Financial Limited**

Τον Δεκέμβριο του 2008, ο Όμιλος απέκτησε το 49,9% του μετοχικού κεφαλαίου της BD Financial Limited, εταιρία παροχής πιστώσεων με έδρα τις Βρετανικές Παρθένες Νήσους.

(β) **ΔΙΑΣ Α.Ε.Ε.Χ.**

Τον Ιούνιο του 2008, ο Όμιλος μείωσε τη συμμετοχή του από 42,3% σε 42,04%. Το Σεπτέμβριο του 2008, η Γενική Συνέλευση Μετόχων των ΔΙΑΣ Α.Ε.Ε.Χ και Global Επενδυτικά Κεφάλαια Νέας Ευρώπης Α.Ε.Ε.Χ. ενέκριναν τη συγχώνευση της ΔΙΑΣ Α.Ε.Ε.Χ. με την Global Επενδυτικά Κεφάλαια Νέας Ευρώπης Α.Ε.Ε.Χ μέσω απορρόφησης της τελευταίας από την πρώτη. Η σχέση ανταλλαγής μετοχών των δύο εταιρειών καθορίστηκε στις 3,6 μετοχές της ΔΙΑΣ Α.Ε.Ε.Χ για κάθε μετοχή της Global Επενδυτικά Κεφάλαια Νέας Ευρώπης Α.Ε.Ε.Χ.. Σε συνέχεια της παραπάνω συναλλαγής, η συμμετοχή του Ομίλου στην ΔΙΑΣ Α.Ε.Ε.Χ. μειώθηκε από 42,04% σε 25,11%.

23. Άυλα πάγια στοιχεία

	31 Δεκεμβρίου 2008			31 Δεκεμβρίου 2007		
	Υπεραξία € εκατ.	Λοιπά άυλα πάγια στοιχεία € εκατ.	Σύνολο άυλων πάγιων στοιχείων € εκατ.	Υπεραξία € εκατ.	Λοιπά άυλα πάγια στοιχεία € εκατ.	Σύνολο άυλων πάγιων στοιχείων € εκατ.
Αξία Κτήσεως:						
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	606	173	779	285	86	371
Προσθήκες από εξαγορές (βλ. παρακάτω)	21	0	21	306	7	313
Μεταφορές	-	(1)	(1)	-	33	33
Αγορές	-	60	60	-	51	51
Πωλήσεις και διαγραφές	-	(1)	(1)	-	(3)	(3)
Συναλλαγματικές αναπροσαρμογές	-	(10)	(10)	-	(1)	(1)
Προσαρμογή στην υπεραξία (βλ. παρακάτω)	(53)	-	(53)	15	-	15
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	574	221	795	606	173	779
Συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης/αποσβέσεις:						
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	(1)	(43)	(44)	-	(17)	(17)
Προσθήκες από εξαγορές (βλ. παρακάτω)	-	0	-	-	(6)	(6)
Μεταφορές	-	(0)	-	-	(1)	(1)
Αποσβέσεις χρήσεως	-	(24)	(24)	-	(21)	(21)
Πωλήσεις και διαγραφές	-	0	-	(0)	2	2
Απομείωση	-	-	-	(1)	-	(1)
Συναλλαγματικές αναπροσαρμογές	-	4	4	-	(0)	(0)
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	(1)	(63)	(64)	(1)	(43)	(44)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου	573	158	731	605	130	735

Η υπεραξία για το 2007 αναπροσαρμόστηκε με το ενδεχόμενο κόστος εξαγοράς και λόγω αναπροσαρμογών περιουσιακών στοιχείων σε εύλογη αξία με βάση τις προβλέψεις των συμφωνιών εξαγοράς της Intertrust A.E.Δ.Α.Κ. (€ 0,8 εκατ. μείωση), της EFG Istanbul Menkul Degerler A.S. (€ 1,7 εκατ. αύξηση) και της DZI Bank A.D. (€ 14,6 εκατ. αύξηση).

Η υπεραξία για το 2008 αναπροσαρμόστηκε με το ενδεχόμενο κόστος εξαγοράς και λόγω αναπροσαρμογών περιουσιακών στοιχείων σε εύλογη αξία με βάση τις προβλέψεις των σχετικών συμφωνιών εξαγορών της Accentis S.A. η οποία απορροφήθηκε από την Eurobank EFG Telesis Finance στο τέλος της χρήσης 2007 (€ 2 εκατ. αύξηση), EFG Istanbul Menkul Degerler A.S. (€ 3,8 εκατ. αύξηση), TekfenBank Co. Inc. (€ 54,4 εκατ. μείωση), BDD EFG Securities AD Beograd (€ 4 εκατ. μείωση) και Intertrust (€ 0,8 εκατ. μείωση).

Η ωφέλιμη ζωή των άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων που δημιουργήθηκαν μέσα από συμφωνίες εξαγοράς κυμαίνεται από 6 έως 11 έτη.

Έλεγχος απομείωσης υπεραξίας

Η υπεραξία που προκύπτει από εξαγορές επιχειρήσεων κατανέμεται, κατά την ημερομηνία εξαγοράς, στις Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (CGUs) και στους αντίστοιχους επιχειρηματικούς τομείς που θα ωφεληθούν από την εξαγορά. Το τρέχον ποσό της υπεραξίας έχει κατανομηθεί ως εξής:

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Επενδυτική Τραπεζική και Προϊόντα Κεφαλαιαγοράς	3	1
Διαχείριση Επενδύσεων (Wealth Management)	64	44
Νέα Ευρώπη (NE)	506	560
Σύνολο Υπεραξίας	573	605

Η υπεραξία που προήλθε από τις εξαγορές των εταιρειών που πραγματοποιήθηκαν τη χρήση 2008, βασίζεται σε προσωρινά κονδύλια, λόγω του ότι το ενεργητικό, το παθητικό, οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις και το κόστος εξαγοράς των θυγατρικών δεν έχουν ακόμα οριστικοποιηθεί.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2008 δεν προκύπτει απομείωση για τις Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (CGUs) στις οποίες αντιστοιχεί η υπεραξία.

Τα ανακτόμενα ποσά των Μονάδων Δημιουργίας Ταμειακών Ροών προσδιορίζονται με βάση τον υπολογισμό της αξίας χρήσης. Οι κύριες παραδοχές για τον υπολογισμό της αξίας χρήσης, όπως οι συντελεστές προεξόφλησης, οι συντελεστές ανάπτυξης και οι προβλέψεις των ταμειακών ροών βασίζονται σε 5ετείς προϋπολογισμούς που έχουν εγκριθεί από τη Διοίκηση. Οι ταμειακές ροές για τα επόμενα 5 έτη έχουν προϋπολογισθεί λαμβάνοντας υπόψη συγκεκριμένες παραδοχές για τη λειτουργική δραστηριότητα και τις συνθήκες αγοράς. Οι ταμειακές ροές πέραν της πρώτης 10ετίας (στο διηνεκές) έχουν εκτιμηθεί με βάση τους συντελεστές ανάπτυξης που αναφέρονται παρακάτω. Οι εκτιμήσεις της Διοίκησης για τους συντελεστές προεξόφλησης χρησιμοποιούν συντελεστές προ φόρων που αντικατοπτρίζουν τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς αναφορικά με τη χρονική αξία του χρήματος και τους κινδύνους που συνδέονται με τις Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών. Οι συντελεστές ανάπτυξης βασίζονται σε αντίστοιχες προβλέψεις του ρυθμού ανάπτυξης της αγοράς.

(i) Τομείς Διαχείρισης Επενδύσεων και Επενδυτικής Τραπεζικής

Οι προβλέψεις ταμειακών ροών προεξοφλήθηκαν με προ φόρων συντελεστή προεξόφλησης 14%. Για την εκτίμηση των ταμειακών ροών μετά το πέρας της πρώτης 10ετίας χρησιμοποιήθηκε συντελεστής ανάπτυξης 3%, ο οποίος δεν υπερβαίνει το μέσο μακροχρόνιο συντελεστή ανάπτυξης των αντίστοιχων αγορών.

(ii) Τομέας Νέα Ευρώπη

Οι προβλέψεις ταμειακών ροών για τις θυγατρικές της Ν.Α. Ευρώπης προεξοφλήθηκαν με προ φόρων συντελεστή προεξόφλησης 14% για Βουλγαρία, 15% για Ρουμανία, 16% για Σερβία, 17% για Τουρκία και 24% για Ουκρανία. Για την εκτίμηση των ταμειακών ροών μετά το πέρας της πρώτης 10ετίας χρησιμοποιήθηκε συντελεστής ανάπτυξης 3%, ο οποίος δεν υπερβαίνει το μέσο μακροχρόνιο συντελεστή ανάπτυξης των αντίστοιχων αγορών.

24. Ενσώματα πάγια στοιχεία

	Οικόπεδα, κτίρια και βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων € εκατ.	Έπιπλα, λοιπός εξοπλισμός, οχήματα € εκατ.	Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και λογισμικά προγράμματα € εκατ.	Επενδύσεις σε ακίνητα € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Αξία κτήσεως:					
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου 2007	634	237	429	244	1.544
Αύξηση από εξαγορά θυγατρικών εταιρειών	26	8	6	50	90
Μεταφορές	(26)	1	(14)	9	(30)
Αγορές	161	45	50	24	280
Πωλήσεις και διαγραφές	(72)	(13)	(22)	(2)	(109)
Απομείωση	0	(0)	-	-	-
Συναλλαγματικές αναπροσαρμογές	(7)	(4)	(3)	(1)	(15)
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου 2007	716	274	446	324	1.760
Συσσωρευμένες αποσβέσεις:					
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου 2007	(122)	(140)	(298)	(11)	(571)
Αύξηση από εξαγορά θυγατρικών εταιρειών	(10)	(7)	(4)	(0)	(21)
Μεταφορές	0	1	(0)	(0)	1
Πωλήσεις και διαγραφές	17	12	15	0	44
Αποσβέσεις για τη χρήση	(27)	(25)	(43)	(3)	(98)
Συναλλαγματικές αναπροσαρμογές	1	2	2	0	5
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου 2007	(141)	(157)	(328)	(14)	(640)
Αξία κτήσεως:					
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου 2008	716	274	446	324	1.760
Αύξηση από εξαγορά θυγατρικών εταιρειών	3	1	1	62	67
Μεταφορές	(0)	6	(6)	1	1
Αγορές	93	72	53	23	241
Πωλήσεις και διαγραφές	(13)	(17)	(15)	(21)	(66)
Απομείωση	(2)	(0)	-	(1)	(3)
Συναλλαγματικές αναπροσαρμογές	(39)	(21)	(9)	(6)	(75)
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου 2008	758	315	470	382	1.925
Συσσωρευμένες αποσβέσεις:					
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου 2008	(141)	(157)	(328)	(14)	(640)
Αύξηση από εξαγορά θυγατρικών εταιρειών	(0)	(1)	(1)	-	(2)
Μεταφορές	(0)	(0)	1	(0)	1
Πωλήσεις και διαγραφές	8	13	15	1	37
Αποσβέσεις για τη χρήση	(31)	(28)	(43)	(5)	(107)
Συναλλαγματικές αναπροσαρμογές	6	7	4	0	17
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου 2008	(158)	(166)	(352)	(18)	(694)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2008	600	149	118	364	1.231
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2007	575	117	118	310	1.120

Οι βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων αφορούν κτίρια που χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο.

Στα πιο πάνω, με 31 Δεκεμβρίου 2008, συμπεριλαμβάνονται ακίνητα υπό κατασκευή ύψους € 45 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 51 εκατ.).

Η αναπόσβεστη αξία των χρηματοδοτικών μισθώσεων που περιλαμβάνονται στα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία με 31 Δεκεμβρίου 2008 ήταν € 24 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 39 εκατ.).

Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα παρουσιάζονται στο κόστος κτήσεως μετά την αφαίρεση συσσωρευμένων αποσβέσεων και συσσωρευμένων ζημιών απομείωσης. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης για περίοδο 40-50 ετών. Η εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα την 31 Δεκεμβρίου 2008 ήταν € 426 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 399 εκατ.). Οι εύλογες αξίες των ακινήτων αντιπροσωπεύουν την τιμή αγοράς η οποία έχει υπολογισθεί από επαγγελματίες εκτιμητές ακινήτων.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2008 καταχωρήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων, στα έσοδα από μη τραπεζικές υπηρεσίες, ποσό ενοικίου € 26 εκατ. από επενδύσεις σε ακίνητα (31 Δεκεμβρίου 2007: € 19 εκατ.). Την 31 Δεκεμβρίου 2008 δεν υπήρχαν ανειλημμένες υποχρεώσεις για κεφαλαιουχικές δαπάνες σε επενδύσεις σε ακίνητα (31 Δεκεμβρίου 2007: € 36 εκατ.).

25. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Προπληρωμένα έξοδα και έσοδα εισπρακτέα	50	98
Αναβαλλόμενη φορολογία (σημ. 11)	249	86
Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς	100	78
Υπόλοιπα υπό διακανονισμό με πελάτες	22	72
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	521	414
	942	748

26. Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Ποσά σε διαδικασία εισπραξης από άλλες τράπεζες και τρεχούμενοι λογαριασμοί τραπεζών	259	353
Καταθέσεις από τράπεζες	2.533	1.659
	2.792	2.012
Στις υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα συμπεριλαμβάνονται υποχρεώσεις προς:		
- θυγατρικές Ομίλου EFG και συγγενείς επιχειρήσεις	196	88
- υπόλοιπα υπό διακανονισμό με τράπεζες	2	200

27. Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα

Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων με κεντρικές τράπεζες
Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων με άλλες τράπεζες

2008	2007
€ εκατ.	€ εκατ.
10.953	3.297
4.972	7.457
15.925	10.754

28. Υποχρεώσεις προς πελάτες

Καταθέσεις ταμειυτηρίου και τρεχούμενοι λογαριασμοί
Προθεσμιακές καταθέσεις και υποχρεώσεις από πράξεις προσωρινής εκχώρησης - Repos
Προϊόντα unit-linked
Λοιπά προθεσμιακά προϊόντα

Στις υποχρεώσεις προς πελάτες συμπεριλαμβάνονται υποχρεώσεις προς:

- τη μητρική εταιρεία
- θυγατρικές Ομίλου EFG και συγγενείς επιχειρήσεις
- λήξη μεγαλύτερη του ενός έτους

Η λογιστική αξία των σύνθετων καταθέσεων και των υποχρεώσεων προς τους πελάτες συμβατικά συνδεδεμένων με την απόδοση στοιχείων του ενεργητικού (προϊόντα unit-linked), καταχωρημένων ως αποτιμώμενων στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων, ήταν την 31 Δεκεμβρίου 2008 € 2.196 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 2.497 εκατ.). Οι αλλαγές στην εύλογη αξία με 31 Δεκεμβρίου 2008 ισούνται με κέρδη € 193 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: κέρδη € 65 εκατ.), οι οποίες οφείλονται σε μεταβολές των συνθηκών αγοράς.

Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των σύνθετων καταθέσεων και των υποχρεώσεων προς τους πελάτες συμβατικά συνδεδεμένων με την απόδοση στοιχείων του ενεργητικού που οφείλονται σε κίνδυνο αγοράς, συμψηφίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων από αντίθετες μεταβολές στην εύλογη αξία σύνθετων παραγώγων και χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού των αποτελεσμάτων, αντίστοιχα.

Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και των συμβατικών μη προεξοφλημένων ποσών που θα πρέπει να πληρωθεί στη λήξη των δομημένων καταθέσεων είναι € 106 εκατ. (2007: € 68 εκατ.).

2008	2007
€ εκατ.	€ εκατ.
12.716	12.765
29.042	16.687
729	729
3.169	5.970
45.656	36.151
6	0
57	14
1.988	3.892

29. Πιστωτικοί τίτλοι και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις

Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις
- Διαπραγματεύσιμα αξιόγραφα (ECP)

Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις
- Μεσοπρόθεσμοι τίτλοι (EMTN)
- Μειωμένης εξασφάλισης
- Από τιτλοποίηση

Σύνολο

Υπάρχει ένα μη αναγνωρισμένο κέρδος ύψους € 1.211 εκατ. σχετικά με μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ύψους € 7.803 εκατ. (2007: € 8.437 εκατ.) οι οποίες αποτιμούνται στο αναπόσβεστο κόστος, ενώ η εύλογη αξία τους ανέρχεται σε € 6.592 εκατ. (2007: € 8.437 εκατ.). Οι υπόλοιπες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις συνιστούν σύνθετους τίτλους οι οποίοι αποτιμούνται στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων και η λογιστική τους αξία την 31 Δεκεμβρίου 2008 ανήλθε στο ποσό των € 504 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 1.153 εκατ.). Η μεταβολή στην εύλογη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2008 ήταν ίση με κέρδη € 183 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: κέρδη € 26 εκατ.). Η εύλογη αξία των σύνθετων τίτλων περιλαμβάνει τον πιστωτικό κίνδυνο του Ομίλου. Η συνολική μεταβολή στην εύλογη αξία των τίτλων αυτών που αποδίδεται σε μεταβολές του πιστωτικού κινδύνου με 31 Δεκεμβρίου 2008 ήταν κέρδος € 160 εκατ. (2007: αμελητέα) το οποίο αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα του χαρτοφυλακίου συναλλαγών. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των σύνθετων τίτλων που οφείλονται σε κίνδυνο αγοράς, εξαιρουμένου του πιστωτικού κινδύνου του Ομίλου, αντισταθμίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων με αντίθετες μεταβολές στην εύλογη αξία των σύνθετων παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων.

Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και των συμβατικών μη προεξοφλημένων ποσών που θα πρέπει να πληρωθεί στη λήξη των σύνθετων ομολόγων είναι € 367 εκατ. (2007: € 98 εκατ.).

Την 31 Δεκεμβρίου 2008, οι μεσοπρόθεσμοι τίτλοι (EMTN) που βρίσκονταν στην κατοχή πελατών του Ομίλου ανέρχονταν σε € 3.169 εκατ. (2007: € 5.970 εκατ.) και εμφανίζονται στη γραμμή "Υποχρεώσεις προς πελάτες".

Η χρηματοδότηση του Ομίλου αποτελείται από την τιτλοποίηση διαφόρων κατηγοριών δανείων και χρεογράφων που ανήκουν σε μεσοπρόθεσμους τίτλους (EMTN) και διαπραγματεύσιμα χρεόγραφα (ECP's):

Χρεόγραφα από τιτλοποιήσεις

(α) Χρεόγραφα από τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων (RMBS)

Τον Ιούνιο του 2004 ο Όμιλος προχώρησε σε έκδοση ομολογιών, με κάλυψη στεγαστικών δανείων και μέσο κόστος άντλησης κεφαλαίων τριμηνιαίο Euribor πλέον 19 μονάδες βάσης για επτά χρόνια. Την 31 Δεκεμβρίου 2008 η υποχρέωση ανήλθε σε € 107 εκατ. (2007: € 199 εκατ.).

Τον Ιούνιο του 2005 ο Όμιλος προχώρησε στη δεύτερη έκδοση ομολογιών, με κάλυψη στεγαστικών δανείων και μέσο κόστος άντλησης κεφαλαίων τριμηνιαίο Euribor πλέον 17,5 μονάδες βάσης για επτά χρόνια. Την 31 Δεκεμβρίου 2008 η υποχρέωση ανήλθε σε € 163 εκατ. (2007: € 236 εκατ.).

Τον Ιούνιο του 2006, ο Όμιλος προχώρησε στην τρίτη έκδοση ομολογιών, με κάλυψη στεγαστικών δανείων και με μέσο κόστος άντλησης κεφαλαίων τριμηνιαίο Euribor πλέον 16 μονάδες βάσης για επτά χρόνια. Την 31 Δεκεμβρίου 2008 η υποχρέωση ανήλθε σε € 289 εκατ. (2007: € 391 εκατ.).

Τον Ιούνιο του 2007, ο Όμιλος προχώρησε στην τέταρτη έκδοση ομολογιών, με κάλυψη στεγαστικών δανείων, ονομαστικής αξίας, με κουπόνι τριμήνου Euribor πλέον 13 μονάδες βάσης για πέντε χρόνια. Την 31 Δεκεμβρίου 2008 η υποχρέωση ανήλθε σε € 991 εκατ. (2007: € 1.195 εκατ.).

(β) Χρεόγραφα από τιτλοποίηση χαρτοφυλακίου πιστωτικών καρτών

Τον Ιούλιο του 2005 ο Όμιλος προχώρησε σε έκδοση ομολογιών, με κάλυψη χαρτοφυλακίου πιστωτικών καρτών και μέσο κόστος άντλησης των κεφαλαίων τριμηνιαίο Euribor πλέον 21,7 μονάδες βάσης. Την 31 Δεκεμβρίου 2008 η υποχρέωση ανήλθε σε € 652 εκατ. (2007: € 727 εκατ.).

(γ) Χρεόγραφα από τιτλοποίηση χαρτοφυλακίου δανείων μικρών επιχειρήσεων

Τον Οκτώβριο του 2006, ο Όμιλος προχώρησε σε έκδοση ομολογιών, με κάλυψη δανείων μικρών επιχειρήσεων, ονομαστικής αξίας, με κουπόνι τρίμηνο Euribor πλέον 17 μονάδες βάσης για τα Βαθμίδας Α' (Class A) ομόλογα. Την 31 Δεκεμβρίου 2008 η υποχρέωση ανήλθε σε € 832 εκατ. (2007: € 889 εκατ.).

29. Πιστωτικοί τίτλοι και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις (συνέχεια)

Ομολογιακό δάνειο μειωμένης εξασφάλισης (Lower Tier-II)

Τον Ιούνιο του 2004 ο Όμιλος εξέδωσε ομολογιακό δάνειο μειωμένης εξασφάλισης κυμαινόμενου επιτοκίου ύψους € 400 εκατ. μέσω της θυγατρικής του EFG Hellas Plc. Τα ομόλογα λήγουν σε δέκα έτη με δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής μετά από πέντε έτη. Ο τόκος πληρώνεται ανά τρίμηνο και υπολογίζεται με βάση το 3-μηνιαίο Euribor πλέον 0,50% για τα πρώτα πέντε χρόνια. Τα ομόλογα αποτελούν ομολογιακό δάνειο μειωμένης εξασφάλισης (Lower Tier II) για τον Όμιλο και είναι εισηγμένα στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου. Την 31 Δεκεμβρίου 2008 η υποχρέωση ανήλθε σε € 324 εκατ. (2007: € 399 εκατ.), εκ της οποίας ποσό ύψους € 140 εκατ. (2007: € 202 εκατ.) βρίσκεται στην κατοχή πελατών του Ομίλου.

Το Μάιο του 2005, ο Όμιλος εξέδωσε ομολογιακό δάνειο μειωμένης εξασφάλισης σταθερού επιτοκίου ύψους € 216 εκατ. μέσω της θυγατρικής του EFG Hellas Plc. Τα ομόλογα λήγουν σε τριάντα χρόνια με δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής μετά από 10 χρόνια. Ο τόκος πληρώνεται ανά εξάμηνο και υπολογίζεται με βάση ετήσιο σταθερό επιτόκιο 2,76%. Τα ομόλογα αποτελούν ομολογιακό δάνειο μειωμένης εξασφάλισης (Lower Tier II) για τον Όμιλο και είναι εισηγμένα στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου. Τον Οκτώβριο του 2005, ο Όμιλος εξέδωσε ομολογιακό δάνειο μειωμένης εξασφάλισης σταθερού επιτοκίου ύψους € 29 εκατ. μέσω της θυγατρικής του EFG Hellas Plc, το οποίο σχηματίζει μια ενοποιημένη έκδοση με την ήδη υπάρχουσα έκδοση ποσού € 216 εκατ. του Μαΐου 2005. Την 31 Δεκεμβρίου 2008 η υποχρέωση ανήλθε σε € 124 εκατ. (2007: € 182 εκατ.).

Τον Ιούνιο του 2007 ο Όμιλος εξέδωσε ομολογιακό δάνειο κυμαινόμενου επιτοκίου ύψους € 750 εκατ. μέσω της θυγατρικής του EFG Hellas Plc. Τα ομόλογα λήγουν σε δέκα έτη με δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής μετά από πέντε έτη. Ο τόκος πληρώνεται ανά τρίμηνο και υπολογίζεται με βάση το 3-μηνιαίο Euribor πλέον 30 μονάδων βάσης για τα πρώτα πέντε χρόνια. Τα ομόλογα αποτελούν ομολογιακό δάνειο μειωμένης εξασφάλισης (Lower Tier II) για τον Όμιλο και είναι εισηγμένα στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου. Την 31 Δεκεμβρίου 2008 η υποχρέωση ανήλθε σε € 688 εκατ. (2007: € 749 εκατ.), εκ της οποίας ποσό € 111 εκατ. (2007: € 137 εκατ.) βρίσκεται στην κατοχή πελατών του Ομίλου.

Την 31 Δεκεμβρίου 2008 τα ομόλογα που βρίσκονται στην κατοχή πελατών του Ομίλου ανερχόταν σε € 251 εκατ., ποσό το οποίο συμπεριλαμβάνεται στη γραμμή "Υποχρεώσεις προς πελάτες" (2007: € 339 εκατ.).

Οι παρακάτω πίνακες αναλύουν τις υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους με βάση την ημερομηνία λήξης και επίσης παρέχουν πληροφόρηση για το ποιες υποχρεώσεις φέρουν σταθερό και ποιες κυμαινόμενο επιτόκιο.

	31 Δεκεμβρίου 2008			
	Εντός 1 έτους € εκατ.	1 - 5 έτη € εκατ.	Πάνω από 5 έτη € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Μεσοπρόθεσμοι τίτλοι (EMTN)				
Σταθερού επιτοκίου	226	173	3	402
Δεδουλευμένος τόκος	12	-	-	12
Κυμαινόμενου επιτοκίου	819	2.473	631	3.923
Δεδουλευμένος τόκος	50	-	-	50
Διαπραγματεύσιμα χρεόγραφα (ECP)				
Σταθερού επιτοκίου	259	-	-	259
Δεδουλευμένος τόκος	-	-	-	-
Μειωμένης εξασφάλισης				
Σταθερού επιτοκίου	-	-	123	123
Δεδουλευμένος τόκος	1	-	-	1
Κυμαινόμενου επιτοκίου	-	-	759	759
Δεδουλευμένος τόκος	2	-	-	2
Ομόλογα από τιτλοποίηση				
Κυμαινόμενου επιτοκίου	-	643	2.315	2.958
Δεδουλευμένος τόκος	76	-	-	76
Σύνολο πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	1.445	3.289	3.831	8.565

	31 Δεκεμβρίου 2007			
	Εντός 1 έτους € εκατ.	1 - 5 έτη € εκατ.	Πάνω από 5 έτη € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Μεσοπρόθεσμοι τίτλοι (EMTN)				
Σταθερού επιτοκίου	36	266	15	317
Δεδουλευμένος τόκος	13	-	-	13
Κυμαινόμενου επιτοκίου	1.080	2.740	752	4.572
Δεδουλευμένος τόκος	41	-	-	41
Διαπραγματεύσιμα χρεόγραφα (ECP)				
Σταθερού επιτοκίου	1.648	-	-	1.648
Δεδουλευμένος τόκος	-	-	-	-
Μειωμένης εξασφάλισης				
Σταθερού επιτοκίου	-	-	181	181
Δεδουλευμένος τόκος	1	-	-	1
Κυμαινόμενου επιτοκίου	-	-	807	807
Δεδουλευμένος τόκος	2	-	-	2
Ομόλογα από τιτλοποίηση				
Σταθερού επιτοκίου	15	-	-	15
Δεδουλευμένος τόκος	0	-	-	0
Κυμαινόμενου επιτοκίου	-	719	2.878	3.597
Δεδουλευμένος τόκος	44	-	-	44
Σύνολο πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	2.880	3.725	4.633	11.238

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

30. Λοιπά στοιχεία παθητικού

Υποχρεώσεις από εξαγορές	144	208
Προεισπραγμένα έσοδα και έξοδα πληρωτέα	138	174
Πρόβλεψη για αποζημίωση αποχώρησης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία (σημ. 31)	81	75
Υποχρεώσεις από ασφαλιστικά συμβόλαια ζωής	551	494
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις διαθέσιμες για εμπορική εκμετάλλευση	41	95
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις (σημ. 11)	21	15
Υπόλοιπα υπό διακανονισμό με πελάτες	8	66
Λοιπά στοιχεία παθητικού	580	698
	1.564	1.825

2008	2007
€ εκατ.	€ εκατ.
144	208
138	174
81	75
551	494
41	95
21	15
8	66
580	698
1.564	1.825

31. Πρόβλεψη για αποζημίωση αποχώρησης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Μεταβολή στην πρόβλεψη για αποζημίωση αποχώρησης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση την 1η Ιανουαρίου	75	68
Προσθήκες από εξαγορές	2	3
Κόστος για τη χρήση (βλ. παρακάτω)	13	17
Παροχές που καταβλήθηκαν	(9)	(13)
Συναλλαγματικές και λοιπές διαφορές	(0)	-
Υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση την 31η Δεκεμβρίου	81	75

2008	2007
€ εκατ.	€ εκατ.
75	68
2	3
13	17
(9)	(13)
(0)	-
81	75

Δαπάνες που επιβάρυναν τα αποτελέσματα χρήσης

Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	4	5
Δαπάνη τόκου	4	3
Επιπρόσθετα κόστη	9	8
Αναλογιστικά κέρδη / ζημίες	(4)	1
Σύνολο που περιλαμβάνεται στις δαπάνες προσωπικού (σημ. 9)	13	17

4	5
4	3
9	8
(4)	1
13	17

Αναλογιστικές παραδοχές

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές (εκφρασμένες σε μέσους όρους)

Προεξοφλητικό επιτόκιο	5,4	4,8
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	3,6	3,5
Πληθωρισμός	2,6	2,5

2008	2007
%	%
5,4	4,8
3,6	3,5
2,6	2,5

32. Μετοχικό κεφάλαιο, διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και ίδιες μετοχές

Η ονομαστική αξία των μετοχών της Τράπεζας είναι € 2,75 ανά μετοχή και όλο το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας είναι πλήρως καταβεβλημένο. Η ανάλυση της μεταβολής του μετοχικού κεφαλαίου, της διαφοράς από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και των ιδίων μετοχών έχει ως εξής:

	Κοινές μετοχές € εκατ.	Ίδιες μετοχές € εκατ.	Καθαρό ποσό € εκατ.	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο € εκατ.	Ίδιες μετοχές € εκατ.	Καθαρό ποσό € εκατ.
Την 1η Ιανουαρίου 2007	1.264	(22)	1.242	313	(137)	176
3 Απριλίου 2007:						
- Διανομή δωρεάν μετοχών στους εκτελεστικούς διευθυντές, στη Διοίκηση και στο προσωπικό	3	-	3	22	-	22
14 Σεπτεμβρίου 2007:						
- Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου	169	(0)	169	1.060	(3)	1.057
- Έξοδα Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου	-	-	-	(17)	-	(17)
9 Νοεμβρίου 2007:						
- Διανομή δωρεάν μετοχών	0	-	0	4	-	4
21 Νοεμβρίου 2007:						
- Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου από επανεπένδυση μερίσματος	2	-	2	13	-	13
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών από εκτελεστικούς διευθυντές, τη Διοίκηση και το προσωπικό	5	-	5	17	-	17
Αγορά ιδίων μετοχών	-	(24)	(24)	-	(192)	(192)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	35	35	-	245	245
Την 31η Δεκεμβρίου 2007	1.443	(11)	1.432	1.412	(87)	1.325

32. Μετοχικό κεφάλαιο, διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και ίδιες μετοχές (συνέχεια)

	Κοινές μετοχές € εκατ.	Ίδιες μετοχές € εκατ.	Καθαρό ποσό € εκατ.	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο € εκατ.	Ίδιες μετοχές € εκατ.	Καθαρό ποσό € εκατ.
Την 1η Ιανουαρίου 2008	1.443	(11)	1.432	1.412	(87)	1.325
8 Απριλίου 2008: - Διανομή δωρεάν μετοχών στους εκτελεστικούς διευθυντές, στη Διοίκηση και στο προσωπικό	4	-	4	23	-	23
21 Απριλίου 2008: -Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου από επανεπένδυση μερίσματος	4	-	4	20	-	20
Αγορά ιδίων μετοχών	-	(63)	(63)	-	(276)	(276)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	1	1	-	8	8
Την 31η Δεκεμβρίου 2008	1.451	(73)	1.378	1.455	(355)	1.100

Στον πιο κάτω πίνακα παρατίθεται η ανάλυση της μεταβολής του αριθμού των μετοχών της Τράπεζας:

	Αριθμός μετοχών			Καθαρός αριθμός
	Εκδοθείσες	Ειδικό σχέδιο ιδίων μετοχών	Λοιπές ίδιες μετοχές	
Την 1η Ιανουαρίου 2007	383.188.108	(6.406.864)	(305.543)	376.475.701
3 Απριλίου 2007: - Διανομή δωρεάν μετοχών στους εκτελεστικούς διευθυντές, στη Διοίκηση και στο προσωπικό	839.992	-	-	839.992
- Έκδοση 2 μετοχών για κάθε 10 παλαιές με την αναπροσαρμογή της ονομαστικής αξίας από € 3,30 σε € 2,75	76.805.620	(290.588)	(42.545)	76.472.487
14 Σεπτεμβρίου 2007: - Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	61.444.496	-	(165.174)	61.279.322
9 Νοεμβρίου 2007: -Διανομή δωρεάν μετοχών στους εκτελεστικούς διευθυντές, στη Διοίκηση και στο προσωπικό	170.000	-	-	170.000
21 Νοεμβρίου 2007: - Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου από επανεπένδυση μερίσματος	649.605	-	-	649.605
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών από εκτελεστικούς διευθυντές, τη Διοίκηση και το προσωπικό	1.847.817	-	-	1.847.817
Αγορά ιδίων μετοχών	-	(7.480.332)	(787.909)	(8.268.241)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	10.746.158	602.091	11.348.249
Την 31η Δεκεμβρίου 2007	524.945.638	(3.431.626)	(699.080)	520.814.932
Την 1η Ιανουαρίου 2008	524.945.638	(3.431.626)	(699.080)	520.814.932
8 Απριλίου 2008: - Διανομή δωρεάν μετοχών στους εκτελεστικούς διευθυντές, στη Διοίκηση και στο προσωπικό	1.400.000	-	-	1.400.000
21 Απριλίου 2008: -Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου από επανεπένδυση μερίσματος	1.245.604	-	-	1.245.604
Αγορά ιδίων μετοχών	-	(22.580.144)	(240.576)	(22.820.720)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	-	503.106	503.106
Την 31η Δεκεμβρίου 2008	527.591.242	(26.011.770)	(436.550)	501.142.922

Τον Απρίλιο του 2008, η Τακτική και η Επαναληπτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων αποφάσισαν τα κάτωθι:

- (α) την αγορά ιδίων μετοχών έως ποσοστό 5% του εκάστοτε συνόλου των μετοχών της Τράπεζας με τη θέσπιση προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών (βλ. παρακάτω).
- (β) τη διάθεση 1.400.000 δωρεάν μετοχών στο προσωπικό το Μάιο του 2008.
- (γ) την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας μέχρι ποσού € 70 εκατ. μέσω επανεπένδυσης των μερισμάτων της χρήσης 2008.
- (δ) το σχηματισμό έκτακτου αποθεματικού ύψους € 3,3 εκατ., με σκοπό να παρασχεθεί η δυνατότητα στην Τακτική Γενική Συνέλευση του 2010 να διανείμει έως 1.200.000 δωρεάν μετοχές σε προσωπικό του Ομίλου με υψηλές επιδόσεις. Προϋπόθεση για την έκδοση των δωρεάν μετοχών είναι η επίτευξη ή υπέρβαση των στόχων κερδοφορίας που έχει θέσει η Διοίκηση για την επόμενη τριετία.

Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Στις 12 Ιανουαρίου 2009, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την έκδοση 345.500.000 προνομιούχων μετοχών 10%, χωρίς δικαίωμα ψήφου, μη διαπραγματεύσιμων, μη μεταβιβάσιμων, με ονομαστική αξία € 2,75 έκαστη, σύμφωνα με το Ν.3723/2008 «Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας» οι οποίες θα καλυφθούν από το Ελληνικό Δημόσιο. Αυτό παρέχει το δικαίωμα στο Ελληνικό Δημόσιο να ορίσει εκπρόσωπο του στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, να θέσει βέτο στην διανομή μερίσματος και περιορισμό στις αμοιβές της Διοίκησης. Η έκδοση ανέρχεται σε € 950 εκατ. και αναμένεται να ολοκληρωθεί σύντομα (βλέπε σημ. 41).

32. Μετοχικό κεφάλαιο, διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και ίδιες μετοχές (συνέχεια)

Ίδιες μετοχές

α. Ειδικό σχέδιο ιδίων μετοχών

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, τον Απρίλιο του 2008, αποφάσισε τη θέσπιση προγράμματος ιδίων μετοχών, για την απόκτηση μέχρι 5% του εκάστοτε συνόλου των μετοχών της Τράπεζας βάσει των σχετικών διατάξεων του άρθρου 16 του νόμου περί Ανωνύμων Εταιρειών, για να βελτιστοποιηθούν σε μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη βάση τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου, τα κέρδη ανά μετοχή, το μέρισμα ανά μετοχή και οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας, καθώς και για τη δυνατότητα χρησιμοποίησή τους σε μια ενδόχρομη εξαγορά. Το πρόγραμμα λήγει σε 24 μήνες (Απρίλιο του 2010) και οι μετοχές μπορούν να αποκτηθούν σε ένα εύρος τιμών μεταξύ της ονομαστικής αξίας (τρέχουσα ονομαστική αξία € 2,75) και € 34 ανά μετοχή.

Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Με βάση το νομοσχέδιο του Υπουργείου Οικονομικών που κατατέθηκε προς ψήφιση στη Βουλή την 25η Φεβρουαρίου 2009, δεν επιτρέπεται στις ελληνικές τράπεζες που συμμετέχουν στο "Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας" η απόκτηση ιδίων μετοχών σύμφωνα με το Άρθρο 16.

β. Λοιπές ίδιες μετοχές

Κατά τη συνήθη πορεία εργασιών του Ομίλου αποκτήθηκαν ίδιες μετοχές η πλειοψηφία των οποίων αφορά σε ασφαλιστική τοποθέτηση. Οι μετοχές αυτές εμφανίζονται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου και το κόστος τους ανέρχεται σε € 10,8 εκατ. (2007: € 17,4 εκατ.)

33. Προνομιούχοι τίτλοι

Στις 18 Μαρτίου 2005, ο Όμιλος, μέσω της θυγατρικής του ειδικού σκοπού εταιρείας EFG Hellas Funding Limited, εξέδωσε προνομιούχους τίτλους ποσού € 200 εκατ. οι οποίοι αποτελούν πρόσθετα βασικά εποπτικά κεφάλαια (Lower Tier 1) για τον Όμιλο. Οι προνομιούχοι τίτλοι δεν έχουν προκαθορισμένη ημερομηνία αποπληρωμής και δίνουν στον εκδότη το δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής τους στην ονομαστική τους αξία στις 18 Μαρτίου 2010, και ετησίως από τότε και στο εξής. Όλες οι υποχρεώσεις του εκδότη αναφορικά με τους προνομιούχους τίτλους καλύπτονται από εγγυήσεις μειωμένης εξασφάλισης από την Τράπεζα. Οι τίτλοι πληρώνουν σταθερό μη-σωρευτικό ετήσιο μέρισμα 6,75% για τα πρώτα δύο έτη και στη συνέχεια μη-σωρευτικό ετήσιο μέρισμα το οποίο θα καθορίζεται από το δεκαετές Euro Swap rate πλέον 0,125% με ανώτατο όριο το 8%. Η απόδοση του προνομιακού μερίσματος για την Έκδοση Σειρά Α "Tier 1" έχει οριστεί να είναι 4,45% για την περίοδο από 18 Μαρτίου 2008 μέχρι 17 Μαρτίου 2009. Τα προνομιούχα μερίσματα πρέπει να διανέμονται και να πληρώνονται στην περίπτωση που η Τράπεζα πληρώσει μέρισμα. Οι προνομιούχοι τίτλοι είναι εισηγμένοι στα Χρηματιστήρια του Λουξεμβούργου και της Φρανκφούρτης.

Στις 2 Νοεμβρίου 2005, ο Όμιλος, μέσω της θυγατρικής του ειδικού σκοπού εταιρείας EFG Hellas Funding Limited, εξέδωσε προνομιούχους τίτλους ποσού € 400 εκατ. οι οποίοι αποτελούν πρόσθετα βασικά εποπτικά κεφάλαια (Lower Tier 1) για τον Όμιλο. Οι προνομιούχοι τίτλοι δεν έχουν προκαθορισμένη ημερομηνία αποπληρωμής και δίνουν στον εκδότη το δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής τους στην ονομαστική τους αξία στις 2 Νοεμβρίου 2015, και σε τριμηνιαία βάση από τότε και στο εξής. Όλες οι υποχρεώσεις του εκδότη αναφορικά με τους προνομιούχους τίτλους καλύπτονται από εγγυήσεις μειωμένης εξασφάλισης από την Τράπεζα. Οι τίτλοι πληρώνουν σταθερό μη-σωρευτικό ετήσιο μέρισμα 4,565% για τα πρώτα δέκα έτη και στη συνέχεια μη-σωρευτικό ετήσιο μέρισμα το οποίο θα καθορίζεται από το 3μηνο Euribor πλέον 2,22%. Τα προνομιούχα μερίσματα πρέπει να ανακοινώνονται και να πληρώνονται στην περίπτωση που η Τράπεζα πληρώσει μέρισμα. Οι προνομιούχοι τίτλοι είναι εισηγμένοι στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου.

Στις 9 Νοεμβρίου 2005, ο Όμιλος, μέσω της θυγατρικής του ειδικού σκοπού εταιρείας EFG Hellas Funding Limited, εξέδωσε προνομιούχους τίτλους ποσού € 150 εκατ. οι οποίοι αποτελούν πρόσθετα βασικά εποπτικά κεφάλαια (Lower Tier 1) για τον Όμιλο. Οι προνομιούχοι τίτλοι δεν έχουν προκαθορισμένη ημερομηνία αποπληρωμής και δίνουν στον εκδότη το δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής τους στην ονομαστική τους αξία στις 9 Ιανουαρίου 2011, και σε τριμηνιαία βάση από τότε και στο εξής. Όλες οι υποχρεώσεις του εκδότη αναφορικά με τους προνομιούχους τίτλους καλύπτονται από εγγυήσεις μειωμένης εξασφάλισης από την Τράπεζα. Οι τίτλοι πληρώνουν σταθερό μη-σωρευτικό μέρισμα που υπολογίζεται με ποσοστό 6% ετησίως και καταβάλλεται κάθε τρίμηνο. Τα προνομιούχα μερίσματα πρέπει να ανακοινώνονται και να πληρώνονται στην περίπτωση που η Τράπεζα πληρώσει μέρισμα. Οι προνομιούχοι τίτλοι είναι εισηγμένοι στα Χρηματιστήρια του Λονδίνου, της Φρανκφούρτης και του Euronext Άμστερνταμ.

Στις 21 Δεκεμβρίου 2005, ο Όμιλος, μέσω της θυγατρικής του ειδικού σκοπού εταιρείας, EFG Hellas Funding Limited, εξέδωσε προνομιούχους τίτλους ύψους € 50 εκατ. οι οποίοι σχηματίζουν μια ενοποιημένη έκδοση με την ήδη υπάρχουσα έκδοση ποσού € 150 εκατ. της 9ης Νοεμβρίου 2005.

Η μεταβολή των προνομιούχων τίτλων που εξέδωσε ο Όμιλος μέσω της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού, EFG Hellas Funding Limited, έχει ως εξής:

	Έκδοση Α € εκατ.	Έκδοση Β € εκατ.	Έκδοση Γ € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Την 1η Ιανουαρίου 2008	184	397	196	777
Αγορά προνομιούχων τίτλων	(42)	(28)	(5)	(75)
Πώληση προνομιούχων τίτλων	0	1	2	3
Την 31η Δεκεμβρίου 2008	142	370	193	705

Την 31η Δεκεμβρίου 2008, το μέρισμα που αναλογεί στους κατόχους προνομιούχων τίτλων ανέρχεται σε € 36 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 39 εκατ.).

34. Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών

Ο Όμιλος παρέχει δικαιώματα προαίρεσης "αγοράς" μετοχών στους εκτελεστικούς διευθυντές, στη Διοίκηση και τους εργαζόμενους. Τα δικαιώματα δύνανται να ασκηθούν ολικώς ή μερικώς και να μετατραπούν σε μετοχές με απόφαση των κατόχων τους, υπό την προϋπόθεση ότι τα κριτήρια θεμελίωσης του δικαιώματος έχουν ικανοποιηθεί.

Ο αριθμός των μη ασκηθέντων δικαιωμάτων και οι σταθμισμένες μέσες τιμές άσκησης μεταβλήθηκαν ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2008		31 Δεκεμβρίου 2007	
	Τιμή άσκησης σε € ανά μετοχή	Αριθμός δικαιωμάτων προαίρεσης	Τιμή άσκησης σε € ανά μετοχή	Αριθμός δικαιωμάτων προαίρεσης
Την 1η Ιανουαρίου	12,89	3.375.190	15,19	2.991.784
Προσαρμογή από εταιρικές πράξεις	12,81	7.904	12,15	748.394
Χορηγηθέντα στο έτος	10,00	2.600.000	13,82	1.483.851
Παραίτηση δικαιώματος	11,62	(5.962.258)	0,00	-
Χορηγηθέντα με τροποποιημένους όρους	11,78	5.624.631	0,00	-
Ασκηθέντα	-	-	12,14	(1.847.817)
Ληξιπρόθεσμα και ακυρωθέντα	11,45	(22.985)	12,08	(1.022)
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου και μέση τιμή άσκησης ανά μετοχή	11,77	5.622.482	12,89	3.375.190

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

34. Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών (συνέχεια)

Τα δικαιώματα προαίρεσης μετοχών που εκκρεμούν κατά το τέλος της χρήσης και έχουν δικαίωμα άσκησης, έχουν τις εξής ημερομηνίες λήξεως και τιμές άσκησης:

Ημερομηνία λήξης - 31 Δεκεμβρίου	31 Δεκεμβρίου 2008		31 Δεκεμβρίου 2007	
	Τιμή άσκησης σε € ανά μετοχή	Αριθμός δικαιωμάτων προαίρεσης	Τιμή άσκησης σε € ανά μετοχή	Αριθμός δικαιωμάτων προαίρεσης
2010	-	-	12,14	412.292
2011	12,25	413.287	12,17	1.479.047
2012	12,25	1.426.070	13,82	1.483.851
2013	13,85	1.451.370	-	-
2014	10,10	2.331.755	-	-
	11,77	5.622.482	12,89	3.375.190

Τον Απρίλιο του 2006, η Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων, ενέκρινε τη δημιουργία προγράμματος διαθέσεως δικαιωμάτων προαίρεσης «αγοράς» μετοχών, το οποίο επιτρέπει στο Διοικητικό Συμβούλιο (μέσω της Επιτροπής Αμοιβών του Διοικητικού Συμβουλίου) να εκδίδει πιστοποιητικά δικαιωμάτων προαίρεσης εντός της επόμενης πενταετίας (μέχρι την Ετήσια Γενική Συνέλευση του έτους 2011), ο ανώτατος αριθμός των οποίων θα ανέρχεται σε 3% του συνολικού αριθμού των μετοχών της, εντός του καθορισμένου πλαισίου των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών που έχουν εκδοθεί στο παρελθόν. Η επαναληπτική Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων, την 21 Νοεμβρίου 2007 τροποποίησε τους όρους του προγράμματος έτσι ώστε η περίοδος θεμελίωσης και οι ημερομηνίες εξάσκησης να μπορούν να καθοριστούν κατά την ευχέρεια του Διοικητικού Συμβουλίου κατόπιν προτροπής της Επιτροπής Αμοιβών.

Τον Απρίλιο του 2008, στα πλαίσια του προγράμματος έκδοσης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών το οποίο είχε εγκριθεί από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων τον Απρίλιο του 2006, χορηγήθηκαν δικαιώματα προαίρεσης αγοράς 2.600.000 μετοχών με τιμή εξάσκησης € 10 ανά μετοχή στα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, στη Διοίκηση και στους εργαζόμενους. Τα δικαιώματα αυτά δύνανται να ασκηθούν από το Δεκέμβριο του 2010 έως το Δεκέμβριο του 2013 υπό την προϋπόθεση ότι οι κάτοχοι απασχολούνται ακόμα από τον Όμιλο.

Το Σεπτέμβριο του 2008, το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε την έκδοση νέων δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών με αναθεωρημένους όρους, τα οποία προσφέρθηκαν στο προσωπικό που επέλεξε να ακυρώσει τα υφιστάμενα μη εξασκημένα δικαιώματά του. Οι εγκεκριμένες τροποποιήσεις στα υφιστάμενα προγράμματα περιελάμβαναν μικρές αυξήσεις στην τιμή εξάσκησης και παράταση των περιόδων εξάσκησης κατά ένα έτος.

Η εύλογη αξία των χορηγηθέντων δικαιωμάτων προαίρεσης προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο "Monte Carlo", η οποία εξομοιώνει την τιμή της μετοχής λαμβάνοντας υπόψη τους όρους και τις συνθήκες στις οποίες χορηγήθηκε το δικαίωμα. Ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας βασίζεται στην παραδοχή ότι όλα τα δικαιώματα αναμένεται να εξασκηθούν από τους υπαλλήλους στην πρώτη δυνατή περίπτωση όπου τα δικαιώματα αυτά θα είναι επ' ωφελεία τους (in-the money).

Η εύλογη αξία των χορηγηθέντων δικαιωμάτων προαίρεσης τον Απρίλιο του 2008 ήταν € 7,09 (2007: € 9,11). Οι παράμετροι που χρησιμοποιήθηκαν στο μοντέλο ήταν οι εξής: τιμή μετοχής € 17,46 (2007: € 22,93) κατά την ημέρα χορήγησης, τιμή εξάσκησης € 10,00, μερισματική απόδοση 4% (2007: 3,3%), αναμενόμενη μέση διακύμανση 27% (2007: 25%), αναμενόμενη διάρκεια ζωής του δικαιώματος προαίρεσης 3 έτη και επιτόκιο χωρίς κίνδυνο ίσο με το επιτόκιο συμβολαίου ανταλλαγής επιτοκίων (swap) που αντιστοιχεί με την αναμενόμενη ζωή του δικαιώματος. Η αναμενόμενη διακύμανση προσδιορίζεται κατά την ημέρα χορήγησης του δικαιώματος και βασίζεται στη μέση διακύμανση της τιμής της μετοχής τα τελευταία 3 με 6 έτη.

Η πρόσθετη εύλογη αξία των χορηγηθέντων δικαιωμάτων προαίρεσης τον Σεπτέμβριο του 2008 ήταν € 1 εκατ. Οι παράμετροι που χρησιμοποιήθηκαν στο μοντέλο ήταν οι εξής: τιμή μετοχής € 12,28 κατά την ημέρα χορήγησης, μέση σταθμισμένη τιμή εξάσκησης € 11,78 μερισματική απόδοση 5,5%, αναμενόμενη διάρκεια ζωής του δικαιώματος προαίρεσης 15 έως 40 μήνες, επιτόκιο χωρίς κίνδυνο ίσο με το επιτόκιο συμβολαίου ανταλλαγής επιτοκίων (swap) που αντιστοιχεί στις νέες περιόδους ασκήσεως των δικαιωμάτων και αναμενόμενη διακύμανση μεταξύ 29% έως 32% βασισμένη στη μέση διακύμανση της τιμής της μετοχής κατά τις νέες περιόδους ασκήσεως των δικαιωμάτων.

35. Ειδικά αποθεματικά

	Τακτικό αποθεματικό € εκατ.	Αφορολόγητα αποθεματικά € εκατ.	Αποθεματικό ΔΛΠ 39 € εκατ.	Λοιπά αποθεματικά € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου 2007	237	615	154	(15)	991
Μεταφορές αποθεματικών	66	152	-	63	281
Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων					
- μεταβολή στην εύλογη αξία, μετά από φόρους	-	-	(93)	-	(93)
- μεταφορά στα καθαρά κέρδη, μετά από φόρους	-	-	(58)	-	(58)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών					
- μεταβολή στην εύλογη αξία, μετά από φόρους	-	-	5	-	5
- μεταφορά στα καθαρά κέρδη, μετά από φόρους	-	-	(4)	-	(4)
Συναλλαγματικές διαφορές, μετά από αντιστάθμιση	-	-	-	4	4
Αξία προσφερθεισών υπηρεσιών από το προσωπικό	-	-	-	9	9
Κέρδη/(ζημιές) από πώληση ιδίων μετοχών	-	-	-	25	25
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου 2007	303	767	4	86	1.160
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου 2008	303	767	4	86	1.160
Μεταφορές αποθεματικών	(15)	155	-	(81)	59
Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων					
- μεταβολή στην εύλογη αξία, μετά από φόρους	-	-	(438)	-	(438)
- μεταφορά στα καθαρά κέρδη, μετά από φόρους	-	-	(77)	-	(77)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών					
- μεταβολή στην εύλογη αξία, μετά από φόρους	-	-	(27)	-	(27)
- μεταφορά στα καθαρά κέρδη, μετά από φόρους	-	-	4	-	4
Συναλλαγματικές διαφορές, μετά από αντιστάθμιση	-	-	-	(213)	(213)
Αξία προσφερθεισών υπηρεσιών από το προσωπικό	-	-	-	14	14
Κέρδη/(ζημιές) από πώληση ιδίων μετοχών	-	-	-	(1)	(1)
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου 2008	288	922	(534)	(195)	481

Το Τακτικό αποθεματικό και το Αποθεματικό Δ.Λ.Π. 39 δεν μπορούν να διανεμηθούν. Την 31η Δεκεμβρίου 2008, το αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών που περιλαμβάνεται στο αποθεματικό Δ.Λ.Π. 39 ήταν € 7 εκατ. ζημιά (31 Δεκεμβρίου 2007: € 16 εκατ. κέρδος).

Τα αφορολόγητα αποθεματικά φορολογούνται με τη διανομή τους. Την 31η Δεκεμβρίου 2008, τα αφορολόγητα αποθεματικά περιλαμβάνουν το ποσό των € 246 εκατ. το οποίο αποτελείται από € 289 εκατ. τα οποία βάσει του Ν. 3513/2006 έχουν φορολογηθεί αυτοτελώς με το ποσό των € 43,3 εκατ. Η Τράπεζα αξιώνει τη μη νόμιμη καταβολή του συγκεκριμένου φόρου στο δικαστήριο.

Την 31 Δεκεμβρίου 2008 στα λοιπά αποθεματικά συμπεριλαμβάνεται ποσό ύψους € 174 εκατ. ζημιές (31 Δεκεμβρίου 2007: € 39 εκατ. κέρδη) που αφορά αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών μετά από αντιστάθμιση.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

36. Λειτουργικές μισθώσεις

Μισθώσεις όταν ο Όμιλος είναι ο μισθωτής - Τα ελάχιστα πληρωτέα μισθώματα από μη ακυρώσιμες λειτουργικές μισθώσεις έχουν ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2008		31 Δεκεμβρίου 2007	
	Γήπεδα και κτίρια € εκατ.	Έπιπλα, εξοπλισμός οχήματα € εκατ.	Γήπεδα και κτίρια € εκατ.	Έπιπλα, εξοπλισμός οχήματα € εκατ.
Εντός ενός έτους	68	2	69	6
Από ένα μέχρι πέντε έτη	102	3	79	7
Μετά από πέντε έτη	33	-	24	-
	203	5	172	13

Το σύνολο των ελάχιστων μελλοντικών πληρωτέων μισθωμάτων που θα ληφθούν από μη ακυρώσιμες υπενοικιάσεις κατά την ημερομηνία ισολογισμού είναι € 12 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 26 εκατ.).

Μισθώσεις όταν ο Όμιλος είναι ο εκμισθωτής - Τα ελάχιστα εισπρακτέα μισθώματα από μη ακυρώσιμες λειτουργικές μισθώσεις έχουν ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2008		31 Δεκεμβρίου 2007	
	Γήπεδα και κτίρια € εκατ.	Έπιπλα, εξοπλισμός οχήματα € εκατ.	Γήπεδα και κτίρια € εκατ.	Έπιπλα, εξοπλισμός οχήματα € εκατ.
Εντός ενός έτους	25	0	18	0
Από ένα μέχρι πέντε έτη	76	1	50	0
Μετά από πέντε έτη	48	-	39	-
	149	1	107	1

37. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις:

Εγγυήσεις

- εγγυήσεις και πιστωτικές επιστολές σε αναμονή

- λοιπές εγγυήσεις

Δεσμεύσεις:

Ενέγγυες πιστώσεις

Κεφαλαιουχικές δαπάνες

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Ενδεχόμενες υποχρεώσεις:		
Εγγυήσεις		
- εγγυήσεις και πιστωτικές επιστολές σε αναμονή	1.589	1.390
- λοιπές εγγυήσεις	769	1.132
	2.358	2.522
Δεσμεύσεις:		
Ενέγγυες πιστώσεις	101	145
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	63	52
	164	197
	2.522	2.719

Την 31η Δεκεμβρίου 2008 στα παραπάνω ποσά περιλαμβάνεται εγγυητική που εξέδωσε η Τράπεζα υπέρ της EFG Ora Funding Limited II, ποσού € 393 εκατ. (2007: € 385 εκατ.), για την οποία έχει εγυηθεί άνευ όρων και χωρίς δικαίωμα ανάκλησης η μητρική εταιρεία της Τράπεζας.

Επίδικες υποθέσεις

Κατά το τέλος της χρήσης, υπήρχαν ανοιχτές επίδικες υποθέσεις εναντίον του Ομίλου. Η Διοίκηση του Ομίλου και οι νομικοί σύμβουλοι πιστεύουν ότι οι υφιστάμενες επίδικες υποθέσεις, δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

38. Επιχειρηματικοί τομείς

Ο Όμιλος είναι οργανωμένος σε πέντε κύριους επιχειρηματικούς τομείς:

- Τραπεζική Ιδιωτών Πελατών - περιλαμβάνει λογαριασμούς όψεως πελατών, ταμειυηρίου, καταθέσεις, καταθετικά-επενδυτικά προϊόντα, πιστωτικές και χρεωστικές κάρτες, καταναλωτικά δάνεια, χορηγήσεις μικρών επιχειρήσεων και στεγαστικά δάνεια.
- Τραπεζική Επιχειρήσεων - περιλαμβάνει διευκολύνσεις άμεσων χρεώσεων, λογαριασμούς όψεως, καταθέσεις, ανοιχτούς αλληλόχρεους λογαριασμούς, δάνεια και άλλες πιστωτικές διευκολύνσεις, προϊόντα συναλλάγματος και παράγωγα προϊόντα για εταιρείες.
- Διαχείριση Επενδύσεων (Wealth Management) - περιλαμβάνει υπηρεσίες Private Banking, συμπεριλαμβανομένης και της διαχείρισης ιδιωτικής και προσωπικής περιουσίας, σε μεσαίου και υψηλού εισοδήματος ιδιώτες, ασφαλιστικές υπηρεσίες, προϊόντα αμοιβαίων κεφαλαίων και καταθετικά-επενδυτικά, καθώς επίσης και χρηματοοικονομική διαχείριση περιουσιακών στοιχείων θεσμικών πελατών.
- Επενδυτική Τραπεζική και Προϊόντα Κεφαλαιαγοράς - περιλαμβάνει υπηρεσίες επενδυτικής τραπεζικής, συμπεριλαμβανομένων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών σε εταιρείες, παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών ιδιαίτερα σε θέματα συγχωνεύσεων, εξαγορών και αναδιάρθρωσεων, θεματοφυλακής, χρηματιστηριακών υπηρεσιών, διαπραγμάτευσης χρηματοοικονομικών μέσων, χρηματοδοτήσεων επιχειρήσεων και θεσμικών επενδυτών ως επίσης και ειδικών χρηματοοικονομικών συμβουλών και διαμεσολαβήσεων τόσο σε ιδιώτες όσο και σε μικρές και μεγάλες επιχειρήσεις.
- Νέα Ευρώπη - περιλαμβάνει τις δραστηριότητες στη Ρουμανία, Βουλγαρία, Σερβία, Κύπρο, Πολωνία, Τουρκία και Ουκρανία.

Λοιπές δραστηριότητες του Ομίλου περιλαμβάνουν κυρίως επενδυτικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων διαχειρίσεων και επένδυσης σε ακίνητα, ηλεκτρονικό εμπόριο, διαχείριση μη-κατανεμημένου κεφαλαίου. Συναλλαγές μεταξύ τομέων πραγματοποιούνται με πραγματικούς εμπορικούς όρους. Με εξαίρεση την Ελλάδα, καμία άλλη χώρα δε συνεισφέρει, μεμονωμένα, πάνω από το 10% του ενοποιημένου εισοδήματος ή του ενεργητικού.

38. Επιχειρηματικοί τομείς (συνέχεια)

	31 Δεκεμβρίου 2008							Σύνολο € εκατ.
	Τραπεζική Ιδιωτών Πελατών € εκατ.	Τραπεζική Επιχειρήσεων € εκατ.	Διαχείριση Επενδύσεων € εκατ.	Επενδυτική Τραπεζική και προϊόντα Κεφαλαιαγοράς € εκατ.	Λοιπά € εκατ.	Νέα Ευρώπη € εκατ.	Κέντρο απαλοιφής € εκατ.	
Έσοδα από τρίτους	1.261	381	145	273	173	1.044	-	3.277
Έσοδα μεταξύ τομέων	51	16	(34)	(16)	40	(2)	(55)	-
Συνολικά έσοδα	1.312	397	111	257	213	1.042	(55)	3.277
Λειτουργικά έξοδα	(606)	(115)	(63)	(76)	(64)	(697)	55	(1.566)
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους	(401)	(24)	(0)	(1)	(240)	(220)	-	(886)
Λειτουργικά κέρδη	305	258	48	180	(91)	125	-	825
Κέρδη προ φόρου	306	258	48	180	(99)	125	-	818
Δικαιώματα μειοψηφίας	-	-	(0)	-	(14)	(14)	-	(28)
Κέρδη Ομίλου προ φόρου	306	258	48	180	(113)	111	-	790
Φόρος εισοδήματος								(138)
Καθαρά κέρδη προς διάθεση								652
Ενεργητικό ανά τομέα	25.987	15.978	1.181	13.895	3.884	21.242		82.167
Συγγενείς επιχειρήσεις	7	-	-	-	28	-		35
	25.994	15.978	1.181	13.895	3.912	21.242		82.202
Υποχρεώσεις ανά τομέα	20.748	6.983	7.547	17.358	5.442	19.501		77.579

	31 Δεκεμβρίου 2007							Σύνολο € εκατ.
	Τραπεζική Ιδιωτών Πελατών € εκατ.	Τραπεζική Επιχειρήσεων € εκατ.	Διαχείριση Επενδύσεων € εκατ.	Επενδυτική Τραπεζική και προϊόντα Κεφαλαιαγοράς € εκατ.	Λοιπά € εκατ.	Νέα Ευρώπη € εκατ.	Κέντρο απαλοιφής € εκατ.	
Έσοδα από τρίτους	1.238	324	239	343	35	638	-	2.817
Έσοδα μεταξύ τομέων	98	20	(61)	(36)	29	(0)	(50)	-
Συνολικά έσοδα	1.336	344	178	307	64	638	(50)	2.817
Λειτουργικά έξοδα	(591)	(109)	(61)	(70)	(71)	(522)	50	(1.374)
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους	(310)	(20)	-	(1)	-	(70)	-	(401)
Λειτουργικά κέρδη	435	215	117	236	(7)	46	-	1.042
Κέρδη προ φόρου	436	215	117	236	0	46	-	1.050
Δικαιώματα μειοψηφίας	-	-	(1)	-	(6)	(9)	-	(16)
Κέρδη Ομίλου προ φόρου	436	215	116	236	(6)	37	-	1.034
Φόρος εισοδήματος								(219)
Καθαρά κέρδη προς διάθεση								815
Ενεργητικό ανά τομέα	23.933	13.094	1.061	13.493	2.450	14.312		68.343
Συγγενείς επιχειρήσεις	6	-	-	-	40	-		46
	23.939	13.094	1.061	13.493	2.490	14.312		68.389
Υποχρεώσεις ανά τομέα	17.287	5.100	7.058	18.391	8.409	6.785		63.030

39. Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Πληροφορίες σχετικά με σημαντικά γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού παρουσιάζονται στις εξής σημειώσεις:

- Σημ. 32: Μετοχικό κεφάλαιο, διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και ίδιες μετοχές
- Σημ. 41: Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας
- Σημ. 43: Διοικητικό Συμβούλιο
- Σημ. 44: Μερίσματα

40. Εξαγορές θυγατρικών επιχειρήσεων

Πληροφορίες σχετικά με τις εξαγορές που έγιναν κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2008 και οδήγησαν στη δημιουργία υπεραξίας, παρουσιάζονται πιο κάτω:

	Εύλογη αξία των στοιχείων ενεργητικού που εξαγοράστηκαν € εκατ.	Εύλογη αξία των στοιχείων παθητικού που εξαγοράστηκαν € εκατ.	Εύλογη αξία της καθαρής θέσης που εξαγοράστηκε € εκατ.	Κόστος εξαγοράς € εκατ.	Υπεραξία € εκατ.
Retail Development S.A.	8	6	2	2	0
Activa Insurance Ασφαλιστική Α.Ε.	85	68	17	37	21
Συνολική υπεραξία (σημ. 23)	93	74	19	39	21

	Εύλογη αξία των στοιχείων ενεργητικού που εξαγοράστηκαν € εκατ.	Εύλογη αξία των στοιχείων παθητικού που εξαγοράστηκαν € εκατ.	Εύλογη αξία της καθαρής θέσης που εξαγοράστηκε € εκατ.	Κόστος εξαγοράς € εκατ.	Υπεραξία € εκατ.
Seferco Development SA	25	12	13	11	(2)
Καλαμπόκης Τουρς & Κάργκο Α.Ε.	3	1	2	2	(0)
Συνολική αρνητική υπεραξία	28	13	15	13	(2)

Οι πιο πάνω εξαγορές λογιστικοποιήθηκαν με την μέθοδο της εξαγοράς. Οι εξαγορασθείσες επιχειρήσεις εισέφεραν καθαρό κέρδος ύψους € 0,2 εκατ. στα αποτελέσματα του Ομίλου από την ημερομηνία της εξαγοράς τους μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2008. Εάν οι εξαγορές είχαν ολοκληρωθεί κατά την 1η Ιανουαρίου 2008, οι εξαγορασθείσες επιχειρήσεις θα εισέφεραν εισοδήματα ύψους € 3 εκατ. και καθαρά κέρδη ύψους 1,4 εκατ. για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2008.

Η εύλογη αξία της καθαρής θέσης που αποκτήθηκε ύψους € 34 εκατ. περιλαμβάνει € 23,4 εκατ. ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.

Στην καθαρή θέση έχουν αναγνωριστεί απευθείας οι μεταβολές του ποσοστού συμμετοχής στις εταιρείες Global Διαχείριση Κεφαλαίων Α.Ε.Π.Ε.Υ., Eurobank Properties Α.Ε. Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία, Reco Real Property a.d., Eliade Tower S.A., Retail Development S.A., Καλαμπόκης Τουρς & Κάργκο Α.Ε., Seferco Development S.A., Bancpost S.A. and Bancpost Fond de Pensil S.A.

Η εξαγορά της Seferco Development S.A. απέφερε αρνητική υπεραξία € 2 εκατ., η οποία αναγνωρίστηκε στα λειτουργικά έξοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως.

Ο αρχικός λογιστικός χειρισμός για τις εξαγορές των εταιρειών που πραγματοποιήθηκαν κατά την ανωτέρω περίοδο βασίζεται σε εκτιμήσεις λόγω του ότι το ενεργητικό, το παθητικό, οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις ή το κόστος εξαγοράς δεν έχουν ακόμα οριστικοποιηθεί.

Αναπροσαρμογές στις προσωρινές αξίες εξαγορών προηγούμενου έτους

Αναφορικά με την εξαγορά ποσοστού 98,23% του μετοχικού κεφαλαίου της Eurobank Tekfen Α.Σ. που πραγματοποιήθηκε και απεικονίστηκε λογιστικά με βάση προσωρινές αξίες το 2007, η συνολική υπεραξία μειώθηκε κατά € 54,5 εκατ. λόγω αναπροσαρμογών οι οποίες μείωσαν την προσωρινή αξία της εξαγορασθείσας καθαρής θέσης κατά € 2 εκατ., καθώς επίσης και αναπροσαρμογών, σχετικά με την αποτίμηση του δικαιώματος προαίρεσης αγοράς, οι οποίες μείωσαν το συνολικό κόστος εξαγοράς κατά € 56 εκατ..

41. Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας

Ο Όμιλος EFG Eurobank συμμετέχει στο Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας € 28 δις βάσει του Νόμου 3723/2008. Η Τράπεζα έχει την δυνατότητα αύξησης της ρευστότητας της πάνω από € 5 δις αξιοποιώντας και τους τρεις πυλώνες στήριξης του Προγράμματος. Το Διοικητικό Συμβούλιο, σε συνεδρίασή του το Δεκέμβριο του 2008 αποφάσισε να συμμετάσχει η Τράπεζα και στους τρεις πυλώνες οι οποίοι είναι οι ακόλουθοι:

- (α) Πρώτος πυλώνας στήριξης Έκδοση προνομιούχων μετοχών, βάσει των οποίων ο νόμος κατανέμει € 5 δις.
Στις 12 Ιανουαρίου 2009 η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου κατά € 950 εκατ., με την έκδοση 345.500.000 προνομιούχων μετοχών, χωρίς δικαίωμα ψήφου, καλυπτόμενη από το Ελληνικό Δημόσιο.
- (β) Δεύτερος πυλώνας στήριξης Έγγυημένα ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου, βάσει των οποίων ο νόμος κατανέμει € 15 δις.
Η Τράπεζα έχει την δυνατότητα έκδοσης ομολογιών έως του ποσού των € 3.155 εκατ. με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, και διάρκειας έως και 3 έτη.
- (γ) Τρίτος πυλώνας στήριξης Δανεισμός ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, βάσει των οποίων ο νόμος κατανέμει € 8 δις.
Η Τράπεζα έχει την δυνατότητα να αντλήσει επιπλέον ρευστότητα μέχρι και € 1.368 εκατ., με σκοπό την χρηματοδότηση στεγαστικών και δανείων μικρών - μεσαίων επιχειρήσεων, δανειζόμενη νέες εκδόσεις Ομολογιών Ελληνικού Δημοσίου.

Σύμφωνα με τον παραπάνω νόμο, κατά τη χρονική περίοδο που η Τράπεζα συμμετέχει στο Πρόγραμμα Στήριξης διαμέσου των προνομιούχων μετοχών ή των εγγυημένων ομολογιών Ελληνικού Δημοσίου (πυλώνες (α) και (β) όπως αναφέρονται παραπάνω), το Ελληνικό Δημόσιο έχει το δικαίωμα να ορίσει εκτρώσώπο του στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, να θέσει βέτο στην διανομή μερίσματος και περιορισμό στις αμοιβές της Διοίκησης.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το νομοσχέδιο που κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών προς ψήφιση στο Κοινοβούλιο στις 25 Φεβρουαρίου 2009, όλες οι Τράπεζες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Ενίσχυσης Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας δεν επιτρέπεται να διανεμούν μερίσμα σε μετρητά προς τους μετόχους για την χρήση 2008, ή να προχωρήσουν σε αγορά ιδίων μετοχών, σύμφωνα με την παράγραφο 16 του κ.ν. 2190/1920.

42. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Η Τράπεζα ελέγχεται από τον Όμιλο EFG, ο οποίος αποτελείται από τράπεζες και εταιρίες χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, η τελική μητρική εταιρεία του οποίου είναι η EFG Bank European Financial Group, πιστωτικό ίδρυμα με έδρα την Ελβετία. Όλα τα δικαιώματα ψήφου της EFG Bank European Financial Group κατέχονται από την οικογένεια Λάτση. Στις 31 Δεκεμβρίου 2008 ο Όμιλος EFG κατείχε το 43,7% (2007: 41,2%) του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας. Το υπόλοιπο του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας κατέχεται ευρέως από το κοινό.

Ο Όμιλος πραγματοποιεί τραπεζικές συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη μέσα στα συνθήματα πλαίσια των εργασιών και σε καθαρά εμπορική βάση. Οι συναλλαγές αυτές περιλαμβάνουν δάνεια, καταθέσεις, εγγυητικές και παράγωγα. Επιπλέον, και μέσα στα συνθήματα πλαίσια των επενδυτικών τραπεζικών του εργασιών, ο Όμιλος ορισμένες φορές είναι δυνατόν να κατέχει χρεωστικούς και συμμετοχικούς τίτλους των συνδεδεμένων μερών. Ο όγκος και τα υπόλοιπα των συναλλαγών με τα συνδεδεμένα μέρη στο τέλος της χρήσης παρατίθενται πιο κάτω:

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

42. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη (συνέχεια)

	31 Δεκεμβρίου 2008			31 Δεκεμβρίου 2007		
	Βασικά μέλη			Όμιλος EFG € εκατ.	Βασικά μέλη της Διοίκησης € εκατ.	Λοιπά € εκατ.
	Όμιλος EFG € εκατ.	Διοίκησης € εκατ.	Λοιπά € εκατ.			
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	28	-	0	0	-	-
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων	-	-	-	-	-	-
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	77	-	10	56	-	43
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	118	17	220	24	16	38
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	1	-	1	-	0	3
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	196	-	-	88	-	-
Υποχρεώσεις προς πελάτες και υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	7	60	305	2	38	118
Λοιπά στοιχεία παθητικού	2	1	1	2	2	0
Καθαρά έσοδα / (έξοδα) από τόκους	(8)	(1)	(4)	(6)	(0)	(4)
Καθαρά έσοδα / (έξοδα) από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	0	-	2	(1)	0	4
Έσοδα από μερίσματα	-	-	3	-	-	2
Λοιπά λειτουργικά έσοδα / (έξοδα)	-	-	(0)	(1)	-	(0)
Εγγυητικές που εκδόθηκαν	395	1	5	386	-	3
Εγγυητικές που ελήφθησαν	409	89	-	411	-	-

Στα βασικά μέλη της Διοίκησης σε σχέση με τα πιο πάνω περιλαμβάνονται τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα μέλη της Διοίκησης του Ομίλου και της μητρικής του και τα στενά συγγενικά τους πρόσωπα.

Δεν έχουν γίνει προβλέψεις για δάνεια που χορηγήθηκαν σε συνδεδεμένα μέρη (2007: Μηδέν).

Βάσει συμβάσεων ο Όμιλος παρέχει στη συγγενή επιχείρηση Δίας Α.Ε.Ε.Χ. υπηρεσίες διαχείρισης χαρτοφυλακίου, θεματοφυλακής και μετοχολογίου.

Παροχές προς τα βασικά μέλη της Διοίκησης της Τράπεζας (συμπεριλαμβανομένων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου)

Οι αμοιβές των βασικών μελών της Διοίκησης της Τράπεζας έχουν τη μορφή βραχυπρόθεσμων παροχών € 14,9 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 12,8 εκατ.) από τα οποία € 3,1 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 4,1 εκατ.) αφορούν παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους, και μακροπρόθεσμων παροχών € 4,2 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 3,9 εκατ.) από τα οποία € 3,9 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 3,6 εκατ.) αφορούν παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους.

43. Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας από την Ετήσια Γενική Συνέλευση της Τράπεζας που έγινε στις 3 Απριλίου 2007 είναι ως εξής:

Ξ. Κ. Νικήτας	Πρόεδρος	
Γ. Κ. Γόντικας	Επίτιμος Πρόεδρος (Μη εκτελεστικός Σύμβουλος)	
Α. Μ. Λ. Λάτση	Αντιπρόεδρος Α' (Μη εκτελεστικός Σύμβουλος)	
Λ. Δ. Εφραίμογλου	Αντιπρόεδρος Β' (Μη εκτελεστικός Σύμβουλος)	
Ν. Κ. Νανόπουλος	Διευθύνων Σύμβουλος	
Β. Ν. Μπαλλής	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	
Ν. Β. Καραμούζης	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	
Μ. Χ. Κολακίδης	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	Από 1 Νοεμβρίου 2007
Χ. Μ. Κύρκος	Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέχρι 25 Οκτωβρίου 2007
Ν. Κ. Παυλίδης	Εκτελεστικός Σύμβουλος	
Φ. Σ. Αντωνάτος	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος	
Α. Γ. Μπίμπας	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος	
Ε. Λ. Bussetil	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος	
Σ. Ι. Λάτσης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος	
Π. Π. Πεταλάς	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος	
Π. Κ. Λαμπρόπουλος	Μη εκτελεστικός Ανεξάρτητος Σύμβουλος	Εκλιπών
Π. Β. Τριδήμας	Μη εκτελεστικός Ανεξάρτητος Σύμβουλος	
Σ. Λ. Λορεντζιάδης	Μη εκτελεστικός Ανεξάρτητος Σύμβουλος	Από 25 Ιουνίου 2007

Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου λήγει με την Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων που θα συνέλθει εντός του έτους 2010.

Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Σε συνέχεια της συμμετοχής της Τράπεζας στο Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας, το Ελληνικό Δημόσιο διόρισε τη 16 Μαρτίου 2009 τον εκπρόσωπό του κ. Δαμιανό Δαμιανό στο Διοικητικό Συμβούλιο, σύμφωνα με το Νόμο 3723/2008. Ο διορισμός του θα εγκριθεί στην επόμενη Ετήσια Γενική Συνέλευση της Τράπεζας.

44. Μερίσματα

Τα τελικά μερίσματα δε λογιστικοποιούνται εάν δεν έχουν εγκριθεί από την Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, στις 8 Απριλίου 2008, ενέκρινε τη διανομή συνολικού μερίσματος για το έτος 2007 € 0,82 ανά μετοχή. Το Δεκέμβριο του 2007 καταβλήθηκε προμέρισμα € 0,32 ανά μετοχή συνολικού ύψους € 166 εκατ., σύμφωνα με την απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων στις 9 Νοεμβρίου 2007. Το υπόλοιπο ποσό του μερίσματος, € 0,50 ανά μετοχή, συνολικού ποσού € 257 εκατ. καταβλήθηκε το Μάιο 2008 και λογιστικοποιήθηκε στα ίδια κεφάλαια ως διάθεση κερδών εις νέον κατά την περίοδο από 1 Απριλίου 2008 έως 30 Ιουνίου 2008.

Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Σύμφωνα με το νομοσχέδιο που κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών προς ψήφιση στο Κοινοβούλιο στις 25 Φεβρουαρίου 2009, όλες οι Τράπεζες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Ενίσχυσης Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας δεν επιτρέπεται να διανείμουν μέρισμα σε μετρητά προς τους μετόχους για την χρήση 2008 (βλ. σημ. 41).

Αθήνα, 23 Μαρτίου 2009

Ξενοφών Κ. Νικήτας
Α.Δ.Τ. Θ-914611
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Νικόλαος Κ. Νανόπουλος
Α.Δ.Τ. ΑΕ - 586794
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Πόλα Ν. Χατζησωτηρίου
Α.Δ.Τ. Τ-005040
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Χάρης Β. Κοκολογιάννης
Α.Δ.Τ. ΑΕ-083615
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

EFG Group

EFG GROUP

Το EFG Group είναι ένας διεθνής τραπεζικός όμιλος με έδρα τη Γενεύη. Σε αυτόν υπάγονται δύο τραπεζικοί όμιλοι: Ο διεθνής όμιλος τραπεζικής ιδιωτών πελατών και διαχείρισης περιουσίας EFG International με έδρα τη Ζυρίχη, ο οποίος είναι εισηγμένος στο χρηματιστήριο της Ζυρίχης και ο όμιλος Eurobank EFG, ένας από τους μεγαλύτερους τραπεζικούς ομίλους στην Ελλάδα, με παρουσία στην Κεντρική και Νοτιοανατολική Ευρώπη, εισηγμένος στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

EFG Bank European Financial Group S.A.

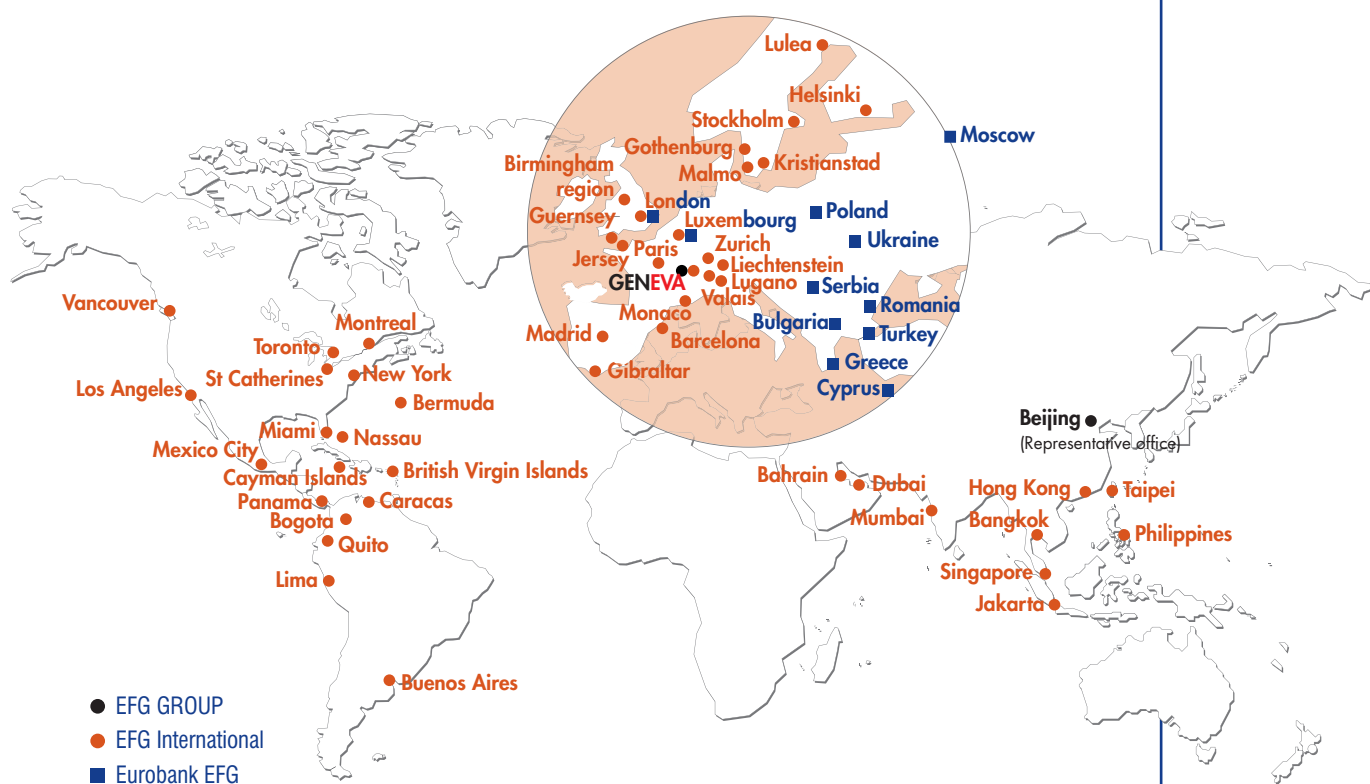
24 quai du Seujet
1211 Γενεύη 2
Ελβετία
Τηλ.: (+41) 22 918 72 72
Fax: (+41) 22 918 72 73
www.efggroup.com
e-mail: office@efggroup.com
Περικλής Πεταλάς: Δ/νων Σύμβουλος

EFG International A.G.

Bahnhofstrasse 12
8001 Ζυρίχη
Ελβετία
Τηλ.: (+41) 44 226 18 50
Fax: (+41) 44 226 18 55
www.efginternational.com
Lawrence D. Howell: Δ/νων Σύμβουλος

Τράπεζα EFG Eurobank Ergasias A.E. (Eurobank EFG)

Λεωφ. Αμαλίας 20
105 57 Αθήνα
Τηλ.: (+30) 210 333 7000
Fax: (+30) 210 323 3866
www.eurobank.gr
e-mail: info@eurobank.gr
Νικόλαος Νανόπουλος: Δ/νων Σύμβουλος

www.eurobank.gr